

**T.C.
GAZİ ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR ÖĞRETMENLİĞİ ANABİLİM DALI**

**İLKÖĞRETİM I. ve II. KADEMEDE BEDEN EĞİTİMİ
DERSİNİN AMAÇLARINA GÖRE UYGULANMA DURUMUNUN
İNCELENMESİ**

DOKTORA TEZİ

**Hazırlayan
SİNAN AYAN**

Ankara – 2007

**T.C.
GAZİ ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR ÖĞRETMENLİĞİ ANABİLİM DALI**

**İLKÖĞRETİM I. ve II. KADEMEDE BEDEN EĞİTİMİ
DERSİNİN AMAÇLARINA GÖRE UYGULANMA DURUMUNUN
İNCELENMESİ**

DOKTORA TEZİ

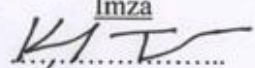
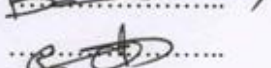
**Hazırlayan
Sinan AYAN**

**Danışman
Prof. Dr. Kemal TAMER**

Ankara – 2007

JÜRİ ve ENSTİTÜ ONAY SAYFASI

Sinan AYAN'ın İlköğretim I. ve II. Kademedede Beden Eğitimi Dersinin Amaçlarına Göre Uygulanma Durumunun İncelenmesi başlıklı tezi 09 / 10 / 2007 tarihinde, jürimiz tarafından Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği Anabilim Dalında Doktora Tezi olarak kabul edilmiştir.

<u>Adı Soyadı</u>	<u>İmza</u>
Üye(Tez Danışmanı): Prof.Dr. Kemal TAMER	
Üye: Prof.Dr. İbrahim YILDIRAN	
Üye: Prof.Dr. Erdal ZORBA	
Üye: Prof.Dr. Gül BALTACI	
Üye: Yrd.Doç.Dr. Atilla PULUR	

ÖNSÖZ

Eğitim evrensel bir süreç olduğu gibi toplumlar açısından vazgeçilmez bir ihtiyaçtır. Eğitimin genel amacı, yetişmekte olan bireylerin topluma sağlıklı ve verimli bir şekilde uyum sağlamalarına yardımcı olmaktır. Eğitimin bu amacı, toplumu oluşturan bireylere eğitim programları aracılığı ile yansır. Günümüze kadar hemen her toplum çağın ihtiyaçlarına cevap verebilecek en iyi eğitim modellerinin ve programlarının arayışı içinde olmuştur.

Toplumların geleceği, yetişmiş ve yetişmekte olan bireylerin fiziksel ve ruhsal olgunluğuyla doğru orantılıdır. Çağdaş eğitimden beklenen, toplumu oluşturan çocuk, genç ve yetişkinlerin gizil güçlerini ve yeteneklerini ortaya çıkararak en üst düzeyde geliştirilmesine rehberlik etmektir. Bireyin fiziksel, psikomotor, zihinsel ve duyuşsal yönleriyle bir bütün olarak yetişmesi çağdaş eğitimin öncelikli hedefidir. Bu gelişim alanları birbirleriyle sürekli etkileşim halindedir. Bugün bilim, eğitimi beden ve zihin bütünlüğü içinde ele almaktadır. Bedensel gelişim, eğitim programları içinde ancak beden eğitimi ve spor programlarıyla mümkündür. Günümüz eğitim sistemi içerisinde yer alan, okullardaki beden eğitimi dersinin içeriğinde sağlıklı bireyler yetiştirme, oyun eğitimi alışkanlığı kazandırma, performans eğitimi içerisinde rekabet edebilme, yaşam boyu spor anlayışı kazandırma, kendisini ifade etme, yaratıcılığını geliştirme, boş zamanlarını değerlendirme ve içerisinde bulunduğu sosyal çevreye uyumu vb. amaçlanmaktadır.

Beden eğitimi, çocuk ve gençleri çok yönlü olarak hayata hazırlamayı hedefleyen çağdaş eğitimin ayrılmaz ve önemli bir parçasıdır. Beden eğitimi ve sporun öneminin farkında olan pek çok ülke eğitimin her kademesinde söz konusu derse gereken önemi fazlasıyla göstermekte ayrıca daha iyiye ulaştırmak için sürekli araştırma ve çalışmalar yapmaktadır. Bu çalışmada beden eğitimi dersinin; özellikle ilköğretim birinci ve ikinci kademesinde dersin amaçlarının çok iyi hazırlanmış ve çocuk gelişiminin bütün boyutlarını ele alan, çağın ihtiyaçlarına cevap verebilecek esneklik özelliklerine sahip beden eğitimi programlarının gerek iyileştirilmesinde gerek daha etkin ve yaygın duruma getirilmesinde gerekse dersin uygulamadaki hedeflerine daha etkin ulaşabilmesi açısından var olan durum incelenmiş ve öneriler sunulmuştur.

Doktora çalışmam sırasında ve öncesinde her türlü yardım ve desteğini hiçbir zaman esirgemeyen, benim yetişmemde çok büyük katkıları olan hocalarıma özellikle saygıdeğer danışman hocam Prof. Dr. Kemal TAMER'e ve yoğun çalışmaları esnasında değerli zamanlarını ayıran hocalarım Sayın, Prof. Dr. İbrahim YILDIRAN'a ve Yrd. Doç. Dr. Sürhat MÜNİROĞLU'na sonsuz teşekkürlerimi ve saygılarımı sunmayı bir borç bilirim.

Doktora çalışmamın her safhasında bana destek olan, yeri geldiğinde tezimle benden çok ilgilenen sevgili eşime teşekkür ederim. Bu günlere gelmemde büyük emeği olan, maddi-manevi her türlü desteğini hiçbir zaman esirgemeyen ve doktoramın bitmesine benden daha fazla sevinecek olan çok sevdiğim anne ve babama, canım kardeşime, ablama ve eşine, manevi desteklerinden ötürü bir ömürlük dostlarım Kamil Şahin'e, Uğur A. Memiş'e, Baybars R. Eynur'a ve Hakan Dünder'a ayrıca ismini sayamadığım, hep güler yüzlü olan ve işlerimizi her zaman kendi işleriymiş gibi gören Eğitim Bilimleri Enstitüsü çalışanlarına çalışkanlıkları ve insan sevgilerinden dolayı takdir ve teşekkürü bir borç bilirim.

Bu tezi varlığıyla hayatıma renk veren canım eşime ve doğacak kızıma armağan ediyorum.

Sinan AYAN

ÖZET

İLKÖĞRETİM I. ve II. KADEMEDE BEDEN EĞİTİMİ DERSİNİN AMAÇLARINA GÖRE UYGULANMA DURUMUNUN İNCELENMESİ

Ayan, Sinan

Doktora, Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği Anabilim Dalı

Tez Danışmanı: Prof. Dr. Kemal TAMER

Ekim – 2007

Bu araştırmanın amacı, ilköğretim I. ve II. kademedeki beden eğitimi dersinin; daha etkin ve yaygın duruma getirilmesinde, gerek programın çocuk gelişimine etkisinin yeniden yapılandırılması çalışmalarına katkıda bulunabilmesi, gerekse dersin hedeflerine daha verimli ulaşabilmesi için beden eğitimi dersinin işlenişinde karşılaşılan problemleri ve öğretmenlerin sınıf öğretmeni veya beden eğitimi öğretmeni olmaları açısından beden eğitimi dersinin amaçlarına göre uygulanmama nedenleri incelenerek, sınıf öğretmenleri ile beden eğitimi öğretmenlerinin görüşleri arasındaki farklar çeşitli istatistiksel işlemler ile değerlendirilmiştir.

Tarama modelindeki bu çalışmanın evrenini, 2005-2006 yılında Ankara ilinde faaliyet gösteren, ilköğretim okullarının I. ve II. kademesinde görev yapan 12.605 beden eğitimi ve sınıf öğretmeni, örneklemini ise evrenden tesadüfi olarak seçilen 1576 beden eğitimi ve sınıf öğretmeni oluşturmaktadır. Araştırma için gerekli olan verilerin toplanmasında araştırmanın amacına uygun olarak geliştirilen, kapsam ve görünüş geçerliliği için, alanın uzmanlarının görüş ve önerileri de dikkate alınarak hazırlanan bir anket kullanılmıştır. Elde edilen verilerin çözümlemesinde, SPSS 11.0 (Statistical Package for Social Sciences) istatistik paket programından yararlanılmış, verilerin genel dağılım özelliklerini belirlemek için tanımlayıcı istatistik türlerinden frekans ve yüzde dağılımları kullanılmış, ölçeklerdeki ifadelerle ilişkin görüşlerin ortalama değerleri ($\bar{x}$) verilmiş, ayrıca parametrik istatistik tekniklerinden t-testi ve faktör analizi kullanılmıştır. Verilerin istatistiksel analizi ve yorumlarda, $p < 0,05$ anlamlılık düzeyi dikkate alınmıştır.

Araştırma sonucunda ilköğretim I. ve II. kademedeki beden eğitimi öğretmeni sayısının yetersiz olduğu, sınıf öğretmenlerinin lisans döneminden kaynaklanan eğitim formasyonu eksikliği nedeniyle kendilerini yeterli görmedikleri, dersleri yanlış ve eksik işledikleri, ayrıca çocukların ilköğretim birinci devreden ikinci devreye geçişte motor beceri ve yetenek gelişimlerinin istenilen düzeyde sağlanamadığı, beden eğitimi derslerinin amaçlarına ulaşabilmesi için öğretmenlerin büyük bir çoğunluğu bu dersin branş öğretmenleri tarafından yürütülmesi gerektiği hususunda görüş belirtmişlerdir. Diğer taraftan beden eğitimi ders saatlerinin yetersiz olması, sınıfların kalabalık olması, beden eğitimi dersi ile ilgili bilimsel araştırmaların sonuçlarının ilköğretim okulları ve yetkililerce göz ardı edilmesi ile okullardaki tesis, malzeme, araç-gereç eksikliği de beden eğitimi dersi öğretim programlarında amaçlanan hedeflere ulaşılmasını güçleştirmektedir.

ABSTRACT

STUDYING THE IMPLEMENTATION OF PHYSICAL EDUCATION CLASSES AT ELEMENTARY AND SECONDARY SCHOOLS ACCORDING TO ITS GOALS

Ayan, Sinan

The purpose of this study was to identify the reasons why physical education classes could not be implemented according to its goals with regard to teachers' being, classroom teachers or physical education teachers, and to identify the problems during the physical education lessons in order to suggest better implementations and contribute to the reconstruction of the programme in regard to child development, and finally make it widely effective use of the physical education classes over elementary and secondary school programmes.

The population of this survey type study was 12.605 physical education and classroom teachers who worked in elementary and secondary schools in Ankara during 2005-2006. Randomly selected 1576 physical education and classroom teachers were the sampling of this research. By obtaining experts advice and recommendations for the content validity, a questionnaire was developed by the researcher. SPSS (Statistical Package for Social Sciences) was used to analyse the data obtained. Statistically frequency, percentage values, mean ($\bar{x}$) for the average values were determined and t-test and factor analysis were used. In data analysis and results, $p < 0,05$ was found as a meaningful level.

The results of this study showed that the number of physical education teachers in both the elementary and secondary schools were not enough. Secondly, classroom teachers assessed themselves as inefficient for physical education classes because of their lack of experiences with the teaching in physical education in elementary school lessons during university years, and they noted that they had been insufficient and they had made mistakes while teaching physical education. Thirdly children's motor skills and ability development could not reach the desired point when they passed through the secondary schools from the elementary. Then, most of the classroom teachers suggested that physical educators should teach the physical education classes in the elementary school in order to reach the goals of the programme. They also indicated that it was hard to reach the desired goals in physical education programme because the physical education hours in elementary schools were not enough, classes were overcrowded, the equipments were insufficient and the results of scientific studies about physical education are not taking into consideration by both elementary and secondary schools and responsible individuals in education.

İÇİNDEKİLER

JÜRİ ve ENSTİTÜ ONAY SAYFASI	i
ÖNSÖZ.....	ii
ÖZET.....	iv
ABSTRACT	v
İÇİNDEKİLER	vi
ÇİZELGELER LİSTESİ.....	viii
TABLolar LİSTESİ.....	viii
I. BÖLÜM.....	1
1.1. GİRİŞ.....	1
1.2. ARAŞTIRMANIN AMACI.....	5
1.3. ARAŞTIRMANIN ÖNEMİ	7
1.4. SINIRLILIKLAR.....	10
1.5. VARSAYIMLAR.....	10
1.6. TANIMLAR	11
II. BÖLÜM	12
2.1. EĞİTİM SİSTEMİ	12
2.2. TÜRK EĞİTİM SİSTEMİ	13
2.2.1. Türk Milli Eğitim Sisteminin Genel Amaçları.....	13
2.2.2. Türk Milli Eğitim Sisteminde İlköğretim	14
2.2.3. Gelişmiş Ülkelerin Eğitim Sistemleri ile Türk Eğitim Sistemindeki İlköğretime Genel Bakış	15
2.3. BEDEN EĞİTİMİ KAVRAMI.....	24
2.4. BEDEN EĞİTİMİNİN AMAÇLARI.....	27
2.5. BEDEN EĞİTİMİ ve SPORUN ÇOCUĞUN GELİŞİMİNE ETKİSİ.....	31
2.5.1. Beden Eğitiminin Fiziksel Gelişime Etkisi.....	32
2.5.2. Beden Eğitiminin Psikomotor Gelişime Etkisi	33
2.5.3. Beden Eğitiminin Zihinsel Gelişime Etkisi	34
2.5.4. Beden Eğitiminin Duyuşsal Gelişime Etkisi.....	35
2.6. İLKÖĞRETİM I. ve II. KADEMEDE BEDEN EĞİTİMİ DERSİNİN YERİ ve ÖNEMİ.....	36
2.7. İLKÖĞRETİM I. ve II. KADEMEDE OYUNUN YERİ ve ÖNEMİ.....	40

2.8. İLKÖĞRETİM I. ve II. KADEMEDE BEDEN EĞİTİMİ ÖĞRETMENİNİN YERİ ve ÖNEMİ	43
2.9. İLKÖĞRETİM I. ve II. KADEME BEDEN EĞİTİMİ DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI	45
2.10. İLGİLİ ARAŞTIRMALAR	49
III. BÖLÜM.....	71
3.1. YÖNTEM.....	71
3.1.1. Araştırmanın Modeli	71
3.1.2. Evren ve Örneklem	72
3.1.3. Veri Toplama Tekniği	72
3.1.4. Geçerlik ve Güvenirlik	73
3.1.5. Verilerin Analizi	76
IV. BÖLÜM	78
4.1. BULGULAR ve YORUMLAR.....	78
4.1.1. Örneklem grubun demografik bilgileri	78
4.1.2. Beden Eğitimi Dersinin Amaçlarına Göre Uygulanamama Nedenleri	80
4.1.2.1. Eğitim Sisteminden Kaynaklanan Nedenler	80
4.1.2.2. Beden Eğitimi Programından Kaynaklanan Nedenler	88
4.1.2.3. Beden Eğitimi Öğretiminde Kullanılan Öğretim Yöntem ve Tekniklerinden Kaynaklanan Nedenler.....	100
4.1.2.4. Beden Eğitimi Dersinde Kullanılan Ölçme ve Değerlendirmeden Kaynaklanan Nedenler	107
4.1.2.5. Öğretmenlerden Kaynaklanan Nedenler	113
4.1.2.6. Öğrencilerden Kaynaklanan Nedenler	119
4.1.3. Beden Eğitimi Dersinin Amaçlarına Ulaşma Durumu.....	123
4.1.4. Beden Eğitimi Dersinin Amaçlarına Göre Uygulanamama Nedenleri ile Beden Eğitimi Dersinin Amaçlarına Ulaşma Durumunun Ölçeklere Göre Genel Değerlendirmesi	131
V. BÖLÜM.....	134
SONUÇ ve ÖNERİLER	134
KAYNAKÇA	158
EKLER.....	178

ÇİZELGELER LİSTESİ

Çizelge:1 İlköğretim Okulları Haftalık Ders Çizelgesi-Türkiye.....	16
Çizelge:2 İlkokul Ders Çizelgesi-Almanya	18
Çizelge:3 Temel Eğitim Okulu Ders Çizelgesi-Almanya.....	18
Çizelge:4 Ortaokul Ders Çizelgesi-Almanya.....	19
Çizelge:5 İlkokul Ders Çizelgesi-Avusturya	19
Çizelge:6 Temel Eğitim Okulu Ders Çizelgesi-Avusturya.....	20
Çizelge:7 İlkokul Ders Çizelgesi-Fransa	21
Çizelge:8 Kolej Ders Çizelgesi-Fransa	21

TABLolar LİSTESİ

Tablo:1 Araştırmaya Katılan Öğretmenlerin Cinsiyet, Yaş, Mesleki Deneyim ve Mesleki Memnuniyet Değişkenlerine Göre Dağılımı	78
Tablo:2 Araştırmaya Katılan Öğretmenlerin Mezun Oldukları Birimler	79
Tablo:3 Beden Eğitimi Dersinin Amaçlarına Göre Uygulanamama Nedenleri; Eğitim Sisteminden Kaynaklanan Nedenler Genel Durum	81
Tablo:4 Beden Eğitimi Dersinin Amaçlarına Göre Uygulanamama Nedenleri; Eğitim Sisteminden Kaynaklanan Nedenlerin Beden Eğitimi ve Sınıf Öğretmeni Olmaya Göre Karşılaştırılması.....	84
Tablo:5 Beden Eğitimi Dersinin Amaçlarına Göre Uygulanamama Nedenleri; Beden Eğitimi Programından Kaynaklanan Nedenler	89
Tablo:6 Beden Eğitimi Dersinin Amaçlarına Göre Uygulanamama Nedenleri; Beden Eğitimi Programından Kaynaklanan Nedenlerin Beden Eğitimi ve Sınıf Öğretmeni Olmaya Göre Karşılaştırılması.....	94
Tablo:7 Beden Eğitimi Dersinin Amaçlarına Göre Uygulanamama Nedenleri; Beden Eğitimi Öğretiminde Kullanılan Öğretim Yöntem ve Tekniklerinden Kaynaklanan Nedenler	100
Tablo:8 Beden Eğitimi Dersinin Amaçlarına Göre Uygulanamama Nedenleri; Beden Eğitimi Öğretiminde Kullanılan Öğretim Yöntem ve Tekniklerinden Kaynaklanan Nedenlerin, Beden Eğitimi ve Sınıf Öğretmeni Olmaya Göre Karşılaştırılması	104
Tablo:9 Beden Eğitimi Dersinin Amaçlarına Göre Uygulanamama Nedenleri; Beden Eğitimi Dersinde Kullanılan Ölçme ve Değerlendirmeden Kaynaklanan Nedenler	107
Tablo:10 Beden Eğitimi Dersinin Amaçlarına Göre Uygulanamama Nedenleri; Beden Eğitimi Dersinde Kullanılan Ölçme ve Değerlendirmeden Kaynaklanan Nedenlerin Beden Eğitimi ve Sınıf Öğretmeni Olmaya Göre Karşılaştırılması	110
Tablo:11 Beden Eğitimi Dersinin Amaçlarına Göre Uygulanamama Nedenleri; Öğretmenlerden Kaynaklanan Nedenler	114
Tablo:12 Beden Eğitimi Dersinin Amaçlarına Göre Uygulanamama Nedenleri; Öğretmenlerden Kaynaklanan Nedenlerin Beden Eğitimi ve Sınıf Öğretmeni Olmaya Göre Karşılaştırılması.....	116
Tablo:13 Beden Eğitimi Dersinin Amaçlarına Göre Uygulanamama Nedenleri; Öğrencilerden Kaynaklanan Nedenler	119

Tablo:14 Beden Eğitimi Dersinin Amaçlarına Göre Uygulanamama Nedenleri; Öğrencilerden Kaynaklanan Nedenlerin Beden Eğitimi ve Sınıf Öğretmeni Olmaya Göre Karşılaştırılması.....	121
Tablo:15 Beden Eğitimi Dersinin Amaçlarına Ulaşma Durumu Beden Eğitimi ve Sınıf Öğretmeni Olmaya Göre Karşılaştırılması.....	124
Tablo:16-A Beden Eğitimi Dersinin Amaçlarına Göre Uygulanamama Nedenleri Ölçeklerin Toplam Puanları	131
Tablo:16-B Sınıf Öğretmenleri ve Beden Eğitimi Öğretmenlerine Göre Beden Eğitimi Dersinin Amaçlarına Ulaşma Durumu.....	131

I. BÖLÜM

1.1. GİRİŞ

Günümüzde eğitim, yaşam boyu sürmesi gereken bir özellik kazanmıştır. Eğitim sistemine göre, amaçlanan davranışlar okullarda kazandırılmaktadır (Başaran, 2000). Eğitim ve öğretimin amaçlarına ulaşmak için bilgi, materyal ve etkinlikler arasından hangilerinin seçileceğinin, bunların öğrencilere niçin-nasıl yaptırılacağı, ne gibi yardımcı-tamamlayıcı kaynak araçların kullanılacağı ve elde edilen sonuçların nasıl değerlendirileceğinin önceden tasarlanmasına eğitim programı denir (Çöndü, 1999). Bütün öğrencilerin beden eğitimi derslerindeki sportif etkinlikleri öğrenmeleri ve bu etkinliklerden faydalanmaları; ayrıca bazı becerileri kazanmaları açısından eğitim-öğretimde uygulanacak programlar, her düzeydeki hazır bulunuşluk seviyesi için iyi bir planlamayı gerektirir. Çocuğun hareket ve oyuna en çok ihtiyaç duyduğu dönem olan ilköğretim çağında beden eğitimi dersleri verilmelidir (Nebioğlu, 2004).

Beden eğitimine verilen önem, “Çocukların beden eğitimi ve spor etkinliklerinde yer almaları temel bir haktır ve kişilik gelişimini sağlamak amacı ile özel koşulların hazırlanmasını gerektirir” biçiminde ifade edilirken, bunun gerçekleşmesi için ise her çocuğa çağının gereği olan oyun ve beden eğitimi fırsatı verilerek, spor dallarına göre yetenek ayrımı için hazırlık yapılması gerektiği Kasap tarafından vurgulanmıştır (Kasap, 1990). Sporda yeteneklerin erken ve doğru seçimi sürekli ve yüksek sportif verimlilik için büyük önem taşır (Sevim ve Savaş, 1993). Temel motorik yeteneğin geliştirilmesi özel ve metodiktir. Yine de, dominant yetenek geliştirildiğinde (örneğin kuvvet) diğer yetenekler üzerine (sürat ve dayanıklılık) dolaylı etkiye sahiptir. Böyle bir etki tam anlamıyla kullanılan metot ve sporun özelliklerinin benzeyiş ve ayırt edicilik derecesine bağlıdır. Bir kimse kuvvet geliştirmeye çalıştığında sürate ve hatta belli bir dereceye kadar dayanaklılığa pozitif etkileri olabilir (Ziyagil vd., 1994).

Eğitimciler ve düşünürler asırlardır çocukların eğitiminde oyunun ve sporun önemini vurgulamışlardır. Burada ki temel çıkış noktası, oyunun ve sporun çocuğun

bedensel, ruhsal ve toplumsal gelişimine katkılarıdır (Doğan, 2004). Bugünün eğitim sisteminde ilköğretim okulları 7-14 yaşları arasındaki çocukların sekiz yıl boyunca gelişimi ve eğitiminden sorumludur. Eğitimin genel amacı, yetişmekte olan çocukların ve gençlerin topluma sağlıklı ve verimli bir şekilde uyum sağlamalarına yardımcı olmaktır (Sunay ve Sunay, 1996). İlköğretim okullarına verilen, “kesintisiz ve zorunlu eğitim” görevi aynı zamanda “kesintisiz ve zorunlu beden eğitimi” anlayışını da beraberinde getirmektedir. Çağdaş anlayışa uygun olarak eğitimde amaçların gerçekleşmesi, öğrencinin zihinsel ve sosyal eğitimi yanında bedensel eğitimi ile mümkündür. Beden eğitimi, genel eğitimin önemli bir parçası olup, çocuğun oyun hakkının ve serbest hareketinin okul yaşamı içindeki yerini güvenceye alır, bedensel ve ruhsal gelişimini sağlayarak sportif etkinliklerden zevk almasını mümkün kılar (Ayan vd., 2006). Amaçları arasında paralellik bulunan her iki eğitim, bir bakıma birbirini tamamlayıcı bir nitelik taşır.

Genel eğitim içerisinde beden eğitiminin çocuklara “yaşam boyu spor” anlayışını aşılması açısından önemi büyüktür. Beden eğitimi derslerine aktif katılım öğrencilerin fiziksel aktivite düzeylerinde önemli bir rol oynadığı gibi çocukluktan yetişkinliğe kadar olan dönemde de etkisini gösterir (Yenal vd., 1999). İlköğretim çağında verilen eğitim, yaşam boyunca aktivitelerin sürmesi için gerekli olan tutumların gelişmesinde önemli bir süreçtir. Çocukların sağlıklarını koruma, egzersiz yapma alışkanlığı kazandırma ve antrenmanı bilinçli yapabilme amaçlarını güden kapsamlı ve kaliteli bir beden eğitimi programı sayesinde çocuklar hem fiziksel aktivitelere bilinçli bir şekilde katılırken hem de deneyimleri sayesinde alışkanlık haline getirdikleri fiziksel aktiviteleri yaşam boyu yapmaya devam ederler (Memiş ve Yıldırım, 2006). Öğrencilere duygusal, zihinsel, sosyal ve fiziksel alanda sağlıklı bir birey olarak kendisini geliştirme yeteneği kazandırılması için beden eğitimi programları düzenlenmelidir (Pepe ve Hergül, 2006; Pangrazi, 1998). Beden eğitimi programlarında, sadece elit sporcular yetiştirmek değil, çocukların fiziksel olarak aktif bir yaşam tarzını benimsemeleri amacıyla güdülmelidir (Şirin ve Bozkurt, 2005).

Canlılığın en belirgin özelliği harekettir. İnsanlığın başlangıcında bu hareketler, insanın ilkel güdülerıyla oluşan ve hayatta kalabilmesi için gerekli olan

doğal hareketleri kapsardı. Zamanla insanlar, doğal koşullara uyum sağlamak, çevresindeki yeni değişikliklere karşı korunmak ve içinde bulunduğu durumu geliştirmek amacıyla bu hareketleri çeşitli beden eğitimi faaliyetleri içerisinde geliştirdiler (Harmandar, 2004). Çocuk kendisini ve çevresini tanımaya her şeyden önce hareketle başlar. Çocuklar çevrelerindeki şeyleri keşfederken hareket onlar için bir araçtır. İnsan davranışlarında zihinsel ve duygusal alanlar birbirinden sanıldığı kadar bağımsız değildir. Tam tersine, çocuğun psikomotor gelişimi ve davranışları ile bu alanlar arasında sıkı bir ilişki vardır. Bu durumda, beden eğitimi derslerinde koşmak ya da oyun oynamanın yanında tüm etkinlikler bir plan ve program çerçevesinde uygulanmalıdır (Tamer, 1987).

Okullarımızda, hareket etme ve oyun oynamanın en doğal olduğu dönem ilköğretim kademesidir. Bu dönem, çocuğun yaşamın değerini anlamaya başladığı, kendini gerçekleştirme ile kişilik gelişiminin çok yoğun olduğu bir dönemdir. Oyun çocuğun en temel ihtiyacı olduğu gibi onun fiziksel, psikolojik ve sosyal gelişimi için de önemli bir yere sahiptir (Kiper, 1999). Oyun serbesttir, oyun özgürlüktür ve her şeyden önce gönüllü bir eylemdir. Her oyun oyuncuyu, her an tümüyle içine alabilir. Oyunun asıl görevi çocuğu hayata hazırlamaktır (Huizinga, 1995). Çocuğun toplumsal hayata uyum sağlayabilmesi için gerekli alışkanlıkları kazanmış olması gerekir. Çocuğun oyun oynarken arkadaşlarıyla işbirliği yapması, karar vermesi, oyunda lider olması, başarısını görerek kendine olan güveninin artması beden eğitiminin önemli bir eğitim vasıtası olduğunu açıkça göstermektedir (Kantarcıoğlu, 1977). Çocuk kişilik, beceri ve zekâ bütünlüğünü oyun oynayarak geliştirir (Uluğ, 1999). Oyun normal bir gelişim içerisinde olan çocuklar için çok önemli bir yere sahiptir (Cohen, 1993).

Geçmişten günümüze ilk defa Kuzey Amerika'daki çocuklar fiziksel aktivite eksikliğinden kaynaklanacak sağlık problemleri ile karşılaşma riskini taşımaktadır (Janzen, 2003/2004). Özellikle çocukluk çağında, düşük fiziksel aktiviteden (Olds vd., 2001; Ball vd., 2001; Evans vd., 2005) dolayı ortaya çıkan birçok kalp ve damar hastalıklarının risk faktörleri ve sedanter yaşam tarzı dikkati çekmektedir (Mengütay, 1997; Aarnio, 2003; Saygın ve Mengütay, 2006). Ayrıca zamanla hareketsizliğe

alışan çocuk, ileriki yaşlarda yüksek tansiyon, damar sertliği, şeker hastalığı gibi pek çok rahatsızlığı beraberinde getiren, bugün toplumların ortak bir sorunu haline gelmiş ve patolojik bir olgu olarak kabul edilen şişmanlık sorunu ile karşı karşıya kalmaktadır (Özer, 2001; Yoshinaya vd., 2004; Tammelin vd., 2004; Davy vd., 2004). Bu durum, çoğu şişman kişide ve özellikle çocuk ve gençlerde ciddi psikolojik olumsuzluklara neden olmaktadır (Yazgan, 1992). Dolayısıyla çocukluk döneminde spor yapma alışkanlığı kazandırılmasının önemi ortaya çıkmaktadır (Türkmen vd., 1995). Çocuklara okul çağlarında özellikle ilköğretim dönemi süresince beden eğitimi dersleri aracılığıyla fiziksel aktivite alışkanlığı kazandırılmazsa, ilerleyen yaşlarda beden eğitimi, spor ve genel sağlıkla ilgili aktivitelere katılımlarda sorun yaşamaları kaçınılmazdır (Memiş ve Yıldırım, 2006). Hareketsiz yaşam tarzı özellikle çocuklarda ve gençlerde organizmanın pek çok fonksiyonunda gerilemeye sebep olarak, sağlık sorunlarını artırmakta ve hastalıklara karşı vücut direncini azaltmaktadır (Zorba, 1999).

Vücudun kuvvet, güç ve dayanma kapasitesi seviyelerinin yükseltilmesi, küçük yaşlardan itibaren istekli ve bilinçli bir şekilde yapılan beden eğitimi etkinlikleri ile mümkündür (Muallimoğlu, 1998). Özellikle okul öncesi ve ilköğretimin ilk yıllarında planlanacak olan bedensel ve psikomotor etkinliklerin; çocukların büyüme seviyelerini ve farklılıklarını gözeten ve onların büyümelerini arttırmaya yönelik değil, onların büyüme düzeylerinin elverdiği şekilde olmasını hedefleyen bir anlayışla gerçekleştirilmesi gerekir (Topkaya, 2004).

Günümüz eğitim sistemindeki okullar küreselleşmeye dayalı olan ekonomi için mezunlar vermektedir. Yeni okullar bilgisayar becerileri, dil becerisi, matematik, fen ve sosyal bilimlere yönelik olarak zaman ve paraya öncelik veren eğitim politikaları ile işlevlerini yapmaktadır. Bütün okullarda bilgisayar laboratuvarlarının olması gerektiğinden müziğe ve beden eğitime harcanabilecek paralar farklı yönlere kaymaktadır. Beden eğitimi, müzik, resim ve drama gereksiz program parçaları olarak görülmektedir (Decorby vd., 2005).

İnsan hayatında ilköğretim döneminin önemi çok büyüktür. Bu yaşlarda çocuklar eğitimleriyle birlikte motor hareket kabiliyetlerini de artırmayı

öğrenmelidir. İçerisinde bulunduğu dönem gereği çocuklar ev çevresinden sosyal bir çevreye geçerler ve evde öğrendikleri alışkanlıklarına öğretmen ve okul yaşantılarının getirdiği yeni alışkanlıkları eklerler (Mengütay, 1997). Bu bağlamda okulda öğreteceklerimiz ile toplumda gerekli olan davranışların ilişkilendirilmesi de çocuğun içerisinde bulunduğu sosyal çevreye uyum sağlaması açısından büyük önem taşır (Tannehill, 2007). Ebeveynler, öğretmenler, psikologlar ve pediatri uzmanları çocukların büyümeleri ve potansiyellerini geliştirebilmeleri için serbestçe hareket edebilmeye olan ihtiyaçlarının farkına her geçen gün daha çok varmaktadırlar (Mengütay, 1997). Dolayısıyla şu ana kadar önemini vurguladığımız beden eğitimi dersinin ilköğretim I. ve II. kademesindeki gerekliliği ve çocuk gelişimi üzerindeki rolünün gözardı edilemez bir önem teşkil ettiği gerçeğini de dikkate alarak ilköğretim okullarındaki beden eğitimi dersini yürüten öğretmenlerin görüşleri doğrultusunda beden eğitimi program ve uygulamalarının incelenmesi zorunlu hale gelmiştir. İlköğretim okullarımızda uygulanmakta olan beden eğitimi ders programı genel eğitimin amaçları doğrultusunda fiziksel hedeflerle birlikte sosyal, bilişsel ve duyuşsal hedefleri de içerir; ancak beden eğitimi programında kazandırılması hedeflenen amaçlar kadar bu amaçlara ulaşmak için nasıl bir yol izlendiği, yapılan etkinliklerin nasıl değerlendirildiği ve bu değerlendirme sonucunda amaçlara ne düzeyde ulaşıldığının da belirlenmesi gereklidir.

1.2. ARAŞTIRMANIN AMACI

Eğitimin bütünlüğü içerisinde önemli bir yer tutan beden eğitimi derslerinin; gerek ilköğretim I. ve II. kademedede daha etkin ve yaygın duruma getirilmesinde, gerek programın çocuk gelişimine etkisinin yeniden yapılandırılma çalışmalarına katkıda bulunabilmesi, gerekse dersin hedeflerine daha verimli ulaşabilmesi için ilköğretim I. kademedede de beden eğitimi öğretmenine duyulan ihtiyacı vurgulama amacı güden çalışmanın alt problemleri aşağıdaki şekildedir:

1. İlköğretim I. ve II. kademedede beden eğitimi dersinin öğretiminde, Türk Eğitim Sisteminden kaynaklanan sorunlara yönelik sınıf öğretmenleri ve beden eğitimi öğretmenlerinin görüşleri arasında bir ilişki var mıdır?

2. İlköğretim I. ve II. kademedede beden eğitimi dersinin öğretiminde, beden eğitimi programından kaynaklanan sorunlara yönelik sınıf öğretmenleri ve beden eğitimi öğretmenlerinin görüşleri arasında bir ilişki var mıdır?

3. İlköğretim I. ve II. kademedede beden eğitimi dersinin öğretiminde, beden eğitimi öğretim yöntemlerinden kaynaklanan sorunlara yönelik sınıf öğretmenleri ve beden eğitimi öğretmenlerinin görüşleri nelerdir?

4. İlköğretim I. kademedede beden eğitimi dersinin öğretiminde, lisans döneminde alınan “Beden Eğitimi I-II ile Beden Eğitimi ve Oyun Öğretimi” derslerinin yeterliliğine yönelik sınıf öğretmenlerinin görüşleri nelerdir?

5. İlköğretim I. ve II. kademedede beden eğitimi dersinin öğretiminde, eğitsel oyunların çocuk gelişimine etkisine yönelik sınıf öğretmenleri ve beden eğitimi öğretmenlerinin görüşleri nelerdir?

6. İlköğretim I. ve II. kademedede beden eğitimi dersinin öğretiminde, öğretmenden kaynaklanan sorunlara yönelik sınıf öğretmenleri ve beden eğitimi öğretmenlerinin görüşleri nelerdir?

7. İlköğretim I. ve II. kademedede beden eğitimi dersinin öğretiminde, öğrencilerden kaynaklanan sorunlara yönelik sınıf öğretmenleri ve beden eğitimi öğretmenlerinin görüşleri nelerdir?

8. İlköğretim I. ve II. kademedede beden eğitimi dersinin öğretiminde, beden eğitimi dersinde kullanılan ölçme ve değerlendirmeden kaynaklanan sorunlara yönelik sınıf öğretmenleri ve beden eğitimi öğretmenlerinin görüşleri nelerdir?

9. İlköğretim I. ve II. kademedede beden eğitimi dersinin öğretiminde, beden eğitimi dersinin amaçlarına göre uygulanmasına ilişkin sınıf öğretmenleri ve beden eğitimi öğretmenlerinin görüşleri arasında ilişki var mıdır?

10. İlköğretim I. kademedede beden eğitimi dersinin öğretiminde, dersin amaçlarına ulaşması bakımından beden eğitimi dersine beden eğitimi öğretmeni girmelidir fikrine, sınıf öğretmenleri ve beden eğitimi öğretmenlerinin görüşleri arasında ilişki var mıdır?

1.3. ARAŞTIRMANIN ÖNEMİ

Eğitimin temel amacı; bireyleri yaşama hazırlamak, dış çevresi ve dünyasıyla uyumunu sağlayarak, bireylere daha üretken, yaratıcı ve sorgulayıcı kişilik özellikleri kazandırmaktır (Bayrak ve Çeliksoy, 2004). Her çocuğun gelişimi genel kurallar içerisinde bireysel bir yol izler. Bu nedenle her bireyin gelişiminde ayrı gelişim özellikleri göze çarpar. Bireyleri fiziksel, duygusal ve toplumsal yönleri ile gelişim özellikleri doğrultusunda bir bütün olarak yetiştirmek çağdaş eğitimin temel ilkelerindendir. Çocuklar bedenlerini, toplumsal davranışları ve daha pek çok özelliği aile, okul ve oyun alanlarından öğrenirler. Aile, okul ve akran grubu hepsi birlikte, çocuğun gelişiminden sorumludur. Başta anne ve babalar, doğal olarak çocuklarının sağlıklı olarak gelişmesini istemektedirler. Ebeveynleri spor yapmayan bir çocuğun, okulda da yeterli spor eğitimi almaması durumunda spor yapmayı önemsemesi beklenemez (Aydos ve Dönmez, 2000). Çocuğun gelişiminde aileden sonra ikinci derecede sorumlu olan okulların amacı, eğitim programlarında yer alan dersler ve diğer eğitici etkinliklerle çocuğun bilgi, beceri ve tutumlarını geliştirmektedir.

Eğitim sisteminin temelini oluşturan ilköğretimin birinci kademesi, sorunların başladığı ve çözüm önerilerinin hemen uygulamaya geçirilmesi gereken bir yerde bulunmaktadır. Bu sorunlara örnek verilecek olursa; okula uyum sorunu, öğretmen tutumlarının öğrenci üzerindeki olumsuz etkileri, keşfedilememiş yetenekler, fiziksel veya zihinsel açıdan yeterli yönlendirilemeyen öğrenciler, eğitimdeki eksiklikler vb' dir. Günümüzde eğitimden beklenen, bireylerin gizil güçlerini ve yeteneklerini ortaya çıkararak, bunları en üst düzeyde geliştirmesini sağlamak ve buna bağlı olarak da toplum içinde başarı ve mutluluğu yakalamasına yardımcı olmaktır (Aracı, 1998).

Okullarda beden eğitiminin durumu, dünya çapında kötüye doğru gitmektedir. Yetersiz finansal kaynaklar, ders saatinin azaltılması, personel eksikliği yüzünden beden eğitimi dersi zor durumdadır (Hardman ve Marshall, 2001). Şöyle ki ABD'de dokuzuncu ve on ikinci sınıfların beden eğitimi dersine katılımındaki oran 1991'de %42 iken, 1999'da %29'lara düşmüştür (USDHHS, 2001). Beden eğitimi dersleri etkili ve düzenli bir şekilde işlenmezse çocuklar üzerinde olumsuz etkiler görülebilir. Örneğin, derslerde yirmi dakikadan daha az spor ya da egzersiz yapmak

veya oyun oynamak çocuklarda hayal kırıklığına ve okuldan soğumaya neden olur (Valois vd., 2004). Özellikle ilköğretim çağındaki çocukların derslerde oturarak hareketsiz kalma zorunluluğunun çocuklarda fiziksel ve psikolojik bir yük oluşturduğu, bu yükün ancak oyun ve spor gibi etkinliklere katılarak giderilebileceği belirtilmektedir (Yenal vd., 1999). Ayrıca ilköğretim dönemindeki beden eğitimi dersleri, çocuk ve ergenlerin fiziksel aktivite düzeylerini artırmak için en etkili yoldur (Vilhjalmsson ve Thorlindsson, 1998; Tappe ve Burgeson, 2004). Indiana’da üç farklı okulun dokuzuncu sınıfında öğrencilerin beden eğitimi deneyimlerini belirlemeye yönelik olarak yapılan çalışmada, beden eğitimi dersinde başarısız olan öğrenciler gelecekte düzenli fiziksel aktivite yapmayacaklarını belirtmişlerdir (Portman, 2003). Beden eğitimciler yüksek kalitede beden eğitimi programlarının, serbest zamanlarda sedanter ve bilgisayara bağlı aktivitelerin yerini alması (Goodwin vd., 1996) gerektiğini belirtmelerine rağmen Kanada ve ABD’deki okulların büyük bir çoğunluğu beden eğitimi dersine gereken önemi vermemektedir (Decorby vd., 2005).

Beden eğitimi etkinlikleri yaş ve kapasiteye uygun şartlarda, alanında uzman kişilerin gözetimi altında yapıldığında çocukluktan yaşlılığa en iyi yaşam teminatıdır. Büyüme ve olgunlaşmanın başlangıcı olan çocukluktan itibaren beden eğitimi etkinlikleri aracılığı ile kazandırılan fiziksel aktivite yapma alışkanlığının yaşam boyu pozitif etkilerinin olduğu belirtilmektedir (Şirin ve Bozkurt, 2005; Kohl ve Hobbs, 1998; Blair, 1993). Fiziksel olarak aktif olan çocukların büyüdüklerinde de fiziksel olarak daha aktif ve daha sağlıklı birer yetişkin oldukları görülmüştür (Kohl vd., 2000). Çocukluktan itibaren beden eğitimi etkinlikleri vasıtası ile düzenli fiziksel aktivite ve egzersiz programlarına katılım alışkanlığı kazandırılan çocuk ve adolesanlarda; kardiovasküler hastalık risklerinin azaldığı, obez çocukların vücut yağ oranının düştüğü, iç salgı bezlerinin düzenli çalıştığı, kılcal damar sayısının arttığı, daha enerjik bir organizma sağladığı, sinir-kas ve eklem koordinasyonunu geliştirdiği, kuvvet-çeviklik-elastikiyet-çabukluk ve dayanıklılığı arttırdığı genel anlamda fiziksel, psikomotor, zihinsel ve duyuşsal gelişimlerinde olumlu etkileri olduğu bilinmektedir (Pate vd., 1995; Rowland, 2001; Pınar, 2003; Zorba vd., 2005; Leblanc ve Dickson, 2005; Kuru, 2000; Konopka, 2000).

Beden eğitimine, çocuğun hareket ve oyuna en fazla ihtiyaç duyduğu dönem olan ilköğretimin birinci kademesinden itibaren başlansa da uygulamada yapılan eksiklik ve hatalarla birlikte dersin yeterli bilgi donanımına sahip kişilerce verilmemesinden ötürü beden eğitimiyle hedeflenen amaçlara tam anlamıyla ulaşamadığı görülmektedir. Bugün ülkemizdeki ilköğretim okullarının I. ve II. kademelerindeki uygulamaya bakıldığında, bazılarında beden eğitimi derslerine beden eğitimi öğretmenleri girerken büyük bir çoğunluğunda beden eğitimi derslerine sınıf öğretmenleri girmektedir. Bu durum beden eğitimi dersine gereken önemin verilmediğinin en büyük kanıtıdır (Kangalgil ve Dönmez, 2003). Bunun yanı sıra okul yöneticileri ve diğer branş öğretmenlerinin beden eğitimi dersine karşı tutumları, tesis, malzeme ve salon eksikliği, okullarda yeterli sayıda beden eğitimi öğretmeni olmaması, öğretmen yetiştiren okullarda beden eğitimi uygulamalarına gereken hassasiyetin gösterilmemesi, beden eğitimi programı hakkında öğretmenlerin yeterli hizmet içi eğitim programlarına tabii tutulmamaları, beden eğitimi dersine giren sınıf öğretmenlerinin derse gereken önemi vermemesi ve ders saatlerinin hedeflerin kazandırılması açısından verimli kullanılamaması gibi sebeplerden ötürü beden eğitimi dersinin uygulanabilirliği ve etkinliği olumsuz yönde etkilenmektedir.

Çocukların gelişim dönemlerinden birisi olan sporla ilişkili hareketler dönemi yedi-on dört yaş grubunu kapsamaktadır. Bu yaşlar arasında çocukları spora yönlendirebilecek bilinçli kişilerin yani beden eğitimi öğretmenlerinin ilköğretim birinci kademesinde de görevlendirilmesi gerekmektedir. Ayrıca beden eğitimi derslerinde fair play çalışmalarının, etik donanımlara sahip bir genç kuşağın yetiştirilmesine yönelik olarak, ilk ve orta öğretim çağı çocuk ve gençlerinin beden eğitimi derslerinde başlatılması, geleceğin sporcu, antrenör, spor adamı, hakem, yazar ve seyircisinin bu kitle içinden yetişecek olması bakımından önem taşımaktadır (Yıldırım, 2005). Çünkü belli bir yaştan önce kazanılmayan hareket, beceri ve spor yapma alışkanlıklarının sonradan edinilmesi oldukça güçleşmektedir. Bu yüzden beden eğitimi etkinlikleri çocuklara mümkün olduğu kadar erken yaşlarda öğretilmeli ve sevdirmelidir (Aarts vd., 1997). Dolayısıyla ilköğretim birinci kademesini de içine alacak şekilde beden eğitimi dersinin amaçlarının çok iyi hazırlanmış ve çocuk

gelişiminin bütün boyutlarını ele alan, çağın ihtiyaçlarına cevap verebilecek esneklik özelliklerine sahip eğitim programlarının, çok ortamlı eğitim durumlarında, bilinçli beden eğitimi öğretmenlerince veya beden eğitimi dersinin önemini kavramış, yüksek öğretimde beden eğitimi uygulamaları ile ilgili yeterli bilgiyle donatılmış ve nitelikli bir hizmet öncesi ve içi eğitimden geçmiş sınıf öğretmenlerince uygulanması ile gerçekleştirilebileceği anlaşılmaktadır.

Çalışma, beden eğitimi derslerinin; gerek ilköğretim birinci ve ikinci kademedede daha etkin ve yaygın duruma getirilmesinde, gerek programın çocuk gelişimine etkisinin yeniden yapılandırılması çalışmalarına katkıda bulunabileceği, gerekse ilköğretim birinci kademesinde de beden eğitimi öğretmenin gerekliliğine veya söz konusu alanda yeterli bilgi donanımına sahip sınıf öğretmenine duyulan ihtiyacı vurgulamak düşüncesiyle hazırlandığından hem programcılık açısından hem de dersin uygulamadaki hedeflerine daha etkin ulaşılabilmesi bakımından büyük önem taşımaktadır.

1.4. SINIRLILIKLAR

- * Araştırma 2005–2007 öğretim yılı ile sınırlıdır.
- * Elde edilen bulgular anket formundaki sorularla sınırlıdır.
- * Araştırma Ankara il merkezindeki ilköğretim I. ve II. kademedede görev yapan sınıf öğretmenleri ve beden eğitimi öğretmenleri ile sınırlıdır.

1.5. VARSAYIMLAR

Araştırmada şu temel sayıltılardan hareket edilmektedir:

- * Seçilen örneklem grubunun evreni temsil etmede yeterli olduğu,
- * Örneklem grubuna uygulanan anketin geçerli ve güvenilir olduğu,
- * Kaynaklardan elde edilen bilgilerin gerçeği yansıttığı,
- * Anketlerin örneklem grubu oluşturan öğretmenler tarafından içtenlikle yanıtlandığı,
- * Uygulanan istatistikî yöntem ve bilgisayar değerlendirmelerinin geçerli ve güvenilir olduğu varsayılmaktadır.

I.6. TANIMLAR

Ülkemizde insanların gelişimi ve eğitiminde sürekliliği sağlamak amacıyla 5 Ocak 1961 tarihinde kabul edilen 222 sayılı İlköğretim ve Eğitim Kanunu'nun birinci maddesinde “*İlköğretim*; kadın, erkek bütün bireylerin milli gayelere uygun olarak bedeni, zihni ve ahlaki gelişmelerine ve yetişmelerine hizmet eden temel eğitim ve öğretimdir.” şeklinde tanımlanmıştır (Ergit, 2000). *İlköğretim okulu*; aynı yönetim altında beş yıllık ilkokul (I. kademe) ile üç yıllık ortaokuldan (II. kademe) meydana gelen gündüzlü veya pansiyonlu sekiz yıllık ilköğretim kurumlarıdır (MEB, 1993).

Eğitim Programı: Bir eğitim kurumunun; çocuklar, gençler ve yetişkinler için sağladığı Milli Eğitimin ve kurumun amaçlarının gerçekleşmesine dönük tüm faaliyetleri kapsar. *Öğretim Programı*: Eğitim programı içerisinde yer alan, belli bilgi kategorilerinden oluşan, okullarda bilgi ve becerinin eğitim programının amaçları doğrultusunda ve planlı bir biçimde kazandırılmasına dönük programdır. *Ders Programı*: Öğretim programlarında yer alan “bilgi kategorilerinin, disiplinlerin ve faaliyet alanlarının” eğitim amaçları ile ilişkili olan özel amaçlarını gerçekleştirmeleri için öğretim ilkelerini, konuların alt kategorilerini, değerlendirme esaslarını içeren ve eğitim-öğretim programlarındaki esasları öğrenci davranışına dönüştüren programdır (Varış, 1996).

Gelişim: Gelişim insanın fiziksel, sosyal, ruhsal ve zihinsel yönden düzenli bir biçimde değişmesi; vücut organlarının kendilerinden beklenen görevleri yapabilecek bir duruma gelmesidir (Fidan ve Erdem, 1998).

Hedef: Bir öğrencinin planlanmış ve tertiplenmiş yaşantılar sayesinde kazanması kararlaştırılan ve davranış değişikliği veya davranış olarak ifade edilmeye elverişli olan özelliklerdir. *Eğitim*: Kişinin davranışında, kendi yaşantısı yoluyla ve eğitimin amaçlarına uygun olarak istenilen yönde değişme meydana getirme sürecidir (Ertürk, 1994).

Beden eğitimi: Kişinin fiziksel hareketlere katılmak suretiyle davranışlarında kasıtlı olarak, beden eğitiminin amaçlarına uygun (bedensel, duygusal, sosyal ve zihinsel) değişme meydana getirme sürecidir (Tamer ve Pulur, 2001).

II. BÖLÜM

2.1. EĞİTİM SİSTEMİ

İnsanların çevreleriyle doğrudan etkileşimde bulunarak elde ettikleri bilgi ve becerileri diğer insanlara aktarma çabaları eğitim faaliyetlerinin başlangıcı olarak kabul edilirse eğitimin insanlık tarihi kadar eski olduğu söylenebilir (Fidan ve Erdem, 1998). Kökleri insanlık tarihine kadar uzanan eğitimin pek çok tanımı yapılmıştır. Bunlar özetlenecek olursa:

Eğitim; bireyin davranışlarında kendi yaşantısı yoluyla, kasıtlı olarak, belli bir plan çerçevesinde istendik değişme meydana getiren (Ertürk, 1994; Bademci, 1999), bireyleri ve toplumları amaçlı, düşünen, üretken, hızlı ve doğru karar alabilen (Çölmek, 1998), düzgün bir yaşam biçimine ulaştıran; ayrıca sahip olunan bilgi, beceri ve değerleri planlı bir biçimde bir sonraki kuşağa aktarma da ve bu arada insan davranışlarını yaşantılar yoluyla değiştirmedeki bir süreçtir (Harmandar, 2004). Diğer taraftan eğitim, sadece bir süreçten ibaret değildir; o süreci de içine alan bir davranış geliştirme sistemidir ve süreç bu sistemin bir ögesidir (Baykul, 2001). Sistem, Churcman’a göre, “Bir dizi amacı yerine getirmek için birbiriyle ilişkili parçalardan oluşan yapıya denir.” Sistemin tanımı dikkate alındığında eğitim, insanlarda var olan bazı davranışları belli amaçlar doğrultusunda değiştiren ve yine bu amaçlar doğrultusunda bireylere yeni bazı davranışlar kazandırılmasını sağlayan bir sistemdir (Baykul, 2001).

Yaşamın her döneminde istenilen nitelikteki bireylerin yetiştirilmesi için bu işi üstlenecek önemli bir sistemin oluşturulması ve çalıştırılması gerekir. Eğitim sistemi de bir yandan istenilen nitelikteki bireyleri yetiştirmekle, öte yandan da kendi kendini sürekli geliştirerek, değişen hayat koşullarına ve zamana uyum sağlamakla yükümlüdür.

2.2. TÜRK EĞİTİM SİSTEMİ

Ülkemizde eğitim devletin denetimi ve gözetimi altında yapılmaktadır. Her bireyin eğitim görme hakkı vardır ve bu hak “Kimse, eğitim ve öğretim haklarından yoksun bırakılamaz” ibaresiyle Türkiye Cumhuriyeti Anayasası’nın 42. maddesinde de belirtilmiştir (Salan, 2002). Bireylerin eğitimi süresince ilgi, yetenek ve istekleri doğrultusunda çeşitli okul ve programlara yöneltilmesi ve her bakımdan bu yönelimin gerçekleştirilmesi Türk Eğitim Sisteminin gereğidir.

1739 sayılı Milli Eğitim Temel Yasasına göre; bireyleri, Türk Ulusu’nun değerlerini benimsemiş, ülkesine karşı görev ve sorumluluklarını bilen ve bunları davranış haline getirmiş, bilgi üreten, üretilen bilgi ve teknolojiyi kullanabilen insan haklarına saygılı ve hoşgörülü, demokratik bireyler olarak yetiştirmek ve bireyleri geleceğe hazırlayarak toplumun ve kendilerinin refah ve mutluluğuna katkıda bulunabilecek bir meslek sahibi olmalarını sağlamak eğitimin amacıdır. Milli Eğitim Sistemi, 1739 sayılı Milli Eğitim Temel Yasası ile belirlenmiş olup örgün ve yaygın eğitim olmak üzere iki ana bölüme ayrılmıştır. Örgün eğitim, okul sistemini ifade etmekte ve okul öncesi, ilköğretim, ortaöğretim ve yükseköğretimden oluşmaktadır. Yaygın eğitim ise örgün eğitim yanında veya dışında düzenlenen (kurs ve hizmet içi eğitim etkinlikleri vb.) eğitim faaliyetlerinin tümünü kapsar (Ergit, 2000).

2.2.1. Türk Milli Eğitim Sisteminin Genel Amaçları

Türk Milli Eğitiminin genel amacı, Türk Milletinin bütün fertlerini,

a. “Atatürk inkılap ve ilkelerine ve Anayasa’da ifadesi bulunan Atatürk Milliyetçiliğine bağlı; Türk Milletinin milli, ahlaki, insani, manevi ve kültürel değerlerini benimseyen, koruyan ve geliştiren; ailesini, vatanını, milletini seven ve daima yüceltmeye çalışan; insan haklarına ve Anayasa’nın başlangıcındaki temel ilkelere dayanan demokratik, laik ve sosyal bir hukuk devleti olan Türkiye Cumhuriyeti’ne karşı görev ve sorumluluklarını bilen ve bunları davranış haline getirmiş yurttaşlar olarak yetiştirmek”

b. “Beden, zihin, ahlak, ruh ve duygu bakımlarından dengeli sağlıklı şekilde gelişmiş bir kişiliğe, karaktere, hür ve düşünme gücüne sahip, insan haklarına saygılı, kişilik ve teşebbüse değer veren, topluma karşı sorumluluk duyan; yapıcı, yaratıcı ve verimli kişiler olarak yetiştirmek”

c. “İlgi, istidat ve kabiliyetlerini geliştirerek gerekli bilgi, beceri, davranışlar ve birlikte iş görme alışkanlığı kazandırmak suretiyle hayata hazırlamak ve onların kendilerini mutlu kılacak ve toplumun mutluluğuna katkıda bulunacak bir meslek sahibi olmalarını sağlamak”

Böylece, bir yandan Türk vatandaşlarının ve Türk toplumunun refah ve mutluluğunu artırmak; öte yandan milli birlik ve bütünlük içinde iktisadi, sosyal ve kültürel kalkınmayı desteklemek ve hızlandırmak ve nihayet Türk Milletini çağdaş uygarlığın yapıcı, yaratıcı, seçkin bir ortağı yaptırmaktır (MEB, 2000; Ergit, 2000).

2.2.2. Türk Milli Eğitim Sisteminde İlköğretim

Eğitim hayatının ilk basamağı sayılan ilköğretimin önemini kavramak için ilköğretimi bireyin yaşamının temelini atıldığı bir süreç olarak görmek gerekir. İlköğretim çocuğun daha ileriki yaşamında göstereceği davranış ve yaşama bakışının şekillenmeye başladığı bir dönemdir. Okul öncesi dönemin sona ermesi ile çocuğun kişiliği tamamlama sürecine girecektir. Orta çocukluk adı verilen bu dönemde çocuğun kişiliği altı yaşından on bir yaşına kadar gelişerek oluşum sürecini tamamlayacaktır. Bu yaşlarda, çocuk yeteneklerini geliştirmeyi öğrenecektir (Dodson, 1998). Dolayısıyla bireyin eğitim süreci boyunca kazanacağı tüm davranış ve edineceği bilgilerin başlangıç kısmını ilköğretim oluşturur. Bu bakımdan ilköğretim kurumları, hayati önem taşımaktadır. Öğrencilerin iyi birer vatandaş olabilmeleri için gerekli temel bilgi, beceri, davranış ve alışkanlıkları kazanmalarını, ilgi ve yetenekleri doğrultusunda, hayata ve bir üst öğrenime hazırlanmalarını sağlamayı ilköğretim amaç edinmiştir (Ergit, 2000).

İlköğretim kurumları, çocuğu bugüne ve yarına hazırlayan temel eğitim ve öğretim kurumlarıdır. İlköğretimi bitirenlerin çoğu hayata atılmaktadır. Bunun için vatandaşların ilköğretimden geçmeleri gerekmektedir. Bireyler alacakları temel

eğitimle ileriki yaşamlarına yön verecektir. Dolayısıyla ilköğretim kurumları, görevlerini yerine getirebildiği ölçüde ulusa yararlı olacaktır (Kemertaş, 1995).

Bugün pek çok ülkede olduğu gibi ülkemizde de ilköğretim zorunludur. İlköğretim eğitim sisteminin yapı taşı bir başka değişle temelidir. Türkiye’de ilköğretim süresi sekiz yıl olup, altı-on dört yaşlarındaki çocukların eğitim ve öğretimini kapsamaktadır. İlköğretim kurumları sekiz yıllık okullardan oluşmakta ve bu okullarda kesintisiz eğitim yapılarak, bitirenlere ilköğretim diploması verilmektedir. İlköğretim kız ve erkek bütün vatandaşlar için zorunlu ve devlet okullarında parasız olduğu (Ergit, 2000); Anayasa, Milli Eğitim Temel Yasası, İlköğretim ve Eğitim Yasası ile teminat altına alınmıştır. Türkiye’de devlet okullarının yanı sıra öğrencilere paralı eğitim hizmeti veren pek çok sayıda özel ilköğretim okulu da vardır.

Temel eğitim kavramı ilk kez 05.01.1961 gün ve 222 sayılı İlköğretim ve Eğitim Kanununun 1. maddesinde geçmiş; ancak 1973 yılında kabul edilen 1739 sayılı Milli Eğitim Temel Kanunu ile yasallık kazanmıştır. 1980’li yıllarda temel eğitim okulunun adı ilköğretim okuluna dönüştürülmüştür. 222 sayılı İlköğretim ve Eğitim Kanununda “İlköğretim 6-14 yaşarası çocukları kapsar.” ifadesinin bulunmasına rağmen zorunlu olduğu belirtilmediğinden, 1991 yılında “Türkiye’de İlköğretim 2000 yılına kadar zorunlu sekiz yıla çıkartılacak ve ardından da 10 yıl uygulanacaktır.” ibaresi eklenerek son şekli verilmiştir (Okutan, 1995).

2.2.3. Gelişmiş Ülkelerin Eğitim Sistemleri ile Türk Eğitim Sistemindeki İlköğretime Genel Bakış

Eğitim sistemleri; iyi insan yetiştirmeyi, kişilerin yeteneklerini geliştirerek başarılı olmalarını sağlamayı hedeflediği için sürekli olarak değişen ve gelişen zaman koşullarına bağlı olarak kendini yeniler. Başka bir deyimle dinamik bir yapıya sahiptirler (Fidan ve Erdem, 1998).

Bir ulusun varlığını sürdürebilmesi eğitime verdiği önem ve bu alana yaptığı yatırımlar ile paraleldir. Bugün Amerika ve İngiltere’de okuryazarlık oranı %99 iken (Demirel, 2000) Türkiye’de bu oran %82,3’tür. Bir ülkenin içinde bulunduğu

ekonomik ve kültürel yapı o ülkenin eğitim sisteminin kendini yenilemesi ve içindeki sıkıntıları gidermesinde doğrudan rol oynar. Aynı zamanda teknik ve teknolojik gelişmede bulunulan nokta da sistemin işleyişini etkiler. Çünkü toplumun sahip olduğu ekonomik gelişmişlik düzeyi, o toplumun eğitiminde kaynak konusunda rahat olup olmayacağı hakkında bilgi verir. Ekonomi ile orantılı olarak gerçekleşen teknolojik ilerlemelerde eğitim-öğretim uygulamalarında etkili rol oynar. Türkiye eğitime ayırdığı payla dünya ülkeleri arasında geri kalmış ülkelere biri konumundadır. Türkiye’de milli gelirden eğitime ayrılan pay %3.09 iken bu oran Amerika ve İngiltere’de %5.4, İsveç’te ise %8.3 olarak gerçekleşmektedir. Milli gelirden eğitime ayrılan pay dünya ortalaması %5.2 iken Türkiye’de bu oran %3.09 düzeyinde kalmıştır (<http://www.bumko.gov.tr>; <http://www.ogu-tekam.sistemynet.com>; MEB, 2005). Hemen hemen her ülkede ilköğretim, eğitim sisteminin temelini oluşturmaktadır. Bu nedenle ilköğretimi düzenlemek, ilköğretim imkânlarını insanlara açmak, bütün ilköğretim çağındaki çocuklara ilköğretimi zorunlu kılmak, devletlerin asli görevi sayılmıştır.

[illegible]

Ülkemizdeki ilköğretim kurumlarında verilen eğitim yukarıdaki dersleri kapsar. İlköğretimde zorunlu eğitim, 1-5. sınıflar arası I. kademe ve 6 ile 8. sınıflar arasında ise II. kademe olarak uygulanır (TTKB, 2007). Temel eğitimin amaç ve görevleri Milli Eğitimin genel amaçlarına ve temel ilkelerine uygun olarak düzenlenmiştir (Arslan vd., 2001).

Amerika'da eğitim sistemi, eğitimde yönetimi yerel yönetimlere(eyaletlere) devretmiş bir sistemdir (Bolay vd., 1996; Erdoğan, 1997). ABD'de ilköğretimin temel amacı 6-12 yaş arasındaki çocukların genel gelişimlerini sağlamak, temel bilgi, beceri ve öğrenme için uygun ortam oluşturmak ve çocuklara olumlu davranış kazandırabilmektir. İlkokullarda bir sınıfa düşen öğrenci sayısı 20-25 arasındadır. Eğitim sisteminin işleyişinde merkezi hükümetin yasal sorumluluğu yoktur, fakat doğrudan ve dolaylı yoldan etkileri vardır. Resmi ve özel bütün okullardaki sistemin ve ders planının aynı olmasına özen gösterilir (Demirel, 2000). ABD'de ilköğretim bütün çocuklar için zorunlu ve eğitim süresi eyaletlere göre 10 ile 13 yıl arasında farklılık göstermektedir (Ültanır, 2000).

İngiltere'de zorunlu eğitim 5 ile 11 yaş arasını kapsar. Okulların çoğu yerel eğitim otoriteleri tarafından yönetilir ve devlet yatırımları ile finanse edilir. İngiltere eğitim sisteminde amaç; bireyi uluslararası beceri sahibi kılmak, yeteneklerini küçük yaşta belirlemek ve yönlendirmektir. İlkokullarda bir sınıfa düşen öğrenci sayısı yirmidir. Önemli olan çok insan yetiştirmek değil kaliteli insan yetiştirmektir. Amerika'da ise geniş kitlelerin eğitilmesi amaç edinilmiştir (Erdoğan, 1997). İngiltere'de ilkokul döneminde dersler tek öğretmen tarafından verilir. Ancak beden eğitimi, müzik ve yabancı dil dersleri alan öğretmenleri tarafından verilir.

Almanya'da hemen hemen tüm eyaletlerde zorunlu eğitim 6-18 yaşları arasındaki çocuk ve gençleri kapsar ve 12 yıldır. Zorunlu ilk ortak eğitim basamağı ilköğretimdir. İlköğretim, temel okullarda yapılır, genellikle dört yıl sürer ve bu okulların görevi, çocukları belli bir amaca yönelik işe alıştırmak, onları toplum hayatı için eğitmek, her türlü zihinsel, ruhsal ve bedensel güçlerini artırmak ve gelişim dönemlerine uygun temel bilgi ve becerileri kazandırmaktır (Demirel, 2000).

Almanya’da ilkokulda eğitim birbirini izleyen dört sınıfta verilir ve bütün çocuklar 1’den 4. sınıfa kadar aynı öğretmen(sınıf öğretmeni) tarafından okutulur. Ancak müzik, beden eğitimi vb. dersler alan öğretmenleri tarafından verilir. Sınıflardaki öğrenci sayısı 18-26 arasındadır. İlkokulda verilen dersler aşağıda verilmiştir (Sağlam, 1999).

Çizelge:2 İlkokul Ders Çizelgesi-Almanya				
DERSLER	S İ N İ F L A R			
	1	2	3	4
Dil Dersi/Almanca	6	7	5	5
Hayat Bilgisi	-	-	3	4
Matematik	4	4	4	4
Din Bilgisi	2	2	2	2
Resim/Müzik Eğitimi	3	4	4	4
Beden Eğitimi	3	3	3	3
Takviye Dersi	1-2	1-2	1-2	1-2
TOPLAM	19-20	19-20	19-20	19-20

Almanya’da 5.-10. sınıfları kapsayan ilkokuldan sonra ortaokul veya liseye gitmeleri uygun görülmeyen ya da çok programlı okula gitmek istemeyen öğrencilerin gittiği temel eğitim okulu programına göre alınan zorunlu dersler aşağıda verilmiştir (Sağlam, 1999).

Çizelge:3 Temel Eğitim Okulu Ders Çizelgesi-Almanya						
DERSLER	S İ N İ F L A R					
	5	6	7	8	9	10A/B
Almanca	5	5	4	4	4	4
Sos. Bil. (Tar., Coğ., Polit.)	3	4	3	3	4	3
Matematik	4	4	4	4	4	4
Fen Bil. (Fiz., Kim., Biyo.)	4	3	3	3	2	4
İngilizce	5	5	4	4	3	3
İş Bil. (Tek., Eko., Ev Eko.)	-	-	3	3	2	4
Müzik/Resim/El İşleri	3	3	3	3	2	2
Din Bilgisi	2	2	2	2	2	2
Beden Eğitimi	3	3	3	3	3	3
Zorunlu Seçmeli Ders	-	-	2	2	3	3/-
Rehberlik	1	1				
Takviye Dersi	-	-	-	-	3	-/3
TOPLAM	30	30	31	31	32	32

Almanya’da 5.-10. sınıfları kapsayan ve başarılı öğrencilerin gitmesi uygun görülen ortaokul programına göre alınan zorunlu dersler aşağıda verilmiştir (Sağlam, 1999).

Çizelge:4 Ortaokul Ders Çizelgesi-Almanya						
DERSLER	S İ N İ F L A R					
	5	6	7	8	9	10
Almanca	4	4	4	4	4	4
Sos. Bil. (Tar.,Coğ.,Polit.)	3	4	4	4	4	4
Matematik	4	4	4	4	4	4
Fen Bil. (Fiz.,Kim.,Biyo.)	4	3	4	4	4	4
İngilizce	5	5	4	4	4	4
Müzik/Resim/El-Ev İşleri	4	4	3	3	4	4
Din Bilgisi	2	2	2	2	2	2
Beden Eğitimi	3	3	3	3	3	3
Zorunlu Seçmeli Ders	-	-	3	3	3	3
Rehberlik	1	1				
TOPLAM	30	30	31	31	32	32

Avusturya’da zorunlu temel eğitim dokuz yıl sürer ve 6-15 yaş arasındaki her çocuk için geçerlidir. Zorunlu eğitimin dört yılı ilköğretim, dört yılı ortaöğretim I. devrede ve bir yılı da ortaöğretim II. devrede uygulanır. 6-10 yaş arasındaki çocukların devam ettikleri ilkokulun işlevi, tüm çocuklara ortak bir temel eğitim vermektir. Sınıflardaki öğrenci sayısı 30’u geçemez ve birbirini izleyen dört sınıfta aynı öğretmen tarafından verilen bu eğitim aşağıda görülen dersleri kapsar (Sağlam,1999; Özşaker ve Orhun, 2005).

Çizelge:5 İlkokul Ders Çizelgesi-Avusturya				
DERSLER	S İ N İ F L A R			
	1	2	3	4
Din Bilgisi	2	2	2	2
Hayat Bilgisi	3	3	3	3
Almanca Okuma-Yazma	7	7	-	-
Almanca Okuma	-	-	7	7
Matematik	4	4	4	4
Müzik	1	1	1	1
Resim	1	1	-	-
Resim-Yazı Eğitimi	-	-	2	2
El İşleri	1	1	2	2
Beden Eğitimi	2	2	3	3
Yabancı Dil	-	-	1	1
TOPLAM	21	21	25	25

Avusturya’da 10-14 yaş arasındaki çocukların gittikleri ve 5.-8. sınıfları kapsayan temel eğitim okulunda öğrencilere, daha kapsamlı bir genel eğitim verilmekte olup öğrencileri hem meslek yaşamına hazırlamak, hem de onlara orta ve üst dereceli genel veya mesleki eğitim okullarına çekebilme olanağı verilmektedir. Temel eğitim okulunda dersler, alan öğretmenleri tarafından verilir. Temel eğitim

okulunda görülen dersler aşağıda verilmiştir (Sağlam, 1999; Özşaker ve Orhun, 2005).

Çizelge:6 Temel Eğitim Okulu Ders Çizelgesi-Avusturya				
DERSLER	S I N I F L A R			
	1	2	3	4
Din Bilgisi	2	2	2	2
Almanca	5	5	4	4
Yabancı Dil	5	4	3	3
Tarih/Sosyal Bilgiler	-	3	2	2
Coğrafya/Ekonomi	2	2	2	2
Matematik	5	4	4	4
Geometrik Çizim	-	-	1.5	1.5
Biyoloji/Çevre Bilgisi	3	3	2	2
Fizik/Kimya	-	2	2	4
Müzik	2	2	2	1
Resim/Yazı	2	2	2	2
El İşleri	2	2	-	-
Teknik/Tekstil El İşleri	-	-	2	2
Ev Ekonomisi	-	-	1.5	1.5
Beden Eğitimi	4	4	3	3
TOPLAM	32	34	33	34

Belçika’da zorunlu eğitimin süresi 12 yıldır ve 6-18 yaş arasındaki çocukları kapsar. İlköğretim 6-12 yaş arasındaki çocukları kapsar ve eğitim parasızdır. Sınıflardaki öğrenci sayısı 20’dir. İlkokullardaki eğitimin temel amacı, çocuğun kişiliğini dikkate alarak onun bireysel gelişimini sağlamak, öğrenme güçlüklerini ve gelişim eksikliklerini gidermek, ona temel bilgi ve becerileri kazandırmak ve onu toplumsal yaşama hazırlamaktır (Sağlam, 1999). İlkokulun eğitim programında şu dersler yer alır: Toplum dili, matematik, hayat bilgisi, din bilgisi ve ahlak, *beden eğitimi*, müzik, el işleri, yurttaşlık bilgisi, trafik eğitimi ve sağlık bilgisi.

Fransa’da zorunlu temel eğitim süresi 10 yıl olup, 6-16 yaşları arasındaki çocukları kapsar. Zorunlu eğitimin beş yılı ilköğretimde, dört yılı ortaöğretimin I. devresinde verilir. Temel işlevi çocukları ortaöğretime hazırlamak olan ilkokullarda, eğitim parasız olup yerel yönetimlere bağlıdır. Eğitim programına göre, ilkokulda 1’den 5. sınıfa kadar okutulan dersler ilgili öğretmen tarafından verilmektedir. Pek çok okulda olağan ders zamanlarının dışında çeşitli sportif, sanatsal ve kültürel etkinliklere yer verilir. Sınıflardaki öğrenci sayısı 25’tir. Dersler aşağıda verilmiştir (Sağlam, 1999).

Çizelge:7 İlkokul Ders Çizelgesi-Fransa					
DERSLER	S İ N İ F L A R				
	1	2	3	4	5
Fransızca	10	9	8	8	8
Matematik	6	6	6	6	6
Bilim ve Teknoloji	2	2	3	3	3
Tarih-Coğrafya	1	2	2	2	2
Yurttaşlık Bilgisi	1	1	1	1	1
Müzik	1	1	1	1	1
Resim	1	1	1	1	1
Beden Eğitimi	5	5	5	5	5
TOPLAM	27	27	27	27	27

Fransa’da ortaöğretimin I. devresini oluşturan 11/12-15/16 yaş grubundaki öğrencilerin devam ettikleri kolejlerdeki eğitimin; ilk yılı (6. sınıf) gözlem ve uyum devresi, 2. ve 3. yılı (7.-8. sınıflar) pekiştirme ve geliştirme devresi, son öğretim yılı da (9. sınıf) yönlendirme devresi olarak belirlenmiştir. Öğrenciler, kolejlerdeki öğrenimleri boyunca her dersin öğretmeni tarafından değerlendirilirler. Kolejlerin ders dağılımı aşağıda verilmiştir (Sağlam, 1999).

Çizelge:8 Kolej Ders Çizelgesi-Fransa					
DERSLER		S İ N İ F L A R			
		6 ^e	5 ^e	4 ^e	3 ^e
ZORUNLU DERSLER	Fransızca	4,5	4,5	4,5	4,5
	Matematik	3	3	4	4
	1. Yabancı Dil	3	3	3,5	3,5
	Tarih/Coğrafya/Ekonomi	2,5	2,5	2	2
	Yurttaşlık Bilgisi	1	1	1	1
	Fizik/Kimya	-	-	2	2
	Biyoloji/Jeoloji	1,5	1,5	1,5	1,5
	Teknik	2	2	2	2
	Resim	1	1	1	1
	Müzik	1	1	1	1
	Beden Eğitimi ve Spor	3	3	3	3
	Takviye Dersi	3	3	-	-
SEÇMELİ DERSLER	Takviyeli 1. Yabancı Dil	-	-	2	2
	2. Yabancı Dil	-	-	3	3
	Latince	-	-	3	3
	Yunanca	-	-	3	3
	Teknoloji	-	-	3	3
GENEL TOPLAM		24	24	27	27

Hollanda’da zorunlu eğitim süresi 14 yıl olup; sekiz yılı ilköğretim, altı yılı da ortaöğretim basamağında gerçekleştirilir. İlkokul 4-12 yaş grubundaki çocukları kapsar ve öğrenim parasızdır. İlköğretim okullarında öğrenim alanları; Hollandaca, aritmetik-matematik, yaşam bilgisi (tarih, coğrafya, din bilgisi vb.) kendini anlatma

becerileri (dil, resim, müzik, el işleri, oyun ve *beden eğitimi* dersleri), toplumsal yaşama uyum becerileri, sağlık eğitimidir. Bir sınıfta tüm dersler bir öğretmen tarafından verilir; ancak beden eğitimi, dil bilgisi gibi bazı dersler branş öğretmenleri tarafından verilir. Okulu bitiren her öğrenciye; başarı durumunu, gelişimini, eğilim ve yeteneklerini ve bunlara dayalı olarak da okulun geleceğe dönük önerilerini içeren bir belge verilir. Veliler de çocuğun gelecekteki yaşantısını yönlendirmede bu önerileri kullanabilir. İlköğretim okullarının %65'i özel okuldur ve sınıflardaki öğrenci sayısı 24'ü geçmez (Sağlam, 1999).

İspanya'da zorunlu eğitim süresi 10 yıl olup, 6-16 yaşlarını kapsayan ve tüm okullarda parasız olan zorunlu temel eğitimin altı yılı ilköğretimde, dört yılı da ortaöğretimin I. devresinde verilir. İlköğretim 6-12 yaş grubunu kapsar. Ülke düzeyinde geçerli olan ilkokulun eğitim programında bilgi ve beceriye dönük dersler yer alır. Okutulması zorunlu dersler; İspanyol dili ve edebiyatı, matematik, doğal çevre, toplumsal ve kültürel yaşam bilgileri, sanat eğitimi, *beden eğitimi* ve din bilgisidir. İlkokulda dersler bir öğretmen tarafından verilir; ancak resim, müzik, *beden eğitimi*, yabancı dil ve din bilgisi dersleri alan öğretmenlerince verilir (Sağlam, 1999).

Lüksemburg' da zorunlu eğitim 4-15 yaşları arasını kapsar ve temel eğitimin süresi 11 yıldır. Zorunlu eğitimin iki yılı okul öncesi eğitimde, altı yılı ilköğretim okullarında ve son üç yılı da ortaöğretim basamağında verilir. Sınıflardaki öğrenci sayısı 18-22 arasındadır. Sınıf öğretmeni tüm dersleri verir; fakat *beden eğitimi*, din bilgisi, müzik ve resim dersleri alan öğretmenleri tarafından verilir. İlköğretim okullarının çoğunluğu devlet okullarıdır ve parasızdır. Okullar yerel yönetimler tarafından kurulur ve yönetilirler. İlköğretimin işlevi tüm öğrencilere üst öğrenim okullarında ve toplumsal yaşamda yeni durumlara uyum sağlayabilmeleri için gerekli olan yeterliliklerin kazandırılmasını kapsar. Eğitim programında şu derslere yer verilir: Lüksemburgca, Almanca, matematik, din bilgisi, Fransızca, fen bilimlerine giriş, fen bilgisi, tarih, coğrafya, resim, müzik, el işleri, *beden eğitimi ve spor* ve diğer dersler trafik, teknik ve tüketici eğitimidir (Sağlam, 1999).

Japonya’da zorunlu eğitim 6-15 yaşları arasını kapsamakta ve parasızdır. Zorunlu eğitim 9 yıl olup 6+3 şeklinde uygulanmaktadır. Japonya’da eğitim devlet kontrolünde olup yerel yönetimlerde doğrudan eğitim sisteminde yer almaktadır. Yerel yönetimlerin eğitim finansmanına önemli katkıları bulunmakta; ayrıca ülke geneline yaygınlaştırılan özel eğitim kurumları eğitim harcamalarına katkıda bulunmaktadır. İlkokulun amacı işbirliği ruhunu, ulusal ve bölgesel gelenek bilgisini, uluslararası anlayış ruhunu, matematik, dil ve bilim yeteneğini, müzik, sanat ve edebiyata olan ilgiyi kazandırmak ve geliştirmektir (Erdoğan, 1997).

Portekiz’de zorunlu eğitim 6-15 yaşları arasında dokuz yıl sürer ve temel eğitim okulu olarak adlandırılan okullarda verilir. Zorunlu eğitim devlet okullarında parasızdır. Genel eğitimin amacı; öğrencilerin bedensel, zihinsel, dilsel, sanatsal ve devimsel yeterliliklerini ve becerilerini geliştirmek ve onlara üst öğrenim okullarına geçiş veya mesleki eğitim için gerekli olan temel bilgiler vermektir. İlköğretim birbirini izleyen dört, iki ve üç yıllık üç devreden oluşur. Birinci devre 6-10 yaş arasındaki çocukların gittiği ilk dört sınıfı kapsar. Birinci devrede verilen dersler; beceri eğitimi (dilsel, bedensel, devimsel, oynasal, sanatsal ve müzik), hayat bilgisi, matematik, Portekizce, kişilik eğitimi ve sosyal öğrenme, yaparak-yaşayarak öğrenmedir. Ayrıca okullar öğrencilerin boş zamanlarını yararlı biçimde değerlendirmelerine ve kendilerini gerçekleştirmelerine olanak vermek için çeşitli oyun, sanat ve spor etkinlikleri düzenlerler. Birinci devrede tüm dersler bir öğretmen tarafından verilirken, beceri dersleri alan öğretmenleri tarafından verilir. İkinci devre 11-12 yaşlarını kapsar ve bu devrede 5.,6. sınıflar yer alır. Bu devrede öğretimin ağırlığı zihinsel bilimler, fen bilimleri, teknik, sanat, *spor*, ahlak ve yurttaşlık eğitimi alanlarında yoğunlaşır. Bir sınıfta ortalama yirmi öğrenci bulunur. Üçüncü devre 13-15 yaşları arasındaki çocukları; yani 7.,8.,9. sınıfları kapsar. Üçüncü devrenin eğitim programında yer alan zorunlu dersler; Portekiz dili ve edebiyatı, yabancı dil, zihinsel ve sosyal bilimler, matematik, fen bilimleri, sanat eğitimi, *beden eğitimi* ve kişilik gelişimi/sosyal öğrenmedir (Sağlam, 1999).

Yunanistan’da zorunlu eğitim 5.5-15 yaşları arasındaki çocukları kapsar ve dokuz yıldır. İlkokullarda öğrenim 6 yıl sürer ve 5.5-12 yaşlarını içerir. Öğrenim

parasızdır. İlkokulda eğitimin genel amacı, bir bütün olarak çocuğun zihinsel ve bedensel gelişimini sağlamaktır. İlkokulun eğitim programında; Yeni Yunanca, matematik, hayat bilgisi, *beden eğitimi*, sanat eğitimi, okul yaşamı, din bilgisi, tarih, yabancı dil, müzik eğitimi, kültür, coğrafya, çevre bilgisi, sosyal ve siyasi eğitim gibi dersler verilmektedir. İlkokulda tüm dersler bir öğretmen tarafından verilir. Ancak beden eğitimi, müzik, yabancı dil dersleri alan öğretmenleri tarafından verilmektedir. Sınıflardaki öğrenci sayısı 25 ile 30 arasında değişir (Sağlam, 1999).

2.3. BEDEN EĞİTİMİ KAVRAMI

İnsanın fikir ve ruh unsurlarıyla birlikte bütünlüğünü meydana getiren vücudunun belli maksatlar için eğitilmesi düşüncesi, insanlığın evren üzerindeki varlığı kadar eskidir. Canlılığın tek belirtisi olan hareket, aynı zamanda vücut eğitiminin de başlıca vasıtasıdır. Bundan başka hareketin; yaşama zorunluluğu, sağlıklı kalma arzusu, eğlenme ve boş zaman geçirme gibi belli amaçlarla uygulanması da insanlık kadar eski devirlere mal edilebilir. Dolayısıyla hareketin tarihi demek olan beden eğitimi tarihinin, insan hayatıyla bu sıkı ilişkisinden ötürü, daha ilk insanlardan başladığı söylenebilir (Alpman, 1972).

Çocuk ve gençlerin eğitiminde önemli bir araç olan bedensel hareket ve becerilerin düşünsel açıdan en bilinçli ve belirgin olanı Eski Yunan Uygarlığında görülmektedir. “Paideia” güzel ve iyi insan yaratmak düşüncesi ve ideale dayanan eski Yunan eğitiminde bir araç olarak görülen cımnastik, bugüne kadar anlam ve içerik değiştirerek gelmiştir. 18. yy ve sonrasında tüm Avrupa’yı saran Aydınlanma Dönemi beraberinde pek çok alanda yenilikler getirmiştir. Bunlardan biri olan eğitim için getirdiği en önemli kavramlardan biriside beden eğitimi kavramı olmuştur (Orhun, 1999). Tarihsel ve toplumsal kökenleri, idealleri, dayandıkları ilkeler ve organizasyon biçimleri açısından bakıldığında, 19.yy’dan itibaren Sanayi Devrimiyle beraber beden kültürü ve anlayışında da gelişmeler olmuş ve beden eğitimi ve sporda üç ayrı akımdan söz edilmiştir (Doğu vd., 2003; Erdemli, 1996).

Alman Turnen uygulamasına damgasını vuran kişi Fiedrich Ludwig Jahn’dır. 1811-1819 yılları arasında Berlin’de ilk cımnastik okulunun yapılmasına önayak

olmuştur. Alman cimmnastiği, insanın kuvvet ve dayanıklılığını geliştirerek çevikliği ve beceriyi öngören bir içeriğe sahiptir. Almanya’da başlayan bu akımdan Danimarka’da oldukça fazla etkilenmiştir. 1799’da ilk özel cimmnasyumu Kopenhag’da kuran Franz Nachteggall programında zindelik, güç ve askeri beceri öncelikli amaçlardandır.

İsveç cimmnastiği Per Henrik Ling önderliğinde 1814 yılında Kraliyet Cimmnastik Merkezi Enstitüsü’nün kurulmasıyla gelişmeye başlamıştır. Ling’e göre, insan vücudunun her ögesi, kas ve eklemleri ayrı ayrı kendi ödev ve işlevlerine göre geliştirilip güçlendirilirse, bunların toplamı olan insan organizması yetkinleşip gelişecektir.

İngiltere’de Dr. Thomas Arnold tarafından İngiliz okullarına ders olarak konulan spor akımının; insanın fiziksel açıdan kuvvetli, güçlü ve dayanıklı olmasını öngören mutlak bir amacı yoktur. Oyun, performans ve rekabeti öngören bu sistemin temelinde takım ve grup içerisinde dürüstçe ve erdemlice oynama ilkesi yatıyordu. Bu görüşe göre, çocuk ve gencin bireysel ve toplumsal kişiliği böyle bir ortamda geliştirilebilirdi. Bu akım daha sonra, tıp otoriteleri ve askeri çevrelerin katkı ve etkileri ile ve İsveç cimmnastiği ile bütünleştirilerek geliştirilmiştir (Doğu vd., 2003).

1910’lu yıllarda Selim Sırrı Tarcan’ın Türkiye’de uygulamaya koyduğu sistemin özünü İsveç cimmnastiği oluşturmaktadır. O günkü şartlarda bu sistem Alman Turnen Sanatından daha anlamlı ve eğitimseldi (Orhun, 1999). 19. yy boyunca birbirine karşı olan bu akımlar 1900’lü yıllarda birbirlerinden etkilenmişler, bu yüzyılın ilk çeyreğinde “Büyük Eğitim Reformu” paralelinde gelişmelerini sürdürerek 1940’lı yıllarda “Beden Eğitimi” kavramı altında bütünleşmişlerdir (Doğu vd., 2003).

Beden eğitimi ve spor etkinlikleri tarihsel gelişim süreci içinde farklı zaman ve koşullarda farklı amaçlar için kullanılmıştır. Mısırlılar, beden eğitimi etkinliklerini fiziksel olarak güçlü ordular oluşturmak, mesleki ve dinsel amaçları gerçekleştirmek ve eğlence amacıyla kullanmışlardır. Antik Yunan’da ise beden eğitimi, eğitimin en önemli bölümünü oluşturmuş ve ruh için müzik, beden için cimmnastik yapılması

üzerinde durulmuştur. Isparta’da beden eğitimi güçlü ordular kurmak için kullanılmıştır. Atina’da ise beden eğitimi vücudu geliştirmek, estetik değerler ve aktif yaşam sürdürmek amacıyla kullanılmıştır. Diğer yandan Roma’da ise beden eğitimi, askeri ve sağlık kazandırma amaçlı uygulanmıştır (Demirci, A., 2006). Bugün ise beden eğitimi ve spor fantezi olmaktan çıkmış ve güçlü bir toplum yaratmanın parolası olmuştur. Her türlü vücut çalışmalarının ve özellikle sporun, potansiyeli çok yüksek olan gençliğin enerjisini disiplinli bir şekilde aktaracağı yararlı bir araç olduğu görülmektedir (Sucuoğlu, 1993). Beden eğitimi ve spor, bireylerin bedensel, sosyal ve ruhsal eğitimine doğrudan olumlu etkilerde bulunurken, kişinin bu eylem içinde kendini tanımasına ve tanıtmasına, toplum yaşamında yerini almasına da yardımcı olur (Yolcu, 1991).

Beden eğitimi ve spor, insanın bedensel olarak daha güçlü, dayanıklı, iş verimi yüksek, becerili, yaratıcı ve üretken olmasına katkıda bulunurken; zihinsel açıdan daha uyanık, disiplinli; toplumsal olarak da yasalara ve kurallara uyan, bireye saygı duyan, güzeli doğruyu alkışlayan, başarısızlığı araştıran bilinçli bir toplum oluşturur. Bütün bu açıklamalarla birlikte bugün beden eğitimi için pek çok tanımın yapıldığı da bir gerçektir. Bu tanımlara örnek verilecek olursa:

Beden eğitimi, hareket etmeyi öğrenmek ve hareket yoluyla öğrenmek biçiminde tanımlanabilir. Diğer taraftan, beden eğitimini, fiziksel hareketlerin planlı bir gelişme doğrultusunda yaşantıya dönüştürülmesi olarak tanımlayabiliriz (Tamer, 1987).

Oyun, cimnastik ve spor gibi eğitici bütün bedensel etkinlikleri içeren genel bir kavram olan beden eğitimi, bedensel etkinlikler içinde ve bedensel etkinlikler aracılığı ile eğitimidir (Açak vd., 1997; Özmen, 1997; Öztürk, 1984; Güneş, 2004; Harmandar, 2004).

İnsan bütünü oluşturur fiziki, ruhi ve zihni niteliklerin bulunduğu yaşın ve genetik kapasitenin gerektirdiği verim gücüne ulaşabilmesi için rekabet olmaksızın araçlı ya da araçsız yapılan faaliyetlerin tümüdür (İnal, 2003; DPT, 1983; Osma, 1983; İşler, 2001; Seyrek, 1994).

Bireyin bedenlen, ruhen ve fikren gelişimini sağlamak, günlük ve iş yaşamı koşullarına hazırlamak, ulusal bilinç ve yurttaşlık duygularını kuvvetlendirmek amacı ile yapılan düzenli ve kurallı çalışmaların tümüdür (Fişek, 1985; Yalçın, 1995; Yaprakdal, 1997).

Beden eğitimi, organizmanın bütünlüğü ilkesine dayalı tüm kişiliğin gelişmesidir. Sağlıklı, güçlü, mutlu olma, kişilik, karakter, ahlaki değerler kazanma, kültürleşme, toplumsallaşma ve vatandaşlık eğitimidir (Selçuk 1980; Orhun, 1999; Yamaner, 2001; Kale ve Erşen, 2003).

İnsanın sosyal gerekliliklerine uygun olarak, biyolojik potansiyelinin geliştirilmesi amacı ile yapılan çeşitli fizik egzersizlerin tümünü değerlendiren ve sistematik olarak sürdürülen etkinliktir (Günsel, 2004).

Tüm bu tanımların ışığında beden eğitimi, Milli Eğitim Temel İlkelerine uygun olarak kişinin beden, ruh ve fikir gelişimini sağlayarak, bireyin beden sağlığını, ruh sağlığını, beden becerilerini geliştirmeye yönelik, gerektiğinde çevresel koşullara ve katılımcıların özelliklerine göre değiştirilebilen esnek kurallara dayalı, oyuna, cimnastiğe, spora dönük alıştırma ve çalışmaların tümünü kapsayan geniş tabanlı bir etkinliktir. Beden eğitimi bireyin büyüme, gelişme ve davranışlarını sağlayan güçlü bir eğitim alanıdır (Arslan, 1979; Aracı, 1998). Kısaca insanın beden yoluyla yapılan genel eğitimidir (Demirci, A., 2006).

2.4. BEDEN EĞİTİMİNİN AMAÇLARI

Modern anlayışa uygun olarak, eğitimdeki amacın gerçekleşmesi, bireyin zihinsel eğitiminin yanında bedensel eğitimiyle mümkündür. Aslında beden eğitimi genel eğitimin ayrılmaz bir parçasıdır. Eğitim ve beden eğitimi, aynı amaçları paylaşmalı ve amaçlar arasında hiçbir uyumsuzluk olmamalıdır (Tamer ve Pulur, 2001). Beden eğitimi etkinlikler yoluyla bireyin; büyüme, gelişme ve davranışlarını ayarlamasını sağlayan, ona medeni cesaret veren ve katılımcı yapan en güçlü eğitim alanıdır (İşler, 2001). Beden eğitimi amaçlarının daha iyi anlaşılıp yorumlanabilmesi için bir kısım otoritenin beden eğitiminin amaçları hakkındaki düşünceleri incelenecek olursa:

Amerika Sağlık, Beden Eğitimi ve Rekreasyon Birliği, beden eğitiminin amaçlarını beş maddede toplamıştır:

1. Çocukların ve gençlerin hareketi anlaması ve değerlendirebilmesi.
2. Çocukların ve gençlerin etkili ve becerikli bir şekilde hareket etmelerine yardımcı olmak.
3. Harekete bağlı olan belli bilimsel prensiplerin anlaşılması ve değerlendirilmesi.
4. Organizmanın çeşitli sistemlerinin geliştirilmesi.
5. İnsanlar arasında daha iyi ilişkiler kurmak.

Şiclovan'a göre, beden eğitiminin genel amaçları şu şekildedir:

1. Temel motor becerilerinin ve özelliklerinin oluşturulması ve pekiştirilmesi.
2. Vücudun uyumlu olarak büyümesi ve gelişmesi.
3. Serbest, rekreasyon ve yarışma amaçlı olarak fizik egzersizlerinin uygulanması için ilginin arttırılması.
4. Çeşitli spor branşlarının uygulanması için ilginin arttırılması.
5. Sosyal hayatta sergilenen olumlu ve çağdaş kişilik özelliklerinin geliştirilmesi.

Lumpkin'e göre, beden eğitiminin üç önemli amacı vardır:		
BİLİŞSEL	Bilgi ve Anlama	Vücut fonksiyonları, sağlık, büyüme ve gelişme süreci motor öğrenme
		Oyun kuralları, beceri, strateji, koruma
DUYUŞSAL	Sosyal ve Duygusal	Kendine güvenme, değer yargıları, kişilik gelişimi, iletişim becerisi, nezaket, fair play
		Kendini kontrol etme, kendini disipline etme, eğlence, gevşeme, kendini ifade etme, nasıl kazanacağını ve nasıl kaybedeceğini öğrenme
PSİKOMOTOR	Temel hareket becerileri ve Fiziksel uygunluk	Temel hareket modelleri motor beceriler, temel oyun becerileri, algısal-motor beceriler
		Kalp damar dayanıklılık, kas kuvveti ve dayanıklılığı, esneklik

(Akt. Günsel, 2004).

Epuran'a göre, beden eğitiminin amaçları şu şekilde sınıflandırılmıştır:

1. Organizmanın uyumlu gelişimi;

* Vücut Gelişimi

* Uygun bir postürün oluşturulması

2. Psikomotor gelişimi;

* Temel motor becerilerinin gelişimi

* Motor özelliklerinin gelişimi

* Organizmanın çalışma kapasitesinin gelişimi

* Çeşitli motor eylemlere ait olan bilgi, teknik ve taktik becerilerinin oluşturulması

3. Sağlık durumunun pekiştirilmesi.

4. Sağlıklı bir yaşam sürdürmek ve boş zamanı uygun bir şekilde geçirmek için fizik egzersizlerinin sistematik olarak uygulama alışkanlığını oluşturmak.

5. Fiziksel aktivitenin eksikliği durumunda ortaya çıkan olumsuz etkilerin azaltılması ve önlenmesi.

6. Bir grup içerisinde olumlu tavırlar sergileme alışkanlığını oluşturmak.

7. Bazı psikolojik özelliklerin ve kişiliğin geliştirilmesi (Akt. Günsel, 2004).

Görüldüğü üzere, zaman içerisinde beden eğitiminin amaçları çeşitli şekillerde gruplandırılmış olsa da Tamer ve Pulur'a göre beden eğitiminin temel amacı, öğrencilerin, fiziksel etkinlikler, yani hareketler yolu ile eğitimini sağlayarak her öğrencinin hareket kapasitesinin en üst düzeyine çıkmasına yardımcı olmaktır. Beden eğitiminin özel amaçları ise şu şekilde sıralanmıştır:

1. Öğrencilerin fiziksel gelişimlerine, yani fizyolojik kapasite ve özelliklerinin en iyi biçimde gelişmesine yardımcı olma.

2. Çok çeşitli motor becerileri (cimnastik, kendini ifade edebilme, estetik vb.) geliştirecek günlük fiziksel etkinliklere katılma isteği uyandırma.

3. Sağlıklı olabilmek için iyi yaşama alışkanlıkları kazandırma.

4. Beden eğitimi ve spor etkinliklerinin önemini kavrama.

5. Fiziksel hareketin yapısını anlama ve yeni hareketler yaratabilme.

6. Düzgün hareket etme ve duruş alışkanlıkları kazandırma.
7. Yaşam boyu zevk alarak yapılabilecek fiziksel etkinlikleri alışkanlık olarak kazandırma.
8. Hayal gücünü, kişisel yapıcılık ve yaratıcılığını geliştirme.
9. Çevresine uyum sağlamasına yardımcı olma.
10. İyi ve arzulanan sosyal alışkanlıklar kazanmasına yardımcı olma.
11. Grup ve takım etkinlikleri yoluyla başkaları ile sosyal ilişkide bulunarak onlarla anlaşabilme ve dolayısıyla sağlıklı bir iş birliği yapabilmeyi geliştirme.
12. İyi bir lider, iyi bir izleyici olabilme ve aynı zamanda sorumluluk alabilme özelliklerini geliştirme.
13. Estetik, duygu ve moral gelişimine katkıda bulunma.
14. Etkinlikler sırasında kendine güvenerek ve bilinçli olarak hareket etmesini sağlama.
15. Otoriteye saygı duyma, kurallara uyma, yeni kurallar geliştirme ve duruma göre kurallarda değişiklikler yapmanın önemini kavrama.
16. Başkalarının varlığını da kabul ederek onlara karşı dürüst, hoşgörülü ve saygılı davranmayı geliştirme.
17. Kendini gerçekleştirme, güçlü ve zayıf yönlerini tanıyarak sınırlılıklarını bilme, kendine güven duyma ve davranışlarını kontrol edebilme.
18. Demokratik bir ortamda başkaları ile yarışmak ve sonuçta yenmek ya da yenilmek gibi durumlarla karşılaşarak deneyim kazanma.
19. Boş zamanlarını yararlı bir biçimde kullanmayı aşılama.

Bu amaçların her biri, öğrencilerin eğitim düzeylerindeki ihtiyaç, ilgi ve yeteneklerine göre daha kesin ve ölçülebilir bir biçimde düzenlenebilir. Beden eğitimi, amaçlarından da anlaşıldığı üzere genel eğitimin önemli bir parçası olmakla beraber, beden eğitimi ve spor etkinliklerine yer vermeyen bir eğitim düşünülemez (Tamer ve Pulur, 2001).

Eğitim sistemi içerisinde yer alan beden eğitiminin genel amacı, Atatürk İlkeleri ve İnkılâpları, Anayasa, Milli Eğitim Temel Kanunu ve Türk Mili Eğitiminin Temel Amaçları doğrultusunda (Aracı, 2001ab), öğrencilerin gelişim özellikleri de göz önünde tutularak, onların kişisel ve toplumsal yönden sağlıklı, mutlu, iyi ahlaklı ve dengeli bir kişilik sahibi, yapıcı, yaratıcı ve üretken, milli kültür değerlerini ve demokratik hayatın temel ilkelerini benimsemiş fertler olarak yetiştirilmesidir (Aracı, 2004; Çöndü, 1999).

2.5. BEDEN EĞİTİMİ ve SPORUN ÇOCUĞUN GELİŞİMİNE ETKİSİ

Gelişim, organizmada iç ve dış etkenler sonucu birbirine bağlı ve düzenli biçimde ortaya çıkan, ilerleyici bir dizi değişiklikler olarak tanımlanır (Muratlı, 2003). İlköğretim dönemi, çocuğun gelişimi için sürekli değişen bir süreci kapsar. İnsan yaşamında hareket çok önemlidir. Beden eğitimi hareket etmeyi ve hareketler yolu ile öğrenmeyi amaçladığı gibi eğitimin amaçlarına hareketler aracılığı ile katkıda bulunur. Bu çerçevede beden eğitimi; bireyin fiziksel, psikomotor, zihinsel, duygusal ve toplumsal gelişimine katkı amacına yönelik organize edilmiş bedensel etkinliklerin tümü olarak ele alınabilir (Tamer, 1987; Gökmen, 1988, Erkal vd., 1998; Aracı, 1998).

Motor becerilerin gelişimi, yetenekler ve fiziksel büyüme alanlarında insan gelişimine yardım eden beden eğitimi ve sporun ilköğretim programlarında önemli bir rolü vardır. 1739 sayılı Milli Eğitim Temel Kanununun, Türk Milli Eğitiminin genel amaçları bölümünün ikinci maddesinde “Bir ülkenin kalkınma ve gelişmesinde en önemli faktör olan insanı; gücü mükemmel, fizik kapasitesi yüksek, ruh sağlığı tam, çocukluk yıllarından itibaren istemli bir beden eğitimi ve sporun ömür boyu uygulaması gerektiğine inanmış, bunu alışkanlık haline getirmiş olarak yetiştirmek esastır” açıklaması yer almaktadır. Bu amaca ulaşabilmek için okul öncesi eğitimden başlayarak, eğitimin her kademesinde beden eğitimi etkinliklerinin yeterli düzeyde yer alması gerekir (Doğu vd., 2003).

Beden eğitimi ve sporun çocuğun gelişim alanları üzerinde yaratabileceği etkileri şu şekilde açıklayabiliriz:

2.5.1. Beden Eğitiminin Fiziksel Gelişime Etkisi

İlköğretime başlanmasıyla birlikte çocukların yapılarında hızlı bir gelişme göze çarpar. Bu gelişim kızlarda yaklaşık dokuz, erkeklerde ise on bir yaşına kadar çok hızlıdır. Çocuğun gelişiminde kilonun ve dışarıdan gelen bazı etkenlerin etkili olduğu gözlenir (Mengütay, 1990/1991). Bedenin boyca uzaması ve ağırlıkça artmasıyla birlikte bedeni oluşturan tüm alt sistemlerin büyümesini, olgunlaşmasını ve gelişmesini fiziksel gelişim kapsar (Gökmen vd., 1995). Bireylerin fiziksel gelişimlerine katkıda bulunmak yalnız beden eğitime özgü bir amaçtır. Beden eğitimi ve spor etkinlikleri çocukların organik sistemlerinin daha iyi gelişmesine katkı sağlamasıyla birlikte çocukların sağlıklı bir fiziksel yapıya kavuşmasında da önemli bir rol oynar.

Beden eğitimi etkinlikleri düzenli yapıldıklarında, organizmanın fiziksel uygunluk ve dayanıklılığını buna bağlı olarak da iç organların fonksiyonlarını geliştirir (Erkal vd., 1998). Daha enerjik bir organizma sağladığı gibi bedensel ve zihinsel yorgunluklara karşı direnci artırır. Bedensel işlerde geç yorulmayı, erken dinlenmeyi sağlar ve iç salgı bezlerinin düzenli çalışmasına yardımcı olur. Sürat, çabukluk, esneklik ve refleks gelişimini artırır (Açak vd., 1997). Vücut yağ oranını düşürür ve kilo almayı önler. Vücutta kılcal damar sayısı artar ve kalp üzerinde olumlu etkilere yol açar. Kalp volümü ve kalbin pompaladığı kan miktarı artar, kalbi besleyen kronik damarlar genişler (İnal, 2003; İşler, 2001; Günay vd., 2006).

Beden eğitimi ve spor etkinliklerinin en fazla yansıması becerilerin gelişmesi sonucu, kassal harekette verimliliğin artması dolayısıyla kassal güç ve dayanıklılığın artması olarak göze çarpar (Yalçın, 1995; Tamer, 1987). Çocuğun doğal bir ihtiyacı olan kendi becerisini, süratini, kuvvetini ve dayanıklılığını diğer akran gruplarınkıyla karşılaştırma isteğini de dikkate alacak olur isek (Akgün, 1994), insan sağlığını tehdit eden fazla kiloların atılması, hastalıkları, sakatlıkları ve özellikle kalp-kan dolaşım sistemlerinde görülebilecek rahatsızlıkları önlemesi, onların iyileştirilmesi, gelişmiş kas, iskelet ve eklem oluşumu, fiziksel ve anatomik kondisyon ile yüksek performans için beden eğitimi etkinliklerinin önemi büyüktür (Doğu vd., 2003; Aracı, 2004).

2.5.2. Beden Eğitiminin Psikomotor Gelişime Etkisi

Sağlıklı her birey hareket edebilme yeteneğine sahiptir, ancak bu yeteneğin geliştirilebilme ölçüsü farklıdır. Sporsal verimin gelişimi yapısal faktörler kadar, bunların eğitiminin mümkün olduğunca erken yaşlarda ve amacına uygun yapılmasına bağlıdır (Muratlı, 2003).

Psikomotor gelişim, kendisini harekete ilişkin davranışlardaki değişiklikler yoluyla ortaya koyar. Psikomotor gelişimi tanımlayacak olursak; genel olarak, vücut kontrolü ile koordinasyonun, başka bir deyişle sinir-kas sistemleri koordinasyonunun gelişmesi demektir (Tamer,1987; Erkal vd., 1998). Yaşam boyu devam eden bir süreç olan psikomotor gelişim motor becerilerde azalma ya da yeni bir becerinin kazanılması gibi tüm fiziksel değişmelerle ilgilidir (Özer ve Özer, 2004).

Motor becerilerin gelişimi ve öğrenilmesi şansa bırakılmamalıdır (Erkal vd., 1998). Motor gelişimi anlamının temel aracı hareket becerilerinin gelişimsel olarak ilerlemesini gözlemektir; yani çocuğun gerçek gözlenebilir hareketleri yoluyla (dengeleme, yer değiştirme, nesne ile yapılan hareketler vb.) motor gelişim süreci izlenebilir (Gökmen vd., 1995). Wuest ve Bucher'a göre, motor becerilerin gelişimi, bireylere istedikleri hedeflere ulaşmak için enerjilerini en ekonomik biçimde kullanarak nasıl etkili hareket edileceğini öğrenmede yardımcı olur (Akt. Doğu vd., 2003). Bu gelişim sonucunda çocuk, daha zarif, kolay ve verimli bir biçimde hareket edebilir. Psikomotor gelişim, özellikle çeşitli spor becerileri, cimmastik ve dans hareketleri ile ilgilidir (Tamer, 1987).

Eğitimden beklenen bireyleri topluma faydalı ve üretken birer fert olarak yetiştirmektir. Bu süreçte en önemli rol eğitim programında yer alan beden eğitimi etkinliklerine düşmektedir. Beden eğitimi programının temelini becerilerin geliştirilmesi ve fiziksel uygunluk kazanmak oluşturur (Aracı, 1999). Beden eğitimi etkinliklerinde bireylerin zevk alacakları ve onlar için anlamlı olan faaliyetler ile yeterliliklerini geliştirmelerine ve fiziksel uygunluklarını kazanmalarına dikkat edilmeli (Doğu vd., 2003) ve bu etkinliklerin onların tüm yaşantıları süresince tekrar edeceği unutulmamalıdır. Sportif beceriler beden eğitimi programının temelini oluşturur. Kazanılan beceriler sonucunda birey, etkinliklere katılmaktan hoşlanacak

ve gruba uyumu kolaylaşacaktır. Çünkü bu beceriler araç olup, amaç çocuğun bir bütün olarak gelişmesini sağlamaktır. İlköğretim çağında elde edilen beden eğitimi becerilerinin çoğu çocukların boş zamanlarını yaşam boyu iyi değerlendirebilmeleri için önemli bir etkidir (Tamer, 1987).

2.5.3. Beden Eğitiminin Zihinsel Gelişime Etkisi

Bilginin edinilmesi, anlaşılması ve içgörü kazanma zihinsel gücün malzemesini oluşturur. Bu malzeme yorum yapabilme, değerlendirme, karar verme, düşünme süreçlerinde kullanılır (Aracı, 2004). Eğitilmiş birey düşünen bireydir. Bugün bilim, düşünmeyi yalnız zihinsel bir süreç olarak değil, tüm beden katıldığı bir süreç olarak kabul etmektedir. Böylece “Sağlam kafa sağlam vücutta bulunur.” sözü zihin ve beden bütünlüğünü daha da güçlendirmektedir (Tamer, 1987).

Bilişsel gelişim, bireyin çevresindeki dünyayı anlama ve öğrenmesini sağlayan, aktif zihinsel faaliyetlerdeki gelişimidir (Senemoğlu, 1997). Bilişsel gelişim, beden ve zeka arasındaki fonksiyonel ilişkiyi kapsar (Özer ve Özer, 2004). Beden eğitimi derslerindeki uygulamalar ile yaparak öğrenme sonunda, öğrenme için gerekli algılama, akıl yürütme, düşünme, kıyaslama ve temel kavramların gelişmesi sağlanır (Yalçın, 1995).

Fiziksel etkinliklerin zihinsel gelişime katkılarını özetleyecek olursak; fiziksel beceriler öğrencinin beyni ile kasları arasında bir koordinasyon kurmayı düşünebilmesini gerektirir. Beceri öğrenmek, otomatik olmayıp, zihnin uyanık ve hazır olmasını, ayrıca çabayı gerektirir. Fiziksel etkinliklerle öğrenciler sağlık, güzel vücut hareketleri ve alıştırma ilkelerinin yaşamlarındaki önemini kavrarlar. Sağlıklı olmanın ve fiziksel uygunluğun değerini ve bunların nasıl geliştirilerek korunduğunu öğrenirler. Öğrenciler ayrıca, beden eğitimi yoluyla kendilerinin zayıf ve güçlü yönlerini daha iyi tanıma olanağı bulurlar (Tamer, 1987). Fiziksel etkinlikler bireyin keşfedilmemiş bilişsel gücünü hayata geçiren önemli bir faktördür.

Graham ve arkadaşlarına göre, beden eğitimi programları öğrencilerin sadece fiziksel ve psikomotor gelişimlerini hedeflememeli, onların bilişsel gelişimine de katkıda bulunmalıdır. Beden eğitimi etkinliklerindeki yaşantılar öğrencileri soru

sormaya, birleştirmeye, analiz yapmaya, iletişim kurmaya, bilişsel kavramları uygulamaya cesaretlendirmeli ve dünyadaki kültürel farklılıklar hakkında bilgi kazanmalarına da yardımcı olmalıdır. Ancak bu tür uygulamalar sayesinde beden eğitimi, genel eğitimin ayrılmaz bir parçası olabilir (Akt. Doğu vd., 2003).

2.5.4. Beden Eğitiminin Duyuşsal Gelişime Etkisi

Bireylerin sosyal ve duygusal gelişimi, duyuşsal gelişim başlığı altında incelenmektedir(Özer ve Özer, 2004). Sosyal ve duygusal gelişim karşılıklı etkileşim içerisindedir. Bireyin önce birey olarak kendine uyum sağlaması, bir başka deyişle kendini kabul etmesi, daha sonra gruba uyum sağlaması söz konusudur (Aracı, 2004). Bireylerin yaşam boyu diğerleri ile olan ilişkileri, onlara karşı geliştirdikleri duygu ve davranışlar, sosyal gelişim kapsamı içerisine girer. Sosyalleşme, bireyin içinde yetiştiği toplumun değer yargılarına uygun bir davranış geliştirme süreci olarak doğumdan ölüme kadar olan süreyi kapsar (Özer ve Özer, 2004).

Çocuklar ilköğretim çağında daha bencil hareket ederler. Zamanla her çocuğun, davranışlarında değişiklikler meydana gelir. Kimi çocuk, grup içerisinde daha rahat hareket ederken bazıları da bağımsızdır. Paylaşma yatkın çocuklar gruba alışkın çocuklardır. İlerleyen yıllarda çocukların diğer arkadaşlarının davranışlarına karşı daha fazla hassaslaştıkları bilinmektedir (Mengütay, 2005).

Sosyal bir kurum olan okullarda verilen beden eğitimi etkinlikleri öğrencilerin sosyal yapıya sahip bir çevre edinmelerine ve kendilerini gerçekleştirmelerine yardımcı olur. Gerek grup ile, gerekse kişisel olarak fiziksel etkinliklere katılmanın öğrencinin bedeninde olduğu kadar kişilik gelişimi üzerinde de yapıcı etkisi vardır. Etkinliklerin demokratik bir ortamda yapılması ile öğrencide demokratik değerler gelişir. Bu değerler; etkinlikler sırasında öğrencileri birlikte çalışmaya yönlendirir, öğrencilerin arkadaşlık duygularının gelişmesine katkıda bulunur, öğrenciler takım arkadaşları ile işbirliği yaparak birlikte çalışabilme becerisi kazanırlar (Tamer, 1987). Böylece öğrencilerin sosyal sorumluluk almasına beden eğitimi etkinlikleri katkıda bulunur.

Fiziksel eğitim, çocukların kendi organlarını, potansiyel hareketlerini ve sosyal rollerini öğrenmeleri için gereklidir (Mengütay, 2005). Tüm bunların yanında Nichols'a göre, beden eğitimi etkinliklerine katılma bireyin fiziksel olduğu kadar benlik gelişimine de katkıda bulunur. Benlik, bireyin ne olduğu, ne olmak istediği ve çevresinde nasıl tanındığı konularındaki bilinçliliği olarak tanımlanabilir. Her çocuk fiziksel aktivitelerde bulunmalı ve fiziksel aktivitelerle başarılı bir şekilde ilgilenmesi sağlanmalıdır (Akt. Yaylacı, 1998). Çocuk oyun ile kendisinin zayıf ve güçlü yönlerini anlar, kendisiyle başkalarını karşılaştırır, yeterlilik ve yetersizliklerini fark eder, kendine güveni artar. Ayrıca beden eğitimi etkinlikleri bireylere liderlik eğitimi için de imkanlar sağladığı gibi; aynı zamanda iyi bir seyirci, iyi bir yarışmacı olabilme vasıflarını da kazandırır (Erkal vd., 1998).

2.6. İLKÖĞRETİM I. ve II. KADEMEDE BEDEN EĞİTİMİ DERSİNİN YERİ ve ÖNEMİ

Çağdaş eğitimin temel ilkelerinden biri; bireyleri fiziksel, duygusal, zihinsel ve toplumsal yönleriyle bir bütün olarak yetiştirmektir. Eğitim, bireylerin gizil güçlerini ve kabiliyetlerini ortaya çıkarak, bunları en üst düzeyde geliştirmesine katkıda bulunur. Günümüz modern anlayışa uygun olarak eğitimdeki amacın gerçekleşmesi, bireyin zihinsel eğitimi yanında fiziksel eğitimi ile mümkündür (Gökmen, 1988).

İnsan organizması hareket için yaratılmıştır. Hareket, organizmanın normal fonksiyonlarının devam ettirilmesinde ve sağlıklı olmasında gereklidir. Hareket etmeyi öğrenme ve hareketler yoluyla öğrenmeyi amaçlayan beden eğitimi, genel eğitimin amaçlarına hareketler aracılığı ile katkıda bulunur (Erkal vd., 1998). Beden eğitimi, öğrencilerin fizik hareketlerini elverişli olarak yapmalarını ve öğrenmelerini sağlayan okul müfredatındaki tek programdır. Fiziksel hareketleri öğrenmek bireyin aktif yaşantısını kolaylaştıran en önemli etkidir (Coleman, 1999). İlköğretime başlamasıyla birlikte doğal hareket ortamı kısıtlanan çocuğun okuldaki sistematik hareket eğitimi ön plana çıkar. Birey, hayatını daha verimli, sağlıklı ve nitelikli bir şekilde sürdürebilmesi, hayatının her döneminde değişik hedeflere ulaşabilmesi için beden eğitimi dersi kapsamındaki hareket eğitimine ihtiyaç duyar. Hareket eğitimi,

ilköğretim dönemi göz önüne alındığında 7-9 yaş arasındaki öğrencilere temel hareket becerileri, 10-11 yaşındaki öğrencilere özelleşmiş hareket becerileri, 12-14 yaşındaki öğrencilere ise sportif hareket becerileri yoluyla verilir (MEB, 2006). Bir başka ifade ile her insan yaşadığı süre içerisinde hareket etmek mecburiyetindedir ve unutulmamalıdır ki; beden eğitimi, spor ve oyunun yapısı hareketten oluşmuştur (Kale, 2003). Genel bedensel hareket yeteneği, bireylerin her alandaki yetenek seviyeleri olarak; yani bireyin güç, denge, kuvvet, hız, dayanıklılık, çabukluk, reaksiyon süresi ve düzeni ile değişik bedensel hareketlerinin temelini meydana getiren birleşik bir sistemin tümü olarak kabul edilir. Beden eğitimi yeteneği çok yönlüdür. Fiziksel, zihinsel, duygusal ve sosyal etkenler yeterli bedensel performansa sahip kişilerde hemen açıkça kendini gösterir (Kamar, 2003).

Çocukta zihin, beden ve duygu gelişimi bir bütün olarak, birbirine bağlı ve birbirini etkileyerek gelişir. Çocuğun düşünsel gelişimi bilgi, beceri, olumlu davranış ve iyi alışkanlıklar kazanması yanında, fiziksel gelişimine de önem verilerek beden, fikir ve duygu eğitiminde bütünlük sağlanmalıdır (MEB, 1995). Diğer taraftan çocuğun sosyalleşmesi ve toplumla bütünleşmesinde en etkili vasıta beden eğitimi ve spordur. Sağlığın korunmasını, boş zamanların iyi bir şekilde değerlendirilmesini, modern hayatın güçlüklerine karşı daha etkili bir mücadeleyi sağlayan, toplum nazarında ise sosyal ilişkileri kuvvetlendiren, bunun yanında kültürü kuşaktan kuşağa zenginleştirerek aktaran bir faaliyettir. Bir eğitim unsuru olan beden eğitimi ve spor çağdaş eğitimin gereği ve ayrılmaz bir parçasıdır.

Beden Eğitimi, eğitim-öğretim amaçlarının tümüyle gerçekleştirebildiği hemen hemen tek alan niteliğindedir. Beden eğitimi ve spor, bireyin okul öncesi eğitiminden başlayarak yaşam boyu sürecek spor yapma alışkanlığının kazandırılmasını, sağlık için sporun önemini kavramasını, hareket becerilerini öğrenmesini, fiziksel uygunluğun geliştirilmesini, sporun ve toplum ahlakının özüne bağlı kalan ve sahip çıkan bireylerin topluma kazandırılmasını amaçlamaktadır. Bugün beden eğitimi ve spor; yetişmekte olan nesillerin temel kaynağı olan insanın fiziksel, zihinsel, sosyal ve duygusal gelişimini ve bunun yanında kişilik özelliklerini de geliştirmeyi amaç edinen ve genel eğitimin tamamlayıcısı ve ayrılmaz bir parçası olarak görülen bilinçli

ve planlı faaliyetlerdir (Yıldıran ve Yetim, 1996; Sunay ve Sunay, 1996; Yenal vd., 1999).

İlköğretim okullarında beden eğitimi ve spor etkinlikleri sekiz yıllık bir süreyi kapsamaktadır. Beden eğitimi dersinin öğretimine ilköğretim birinci kademedede başlanmakta ve gelişim periyodu eğitim süresince devam etmektedir. Ülkemizde beden eğitimi, ilköğretim birinci kademe 1. devrede ikişer saat zorunlu, bir saat seçmeli spor etkinlikleri ve 2. devrede iki saat zorunlu, ikişer saat seçmeli spor etkinlikleri dersleri olarak müfredatta yer almaktayken, ikinci kademedede birer saat zorunlu ve ikişer saat seçmeli spor etkinlikleri dersleri olarak programda yer almıştır (TTKB, 2007).

İlköğretim birinci kademedede beden eğitimi programı başarılı olduğu takdirde, çocuklar ilköğretim ikinci kademedede geleceğe dönük planlanan hareket aktivitelerinde yer alan becerileri kazanabilirler. Beden eğitimi derslerinde belirlenen amaçların en önemli hedefi, öğrencilerde ortaöğretim sonrası hayatlarında düzenli olarak spor yapma alışkanlığını ve anlayışını geliştirebilmektir (Yıldıran vd., 1996). Bu dönemde çocuklar; çeşitli dans, spor aktiviteleri ve becerilerde önemli gelişmelere ihtiyaç duymaktadırlar.

Beden eğitiminin ne denli önemli olduğunun farkında olan pek çok ülke söz konusu derse gereken önemi fazlasıyla göstermektedir (Açıkada ve Ergen, 1990). Örneğin Berlin’de günlük beden eğitimi dersi veren ve içinde kırk ayrı spor merkezli sınıf bulunan otuz bir okul bulunmaktadır. Spor merkezli sınıflar birinci ve altıncı sınıflar arasındaki öğrencilere haftada üç saat spor yapmayı garanti eden programın yanında birinci ve ikinci sınıflara da fazladan bir saat daha spor zamanı vermektedir. Üçüncü sınıftan sonra iki saat daha fazla zaman eklenmektedir. Böylece spor merkezli bir sınıfta bulunan öğrenci haftada altı saat egzersiz yapmış olmaktadır. Spor merkezli sınıflarda bulunmayan öğrenciler ise yine haftada üç saat egzersiz imkânı bulmaktadırlar. Bu uygulamanın amacı öğrencilerin kilo kontrollerinin artan egzersiz saatleri sayesinde sağlanmasıdır (Ziroli ve Döring, 2004).

İlköğretimin ilk beş yılında çocuklar vücutlarının parçalarını kullanmayı, önemli hareket örneklerini ayırt etmeyi, mekanik prensipleri öğrenmeyi, kurallara göre davranmayı, denge, zaman ve alanı kullanma gibi tecrübeleri kazanabilirler. Yapılan bir çalışmaya göre kaliteli bir beden eğitimi programının içerdiği orta şiddetten şiddetliye kadar olan tüm fiziksel aktivitelerin çocukların öğrenme becerisine olumlu etkisi olduğu belirtilmektedir. Kaliteli bir programın uygulandığı günlük beden eğitimi derslerine katılan çocukların katılmayanlara oranla daha fazla motor becerisi ve akademik performans gösterdiği ve okula olan tutumlarının da geliştiği ifade edilmektedir (Jacobsen, 2001).

Çocuğun kalıtım yoluyla getirdiği özelliklerinin keşfedilip azami ölçüde geliştirilmesi; yeni yetişmekte olan nesile toplumsal ve kültürel değerlerin öğretilmesi; ferdin toplumun değişim şartlarına ayak uydurabilmesi için gerekli bilgi, görgü, beceri ve alışkanlıklarla donatıldığı yer şüphesiz okuldur (Celkan, 1993). Eğitim sistemi içerisinde beden eğitiminin çocuklara “yaşam boyu spor” felsefesini aşılması açısından önemi büyüktür (Malina, 1996; Yenal vd., 1999). Okullarımızda, hareket etme ve oyun oynamanın en doğal olduğu dönem ilköğretim kademesidir. Bu dönem, kişinin yaşamın değerini anlamaya başladığı, kendini gerçekleştirme ile kişilik gelişiminin çok yoğun olduğu bir dönemdir. Çocuk kendisini ve çevresini tanımaya her şeyden önce hareketle başlar. Öyleyse, beden eğitimine çocuğun hareket ve oyuna en çok ihtiyaç duyduğu bir zamanda, özellikle ilköğretim döneminde başlanmalıdır. Çocuklar çevrelerindeki şeyleri keşfederken hareket onlar için bir araçtır. İnsan davranışlarında, zihinsel ve duygusal alanlar birbirinden sanıldığı kadar bağımsız değildir. Tam tersine, çocuğun psikomotor gelişimi ve davranışları ile bu alanlar arasında sıkı bir ilişki vardır. Bu durumda, beden eğitimi derslerinde koşmak ya da oyun oynamanın yanında tüm etkinlikler bir plan ve program çerçevesinde uygulanmalıdır (Tamer, 1987). Bunların yanı sıra çocuk oyun içinde gelişir ve oyunla büyür. Oyun, çocuk için bir süreç değil gelişimin kendisidir. Dolayısıyla toplumun temel değerlerini yansıtır ve bunlar çocuğa aktarılır. İlköğretimde yapılan beden eğitimi ve spor etkinliklerinin çoğu, oyun ağırlıklıdır. Çünkü bu çağın en önemli eğitim aracı oyundur. Özellikle ilköğretimin birinci ve ikinci kademesinde, beden eğitimi çalışmalarının çocuklar için eğlenceli geçmesi

sağlanmalıdır. Beden eğitimi derslerinde eğitsel oyunlar organize edilirken çocuğun bütün niteliklerinin dengeli bir şekilde gelişmesi sağlanmalıdır (Hazar, 1996).

2.7. İLKÖĞRETİM I. ve II. KADEMEDE OYUNUN YERİ ve ÖNEMİ

Tüm dünyada temel eğitimin vazgeçilmez bir unsuru olan oyunla eğitim; öğretmenlerin, eğitimin hedeflerine ulaşması için kullandıkları araçlardan sadece bir tanesi, doğru kullanıldığında belki de en etkilisidir. Günümüzde oyunla eğitim yetişmekte olan nesillerin temel kaynağı olan insanın fiziksel, zihinsel, duygusal ve sosyal gelişimini amaç edinen, genel eğitimin tamamlayıcısı ve ayrılmaz bir parçası olarak görülen bilinçli ve planlı faaliyetlerdir (Demirci, N., 2006; Demirci ve Toptaşdemirci, 2006). Literatürü incelediğimizde oyunla ilgili pek çok tanıma yer verildiği görülmektedir. Örneğin;

Oyun, eğlenceye yönelik çocukların bazen kurallara göre bazen de içlerinden geldiği gibi eğlence türünden yaptıkları etkinliklerdir (Terr, 2000; Uluğ, 1999).

Oyun, eğlenceyi kabullenmeyi, katılmayı ve bir hedefe ulaşılması için bütün oyuncuların birlikte çalışmasını gerektiren eğitici bir eylemdir (Grineski, 1996).

Oyun, insanların; günlük uğraşlarının dışında kalan zamanda, belirli bir amaca yönelik olarak (eğlence, eğitim, sağlık vb.) fiziksel ve zihinsel yeteneklerle, sınırlandırılmış yer ve zaman içerisinde, kendine özgü kurallarla yapılan, gönüllü katılım yoluyla grup oluşturan, sosyal uyum ve duygusal olgunluğu geliştiren, yetenek, zekâ, dikkat, beceri ve rastlantıya dayanan, katılanları ve çoğunlukla izleyicileri de etkisi altında tutan, gerilim duygusunun eşlik ettiği, sonuçta maddi çıkar sağlamayan, zevk veren etkinliklerdir (Hazar, 1996).

Çocuğun fikir ve karakterini her yönde güçlendiren, ona neşe ve haz veren, vücut gelişiminde önemli rol oynayan içgüdüsel hareketlerdir (Tunç, 1997).

Oyun; gönüllü ve özgürce yapılan, mutluluk kaynağı olan, çocuğun tüm gelişim yüzlerini uyaran, yetenekleri kadar duyuları ve duyguları geliştiren etkinliklerin tümüdür (Razon, 1985).

Oyun, fiziksel ve zihinsel yeteneklerle sosyal uyum ve duygusal olgunluğu geliştirmek amacıyla gerçek yaşamdan farklı bir ortamda yapılan, sonunda maddi bir çıkar sağlamayan, kendine özgü belli kurallara sahip, sınırlandırılmış yer ve zaman içinde süren, gönüllü katılım yoluyla toplumsal grup oluşturan ve katılanları tümüyle etkisi altında tutan eğlenceli bir etkinliktir (Tamer, 1987).

Oyun oynamak, ilkokul çağındaki çocukların temel ihtiyaçlarından biridir. Bu ihtiyacın giderilmemesi ya da kısıtlanması durumunda, toplumun çekirdeğini oluşturan çocukların sağlıklı bir biçimde gelişmeleri gerçekleşemez. Çünkü çocuklar oyun içinde oynadıkları rollerin aracılığıyla ileriki yaşamları için deneyim kazanırlar (Tamer, 1987). İçeriğinde ne olursa olsun oyun her insanın vazgeçilmezidir. Çocuğun zekâsı, kişiliği ve becerileri oyun oynayarak gelişir (Memiş, 2006; Yamaner, 2001). Bununla beraber çocuklar, oyun aracılığıyla; gerçek yaşamı denerler ve bütün hareket eden şeylere de yaşam kazandırır, kendilerini; fiziksel ve sosyal çevrelerini keşfederler, hareket özgürlüğü kazandığı gibi başkalarıyla ilişki kurma ve anlaşılabilmek özelliklerini geliştirirler, yaşamaktan zevk alarak “kabul edilmek” ve “kabul etmek” duygularını geliştirirler (Tamer, 1987).

Oyun, birçok bilim adamına göre çocuğu tanımada ve tahlil etmede en iyi yoldur. Çocuğun içinde bulunduğu ruhsal durum dinamikleri, zekâ yapısı, sosyal olayları değerlendirmedeki tutarlı durumu, varsa gelişim aksaklıkları oyuna yansıtacağından oyun içerisinde bunları gözlemek ve incelemek mümkündür (Hazar, 1996). Oyun çocuğun doğal öğrenme ortamıdır. Öğrendiklerini, gördüklerini çocuk oyun anında dener ve pekiştirir, duygularını becerilerini geliştirir. Oyun ortamında çocuk özgürdür ve hiçbir kısıtlama tanımaz. Oyun çocuğun hareket ihtiyacını karşılar (Memiş, 2006) ve çocuğa yaparak-yaşayarak öğrenme fırsatı verir.

Bugün özellikle 2-12 yaş grubu çocuklar, kentsel çevrede dış mekanı oyunları için etkin biçimde kullanamamaktadırlar. Bu sorunun teknolojinin gelişimine, yaşam biçiminin değişimine, sosyal ve fiziksel çevreye bağlı nedenleri vardır. Modern kentsel yapının sunduğu oyun alanları da onların ihtiyacına cevap verememektedir. Çocuğun dış mekândaki aktivitelerinin kısıtlanması özellikle sosyal gelişimlerinde problemlere neden olmakta, iç mekânda yaşamaya zorlanan çocuk modern dünyanın

tüketici, paylaşımdan, sosyal dayanışmadan ve üretkenlikten uzak bireyleri olarak yetişmektedir (Kiper, 1999).

Oyun öğretiminin amacı, beden eğitiminde olduğu gibi, çocukların fiziksel ve zihinsel gelişimleri ile sosyal uyum ve duygusal olgunluklarını en üst düzeye çıkarmalarını sağlamaktır (Tamer, 1987).

Çocuğun zihinsel antrenmanı olarak da adlandırabileceğimiz oyun, kazanılan olumlu niteliklerin pekiştirildiği, olumsuz niteliklerin de değişime uğradığı bir deneme alanıdır (Hazar, 1996). Oyun, çocuğu yetişkin hayata hazırlayan en etkin yoldur. Oyun ile insan ilişkileri, yardımlaşma, konuşma, bilgi edinme, deneyim kazanma, psikomotor gelişim, duygusal ve sosyal gelişim etkilendiği gibi, zihin ve dil gelişimi de etkilenir. Yetişkinler oyunu, çocuğun eğlenmesi, oyalanması ve başlarından savmak için bir uğraşı olarak görürler; oysa oyun, çocuk için ciddi bir iştir. Çocuk oynadıkça becerileri artar, yetenekleri gelişir (Memiş, 2006; Öztürk, 1998). Oyun aracılığıyla çocuklar; karar verme, kurallara uyma, başkalarına karşı saygılı ve dürüst olma, grup içinde davranışlarını denetleme, başkalarıyla iş yapabilme özelliklerini geliştirirler (Tamer, 1987).

Oyunlar, öğrencileri pasif durumdan aktif duruma geçirmeleri sebebiyle dikkati, diğer öğrenme tekniklerine nazaran daha fazla sağlar. Oyunla eğitim; beden eğitimi, spor eğitimi, sosyal bilimler ve fen bilimlerinin öğretim metodu olmasının yanı sıra, genç bireylerin toplumsal kültürü, iyi-kötüyü, meslekleri, liderlik ve sosyal rolleri, kişilik haklarını, saygı ve sevgiyi de öğrendikleri en elverişli ortamdır (Hazar, 1996). “İşitirim, unuturum, görürüm hatırlarım, yaparım öğrenirim” (Kıbrıs, 2000) şeklindeki Çin atasözünden de anlaşıldığı gibi çocuk bir konuyu eyleme dönüştürdüğünde o konunun daha kalıcı ve işlevsel olduğu bir gerçektir. Hiç şüphesiz ki çocuk oyunlarının etkisini en fazla gösterdiği dönem, okul çağıının ilk yıllarını kapsayan ilköğretim dönemidir.

Oyun, bir yandan çocuğun fiziksel ve zihinsel yapısını geliştirirken, diğer yandan da onun nesneler dünyasıyla ilişki kurmasını, özgürlük ve bireysellik kazanmasını sağlayan daha sonra da toplumsallaşmasına büyük ölçüde yardımcı olan

çok önemli bir etkinliktir (Gürün, 1984). Özellikle günümüzde çocukların hareket alanları son derece sınırlıdır. Apartman dairelerinde yaşayan, okula servisle giden, televizyon ve bilgisayar karşısında vakit geçiren çocuk, çarpık kentleşme nedeniyle çocuk oyun alanı ve parklara da hasret kalmıştır. Bu durumda hareket ihtiyacını karşılayacak, enerjisini boşaltacak ders dışı sportif etkinlikler ve beden eğitimi dersleri giderek önem kazanmaktadır (Öztürk, 1998). Bilindiği gibi Milli Eğitimin Genel Amaç ve Temel İlkelerine uygun olarak bireyin fikir, ruh ve beden gelişimini sağlamak beden eğitimi derslerinin temel amacıdır. Beden eğitimi derslerinde planlanan etkinliklerin tümü çocuğun fikirce uyanık, ruhen sağlıklı ve bedence sağlam olması için düzenlenmiştir. Bu dersleri yürütecek öğretmenler oyun ile dış dünyayı bütünselleştirerek; bu sayede, çocukların öğrenmeye ilgi duymalarını ve okulu sevmelerini sağlamalıdır. Bu da ancak çocuğun hangi sınıfta hangi gelişim döneminde olduğunu, söz konusu dönemde hangi oyunların ilgi çektiğini, bu oyunların çocuklar için ne ifade ettiğini ve oyunun gelişime etkilerini bilerek eğitsel oyunları amacına yönelik uygulamakla olur. Ancak; teoride benimsenmiş ve amaçlara yönelik olarak hazırlanmış etkinliklerin, yetersiz tesis, araç-gereç eksikliği, sınıfların kalabalık oluşu, uzman öğretmen eksikliği veya yeterli alan bilgisine sahip olmayan öğretmenler nedeniyle amaçlarına ulaşamadıkları bilinmektedir.

2.8. İLKÖĞRETİM I. ve II. KADEMEDE BEDEN EĞİTİMİ ÖĞRETMENİNİN YERİ ve ÖNEMİ

Günümüzde öğretmen olabilmenin temel şartı, standart bir örgün eğitimden geçmektir. Bu öğretim esnasında öğretmen adaylarına genel kültür, alan bilgisi ve meslek formasyonu dersleri verilmekte olup, öğretmen adaylarının sağlam bir alan bilgisine sahip geçerli ve gerekli olan ortak bir yaşantı birikimi oluşturmak amaçlanmaktadır (Harmandar, 2004).

İyi bir öğretmenin özellikleri, iyi insanın özellikleriyle örtüşmektedir. Öğretmen olacak adaylar seçilirken, öğretmenlik mesleğinin gerektirdiği kişilik özelliklerini taşıyıp taşımadıkları dikkatle incelenmelidir. Öğretmenlik temelde bir misyon ve ideal işidir (Harmandar, 2004). Farklı amaçlarla ve sebeplerle öğretmenlik mesleğini seçmek, kaldı ki hem yeteneğin hem becerinin hem de kişilik özelliğinin

ön planda olduğu beden eğitimi öğretmenliğini seçmek, öğretmenlik mesleğinin baltalanmasına sebep olur.

Sözcüklerden çok hareketlerle kendini ifade eden çocuk, beden eğitimi etkinliklerine coşkuyla katılır. Onun hayal dünyasını, beceri düzeyini, kas kuvvetini ve pratik düşünebilme yeteneğini artıran, geliştiren, çocuğu cesaretlendiren beden eğitimi dersi doğru bir rehberle işlevsellik kazanır. İşte bu noktada söz konusu dersin bu konuda eğitim almış öğretmenler tarafından verilmesinin önemi ortaya çıkmaktadır. Bu dersin öneminin bilincinde olan beden eğitimi öğretmeni programın işlenişindeki uygulamaların her birinde her çocuk için ayrı ayrı daha iyi öğrenme ortamı sağlar.

Beden eğitimi derslerinde içsel enerjisini boşaltan çocuk, hareketlerini yaparken tamamıyla doğaldır. Çocuklarda var olabilecek ayakta ve dinlenirken görülen duruş bozuklukları, genel yetenek ve motor yeteneklerdeki seviye düşüklüğü öncelikle beden eğitimi etkinlikleri sırasında ortaya çıkmaktadır. Bu konuda bilinçli bir beden eğitimi öğretmeni, okul personelini uyarak iletişime geçer ve özel çocuklar hakkında uzman bir kişiden yardım alır. Ayrıca beden eğitimi derslerini öğrencilerle etkileşim halinde geçiren bir öğretmen, bütün etkinlikleri öğrencilerle birlikte planlamış ve paylaşmış olacaktır (Nichols, 1986). Görülüyor ki; beden eğitimi derslerinin branş öğretmenleri tarafından verilmesi, söz konusu dersin daha işlevsel ve nitelikli bir durumda olmasını sağlayacaktır.

İlköğretim çağı, öğrencilerin kendilerini gerçekleştirmeleri bakımından başarılı olma ihtiyacını en fazla hissettiği dönemdir. Bu ihtiyacın giderilmesini sağlayacak yol; alanında iyi eğitim almış, alan bilgisine hakim, gerekli yetenek, beceri ve formasyon bilgisine sahip olan beden eğitimi öğretmenlerinden geçmektedir. Öğrencilerin gerek kişisel gerekse grup ile yapılan etkinliklere katılmaları sağlanarak, ister başarılı isterse başarısız olsun etkinliklerden zevk almaları sağlanmalıdır.

Beden eğitimi öğretmenleri, bir çocuğun herhangi bir psikomotor eylemi istenildiği gibi yapamamasını ya da bir hareketi beceri ölçülerinde yerine

getirememesini normal karşılanmalıdır. Bu büyük bir olasılıkla, çocuğun büyümesinin yeterli düzeyde olmaması veya o işi beceri haline dönüştürebilecek bedensel işlevselliğe ulaşamamasıyla ilgilidir (Topkaya, 2004). Öğretmen, hareketler hakkında pozitif duyguların sürdürülmesinde önemli bir rol oynar. Beden eğitimi etkinlikleri iyi planlandığı takdirde, çocuklar kendilerine ve beden eğitimi öğretmenlerine karşı pozitif tutumlar geliştirirler. Bu noktada çocukları yönlendiren beden eğitimi dersini verecek öğretmenlerin, daha çok beden eğitiminde özel eğitim almış branş öğretmenlerinden oluşmasına dikkat edilmelidir.

2.9. İLKÖĞRETİM I. ve II. KADEME BEDEN EĞİTİMİ DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI

Yetişmekte olan nesillerin temel kaynağı olan insan fiziksel, zihinsel, duyuşsal ve psikomotor gelişim yönleriyle bir bütün olarak değerlendirilmeli, verilecek eğitim bu gelişim alanlarını gerçekleştirecek şekilde düzenlenmelidir. Günümüzde çağdaş beden eğitimi programlarında hedefler, öğrencilerin fiziksel beceri gelişimleri ile birlikte onların kariyer seçimi, beslenme alışkanlıklarının daha olumlu hale getirilmesi ve hayat boyu yapılacak bir egzersizin seçimi gibi hedefleri içermektedir (Koçak ve Kartal, 2003).

Ülkemizde ilköğretimin amaçlarından biri, bireylere yetenekleri doğrultusunda temel bilgi, beceri, tutum ve alışkanlıklar kazandırarak toplumla uyumlu, dengeli ve sağlıklı fertler yetiştirmektir. Beden eğitimi dersi bu amaçları gerçekleştirmede önemli bir yere sahiptir. Hızlı kentleşmenin birey üzerindeki olumsuz etkilerini azaltarak, sağlıklı bir toplum için beden eğitimi ve spor etkinlikleri insan yaşamında vazgeçilmez hale getirilmelidir. Bunun sağlanabileceği en uygun yaş grubunu ilköğretim çağı öğrencileri oluşturmaktadır (DPT, 2000).

Beden eğitimi etkinlik demektir. Beden eğitimi etkinlikleri ile birey; başkalarının ve kendi yeteneklerini tanımayı, eşit şartlarda yarışmayı, yenilgiyi kabullenmeyi ve kazananı takdir etmeyi öğrenirken, vücudun yapı ve fonksiyonunu geliştirebilmeyi, eklem ve kasların kontrollü ve dengeli bir biçimde didaktik olarak geliştirmelerini sağlamayı, okul çağı sonrası iş ve rekreatif faaliyetlerin süresi içinde

harcanan fiziki gücü en ekonomik tarzda kullanmayı, dolayısıyla organların kontrolünü, metotlu bir şekilde hareket etmeyi de öğrenir (Öztürk, 1984).

Gelişmiş ülkelerde spora büyük önem verildiği gibi çok erken yaşlardan başlayarak çocuklara yoğun spor ve beden eğitimi programları uygulanmaktadır. Beden eğitimi, bireyi çok yönlü olarak hayata hazırlamayı hedefleyen çağdaş eğitimin önemli ve ayrılmaz bir parçasıdır. Ülkemizde Cumhuriyet'ten bu yana ilköğretimde beden eğitimi programları yönerge ve talimatlar ile zaman zaman değişikliklere ve düzenlemelere maruz kalmıştır. Söz konusu düzenlemelerden, sekiz yıllık kesintisiz eğitim programının ilköğretim kurumlarında işlevselliğini sağlamak amacıyla beden eğitimi dersi programı geliştirilmiş ve Talim Terbiye Kurulu Başkanlığınca 4.12.1987 tarih ve 232 sayılı kararı ile 1988 yılında kitap haline getirilen program son şeklini almıştır. Günümüze kadar eğitim süreci içinde öğrencilerin sosyal, fiziksel ve zihinsel yönden gelişimlerini destekleyici unsurları içeren birtakım seçilmiş aktivitelerden oluşan beden eğitimi dersleri, eğitim kurumlarında beden eğitimi ders programları kapsamında uygulanmakta olup, bu programlar dersin genel amaçları, sınıf amaçları, ünite ve konular, hedef davranışlar, işleniş ve değerlendirme kısımlarından oluşmaktadır. Ancak ilköğretim okullarında uygulanmakta olan beden eğitimi dersi programları İlköğretim Genel Müdürlüğünün 02.08.2006 tarih ve 12348 sayılı teklif yazısına istinaden; Talim Terbiye Kurulu Başkanlığı 28.08.2006 tarih ve 349 sayılı kararı üzerine 04.12.1987 tarih ve 232 sayılı kararı ile kabul edilen öğretim programlarından “İlköğretim Beden Eğitimi (1-8. Sınıflar) dersi öğretim programına” ait olan kısmın, 2006-2007 öğretim yılından itibaren 1,2,3,4,5 ve 6. sınıflardan başlamak üzere kademeli olarak uygulamadan kaldırılmasına ve hazırlanan yeni öğretim programının uygulamaya geçirilmesine karar vermiştir. Buna göre, 2006-2007 öğretim yılında 7 ve 8. sınıflarda 04.12.1987 tarih ve 232 sayılı kararla kabul edilen Beden Eğitimi Dersi Öğretim Programı uygulanacaktır (TTKB, 2006; MEB, 2006).

İlköğretim beden eğitimi dersi öğretim programı, öğrencilerin yaşamlarında kullanabilecekleri temel, özelleşmiş spora özgü hareket becerileri ile fiziksel etkinliklere özgü bilgileri, duygusal-toplumsal özellikleri kazanmaları ve sağlığı

geliştirici fiziksel etkinliklere yaşam boyu etkin katılımını sağlamak amacıyla hazırlanmıştır. Beden eğitimi öğretim programının temel amacı; bireyin fiziksel, devinışsel, bilişsel, duygusal ve toplumsal gelişimine katkıda bulunmak, yaşam boyu fiziksel etkinliklere katılmasını sağlamaktır. 2006-2007 eğitim-öğretim yılında uygulanmaya başlanan ilköğretim beden eğitimi dersi öğretim programı amacının gerçekleştirilebilmesi için öğrencilerin yaparak, yaşayarak ve aşamalı şekilde düzenlenmiş öğrenme etkinliklerine katılmaları ve etkinlik sürecinin sonunda ne kadar gelişme sağladıklarının farkında olmaları gerekir (SEG, 2007; MEB, 2006). Bunun için kazanımlar yazılırken ve etkinlik örnekleri düzenlenirken yapılandırmacı yaklaşım temel alınmış, öğrenme ortamlarının çeşitlendirilmesi ve öğrencinin doğrudan sürecin içinde olmasına dikkat edilmiştir.

Yapılandırmacılık, öğrencilerin yüksek düzeyde düşünme ve yansıtma süreçleri gerektiren etkinliklere girmesini istemektedir. Nihai olarak, öğrenciler anladıkları yeni bilgiyi yeni durumlarda uygulayarak göstermek zorundadırlar (SEG, 2007). Dolayısıyla yapılandırmacı yaklaşıma göre, öğrenciler kendi öğrenmelerini yapılandırırılar. Yeni öğrenmeler öğrenenin önceki yaşantılarına dayanır. Yapılandırmacı yaklaşım ilkeleri ile işlenen derslerde, öğretme-öğrenme ortamlarını katılımcı ve etkili hale getirmek gerekmektedir. Bu durumda her öğrenci etkinliğe katılmakta ve kendisini ifade etmektedir. Çünkü öğrenme yaşantıları, öğrencilerin ilgi, istek, gereksinim ve ön öğrenmelerine dayanmaktadır. Her birey birbirinden farklı ve kendine özgü olduğundan öğrenme yolları da buna göre farklılık göstermelidir (MEB, 2006).

Yapılandırmacı öğretme-öğrenme etkinlikleri hazırlanırken ve uygulanırken öğrencilerin işbirliğine dayalı öğrenmeleri, problem çözmeleri, gözlem yapmaları, buluşa dayalı yaklaşımlar sergilemeleri, araştırma yapmaları, sorgulamayı bir yöntem olarak kullanmaları, yorumlama ve açıklama yapmaları gibi bilgi, beceri ve tutumu içselleştirebilecekleri yaklaşımları kullanmaları sağlanmalıdır. Bu bağlamda yapılandırıcı yaklaşımın beden eğitimi alanına yansması, öğrenen merkezlilik ve aktif katılım ilkeleri doğrultusunda öğrencinin sürece etkin katılımı ve öğrendiklerini gerçek yaşama yansıtmasıyla olacaktır (MEB, 2006).

Beden eğitimi derslerinde genellikle kullanılan öğretmen merkezli komut ve alıştırmaya yöntemlerinin yanında daha öğrenen merkezli olan problem çözme, eşli çalışma, katılım, kendini denetleme, yönlendirilmiş buluş, bireysel programlama, öğrencinin etkinliği başlatması ve kendi kendine öğrenme yöntemleri bulunmaktadır (Mosston ve Ashworth, 2001). Ayrıca, son yıllarda öğrenen merkezli ve yapılandırmacı yaklaşımlardan da etkilenerek oluşturulmuş olan beden eğitimine özgü spor eğitimi, taktik oyun yaklaşımı ve kişisel ve sosyal sorumluluk modellerinden de özellikle 6,7,8. sınıflarda yararlanılabilmektedir (MEB, 2006).

Beden eğitimi dersi ilköğretim 1,2,3. sınıflarda iki, 4,5,6. sınıflarda bir, 7 ve 8. sınıflarda iki saat ve zorunludur, gelecek yıl 7. ve bir sonraki yılda 8. sınıflarda bir saate düşürülecektir. Azaltılan ders saatleri yerine spor etkinlikleri adı altında 1,2,3. sınıflarda birer saat, 4,5,6,7 ve 8. sınıflarda ikişer saat olmak üzere seçmeli bir ders konulmuştur (TTKB, 2005). Beden eğitimi ders saatleri teoride azalmamış hatta artmış görünse de, seçmeli derslerin eğitim-öğretim yılı başında öğretmenler kurulu tarafından belirlenmesi nedeniyle, Talim ve Terbiye Kurulunun 14.07.2005 tarih ve 192 sayılı kararında “seçmeli derslerin belirlenmesinde okulun ve çevrenin şartları, öğrencilerin ilgi, istek ve ihtiyaçları ile velilerin görüşleri dikkate alınır” (TTKB, 2005), ibaresi işlevselliğini yitirmekte, hemen hemen her okulda bilgisayar laboratuvarı ve öğretmeni bulunduğundan iki saat olan seçmeli derslerin bir saati mecburen bilgisayar dersi olarak tercih edilmekte ve geriye sadece bir ders saati ve sekiz tane seçmeli ders kalmaktadır. Okul idarecileri tarafından spor salonu ve araç-gerecin yeterli olmadığı, kış şartlarında okul bahçesinde dersin sağlıklı yürütülemeyeceği, söz konusu dersin öneminin ve gerekliliğinin öğretmenler ve okul idarecileri tarafından yeterince bilinmemesi nedeniyle spor etkinlikleri dersi seçilmemektedir. Hareket ihtiyacının en yoğun olduğu iki-on iki yaş dönemi içinde yer alan ilköğretim I. kademedeki spor etkinlikleri dersi seçilse dahi, ilköğretimin ilk üç sınıfında sınıf öğretmeni tarafından yürütülen ve haftada sadece kırk dakika olan bu dersin eğitimin genel ve dersin özel amaçlarını karşılayamayacağı, beden eğitimi ve sporu hayatın bir parçası haline getiremeyeceği ve toplumda spor kültürünün gelişmesine katkıda bulunamayacağı bir gerçektir (Körmükçü, 2006).

Öğrenim standartları ve kazanımlarını gerçekleştirebilmek için genellikle ilköğretimin 1,2,3. sınıflarında oyun, cimnastik, ritim ve dans; daha sonraki dönemlerde ise oyun, ritim-dans, atletik etkinlikler, cimnastik etkinlikleri, yüzme ve doğa etkinliklerine yer verilmektedir. Bu etkinliklerin hangi yaşta ne oranda sunulacağı bireyin gelişim özellikleri ile yakından ilişkilidir (MEB, 2006). İlköğretim beden eğitimi öğretim programındaki değişikliğin, okulların yeterli donanımına sahip olmadan, idareci ve öğretmenlere yeterli eğitim verilmeden, kısacası temel sorunlar çözülmeden uygulamaya konması okullardaki beden eğitimi ders uygulamalarından olumlu bir sonuç sağlanamayacağı da göz ardı edilmemelidir.

Beden eğitimi dersi öğretim programının amacına ulaşabilmesi için beden eğitimi dersinde ölçme ve değerlendirme uygulamaları öğretim yılının ilk dersinden son dersine kadar yürütülür. İlk olarak öğrencilerin başlangıç durumları ve düzeyleri, öğretim yılının başında ilk derslerde belirlenir. Öğrencilerin durumları belirlendikten sonra süreç içerisindeki gelişimleri ve ulaştıkları düzeyler başlangıçtaki durumlarına göre değerlendirilir. Bu değerlendirme sürecinde, öz değerlendirme, akran değerlendirme, grup değerlendirme, tutum ölçekleri, gözlem formları, kontrol listeleri, dereceli puanlama anahtarları, fiziksel uygunluk testleri, beceri testleri ile proje ve performans ödevleri ve öğrenci ürün dosyalarından yararlanılabilmektedir (MEB, 2006).

2.10. İLGİLİ ARAŞTIRMALAR

Underwood (1971) tarafından yapılan çalışmada oyun ve eğitimin birbirinden ayrılmaz bir bütün olduğu vurgulanmıştır. Oyunun eğitim için bu kadar önemli olduğunun bilinmesinin ve okulların oyunlara fırsat tanıyacak alanlar ile gerekli materyallere sahip olmasının gerekliliğinin önemi belirtilmiştir (Underwood, 1971).

Reisdorf (1974) tarafından yapılan çalışmada, oyunun çocukluk yıllarında ahlaki eğilimlerin gelişmesi için bir araç, aynı zamanda yetişkinliğin ciddiyetine yönelik gerekli bir hazırlanma olduğu belirtilmiştir. Oyunun eğitimsel yönüyle ilgili olarak Comenius, Rousseau, Pestalozzi ve Froebel'den etkilenenler oyunun entelektüel aktivitelere temel oluşturduğunu iddia ederken, diğer bir grup da insanın

yaratıcı zekâsının gerçekleştirildiği bir alan olarak düşünölmekte olduğu üzerinde durmuştur (Reisdorf, 1974).

Ertat (1984) tarafından yapılan “Çocuk ve spor” adlı çalışmada, sporun yemek yemek, uyku uyumak gibi vazgeçilmez fizyolojik bir gereksinme olarak algılanması için bireye bunun çok ufak yaştan itibaren aşılınması gerekmektedir; aksi halde ileri yaşlarda bu alışkanlığın kazanılmadığı belirtilmiş ve sporun gerek fizik gerekse ruhsal gelişim açısından son derece yararlı olduğu, aynı zamanda bilinçli ve iyi yapılabilen spor etkinliklerinin sağlıklı yaşamın temel unsuru olduğu belirtilmiştir (Ertat, 1984).

Butts (1985) tarafından Texas’taki devlete ait ilköğretim okullarındaki beden eğitiminin durumunun incelendiği çalışmada, okulların çoğu her sınıf düzeyi için eyalet tarafından yaptırılan günlük beden eğitime riayet etmektedir. Anasınıfında 4 saat olan beden eğitimi, 1. sınıfta 4.3 saat, diğer sınıflar içinde 5 saattir ortalama. Beden eğitiminde harcanan zaman 25 ila 45 dakika arasında artmaktadır. Sertifikalı beden eğitimi öğretmenleri anasınıflarının %50’sinde derse girmekte iken, diğer tüm sınıflarda çoğunluğu hatta 6.sınıf düzeyinde %88’ine girmekte olduğu vurgulanmıştır (Butts, 1985).

Brumbaugh (1987) tarafından ABD’de yapılan bir çalışmaya göre, sınıf öğretmenleri ilköğretim programında beden eğitimi amaçlarının net olmaması ve yardımcı olacak materyalin de eksikliği nedeniyle kendilerinin beden eğitimindeki rolünü eksik olarak görmektedirler. Sınıf öğretmenlerinin beden eğitimi öğretimine yaklaşımlarının öğrencilerden, müdürlerden, iş arkadaşlarından, beden eğitimi uzmanlarından ve öğrenci velilerinden etkilendiğini, ayrıca günlük öğretim ihtiyaçları ve beden eğitiminin öğretilmesi için gerekli olan yönetimden gelecek baskınında yetersiz olması nedeniyle beden eğitimi dersini diğer derslere oranla daha az önemli bir ders haline getirdiği vurgulanmıştır. Diğer taraftan çalışmada, sınıf öğretmenlerinin beden eğitimi derslerini daha iyi işleyebilmek için beden eğitimi uzmanlarıyla temas haline oldukları da gözlenmiştir (Brumbaugh, 1987).

Stromer (1987) tarafından Kaliforniya eyaletinde yapılan araştırmada, kaliteli bir beden eğitimi programı sonuçlarının ilköğretim çocukları üzerindeki faydalarının çoğu insan tarafından fark edilememiş olduğu ve bu sonuçlardan ikisinin motor becerisi ve hareket davranışı olduğu belirtilmiştir. Bu çalışmanın amacı, motor becerilerindeki değişikliğin benlik kavramının çeşitli özelliklerine etkisini incelemektir. Araştırma sonucunda, motor becerisi ilköğretim çocuklarının benlik kavramına doğrudan etkisinin olduğu, motor becerisi kısa bir zamanda değişebilirken benlik kavramına ilişkin algılamaların değişmediği ve son olarak da ilköğretim okullarında beden eğitimi alanında uzman olan kişilere ihtiyaç olduğu önemle vurgulanmıştır (Stromer, 1987).

Kasap (1990) tarafından yapılan “Sporda yetenek seçimi ve ülkemizdeki durumu” adlı çalışmada, çocukların ve gençlerin gelecekte en yüksek verimi sağlayacakları branşlara zamanında kanalize edilmesinin spor biliminin en önemli konusu olduğunu belirtmiş ve çocuklarda spor etkinliğine başlama yaşı olarak özellikle okul öncesi ve ilköğretim birinci döneminin önemi vurgulamıştır (Kasap, 1990).

Mengütay (1990) tarafından yapılan “İlkokul çocuklarının gelişim özellikleri ve fiziksel eğitim” adlı çalışmada, beden eğitiminin ilkokul eğitim programında çok önemli bir yer tuttuğunu ve sadece eğitimin amaçlarına değil aynı zamanda insan hareketlerinin anlaşılmasında da katkıda bulunduğunu belirtirken, beden eğitimi etkinliklerinin çocuklara sağlam sosyal ilişkiler kurmalarını temin ettiğini vurgulamıştır (Mengütay 1990).

Çöker (1991) tarafından yapılan çalışmada, ilkokullardaki beden eğitimi dersinin tamamen dışlandığını, ders saatlerinin ya bazı dersleri takviye etmek için ya da sadece plansız, programsız ders saatlerini doldurmak gibi bir tutumla ele alındığı belirtilmiş; ayrıca çocuğun temel ihtiyacı olan hareketi öğreten, programdaki tek ders olan beden eğitimi dersinin etkisiz bir hale getirildiği, bu durumun gerek çocuğun gelişme döneminde gerekse toplumsal hayatta büyük sorunlar yaratacak ciddi bir eğitim sorunu olduğu vurgulanmıştır (Çöker, 1991).

Blauvelt (1992) tarafından yapılan çalışmada, eğer öğretmenler gayretli ve uzman olurlarsa, gelişmekte olan ülkelerde özellikle kırsal kesimlerde beden eğitimi dersi en sade koşullar altında bile zaman harcamaya değerdir ve başarıya ulaşabileceği vurgulanmıştır (Blauvelt, 1992).

Çobanoğlu (1992) tarafından yapılan “Çocuk eğitiminde spor olgusunun tarihsel gelişimi” adlı çalışmada, beden eğitimi ve spora verilecek önem, gelecek nesillerin sağlam, sağlıklı, güvenli, ahlaklı yetiştirmeleri için önemli bir yatırım olduğu, amaç bu yatırımın ilkçağlarda olduğu gibi küçük yaşlarda başlatılmasının gerekliliğini vurgulamakla birlikte eğitimcilerinde çok iyi şekilde ve her türlü bilgi ile donatılmış olması, okullarımız ile şehirlerimizin en iyi tesis, araç ve gereçlere sahip olması ve bu konuda bilgili kişilerce yönetilmesi gerekliliği belirtilmiştir. Ayrıca ülkemizin geleceği için beden eğitimi ve spor eğitimi olayına ilkökul çağından itibaren başlanması ve inançla devam ettirilmesinin önemine dikkat çekilmiştir (Çobanoğlu, 1992).

Koç (1992) tarafından yapılan “Hareket eğitimi ve spor üzerine” adlı çalışmada, beden eğitimi yoluyla, özünde “eğitilebilir bir varlık” olan insana; yaşamının çocukluk, gençlik, yetişkinlik ve ihtiyarlık dönemlerinde karşılaşacağı belirli güçlükleri yenebilmesi için bir tür yardım yapıldığı, ayrıca programlanmış hareketler yoluyla hem amacı hem de aracı insanın kendisi olan ve vücudun bir bütünlük içinde gelişimini hedef tutan beden eğitimi ve spor etkinliklerinin önemi vurgulanmıştır (Koç, 1992).

McKenzie ve arkadaşları (1993) tarafından yapılan çalışmada, on sınıfın beden eğitimi dersine sınıf öğretmeni, on sınıfa hizmet içi beden eğitimi kursu ve danışmanlık almış sınıf öğretmeni ve sekiz sınıfa da beden eğitimi öğretmeni ders işlemiştir. Araştırmanın sonucunda ders saatlerinin kullanımı açısından belirgin farklılık görülmüştür (Beden eğitimi öğretmenleri 26.7 dakika, hizmet içi beden eğitimi kursu alan sınıf öğretmenleri 23.4 dakika, sınıf öğretmenleri 18.9 dakika olarak tespit edilmiştir). Sonuç olarak beden eğitimi öğretmeni ile ders işleyen sınıfların kalitesinin diğerlerine oranla daha yüksek çıktığı vurgulanmıştır (McKenzie vd., 1993).

Simons-Morton ve arkadaşları (1994) tarafından yapılan, ilk ve ortaokul çocuklarının beden eğitimi derslerindeki fiziksel aktivite düzeylerinin gözlemlendiği çalışmada, bölge okullarındaki ortalama fiziksel aktivite miktarının ulusal ortalamasının altında olduğu tespit edilmiş ve yine tavsiye edilen bir beden eğitimi dersinin en az %50'sinde fiziksel aktivite düzeyi orta şiddetten yüksek şiddete kadar olmalıdır maddesine göre de düşük çıktığı vurgulanmıştır (Simons-Morton vd., 1994).

İşleğen ve arkadaşları (1995) tarafından yapılan “Erken branş seçiminin bazı anatomik (postür) ve fonksiyonel parametrelere etkisi” adlı çalışmada, çocuklarda 7-8 yaşından 12-13 yaşına kadar sağlık, psikolojik ve ilerideki performans açısından, aynı branşta haftada 3-4 gün ve günde bir kez çok yönlü, monoton olmayan, çocuğun yaratıcılığını da uyaran, iyi düzenlenmiş sportif aktiviteler nitelikli ve deneyimli çalıştırıcılar tarafından uygulandığında, yetişkin dönemdeki performans için yeterli olduğu belirtilmiştir (İşleğen vd., 1995).

Kirchner ve Fishburne (1995) tarafından yapılan çalışmada, ABD ilkokullarında 1. sınıftan 4. sınıfa kadar çocukların %97'si beden eğitimi programlarına haftalık üç kez katılmaktadır. Ancak ilkokul 1,2,3 ve 4. sınıflardaki çocukların %36.4'ü, 5. sınıfların %18.4'ü ve 6. sınıfların %27.4'ü günlük beden eğitimine katılabilmektedir. Ayrıca 1'den 4'e kadar olan sınıflarda %37.2, 5. sınıflar için %48.4 ve 6. sınıflar için %42'lik oran haftada bir veya iki beden eğitimi dersi görmektedir. Zaman açısından bakıldığında sınıfta geçen ders süresi ortalama 1. sınıftan 4. sınıfa kadar 33.4 dakika, 4. ve 6. sınıflar arasında ise haftada 90 dakikadır (Kirchner ve Fishburne, 1995).

Emlek ve Orhun (1996) tarafından yapılan “Günümüz çocuk ve gençlerinin hareket dünyası, beden eğitimi ve spor öğretiminde yeni yaklaşımlar” adlı çalışmada, her kademedeki eğitim ve öğretim kurumlarının, eğitim ve öğretim programları, çağımızın istem ve beklentilerini karşılamak zorunda olduğu gibi, eğitim bütünlüğü içinde beden eğitimi ders programları da amaç ve içerik açısından bu istek ve beklentileri karşılamak zorunda olduğunu belirtmişlerdir (Emlek ve Orhun, 1996).

Çon ve arkadaşları (1997) tarafından yapılan “Elit düzeyde spor yapanların spora yönelmelerinde ilk ve ortaöğretim kurumlarının etkisi” adlı çalışmada, elit düzeyde spor yapanların spora yönelmelerinde eğitim-öğretim kurumlarının etkilerinin belirlenmesi amaçlanmıştır. Çalışmada öğrencilerin spora yönelmelerinde öncelik sırası bakımından öğretim kurumlarının geri planda kalması, buralardaki tesis, malzeme, araç-gereç ve teknik donanım gibi unsurlara bağlı olarak beden eğitimi derslerinin amacına uygun işlenmediği veya işlenemediği ortaya çıkmıştır (Çon vd., 1997).

Demirhan (1997) tarafından yapılan “Beden eğitimi ve sporda öğretme-öğrenme etkinlikleri ve felsefe” adlı çalışmada, okul programlarında yer alan beden eğitimi derslerinin temel hedefi bireylere beden eğitimi ve spor kültürü kazandırarak yaşam boyu spor yapmaları ve iyi bir spor izleyicisi olmalarını sağlamak olduğunu belirtirken, bunun ise hedeflere yeterince ulaşmakla mümkün olabileceğini, hedeflere ulaşmada ise öğretme-öğrenme etkinliklerinde izlenecek yolun önemi vurgulamıştır (Demirhan, 1997).

Karaküçük ve Yetim (1997) tarafından yapılan “Sporcuların spor yapma amaçları ve spora yönlendirilmelerinde etken olan faktörler” adlı çalışmada, bireylerin spora en fazla okulda ilgi duyduklarını ve beden eğitimi öğretmenleri tarafından spora yönlendirildikleri belirtilmiştir (Karaküçük ve Yetim, 1997).

Sallis ve arkadaşları (1997) tarafından yapılan araştırmada, sağlıklı ilişkilendirilmiş bir beden eğitimi programı, çocukların beden eğitimi derslerinde gereken şekilde aktif olmalarını sağlayacağı gibi bu sayede ilköğretim çocuklarının %97’si için potansiyel olarak gelecek yaşamları açısından faydalı olacağı belirtilmiştir (Sallis vd., 1997).

Solomon tarafından beden eğitimi üzerine yapılan araştırmada, ilkokul düzeyinde motor becerilerinin ve uygunluk gelişiminin, yeterli düzeyde fiziksel aktivite yapmanın, oyun yolu ile sosyal ve duyuşsal becerilerin gelişmesinin önemi vurgulanmaktadır (Solomon, 1997). Beden eğitimi öğretmenleri ile dersin uzmanı olmayan öğretmenlerin beden eğitimi dersini işlemelerinin etkililiğine yönelik

çalışma sınırlı sayıdadır. Yeni teoriler geliştirilerek, gözden geçirilmiş programlar ile öğretmen eğitimi sayesinde pedagojik alanda pratik yaparak beden eğitimi dersinin geliştirilebileceği belirtilmektedir (Decorby vd., 2005).

Çiçek ve arkadaşları (1998/2001) tarafından yapılan “Türkiye’de beden eğitimi öğretmeni profili” ve “Türkiye’de ilköğretimin ikinci kademesinde beden eğitimi öğretiminin analizi” adlı çalışmalarda, beden eğitimi dersinin mevcut çalışma ortamında amaçlarına ulaşmasının güçlüğüne belirtirken, beden eğitimi derslerinin kalabalık sınıflarda, yetersiz malzeme ve tesislerde yapıldığını ayrıca öğretmenlerin ders içi ve ders dışı öğretim yüklerinin fazla olduğunu tespit etmişlerdir (Çiçek vd., 1998/2001).

Feddy (1998) tarafından yapılan bu araştırmada, Gana’daki beden eğitiminin amaçlarının öğrencilerin yeteneklerini geliştirme, beden eğitime ve spora ilgi duyma gibi kişisel gelişim hedeflerini içerdiği vurgulanmış, ayrıca beden eğitimi öğretmenleri ile ders işleyen öğrencilerin sporda etki ve sabır algılamalarında, sınıf öğretmenleri ile ders işleyenlere oranla belirgin bir fark olduğu tespit edilmiştir. Araştırma, farklı dört bölgeden 483 altıncı sınıf öğrencisi üzerinde yapılmıştır. Çalışma, beden eğitimi öğretmenleri ile işlenen derslerin, öğrencilere spordan keyif almalarını sağladığı bilgisini vermesi açısından da önemlidir (Feddy, 1998).

Köksal (1998) tarafından yapılan “Beden eğitimi öğretmenin, öğrencilerin toplumdaki doğru davranış becerilerini kazanmaları konusundaki rolü” adlı çalışmada, toplu yaşamda diğer bireylerin yaşamlarını etkileyip birtakım huzursuzlukların doğmasına neden olan yanlışların, aile içinde veya temel eğitim basamaklarında düzeltilmesi için beden eğitimi öğretmenlerinin önemi vurgulanmıştır (Köksal, 1998).

Pehlivan (1998) tarafından yapılan “Eğitimde beden eğitimi, spor ve olimpiik hareketin geliştirilmesinde yeni bir yaklaşım” adlı çalışmada, çocuğun spordan yararlanabilmesi için yıllık programda yeterli ders saatinin ayrılması ve spor yapmaları için çocukların teşvik edilmesi gerektiğini belirtmiştir. Öğrenciler yetenekleri ölçüsünde yönlendirilmeli, bazı sportif hareketleri beceremeyen ve

motorik yeteneği az olan öğrenci notla cezalandırılmamalıdır. Ayrıca kendini spor yoluyla geliştiren öğrenciler, Milli Eğitim Bakanlığı ile Gençlik ve Spor Bakanlığı tarafından ödüllendirilmesi çocuğun sporda başarısını diğer insanlarla paylaşabilmesi ve geliştirmesinin teşviki için yeterli sportif organizasyonlar düzenlenmesi gerektiği vurgulanmıştır. Bununla birlikte beden eğitimi ve sporun toplumda yaygınlaşabilmesi ve sevilmesi için sportif kültürün okul müfredat programına girmesi gerektiği ve beslenmeden, spor ahlakına, tarihe, sportif yaşama ait konularla ilgili derslerin yıllık programa alınmasını önermiştir (Pehlivan, 1998).

Şenel (1998) tarafından yapılan çalışmada, ilköğretim beden eğitimi dersi müfredatı içerisine entegre edilen fiziksel uygunluk programının öğrencilerin bazı fiziksel ve fizyolojik parametreleri üzerindeki etkilerinin belirlenmesi amaçlanmıştır. Çalışma sonucunda deney grubu erkek öğrencilerin aerobik güçlerinde ve esnekliklerinde anlamlı gelişme görüldüğü, ayrıca deney gruplarının anaerobik güç (kız-erkek) ve kız öğrencilerin esneklik parametrelerindeki gelişimin kontrol grubuna göre daha yüksek olduğu, diğer parametrelerde ise (boy, ağırlık, vücut yağ yüzdesi, kuvvet) anlamlı bir farklılık olmadığı belirtilmiştir (Şenel, 1998).

Yaylacı (1998) tarafından yapılan çalışma sonuçlarına göre, ilköğretim okullarındaki tesis, malzeme vb. çocukların gelişim seviyelerine uygun olmadığı, öğrencilerin sağlık durumlarının dikkate alınmadığı ve özellikle sınıf öğretmenlerinin dersi daha çok teorik ya da başka amaçlar için kullandıkları belirtilmiştir. Bazı öğretmenlerin hareket öğretimine ilişkin bilgi eksikliği beden eğitimi derslerinin yapılmasını zorlaştırdığını vurgularken, bununla birlikte öğretmenlerin çoğunun ders saatlerini yetersiz bularak arttırılmasını istedikleri de belirtilmiştir. Ayrıca “yaşam boyu spor” hedefine tam olarak ulaşamadığı da vurgulanmıştır (Yaylacı, 1998).

De Souza (1999) tarafından yapılan çalışmada, beden eğitimi derslerinin asıl amacının fiziksel gelişimi sağlamak ve düzenli olarak yaşam boyu süren fiziksel aktivite alışkanlığını kazandırmak olduğunu belirtirken, bu derslerde eleştiriyele düşüncenin de gelişebileceğini vurgulanmıştır (De Souza, 1999). Hornback (1999) tarafından yapılan çalışmada ise okul programlarının tekrar gözden geçirilmesi

gerektiği ayrıca öğrencilerin ihtiyaçlarını karşılamaya yönelik günlük beden eğitimi ve her sınıfta çalışma saatleri olması konuları önerilmiştir (Hornback, 1999).

İkizler (1999) tarafından yapılan “Okul sporunun psikolojik boyutları” adlı çalışmada, öğrencilerin beden eğitimi dersini en sevilen dersler arasında gördükleri belirtilmiştir. Ayrıca öğrencilerin beden eğitimi dersine gösterdikleri ilginin ve okul dışında spor etkinliklerinde bulunma motivasyonunun sosyal şartlarla çok yakın bir ilişkisi olduğunu; ancak maddi sıkıntılar, spor alanlarının azlığı, lise ya da üniversite giriş sınavlarının öğrencilerin spor yapma imkânlarını büyük ölçüde kısıtladığı belirtilerek öğrencilerin spora ilgisini canlı tutabilmek için beden eğitimi öğretmenlerinin bu faktörlerin olumsuz etkilerini de dikkate alan bir yaklaşım sergilemeleri gerektiğini vurgulamıştır (İkizler, 1999).

Karakuş ve Küçük (1999) tarafından yapılan çalışmada, fiziksel gelişimi düzenli kılmanın beden eğitimi dersleri ve diğer sportif faaliyetler ile mümkün olacağını ve bu derslerin birinci derecede uygulamacısının da beden eğitimi öğretmenleri olduğunu belirtmiştir. Ayrıca mesleki açıdan kendini iyi yetiştiren beden eğitimi öğretmeni, görev ve sorumluluklarını bilinçli olarak yerine getirirse sağlıklı nesillerin oluşmasına büyük katkısının olacağı vurgulanmıştır (Karakuş ve Küçük, 1999).

Yenal ve arkadaşları (1999) tarafından ilköğretim II. devre çocuklarında beden eğitimi ve spor etkinliklerinin motor beceri ve yetenekler üzerine etkisinin belirlenmesine yönelik yaptıkları çalışmada on iki haftalık ve haftada üç gün birer saat süreyle uygulanan programa katılan yirmi öğrenci ile okuldaki beden eğitimi derslerine katılan yirmi öğrenci gözlenmiştir. On iki haftalık programa katılan öğrencilerin, katılmayanlara oranla motor beceri ve yetenekler yönünden belirgin bir gelişme kaydettiği ortaya çıkmıştır (Yenal vd., 1999).

Yenal ve arkadaşları (1999) tarafından yapılan “İlköğretim ikinci devre çocuklarında beden eğitimi ve spor etkinliklerinin motor beceri ve yetenekler üzerine etkisi” adlı çalışmada, ilköğretim kurumlarında uygulanacak olan beden eğitimi ve spor etkinliklerinin, çocukların motor beceri ve yeteneklerinin geliştirilebilmesi,

olumlu davranışların kazandırılabilmesi, yetişkinlik dönemlerinde sporu alışkanlık haline getirip, aksatmadan sürdürülebilmeleri ve sağlıklı olabilmeleri yönünde önemi vurgulanmıştır (Yenal vd., 1999).

Yetim (1999) tarafından yapılan “Öğretmenlik mesleği ve beden eğitimi spor öğretmenliğinin sosyal görevleri” adlı çalışmada, beden eğitimi ve sporu temel eğitimin ayrılmaz bir parçası ve en önemli araçlarından biri olarak belirtmiş ve beden eğitimi spor öğretmenlerinin alan itibarıyla gençliğin eğitilip, sosyalleştirilmesinde ve böylece toplum sisteminin güçlenmesinde çok ciddi görev ve sorumluluklar taşıdıklarını vurgulamıştır (Yetim, 1999).

Demirhan ve Çamur (2000) tarafından yapılan “Beden eğitimi öğretmenlerinin öğretmenlik mesleğine ilişkin tutumları” adlı çalışmada, beden eğitimi öğretmenlerinin öğretmenlik mesleğine ilişkin tutumlarının olumlu olduğu belirtilirken, sınıf öğretmenlerinin ise öğretmenlik mesleğine ilişkin tutumlarının orta düzeyde olduğu ve bu durumun farklı dallarda öğrenim görüp de sınıf öğretmenliğine atanan adaylar içinde aynı olduğu vurgulanmıştır (Demirhan ve Çamur, 2000).

Yetim ve Göktaş (2000) “Gençliğin spora yönlendirilmesinde beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin rolü ve önemi” adlı çalışmada, sporun gençler tarafından öncelikle aktif olarak yapılmasını sağlamak, sporda uluslararası başarıya ulaşmak ve sporcu bir toplum yaratabilmek için olması gereken öncelikli konuların başında beden eğitimi öğretmenlerinin gelmekte olduğunu vurgulamıştır. Spor, eğitimin bir parçası olduğuna göre; “Çocuk donmamış bir beton gibidir, üzerine ne düşse iz yapar.” sözünden hareketle gençlerimizin üzerinde olumlu etkiler bırakmak ve onları spora yönlendirmede beden eğitimi öğretmenlerine önemli görevler düştüğünü belirtmişlerdir (Yetim ve Göktaş, 2000).

Demirhan ve arkadaşları (2001) tarafından yapılan çalışmada, öğrenciler beden eğitimi öğretmenlerinde bulunması gereken en önemli üç niteliği; öğrencileri her konuda anlama, mesleki bilgi ve becerilerinde yeterlik ve mizah duygusuna sahip olma şeklinde belirtmişlerdir (Demirhan vd., 2001).

Greenwood ve arkadaşları (2001) tarafından okul beden eğitimi derslerinde öğrenci ilgi ve ihtiyaçlarının öğrenci katılımını artırmadaki öneminin incelendiği çalışmada, beden eğitimi derslerinde öğrencilerin etkinlik seçiminde ilgi ve isteklerinin dikkate alınması gerektiği vurgulanmıştır (Greenwood vd., 2001).

Janzen 2001-2002 yıllarında Ontario Kanada’da, okulların %68’inde beden eğitimi öğretmeni olmadığı, %18’inde ise full-time beden eğitimi uzmanı çalıştığı belirlenmiştir. ABD’de ise Ulusal Beden Eğitimi ve Spor Birliği (NASPE) beden eğitimi derslerinin çoğunlukla alan uzmanı olmayan kişiler tarafından verildiğini rapor etmiştir (Decorby vd., 2005).

Placek ve arkadaşları (2001) tarafından altıncı sınıf öğrencileri üzerine yapılan çalışmada, öğrencilerin egzersizin sağlıklarını koruduğunu ve geliştirdiğini tam olarak bilmedikleri gözlenmiştir. Ayrıca öğrencilerin fiziksel uygunluk aktivitelerinin amaçlarını ve antrenman prensiplerini de bilmediği tespit edilmiştir (Placek vd., 2001).

Çiçek ve arkadaşları (2002) tarafından yapılan “Beden eğitimi derslerinde çeşitli öğretmen ve öğrenci davranışlarının öğrencilerin derse katılımındaki önemi ve sergilenme sıklığı” adlı çalışmada, öğretmen ve öğrenci davranışlarının beden eğitimi derslerine öğrenci katılımındaki önemi ve sergilenme sıklığının öğretmen ve öğrenci algısına göre değerlendirilmesidir. Çalışma ilköğretim II. kademedeki uygulanmıştır. Çalışmada sonuç olarak; öğrenciler özellikle derste öğretilen konuların açık ve anlaşılır şekilde sunulmasını, hareketlerin açık ve anlaşılır düzeyde gösterilmesini, hatalı ya da eksik yapılan hareketlerin düzeltilmesini ve öğretmenin kendilerini öğrenmeye ve başarmaya motive etmek için çaba sarf etmesini çok önemli gördüklerini vurgulamışlardır. Öğretmenler ile öğrencilerin beden eğitimi derslerinde başarılı olabilmeleri için derslere aktif olarak katılmaları ve derse düzenli devam etmelerinin gerekli olduğunu; ayrıca dersi önemseme, ilgi gösterme, derse motive olmalarının ve derste hareketleri yapmaya çalışmalarının çok önemli olduğunu vurgulamışlardır (Çiçek vd., 2002).

İmamoğlu ve Çoknaz (2002) tarafından yapılan “İlköğretim programlarında yer alan beden eğitimi dersleri ile öğrencilerin fiziksel gelişimlerinin araştırılması” adlı çalışmada, ülke, yaş, cinsiyet, fiziksel aktiviteye ve beden eğitimi dersine katılım süresi faktörlerine bağlı olarak öğrencilerin fiziksel uygunluk düzeyleri karşılaştırılmıştır. Çalışma sonucunda, Bolu’da yetişen öğrencilerin Köln’de yetişen öğrencilerden daha zayıf ve daha kısa oldukları belirlenmiştir. Fiziksel becerilerde Köln’deki öğrencilerin daha başarılı oldukları görülürken her iki yerdeki beden eğitimi dersleri ile öğrencilerin serbest zaman etkinliklerinin nicelik ve nitelik açısından karşılaştırılması sonucunda, Köln’deki öğrenciler lehine farklılıklar gösterdiği bulunmuştur (İmamoğlu ve Çoknaz, 2002).

Sağlam (2002) tarafından Türkiye’de ilköğretim beşinci ve sekizinci sınıflar arasındaki öğrenciler üzerinde yaptığı çalışmada, spor yapan çocukların bilinçli bir beslenme programı uygulamadıkları ve fizyolojik farklılık yaratacak kadar yüksek şiddet ve kapsamda spor yapmadıkları belirtilmiştir (Sağlam, 2002).

Zeigler (2002) tarafından yapılan çalışmada, beden eğitimi ve spor eğitimi durumunun bütün çabalara rağmen daha da kötüye gitmekte olduğunu, ancak fiziksel aktivitenin her yaşta ve durumdaki faydaları bilindiğinden beden eğitimcilerin kötümser olmaması gerektiği vurgulanmıştır. Düzenli beden eğitimi ve spor 16 yaşına kadar tüm gençler için gereklidir. Çünkü fiziksel olarak canlı ve dayanıklı olmak tüm yaşlarda önemlidir ve eğitim sistemimiz içerisinde yer alan okulların rolü büyüktür. Karakter ve kişilik gelişimi gençlerin genel gelişimleri içerisinde hayati öneme sahiptir. Bu yüzden egzersiz oyun, dans ile beden eğitimi ve sporun yüksek profesyonel standart ve etiğe uygun kişilerin rehberliğinde yapılması gerektiği belirtilmiştir (Zeigler, 2002).

Demirhan ve arkadaşları (2003a) tarafından yapılan “Beden eğitimi öğretmenlerinin hizmet yıllarına göre öğretim programı içeriğinin belirlenen amaçları gerçekleştirme düzeyine ilişkin görüşleri” konulu araştırmasında, öğretmenlerin öğretim programında yer alan amaçlara en yüksek dağılımla orta düzeyde ulaştığına ilişkin görüş bildirdiklerini ve amaçlara istenilen düzeyde

ulaşılamamasının nedenlerini; spor alanları yetersizliği, derse ayrılan zaman yetersizliği, araç-gereç eksikliği olarak tespit etmişlerdir (Demirhan vd., 2003a).

Demirhan ve Hünük (2003) tarafından ilköğretim sekizinci sınıf, lise birinci sınıf ve üniversite öğrencilerinin beden eğitimi ve spora yönelik tutumlarını incelemek maksadıyla 1876 öğrenci üzerinde yaptıkları çalışmada, tüm öğrencilerin beden eğitimine yönelik olumlu tutumları olduğunu saptamışlardır (Demirhan ve Hünük, 2003).

Göktaş ve Arıkan (2003) tarafından yapılan “Farklı cinsiyetten sınıf öğretmeni adaylarının beden eğitimi dersine ilişkin görüşlerinin incelenmesi” adlı çalışmada, öğretmen adayları beden eğitimi ve oyun derslerine ilişkin araç-gereç ve spor alanlarını yetersiz görmektedirler. Beden eğitimi ve oyun derslerinde hareket-oyun-spor eğitimi ağırlıklı olmasını istemektedirler. Beden eğitimi ve oyun derslerini veren öğretim elemanlarının yeterli araç-gereç kullanmadığı, rehberlik yapamadıkları, diğer derslerle ilişki kurabilme ve öğrenme ortamı oluşturabilme hakkında yetersiz oldukları öğretmen adayları tarafından vurgulanmıştır (Göktaş ve Arıkan, 2003).

İnan ve Çaylak (2003) tarafından yapılan “Sınıf öğretmeni adaylarının ilköğretim beden eğitimi programındaki hareket ve spor becerilerini gerçekleştirebilirlik düzeyleri” konulu çalışmada, sınıf öğretmeni adaylarının ilköğretim beden eğitimi programındaki hareket ve spor becerilerinden sadece “basit hareket formlarını” yapabildikleri ve kuvvet, karmaşık hareketler ile spor becerileri yönünden başarılarının oldukça düşük olduğu tespit edilmiştir. Öğretmen adaylarının dersine gireceği ilköğretim sınıflarındaki beden eğitimi derslerinde yer alan hareketleri büyük çoğunlukla öğrenciye model olabilecek düzeyde gerçekleştiremeyecekleri vurgulanmıştır (İnan ve Çaylak, 2003).

Kangalgil ve Dönmez (2003) tarafından yapılan “İlköğretim okullarında görev yapan sınıf öğretmenlerinin beden eğitimi dersine ilişkin görüşleri” konulu çalışmada, ilköğretim okullarında beden eğitimi derslerine beden eğitimi öğretmenlerinin girmesi gerektiği, okul idareleri ve velilerin beden eğitimi dersine

karşı duyarlılığının artırılmasının gerekliliği, beden eğitimi ders saatlerinin artırılması ve sınıf öğretmenlerinin hizmet içi kurslara katılmaları ayrıca yenilikleri takip etmelerinin önemi vurgulanmıştır (Kangalgil ve Dönmez, 2003).

Koca ve arkadaşları (2003) tarafından yapılan “İlköğretim 8. sınıf kız ve erkek öğrencilerin beden eğitimi ders ortamındaki beden yaşantıları” adlı çalışmada, kız-erkek birlikte eğitim veren ilköğretim okullarındaki beden eğitimi derslerinde, 8. sınıf kız ve erkek öğrencilerin bedenleriyle ilgili olumsuz yaşantıları olduğu görülmüştür. Bunun yanında öğrencilerin beden eğitimi öğretmenlerinden ve ailesinden bedenlerinin dış görünüşü, kıyafetleri, davranışları gibi konularda geri bildirimler aldıklarını ve bu çevresel etmenler sonucunda bedenlerini kontrol altına almaya çalıştıkları belirlenmiştir (Koca vd., 2003).

Koçak ve Kartal (2003) tarafından yapılan “İlköğretim öğrencilerinin bir öğretim döneminde fiziksel uygunluk gelişimlerindeki değişimin incelenmesi” adlı çalışmada, ilköğretimdeki beden eğitimi derslerinin öğrencilerin fiziksel gelişimlerine olan etkisinin belirlenmesi amaçlanmıştır. Araştırma sonucunda, uygulanmakta olan beden eğitimi ders etkinliklerinin istenen ölçüde öğrencilerin fiziksel uygunluklarında anlamlı gelişmelere yol açmadığı belirtilmiştir (Koçak ve Kartal, 2003).

Kulinna ve arkadaşları (2003) tarafından yapılan araştırmada, beden eğitimi dersleri sırasında öğrencilerin aktivite düzeylerinin; fiziksel aktivite çeşidi, kaçınıcı sınıfa gidildiği ve cinsiyetten etkilendiğini belirtmişlerdir. Örneğin, kızlar ortaokulda takım sporlarında çok aktifken, lise çağlarına geldiklerinde daha az aktif olmaktadır (Kulinna vd., 2003).

Özer ve Aktop (2003) tarafından yapılan “İlköğretim öğrencileri için hazırlanmış bir beden eğitimi dersi tutum ölçeğinin adaptasyonu” adlı çalışmada, beden eğitimi dersinde birçok hoş giden, değişik fiziksel aktivite örneklerinin sunulmasının çocukların fiziksel aktiviteye yönelik olumlu tutum geliştirmelerine ve yaşam boyu fiziksel aktivite alışkanlığı kazanmalarına yardımcı olabileceği ileri sürülürken, yaşam boyu düzenli olarak fiziksel aktivitelere katılan bireylerin daha

sağlıklı, daha mutlu ve daha nitelikli bir yaşam sürdürecekleri vurgulanmıştır (Özer ve Aktop, 2003).

Pehlivan ve arkadaşları (2003) tarafından yapılan “Sınıf öğretmenlerinin beden eğitimi dersine yönelik görüşleri” konulu çalışmada, sınıf öğretmenlerinin beden eğitimi derslerini istenen biçimde yürütemediklerini, derste verimli ve üretken bir eğitimin yapılmadığını ve öğretim programında bulunan bu dersin geçiştirildiğini belirtirken, sınıf öğretmenleri dersin etkili ve verimli yürütülebilmesi için birinci sırada bu dersin “branş öğretmenleri tarafından verilmesini” önermektedir. Sınıf öğretmenlerinin bazılarının “zaten çocuk sürekli oyun oynuyor, bu derste de mi oyun oynatayım; o halde matematik, Türkçe çalışsın daha iyi” düşüncesinde olduklarını ve öyle davrandıklarını, bundan dolayı da ilköğretim okulları beden eğitimi programlarında beden eğitimi dersi sadece oyun saati olarak düşünülmekte olduğu ve bu ders kapsamında geliştirilmesi gereken temel davranışlar, alışkanlıklar ve becerilerin göz ardı edildiği vurgulanmıştır (Pehlivan vd., 2003).

Chen ve Enis (2004) tarafından yapılan çalışmada, okul eğitiminin bir parçası olan beden eğitiminde, yeni bir reform hareketi olarak Birleşik Devletlerde Hastalık Kontrol ve Önleme Merkezi tarafından okullar için yaşam boyu fiziksel aktiviteyi benimsetme ve yayma amaçlı talimatnamelerin yayınlandığını belirterek, çocukların sağlıklı ve aktif bir yaşam tarzını geliştirmelerinin hedeflendiği vurgulanmıştır. Bunun gerçekleşmesi içinde beden eğitimi dersinin, okul çağı çocukları için fiziksel aktivitelerin sağlık açısından kapsamlı bir şekilde faydalarını öğrenmelerini, çeşitli sporları yapabilmek için gereken davranış yönetim becerilerini ve motor becerilerini alabilecekleri tek fırsat olduğu üzerinde durulmuştur (Chen ve Enis, 2004).

Demirhan ve arkadaşları (2004) tarafından yapılan çalışmada, ilköğretim ve lise beden eğitimi programlarındaki amaçların gerçekleşme düzeyi beden eğitimi öğretmenleri tarafından orta, öğretim elemanları açısından ise kötü olarak ifade edilmiş, amaçların beklenen düzeyde gerçekleşmemesinin nedeni olarak beden eğitimi öğretmenleri spor alanı yetersizliğini gösterirken, öğretim elemanları ders saati yetersizliğini ifade etmiş, programdaki etkinliklerin uygulanma düzeyine ise

beden eğitimi öğretmenleri iyi, öğretim elemanları ise orta düzeyde uygulandığını ifade etmişlerdir (Demirhan vd., 2007).

Hergüner ve arkadaşları (2004) tarafından yapılan “İlköğretim I. kademede beden eğitimi öğretmeni ihtiyacı” konulu çalışmada, sınıf öğretmenlerinin beden eğitimi dersini genel eğitim içinde gerekli ve önemli buldukları, kendilerini beden eğitimi dersini verebilecek yeterlilikte görmedikleri, beden eğitimi dersinde genellikle başka derslere yöneldikleri, ilköğretim I. kademede beden eğitimi derslerini branş öğretmenlerinin vermesi gerektiği vurgulanmıştır (Hergüner vd., 2004).

Pehlivan (2004) tarafından yapılan “Fair-play kavramının geliştirilmesinde okul sporunun yeri ve önemi” adlı çalışmada, günümüzde bir eğitim aracı olan spordan daha fazla verim elde edilebilmesi; ilk çağlardan günümüze kadar gelen spor ahlakı ve felsefesi ilke ve kurallarına bağlı kalmakla mümkün olabilecektir. Spor kavramı içerisinde öne çıkan, aslında bir ahlak kavramı ve eğitim ilkesi olarak kabul edilen fair-play; hoşgörü, centilmenlik, erdemlilik, haklara saygı, iyiyi ve güzeli takdir etme, dürüstlük ve eşitlik gibi insani özellikleri içeren ve sporun da özünü oluşturan bu kavramın, okul sporu aracılığıyla bireylere kazandırılması, sporun geleceği ve demokratik yaşam açısından da önem taşıdığı belirtilmektedir (Pehlivan, 2004).

Smith (2004) tarafından yapılan çalışmada, ilköğretim üçüncü ve dördüncü sınıf öğrencilerinin beden eğitimi derslerindeki fiziksel aktivite düzeyleri ve aktivite düzeylerini nelerin etkilediğini incelemiştir. Çalışma sonucunda, açık havada yapılan beden eğitimi derslerine katılan öğrencilerin, kapalı yerlerde ders yapan öğrencilere nazaran daha aktif olduğu tespit edilmiştir (Smith, 2004).

Taşer (2004a) tarafından yapılan “Fiziksel uygunluk eğitimi” adlı çalışmada, toplumsal sorunlara duyarlı olmak zorunda olan okullara, beden eğitimi dersleri yoluyla düzenli fiziksel aktivite yapan, fiziksel uygunluğu gelişmiş, fiziksel aktivite konularını bilen ve değerli bulan öğrencilerin yetiştirilmesinin önemi belirtilmiş ve bu amaçla haftalık ders sayısının arttırılması, beden eğitimi ve branş öğretmenlerine,

hatta idarecilere fiziksel uygunluk hizmet içi eğitimi verilmesinin gerekliliği vurgulanmıştır (Taşer, 2004a).

Taşer (2004b) tarafından yapılan “Değişken alıştırma yönteminin ilköğretim birinci sınıf öğrencilerinin fırlatma becerisine olan etkisi” adlı çalışmada, öğrenciler için en uygun alıştırma ortamlarını hazırlamak zorunda olan beden eğitimi öğretmenlerine dikkat çekerek, ilköğretim yıllarında temel motor becerileri olgun düzeyde kazandırmak çocukların ileriki yıllarda sportif aktivitelere katılımlarını motive etmek açısından önemini vurgulamıştır (Taşer, 2004b).

Yıldıran (2004) tarafından yapılan “Fair play; kapsamı, Türkiye’deki görünümü ve geliştirme perspektifleri” adlı çalışmada, fair play aksiyonlarının yönü ilk ve ortaöğretim çağı çocuk ve gençlerine çevrilmesi gerekliliğinin önemi vurgulanmıştır. Okul beden eğitimi dersleri ve okullar arası karşılaşmalar, fair play’e uygun davranışların kazandırılması ve sergilenmesinde uygun bir ortam olarak kullanılmalıdır. Okul beden eğitimi ve spor etkinlikleri, çocuk ve gençlerin karakter eğitimleri için bir araç konumuna getirilmeli, öğrencilerin günlük hayata transfer edebilecekleri uygun davranış biçimleri öğretmenler tarafından kasıtlı olarak uygulanmasının ve pekiştirilmesinin önemini vurgulamıştır. Bunun en geçerli gerekçesi olarak da, geleceğin sporcu, antrenör, spor adamı, hakem, yazar ve seyircisinin bu kitle içinden çıkacak olmasıdır (Yıldıran, 2004).

Özşaker ve Orhun (2005) tarafından yapılan çalışmada, ilköğretim okullarındaki beden eğitimi dersi %45.8 oranında amacına kısmen ulaştığı, %37.5 oranında amacına ulaşmadığı, amacına ulaşmama nedenlerinden en önemlileri; %46 ile ders saatinin yetersizliği, %23’ünde yeterli araç-gereç ve salonun olmadığını belirtirken, beden eğitimi öğretmenlerinin %57’si beden eğitimi derslerinin haftada en az iki gün dört saat olması gerektiğini vurgulanmıştır (Özşaker ve Orhun, 2005).

Şirin ve Bozkurt (2005) tarafından yapılan çalışmada, eğitim yüksekokulları, eğitim fakültesi ve eğitim enstitülerinden mezun olan öğretmenlerin, beden eğitimi öğretme tekniklerini kullanma ve uygulama dereceleri fen edebiyat fakültesi ve diğer fakültelerin mezunlarına göre daha yüksek olduğu belirtilirken, bu duruma; beden

eğitimi öğretme tekniklerini kullanma ve uygulama dereceleri yüksek olan öğretmenlerin mezun oldukları okullarda beden eğitimi dersi almaları, diğer öğretmenlerin ise bu dersi almamalarının sebep olduğu vurgulanmıştır. Ayrıca ilköğretim okullarında beden eğitimi derslerine beden eğitimi öğretmenlerinin girmesi gerektiğine dikkat çekilmiştir (Şirin ve Bozkurt, 2005).

Telema ve arkadaşları (2005) tarafından yapılan, çocukluk ve ergenlikten başlayıp fiziksel aktivite alışkanlığının yetişkinlikte de korunması konulu çalışmada, dokuz-on sekiz yaşları arasında ve okul yıllarında sürekli yapılan fiziksel aktivitelerin, yetişkinlikteki fiziksel aktivite düzeyini ve aktifliği etkilediği vurgulanmıştır (Telema vd., 2005).

Yıldıran (2005) tarafından yapılan “Fair play eğitiminde beden eğitiminin rolü” adlı çalışmada, sporun etik değerlerine yönelik bilinç oluşturma ve gerekli yapısal değişiklikleri gerçekleştirme çalışmaları kapsamında, özellikle okul beden eğitimi dersleri ve okullar arası karşılaşmaların, fair play’e uygun davranışların kazandırılması ve sergilenmesinde uygun bir ortam olarak kullanılması gerektiği vurgulanmıştır (Yıldıran, 2005).

Ayan ve arkadaşları (2006) tarafından yapılan çalışmada, sınıf öğretmenleri beden eğitimi ders saatinin yetersiz olduğunu ve mihver dersler ile beden eğitimi dersinin hemen hemen aynı düzeyde önemli gördüklerini belirtirken; ancak beden eğitimi ders saatlerinde mihver derslerde yetişmeyen konuların beden eğitimi ders saatinde işlendiği yapılan araştırma sonucunda ortaya çıkmıştır. Beden eğitimi dersinin önemi sadece teoride kaldığı ve fiili uygulamaya bu önemin yansımadağı vurgulanmıştır (Ayan vd., 2006).

Demirci N. (2006) tarafından yapılan çalışmada, ilköğretim I. kademe sınıf öğretmenlerinin oyunla eğitim konusunda yeterli bilgiye sahip olmadıkları görülmüş, bu nedenle sınıf öğretmeni yetiştirilen kurumların programlarında, oyunla eğitim ve öğretim ile ilgili derslere daha fazla yer verilmesi gerektiği vurgulanmıştır (Demirci, N., 2006).

Demirci ve arkadaşları (2006) tarafından arkadaşları yapılan “İlköğretim I. kademe sınıf öğretmenlerine göre oyunla eğitimin çocuğun gelişimine ait görüşlerinin incelenmesi” adlı çalışmada, sınıf öğretmenlerinin %97’si oyunla eğitimin çocuklarda öğrenmeyi kolaylaştırdığını, %95’i oyunla eğitimin çocuğu daha iyi tanıma fırsatı verdiğini ve %93’ünde oyun ve oyunla eğitimin çocukların temel ihtiyaçlarından biri olduğu ve gelişimlerini büyük oranda etkilediğini belirtmişlerdir (Demirci vd., 2006).

Demirci ve Toptaşdemirci (2006) tarafından yapılan “İlköğretim I. kademe sınıf öğretmenlerinin oyunla eğitimin önemine ilişkin görüşlerinin değerlendirilmesi” adlı çalışmada, oyunla eğitimin çocuğun gelişiminde önemli bir yeri olduğu öğretmenler tarafından yüzde yüze yakın bir çoğunlukla desteklenmiş ve oyunla eğitimin çocuğun sosyal, duygusal, fiziksel ve zihinsel gelişimini etkileyerek öğrenmeyi kolaylaştırdığı ve çocuğun başarısını arttırdığının bilincinde oldukları vurgulanmıştır. Buna karşın ilköğretim I. kademe öğretmenlerinin oyunla eğitimi önemsemedikleri %73 oranla tespit edilmiştir. Bunun yanında oyunla eğitimin amacına ulaşamamasındaki diğer nedenler ise; öğretmenler tarafından yeterli bilgiye sahip olmama, müfredat programının yoğun olması ve araç-gereç eksikliği olarak tespit edilmiştir (Demirci ve Toptaşdemirci, 2006).

Gündüz ve arkadaşları (2006) tarafından yapılan çalışmada, ilköğretim okullarında görev yapan beden eğitimi öğretmenleri öğretmenlik mesleğini sevdiklerini belirtmişlerdir. Bununla birlikte beden eğitimi ve spor müfredat programını sınıf seviyesine göre uyguladıklarını ve ders içi ve ders dışı faaliyetlerin etkili yürütülmesinde okul idaresi ile iletişimlerinin yeterli ve olumlu olduğunu vurgulamışlardır. Çalışmada spor salonu olan okullarda görev yapan beden eğitimi öğretmenlerinin, kendilerini ders açısından daha hedefe yönelik ve sorumlu hissettikleri ortaya çıkmıştır (Gündüz vd., 2006).

Körmükçü (2006) tarafından yapılan “İlköğretim I. kademe beden eğitimi derslerinin program ve uygulamalarındaki sorunlar” adlı çalışmada, öğretim programlarındaki değişikliğin temel sorunlar (spor salonu ve araç-gereç eksikliği, sınıfların kalabalık oluşu, kalifiye öğretmen eksikliği vb.) çözülmeden uygulamaya

konması, yeni geliştirilen program hakkında sınıf ve beden eğitimi öğretmenlerine gerekli ve yeterli eğitimin verilmemesi okullarda beden eğitimi ders uygulamalarında olumlu bir fayda sağlamayacağı vurgulanmıştır (Körmükçü, 2006).

Memiş (2006) tarafından yapılan “Oyunun çocuk gelişimine etkisi ve eğitimdeki önemi” konulu çalışmada, sınıf öğretmenliği bölümlerinde işlenmekte olan “Beden eğitimi ve oyun öğretimi” derslerinde, oyunun çocuğun gelişimine olan katkıları ve beden eğitimi derslerinde çocuklarla oynanabilecek oyunlarla ilgili bilgiler verildiğine dikkat çekerek oyunun ilköğretimdeki tüm derslerde kullanılabileceğinin önemini vurgulamıştır (Memiş, 2006).

Memiş ve Yıldırım (2006) tarafından yapılan çalışmada, okullarda işlenen beden eğitimi dersleri sadece programı uygulama veya günü kurtarma amaçlı değil, okul hayatı bittiğinde de fiziksel aktiviteye katılan bireyler kazandırma amacını gütmelidir. Bununla birlikte beceri gelişimi ve olumlu tutumlarda dikkate alınmalı ve bu yüzden uzun soluklu fiziksel aktivitelere katılımı sağlayan beden eğitimi programları hazırlanması gerektiği vurgulanmıştır. Ayrıca fiziksel aktivite alışkanlığı kazandırılmasında, beden eğitimi programı ve öğretmenin önemli bir role sahip olduğu belirtilmiştir (Memiş ve Yıldırım, 2006).

Ocak ve Tortop (2006) tarafından yapılan araştırma; ilköğretim I. kademesinde beden eğitimi derslerini yürüten sınıf öğretmenlerinin, beden eğitimi dersi uygulamalarına ilişkin görüşlerini belirlemeye yöneliktir. Çalışmada sınıf öğretmenlerinin %81.5’i ilköğretim I. kademesinin tüm sınıflarında beden eğitimi derslerini branş öğretmenlerinin yürütmesini istemekte, bunun nedeni olarak da; sınıf öğretmenleri fiziksel olarak kendilerini yeterli görmediklerini belirtmişlerdir. Ayrıca sınıf öğretmenleri diğer dersler kadar beden eğitimi dersine önem vermediklerini ve beden eğitimi derslerine yönelik seminerler düzenlenmesi gerektiğini vurgulamıştır (Ocak ve Tortop, 2006).

Or ve arkadaşları (2006) tarafından yapılan çalışmada, ilk ve ortaöğretim seviyesinde gerçekleştirilen beden eğitimi derslerinin öğrencilerin deşarj olmaları için ayrılmış saatlerden çok teorik bilgilerin de verildiği dersler olarak işlenmesinin,

öğrencilerin spor ile ilgili genel bilgi düzeylerinin arttırılması için önemli olduğu vurgulanmıştır (Or vd., 2006).

Pulur ve Ocak (2006) tarafından yapılan çalışmada, beden eğitimi öğretmenlerinin ilk ve ortaöğretim öğrencilerini olumlu yönde etkileyerek onların geleceklerine katkı sağladıkları ve öğrencilerin beden eğitimi öğretmenlerinin her türlü davranışlarından etkilendikleri saptanmıştır (Pulur ve Ocak, 2006).

Taşmektepligil ve arkadaşları (2006) tarafından yapılan “İlköğretim okullarında beden eğitimi ders hedeflerinin gerçekleşme düzeyi ve bu konudaki yeni yaklaşımların değerlendirilmesi” konulu çalışmada, haftalık beden eğitimi ders süresinin dersle ilgili genel ve özel amaçlara ulaşabilmek için yeterli olmadığı, öğretmenlerin planları hazırlarken müfredatın tamamına değil daha çok bildikleri konulara öncelik verdikleri, okullarda yeterli tesis ve malzeme bulunmadığı ve sportif faaliyetlere okul idarelerinin yeterli desteği vermediği tespit edilmiştir. Okullarda beden eğitimi dersinin fonksiyonelliğini mevcut durumdan öteye taşımak için okulların müşterek kullanılabileceği spor tesisleri yapılması ve beden eğitimi ders formatı seçmeli spor dersi şekline dönüştürülerek bunlara ihtisas sahibi beden eğitimi öğretmenlerinin girmesi gerekliliği vurgulanmıştır (Taşmektepligil vd., 2006).

Tekin ve Demir (2006) tarafından yapılan çalışmada, sınıf öğretmenleri beden eğitimi dersinin uygulanması aşamasında eksikliklerin; araç-gereç, tesis eksikliği, zaman yetersizliği ve spora yatkın öğrencileri yönlendirememek olduğunu belirtmişlerdir. Sınıf öğretmenlerinin beden eğitimi dersi açısından mesleki gelişimlerini artırıcı hizmet içi kurslara katılmaları veya beden eğitimi derslerine branş öğretmenlerinin girmesi gerektiği vurgulanmıştır (Tekin ve Demir, 2006).

Yenal ve arkadaşları (2006) tarafından yapılan “İlköğretim okullarında görev yapan sınıf öğretmenlerinin beden eğitimi dersine ilişkin görüşleri” adlı çalışmada, sınıf öğretmenlerinin beden eğitimi dersine karşı olumlu tutumlar edinmeleri için hizmet içi eğitim almaları ve eğitim fakültesi mezunu olmaları gerektiği vurgulanmıştır (Yenal vd., 2006).

Memiş (2007) tarafından yapılan çalışmada, ilköğretim çağlarında sportif faaliyetlere katılım, yetişkinlikte de serbest zamanları fiziksel aktivite ile değerlendirmenin belirleyicisi olabileceği vurgulanmıştır. Sonuç olarak yetişkinliğin de yüksek düzeyde aktif olan bireylerin, sedanter ve düşük düzeyde aktif olanlara göre, çocukluk ve ergenlik yıllarında fiziksel aktivitelere daha fazla katıldığı ve yetişkinliğinde orta düzeyde aktif olanların da, sedanterlere oranla çocukluk ve ergenlikte fiziksel aktivitelere katılım düzeyinin daha yüksek olduğu belirtilmiştir (Memiş, 2007).

III. BÖLÜM

3.1. YÖNTEM

İlköğretim I. ve II. kademede beden eğitimi dersi program ve uygulamalarının hedeflerine göre uygulanma durumunu, beden eğitimi öğretmenleri ve sınıf öğretmenlerinin görüşleri doğrultusunda değerlendirmek amacıyla planlanan araştırmanın yöntem bölümünde, araştırmada kullanılan model, evren ve örneklem, verilerin toplanmasıyla ilgili yapılan çalışmalar, verilerin işlenmesi ve araştırmada kullanılan istatistiksel teknikler ile ilgili açıklamalar yapılmıştır.

3.1.1. Araştırmanın Modeli

Çalışma betimsel nitelikte olup, ilköğretim I. ve II. kademede beden eğitimi dersinin; daha etkin ve yaygın duruma getirilmesinde, gerek programın çocuk gelişimine etkisinin yeniden yapılandırılması çalışmalarına katkıda bulunabilmesi, gerekse dersin hedeflerine daha verimli ulaşabilmesi için beden eğitimi dersinin işlenişinde karşılaşılan problemleri ve öğretmenlerin sınıf öğretmeni veya beden eğitimi öğretmeni olmaları açısından beden eğitimi dersinin amaçlarına göre uygulanamama nedenleri incelenerek, sınıf öğretmenleri ile beden eğitimi öğretmenlerinin görüşleri arasındaki farklar çeşitli istatistiksel işlemler ile değerlendirilmiştir.

Araştırma tarama modelindedir. Tarama modeli, geniş grupları içeren evrenden seçilmiş bir örneklem grup üzerinde yapılan (Bal, 2001), geçmişte ya da halen var olan bir durumu var olduğu şekliyle incelemeyi amaçlayan araştırma yaklaşımlarıdır. Araştırmaya konu olan olay, birey ya da nesne kendi koşulları içinde ve olduğu gibi tanımlanmaya çalışılır. Onları herhangi bir şekilde değiştirme, etkileme çabası gösterilmez. Bilinmek istenen şey vardır ve oradadır. Önemli olan, onu uygun bir biçimde gözleyip belirleyebilmektir (Cebeci, 1997; Karasar, 1998). Durum tespiti için araştırmacı tarafından hazırlanan anket kullanılmıştır. Anket araştırmacı tarafından uygulandığından, uygulama sırasında karşılaşılan sorular cevaplandırılmıştır.

3.1.2. Evren ve Örneklem

Tarama modelindeki bu çalışmanın evrenini, 2005-2006 yılında Ankara ilinde faaliyet gösteren, Milli Eğitim Bakanlığına bağlı ilköğretim okullarının I. ve II. kademesinde görev yapan sınıf öğretmenleri ve beden eğitimi öğretmenleri oluşturmaktadır.

Araştırmanın evren ve örnekleminin belirlenmesi için önce Milli Eğitim Bakanlığı Personel Genel Müdürlüğü Bilgisayar Hizmetleri Daire Başkanlığından 2005-2006 yılı itibari ile Ankara ili ilköğretim okullarındaki sınıf öğretmenleri ve beden eğitimi öğretmenleri sayıları alınmıştır. Buna göre araştırmanın evreni, Ankara ili ilköğretim okullarındaki 11.517 sınıf öğretmeni ile 1.088 beden eğitimi öğretmenin oluşturduğu 12.605 öğretmen olarak belirlenmiştir. Araştırmalarda %95 güven düzeyinde ve %3 hata payı ile 10.000 kişilik evreni 964, 20.000 kişilik bir evreni ise 1013 kişiden oluşan bir örneklem grubu temsil edebilir (Bal, 2001; <http://www.surveysystem.com/sscalc.htm>, 2006). Dolayısıyla çalışmanın 12.605 kişiden oluşan evrenini, 1500 kişilik bir örneklem grubunun temsil edebileceği varsayılmıştır. Örnekleme oluşturan grubun belirlenmesinde, tabakalama yöntemi kullanılmıştır. Araştırmanın örneklem grubunu, Ankara il merkezine bağlı sekiz ilçe (Altındağ, Çankaya, Etimesgut, Gölbaşı, Keçiören, Mamak, Sincan, Yenimahalle) merkezindeki ilköğretim I. ve II. kademesinde görev yapan, tesadüfî örneklem yöntemi ile ulaşılan 1134 sınıf öğretmeni ve 442 beden eğitimi öğretmeni olmak üzere toplam 1576 öğretmen oluşturmaktadır.

3.1.3. Veri Toplama Tekniği

Bu araştırma için gerekli olan verilerin toplanmasında, öncelikle araştırma problemine ilişkin mevcut bilgiler, ilgili literatürün taranmasıyla ve araştırma ile ilgili kavramsal bilgilerden yararlanılarak konu hakkında teorik bir çerçeve oluşturulmuş, daha sonra araştırmanın amacına uygun olarak bir anket geliştirilmiştir. Bilgi toplama aracı olarak kullanılan bu anketin kapsam ve görünüş geçerliliği için, alanın uzmanlarının görüş ve önerileri de dikkate alınarak, gerekli düzeltme-düzenlemelerden sonra ankete son şekli verilmiştir.

Anket üç bölümden oluşmaktadır. Anketin birinci bölümünde araştırmaya katılan sınıf öğretmenleri ve beden eğitimi öğretmenlerinin kişisel özelliklerini belirleyici sorular yer alırken, ikinci bölümünde beden eğitimi dersinin amaçlarına göre uygulanamama nedenlerinin tespitine ilişkin; A-Eğitim sisteminden kaynaklanan nedenler, B-Beden eğitimi programından kaynaklanan nedenler, C-Beden eğitimi öğretiminde kullanılan öğretim yöntem ve tekniklerinden kaynaklanan nedenler, D-Beden eğitimi öğretiminde kullanılan ölçme ve değerlendirmeden kaynaklanan nedenler, E-Öğretmenden kaynaklanan nedenler, F-Öğrenciden kaynaklanan nedenler olmak üzere altı alt başlık altında toplanmış sorulara yer verilmiştir. Anketin üçüncü bölümünde ise sınıf öğretmenleri ve beden eğitimi öğretmenlerinin, beden eğitimi dersinin amaçlarına ulaşma durumunun değerlendirilmesine yönelik sorulara yer verilmiştir. Anketin ikinci ve üçüncü bölümünü oluşturan başlıkların her biri ayrı bir ölçekle ölçülmüştür.

Anketin ikinci ve üçüncü bölümünü oluşturan soru maddeleri için likert tipi beşli dereceleme ölçeği oluşturulmuştur. Ölçek geliştirmede temel amaç, tüm çabaların sonunda daha güvenilir ve daha geçerli bir ölçme aracı elde etmektir. Böylece her denek, ölçekteki her ifadenin kapsadığı tutum ögesine katılma/katılmama derecesini bildirmiş olur (Tezbaşaran, 1997). Anketin ikinci ve üçüncü bölümünde yer alan her bir alt başlık altında toplanan sorular için; (1)Hiç Katılmıyorum, (2)Katılmıyorum, (3)Kararsızım, (4)Katılıyorum, (5)Tamamen Katılıyorum seçenekleri sunulmuş ve örneklem grubundan görüşlerine en uygun seçeneği işaretlemeleri istenmiştir. Anketlerin ön uygulamasına geçmeden önce gerekli resmi izinler alınmış ve örneklem gruba yüz yüze görüşme ile anketlerin uygulanması sağlanmıştır.

3.1.4. Geçerlik ve Güvenirlik

Araştırma için hazırlanan anketin ön uygulaması, 2005-2006 eğitim-öğretim yılının Şubat-Nisan ayları içerisinde gerçekleştirilmiştir. Ön uygulama için, anketin uygulanacağı hedef kitle ile benzer özelliklere sahip 50-60 kişinin yeterli olduğu, ön uygulama sonucu elde edilen verilerin, anketin faktör yapısı, güvenirlilik ve geçerliğinin tespiti için kullanıldığından mümkün olduğunca geniş bir kesime

uygulanması gerektiği vurgulanmaktadır (Baş, 2001). Örneklem genişliği arttıkça ölçümlerin random hatası azalmakta ve genellenebilirliği yükselmektedir (Karasar, 1998). Bu bilgiler ışığında yapılan 103 kişilik ön uygulamadan elde edilen veriler ile yapılan güvenirlik analizi sonucunda, ölçeklerdeki maddelerin güvenirlik katsayısı hesaplanmıştır.

Alfa katsayısı (Cronbach's Alpha), ölçek içinde bulunan maddelerin iç tutarlılığının bir ölçüsüdür. Ölçeğin içsel tutarlılığını(güvenirlik katsayısı) bulmak için Cronbach's Alpha katsayısı hesaplandığında, ölçeğin alfa katsayısı ne kadar yüksek olursa ölçekte bulunan maddelerin birbiriyle tutarlı ve aynı özelliğin öğelerini yoklayan maddelerden oluştuğu ya da tüm maddelerin birlikte çalıştığı belirtilmektedir (Alpar, 2001). Geçerlik ve güvenirlik katsayılarının kabul edilebilir minimum değerleri için kesin bir değer koymanın zor olduğundan bahsedilirken (Yıldırım, 1999), güvenirlik katsayısının mümkün olduğunca yüksek olmasının gerekliliği de ayrıca belirtilmektedir. Araştırmada kullanılacak anketin geçerli sayılabilmesi için; anketteki her soru incelenmekte olan konu ile ilgili ve anket hazırlanış amacına yönelik konunun bütününe kapsamalıdır. Anketi oluşturan sorular açık ve anlaşılır olmalıdır (Cebeci, 1997).

Saha çalışmalarında kullanılan anket maddeleri için faktör yük değerinin 0.45 ya da daha yüksek olmasının seçim için iyi bir ölçü olduğunu, uygulamada az sayıda madde için bu değer 0.30'a kadar indirilebileceği belirtilmektedir (Büyüköztürk, 2002). Diğer taraftan 0.30 ile 0.40 arası değerlerdeki maddelerinde iyi olduğu ifade edilmektedir (Turgut, 1995). Ön uygulama sonrasında yapılan faktör analizi sonucunda 0.30'un altında işlevsel olamayan maddelere rastlanmamıştır. Açıklanan varyans oranı tek faktörlü ölçeklerde %30 ve daha fazla ise yeterli görülebilirken, çok faktörlü ölçeklerde daha fazla olması beklenir. Açıklanan varyansın yüksek olması ilgili kavram ya da yapının o denli iyi ölçüldüğünün bir göstergesidir (Büyüköztürk, 2002).

Araştırmada kullanılacak anketin ikinci ve üçüncü bölümünü oluşturan alt başlıkların her biri, bağımsız birer ölçek olarak ele alınmış ve değerlendirilmiştir. Bu değerlendirmenin sebebi, her bir alt başlık altında toplanan maddelerin ayrı bir

nedeni ölçme amacıyla hazırlanmış olmasıdır. Böylece her ölçek için ayrı ayrı varyans analizi ve Cronbach's Alpha katsayısı hesaplanmıştır.

Ön uygulama sonucunda elde edilen veriler ışığında, “Eğitim sisteminden kaynaklanan nedenler” ile ilgili ölçek üzerinde yapılan faktör analizi (temel bileşenler analizi), toplam varyansın %31’ini açıklayan bir faktör çıkarmıştır. İlgili maddelerin faktör yükleri 0.33-0.72 arasında değişmektedir. Bu durum ilgili ölçeğin yapısal geçerliliği olduğunu göstermektedir. Aynı ölçeğin içsel tutarlılığını (güvenirlilik katsayısı) bulmak için Cronbach's Alpha katsayısı hesaplanmış ve .76 olarak bulunmuştur. Bu da ölçeğin güvenilir olduğunu göstermektedir.

Ön uygulama neticesinde, “Beden eğitimi programından kaynaklanan nedenler” ile ilgili ölçek üzerinde yapılan faktör analizi, toplam varyansın %47’sini açıklayan bir faktör çıkarmıştır. İlgili maddelerin faktör yükleri 0.51-0.76 arasında değişmektedir. Bu durum ilgili ölçeğin yapısal geçerliliği olduğunu göstermektedir. Aynı ölçeğin içsel tutarlılığını bulmak için Cronbach's Alpha katsayısı hesaplanmış ve .93 olarak bulunmuştur. Bu da ölçeğin güvenilir olduğunu göstermektedir.

Ön uygulama sonucunda, “Beden eğitimi öğretiminde kullanılan öğretim yöntem ve tekniklerinden kaynaklanan nedenler” ile ilgili ölçek üzerinde yapılan faktör analizi, toplam varyansın %43’ünü açıklayan bir faktör çıkarmıştır. İlgili maddelerin faktör yükleri 0.37-0.85 arasında değişmektedir. Bu durum ilgili ölçeğin yapısal geçerliliği olduğunu göstermektedir. Aynı ölçeğin içsel tutarlılığını bulmak için Cronbach's Alpha katsayısı hesaplanmış ve .83 olarak bulunmuştur. Bu da ölçeğin güvenilir olduğunu göstermektedir.

Ön uygulama neticesinde, “Beden eğitimi dersinde kullanılan ölçme ve değerlendirmeden kaynaklanan nedenler” ile ilgili ölçek üzerinde yapılan faktör analizi, toplam varyansın %60’ını açıklayan bir faktör çıkarmıştır. İlgili maddelerin faktör yükleri 0.66-0.84 arasında değişmektedir. Bu durum ilgili ölçeğin yapısal geçerliliği olduğunu göstermektedir. Aynı ölçeğin içsel tutarlılığını bulmak için Cronbach's Alpha katsayısı hesaplanmış ve .92 olarak bulunmuştur. Bu da ölçeğin güvenilir olduğunu göstermektedir.

Ön uygulama sonucunda, “Öğretmenlerden kaynaklanan nedenler” ile ilgili ölçek üzerinde yapılan faktör analizi, toplam varyansın %57’sini açıklayan bir faktör çıkarmıştır. İlgili maddelerin faktör yükleri 0.67-0.80 arasında değişmektedir. Bu durum ilgili ölçeğin yapısal geçerliliği olduğunu göstermektedir. Aynı ölçeğin içsel tutarlılığını bulmak için Cronbach’s Alpha katsayısı hesaplanmış ve .89 olarak bulunmuştur. Bu da ölçeğin güvenilir olduğunu göstermektedir.

Ön uygulama neticesinde ikinci bölümü oluşturan son alt başlık olan, “Öğrencilerden kaynaklanan nedenler” ile ilgili ölçek üzerinde yapılan faktör analizi, toplam varyansın %49’unu açıklayan bir faktör çıkarmıştır. İlgili maddelerin faktör yükleri 0.48-0.87 arasında değişmektedir. Bu durum ilgili ölçeğin yapısal geçerliliği olduğunu göstermektedir. Aynı ölçeğin içsel tutarlılığını bulmak için Cronbach’s Alpha katsayısı hesaplanmış ve .77 olarak bulunmuştur. Bu da ölçeğin güvenilir olduğunu göstermektedir.

Ön uygulama sonucunda üçüncü bölümdeki, “Beden eğitimi dersinin amaçlarına ulaşma durumunun” incelenmesi ile ilgili ölçek üzerinde yapılan faktör analizi, toplam varyansın %50’sini açıklayan bir faktör çıkarmıştır. İlgili maddelerin faktör yükleri 0.32-0.83 arasında değişmektedir. Bu durum ilgili ölçeğin yapısal geçerliliği olduğunu göstermektedir. Aynı ölçeğin içsel tutarlılığını bulmak için Cronbach’s Alpha katsayısı hesaplanmış ve .94 olarak bulunmuştur. Bu da ölçeğin güvenilir olduğunu göstermektedir. Bütün bu literatür taraması ve ön uygulama sonucu elde edilen veriler üzerine araştırma için hazırlanan ankete, uzman görüşleri de alınarak son hali verilmiştir.

3.1.5. Verilerin Analizi

Çalışmada kullanılan anket ile elde edilen veriler, bilgisayar ortamında istatistik programına uygun olarak kodlanmış ve kullanılan istatistik program yardımıyla sayısal değerlere dönüştürülerek, sayısal değerler kullanılan istatistiksel yöntemin özelliği kriter alınarak bulgulara veri oluşturmak üzere kullanılmıştır. Elde edilen verilerin çözümlenmesi ve yorumlanmasında SPSS 11.0 (Statistical Package for Social Sciences) istatistik paket programından yararlanılmıştır. Araştırma

grubuna uygulanan 1589 anket formundan, kontrol sürecinde karşılaşılan tutarsız 13 anket formu çıkartılarak 1576 anket değerlendirmeye alınmıştır.

Çalışmadaki anketin ikinci ve üçüncü bölümünde likert tipi beşli dereceleme ölçeği kullanılmıştır. Deneklerin ön plana alındığı ölçekleme yaklaşımının tipik bir örneği olan likert ölçeğinde, tutumları ölçülecek bireylerin tepkide bulunacakları çeşitli ifadeler yer almaktadır. Tutum ölçeğini alan birey, benimsediği ifadeleri işaretlemek yerine, verilen her ifadeye ne ölçüde katılıp katılmadığını dereceler içinde belirlemektedir. Verilerin sağlıklı yorumlanabilmesi için, beşli ölçek dereceleri aralık sayısının beşe bölünmesiyle 0,80 ($5-1=4$; $4/5=0,80$) oranında eşit aralıklara bölünmüştür. Böylece anketin ikinci ve üçüncü bölümündeki maddelere ilişkin etki düzeyi aralıkları ve değerleri; Hiç katılmıyorum (1,00-1,80), Katılmıyorum (1,81-2,60), Kararsızım (2,61-3,40), Katılıyorum (3,41-4,20), Tamamen katılıyorum (4,21-5,00) olarak belirlenmiştir (Tavşancıl, 2002).

Çalışmadaki anketlerden elde edilen verilerin çözümlenmesinde, istatistik uzmanlarının da görüşleri alınarak, verilerin genel dağılım özelliklerini belirlemek için tanımlayıcı istatistik türlerinden frekans ve yüzde dağılımları kullanılmış, anketin ikinci ve üçüncü bölümünü oluşturan ölçeklerdeki ifadelerle ilişkin görüşlerin ortalama değerleri ($\bar{x}$) verilmiş, ayrıca ölçeklerin genel ortalama değerleri alınarak yorumlarda bu ortalama puanlar kullanılmıştır.

İstatistik işlemler için parametrik istatistik tekniklerinden yararlanılmıştır. Büyük gruplar üzerinden toplanan verilerin, normal dağılıma yakın dağılım gösterdikleri kabul edilebilir ve buna göre parametrik istatistik teknikleri seçilebilir. Parametrik analiz tekniklerinin uygulanabilmesi için verilerin aralık veya rasyo düzeyinde ölçülmüş olması gerekir (Yazıcıoğlu ve Erdoğan, 2004). Dağılımın normal dağılımdan çok fazla sapma göstermediğini bir varsayım olarak ileri sürmek için tahmin edilen örneklem büyüklüğü genel olarak 30 ve daha büyük gösterilmektedir (Büyüköztürk, 2002). Dolayısıyla farklılıkların ortaya çıkarılmasında, alt grupların 30 ve daha büyük olduğu durumlarda parametrik istatistik tekniklerinden “t-testi” ve “faktör analizi” kullanılmıştır. Verilerin istatistiksel analizi ve yorumlarda, $p<0,05$ anlamlılık düzeyi dikkate alınmıştır.

IV. BÖLÜM

4.1. BULGULAR ve YORUMLAR

4.1.1. Örneklem grubun demografik bilgileri

Tablo:1 Araştırmaya Katılan Öğretmenlerin Cinsiyet, Yaş, Mesleki Deneyim ve Mesleki Memnuniyet Değişkenlerine Göre Dağılımı						
Değişkenler	Alt Kategoriler		N	%	Toplam N	
Cinsiyet	Bayan		897	56,9	1576	
	Erkek		679	43,1		
Yaş	20-24		24	1,5	1576	
	25-29		96	6,1		
	30-34		359	22,8		
	35-40		471	29,9		
	41-45		275	17,4		
	46-50		276	17,5		
	50 ve yukarısı		75	4,8		
Mesleki Deneyim	1-5 yıl		63	4,0	1576	
	6-10 yıl		419	26,6		
	11-15 yıl		373	23,7		
	16-20 yıl		272	17,3		
	21-25 yıl		133	8,4		
	26 yıldan fazla		316	20,1		
Mesleki Memnuniyet	Sınıf Öğretmeni	Evet	911	79,5	1134	1576
		Hayır	54	4,7		
		Kısmen	179	15,8		
	Beden Eğitimi Öğretmeni	Evet	401	90,7	442	
		Hayır	6	1,4		
		Kısmen	35	7,9		
Branş	Sınıf Öğretmeni	Bayan	693	61,1	1134	1576
		Erkek	441	38,9		
	Beden Eğitimi Öğretmeni	Bayan	204	46,2	442	
		Erkek	238	53,8		
Kısaltmalar: N: Sayı, %: Yüzde						

Tablo 1’de izlendiği gibi, araştırma grubunun %56,9’unu bayan ve %43,1’ini ise erkekler oluşturmaktadır. Bu oluşum tesadüfî olarak meydana gelmiş, öğretmenlerin bayan veya erkek olması göz önüne alınmamıştır.

Örnek kitleyi oluşturan öğretmenlerin yaşları genellikle 30 yaş ile 40 yaşları arasında yoğunluk kazanmaktadır. İkinci yoğunluk ise 41 yaş ile 50 yaşları arasında toplanmaktadır (Tablo:1).

Araştırmada anket uygulanan öğretmenlerin mesleki deneyimleri ilk olarak 6-10 yıl arası (%26,6), ikinci olarak 11-15 yıl arası (%23,7) ve üçüncü olarak da 26 yıldan fazla (%20,1) olmak üzere üç ağırlık noktasında toplanmıştır. Diğer taraftan 16 ile 20 yıllık mesleki deneyimleri olanların oranı da %17,3'tür.

Araştırmaya katılan sınıf öğretmenlerinin %79,5'i mesleğinden memnun, %4,7'si de mesleğinden memnun değildir. Sınıf öğretmenlerinin %15,8'i kısmen mesleğinden memnun olduklarını belirtmişlerdir. Araştırma kitlesindeki beden eğitimi öğretmenlerinin %90,7'si mesleğinden memnun, %1,4'ü mesleğinden memnun değildir. Beden eğitimi öğretmenlerinin %7,9'u mesleğinden kısmen memnun olduklarını belirtmişlerdir.

Araştırmada 1134 sınıf öğretmeni ve 442 beden eğitimi öğretmeni ile görüşülüp, anket yapılmıştır. Bu grupların içerisinde sınıf öğretmenlerinin %61,1 bayan ve %38,9 erkeklerden oluşurken, beden eğitimi öğretmenlerinin %46,2'si bayan ve %53,8'i erkeklerden oluşmaktadır (Tablo:1).

Tablo:2 Araştırmaya Katılan Öğretmenlerin Mezun Oldukları Birimler				
Değişkenler	Alt Kategoriler	N	%	Toplam N
Beden Eğitimi Öğretmeni	Eğitim Enst. (Beden Eğitimi Böl.)	62	14,0	442
	Spor Akademisi	132	29,9	
	Eğitim Fak. Beden Eğitimi ve Spor Öğrt. Böl.	177	40,0	
	Besyo-Bes Öğrt	57	12,9	
	Besyo-Spor Yönetimi	8	1,8	
	Besyo-Antrenörlük	6	1,4	
Sınıf Öğretmeni	İlk Öğretmen Okulu	91	8,0	1134
	Yüksek Öğretmen Okulu	58	5,1	
	Eğitim Enstitüsü	251	22,1	
	Fen Edebiyat Fak.	133	11,7	
	Eğitim Fak. Sınıf Öğret. Böl.	309	27,2	
	Diğer	292	25,7	
Kısaltmalar: N: Sayı, %: Yüzde				

Araştırmaya katılan beden eğitimi öğretmenlerinin %40'ı Eğitim fakültesi Beden eğitimi ve spor öğretmenliği bölümünden, %29,9'u Spor akademisinden, %14'ü Eğitim enstitüsü (Beden eğitimi bölümü)'n den, %12,9'u Beden eğitimi ve spor yüksekokulu Beden eğitimi öğretmenliği bölümünden ve geri kalan %3,2'lik kısımda Beden eğitimi ve spor yüksekokulu Spor yönetimi ile Antrenörlük bölümlerinden mezun olmuşlardır.

Araştırmaya katılan sınıf öğretmenlerinin %27,2'si Eğitim fakültesi sınıf öğretmenliği bölümünden, %22,1'i Eğitim enstitüsünden, %11,7'si Fen edebiyat fakültesinden, %8'i İlk öğretmen okulundan, %5,1'i Yüksek öğretmen okulundan mezun olmuştur. Geri kalan %25,7'lik kesim ise yukarıda belirtilen birimlerin dışında ilahiyat, iktisadi ve idari bilimler, veterinerlik fakülteleri ile ziraat ve orman mühendislikleri gibi diğer birimlerden mezun olanlardan teşekkül etmiştir (Tablo:2).

4.1.2. Beden Eğitimi Dersinin Amaçlarına Göre Uygulanamama Nedenleri

4.1.2.1. Eğitim Sisteminden Kaynaklanan Nedenler

Beden eğitimi dersinin amaçlarına göre uygulanamama nedenlerinden, eğitim sisteminden kaynaklanan nedenlerin frekans dağılımı ve öne sürülen nedenlere katılım dereceleri tüm kitleyi kapsayacak şekilde tablo 3'de gösterilmiştir.

Genel olarak örnek kitlemizdeki sınıf öğretmenleri ve beden eğitimi öğretmenlerinin, beden eğitimi dersinin amaçlarına göre uygulanamamasında eğitim sisteminden kaynaklanan nedenlerden biri olarak, "Türkiye'deki okul, derslik ve spor salonlarının sayısının yetersiz olması"na katılım aritmetik ortalaması 4,633 seviyesiyle tamamen katılım düzeyinde bulunmaktadır. Örnek kitledeki sınıf öğretmenleri ve beden eğitimi öğretmenlerinin %31,1'i bu nedene katılırken %66,7'si bu nedene tamamen katılmaktadırlar (Tablo:3).

Beden eğitimi dersinin amaçlarına göre uygulanamamasında eğitim sisteminden kaynaklanan nedenlerden, biri olarak "ilköğretim I. kademe ikinci devreye (4-5. sınıflar) yeterli beden eğitimi öğretmeni olmadığından çoğu okulda derslere branş öğretmenlerinin girmemesi"ne örnek kitledeki sınıf öğretmenleri ve beden eğitimi öğretmenlerinin katılım düzeyi ortalama 4,518'dir. Örnek kitleyi teşkil eden öğretmenlerin %59,3'ü bu nedene tamamen katılmış ve %36,5'i de katılmıştır (Tablo:3).

Tablo:3 Beden Eğitimi Dersinin Amaçlarına Göre Uygulanamama Nedenleri; Eğitim Sisteminden Kaynaklanan Nedenler Genel Durum									
Nedenler		Tercihler						$\bar{x}$ s s	
		1	2	3	4	5	Toplam		
Türkiye'deki okul, derslik ve spor salonlarının sayısının yetersiz olması.	N	3	12	19	491	1051	1576	4,633	,570
	%	,2	,8	1,2	31,1	66,7	100,0		
İlköğretim I. kademe ikinci devreye (4-5. sınıflar) yeterli beden eğitimi öğretmeni olmadığından çoğu okulda derslere branş öğretmenlerinin girmemesi.	N	11	28	28	575	934	1576	4,518	,689
	%	,7	1,8	1,8	36,5	59,3	100,0		
İlköğretim okullarında öğretmen başına düşen öğrenci sayılarının çok fazla olması.	N	11	57	29	499	980	1576	4,510	,766
	%	,7	3,6	1,8	31,7	62,2	100,0		
Okullara sağlanan teknoloji, araç-gereç vb. gibi olanakların yetersiz olması.	N	11	57	21	551	936	1576	4,487	,760
	%	,7	3,6	1,3	35,0	59,4	100,0		
Türkiye'de ki eğitim sisteminin alt yapısındaki eksiklikler.	N	5	46	37	601	887	1576	4,471	,713
	%	,3	2,9	2,3	38,1	56,3	100,0		
İlköğretim I. kademe birinci devreye (1-2-3. sınıflar) beden eğitimi derslerinin branş öğretmeni tarafından verilmemesi.	N	21	50	44	694	767	1576	4,355	,797
	%	1,3	3,2	2,8	44,0	48,7	100,0		
Beden eğitimi dersi ile ilgili yapılan bilimsel araştırmaların ilköğretim okullarına yansımaması.	N	8	64	100	892	512	1576	4,165	,754
	%	,5	4,1	6,3	56,6	32,5	100,0		
Beden eğitimi dersinin hedeflerini gerçekleştirmeye yönelik rehber kitapların hazırlanmaması.	N	17	85	67	901	506	1576	4,138	,810
	%	1,1	5,4	4,3	57,2	32,1	100,0		
Üniversitelerin değişik alanlarından mezun kişilerin de sınıf öğretmeni olarak atanması.	N	11	57	29	499	980	1576	4,088	1,219
	%	,7	3,6	1,8	31,7	62,2	100,0		
İlköğretim çağındaki öğrencilerin önünde, çok sayıda ve ağır sınavların bulunması.	N	33	135	64	846	498	1576	4,041	,941
	%	2,1	8,6	4,1	53,7	31,6	100,0		
Türkiye'de eğitimde fırsat eşitsizliği (özel okul vb.) olması.	N	66	146	57	746	561	1576	4,008	1,067
	%	4,2	9,3	3,6	47,3	35,6	100,0		
İlköğretim okullarında haftalık ders saatlerinin yetersiz olması.	N	127	274	61	632	482	1576	3,677	1,289
	%	8,1	17,4	3,9	40,1	30,6	100,0		
Hiç Katılmıyorum (1,00-1,80), Katılmıyorum (1,81-2,60), Kararsızım (2,61-3,40), Katılıyorum (3,41-4,20), Tamamen Katılıyorum (4,21-5,00), Kısaltmalar: 1: Hiç katılmıyorum, 2: Katılmıyorum, 3: Kararsızım, 4: Katılıyorum, 5: Tamamen katılıyorum, $\bar{x}$: Ortalama, s s: Standart Sapma, N: Sayı, %: Yüzde									

Örnek kitleyi teşkil eden sınıf öğretmenleri ve beden eğitimi öğretmenlerinin beden eğitimi dersinin amaçlarına göre uygulanamamasında eğitim sisteminden kaynaklanan nedenlerden, “ilköğretim okullarında öğretmen başına düşen öğrenci sayılarının çok fazla olması” nedenine %62,2’si tamamen katılmış, %31,7’si katılmış ve %3,6’sı ise katılmamıştır. Örnek kitlenin bu nedene katılım düzeyi tamamen katılım seviyesinde bulunmaktadır ($\bar{x}$ =4,510).

Araştırmadan elde edilen bulgulara göre beden eğitimi dersinin amaçlarına göre uygulanamamasında eğitim sisteminden kaynaklanan nedenlerden, “okullara sağlanan teknoloji, araç-gereç vb. gibi olanakların yetersiz olması” ortalama 4,487 puan almış ve bu puanda tamamen katılım seviyesinde bulunmaktadır. Örnek kitledeki sınıf öğretmenleri ve beden eğitimi öğretmenleri %3,6 oranında bu nedene katılmamış, %35 oranında katılmış ve %59,4 oranında da tamamen katılmıştır.

Beden eğitimi dersinin amaçlarına göre uygulanamamasında eğitim sisteminden kaynaklanan nedenlerden, “Türkiye’deki eğitim sisteminin alt yapısındaki eksiklikler” olması nedenine örnek kitlede bulunan sınıf öğretmenleri ve beden eğitimi öğretmenleri 4,471 aritmetik ortalamayla katılmışlardır. Örnek kitledeki öğretmenler %56,3 oranında adı geçen nedene tamamen katılmış, %38,1 oranında katılmış ve %2,9 oranında da bu nedene katılmamışlardır.

Araştırma örnek kitlesini oluşturan sınıf öğretmenleri ve beden eğitimi öğretmenleri beden eğitimi dersinin amaçlarına göre uygulanamamasında eğitim sisteminden kaynaklanan nedenlerden, “ilköğretim I. kademe birinci devreye (1-2-3. sınıflar) beden eğitimi derslerinin branş öğretmeni tarafından verilmemesi” nedenine 4,355 aritmetik ortalamayla tamamen katılmaktadırlar. Örnek kitledeki sınıf öğretmenleri ve beden eğitimi öğretmenlerinin %48,7’si bu nedene tamamen katılmış, %44’ü adı geçen nedene katılmış ve %3,2’si de bu nedene katılmamıştır.

Örnek kitlede bulunan sınıf öğretmenleri ve beden eğitimi öğretmenleri beden eğitimi dersinin amaçlarına göre uygulanamamasında eğitim sisteminden kaynaklanan nedenlerden, “beden eğitimi dersi ile ilgili yapılan bilimsel araştırmaların ilköğretim okullarına yansımaması” nedenine %32,5 oranında tamamen katılmakta, %56,6 oranında katılmakta ve %4,1 oranında da katılmamaktadırlar. Adı geçen neden için araştırma kitlesinde bulunan sınıf öğretmenleri ve beden eğitimi öğretmenlerinin bu nedene katılım aritmetik ortalaması 4,165’tir. Bu aritmetik ortalama katılım düzeyinde bulunmaktadır.

Beden eğitimi dersinin amaçlarına göre uygulanamamasında eğitim sisteminden kaynaklanan nedenlerden, “beden eğitimi dersinin hedeflerini gerçekleştirmeye yönelik rehber kitapların hazırlanamayışı” nedenine örneklem grupta bulunan sınıf öğretmenleri ve beden eğitimi öğretmenleri %5,4 oranında katılmamış, %4,3 oranında bu neden için kararsız kalmış, %57,2 oranında adı geçen nedene katılmış ve %32,1 oranında bu nedene tamamen katılmışlardır. Beden eğitimi öğretmenleri ve sınıf öğretmenlerinin bu nedene iştirak aritmetik ortalaması katılım düzeyinde bulunmaktadır ($\bar{x}=4,138$).

“Üniversitelerin değişik alanlarından mezun kişilerin de sınıf öğretmeni olarak atanması”nın beden eğitim dersinin amaçlarına göre uygulanamamasında eğitim sisteminden kaynaklanan nedenlerden biri olarak görmeye araştırma örnek kitlesini oluşturan sınıf öğretmenleri ve beden eğitimi öğretmenleri %62,2 oranında tamamen katılmış, %31,7 oranında katılmış ve %3,6 oranında da katılmamışlardır. Bu nedene katılım aritmetik ortalaması 4,088’dir.

Örneklem grubunu oluşturan sınıf öğretmenleri ve beden eğitimi öğretmenleri beden eğitimi dersinin amaçlarına göre uygulanamamasında eğitim sisteminden kaynaklanan nedenlerden, “ilköğretim çağındaki öğrencilerin önünde, çok sayıda ve ağır sınavların bulunması” nedenine %2,1 oranında hiç katılmamakta, %8,6 oranında katılmamakta, %53,7’si katılmakta ve %31,6’sı tamamen katılmaktadır. Bu neden için örnek kitledeki sınıf öğretmenleri ve beden eğitimi öğretmenlerinin katılım aritmetik ortalaması 4,041’dir. Bu aritmetik ortalama katılım düzeyinde bulunmaktadır.

Araştırma örnek grubunu oluşturan beden eğitimi öğretmenleri ve sınıf öğretmenleri beden eğitimi dersinin amaçlarına göre uygulanamamasında eğitim sisteminden kaynaklanan nedenlerden, “Türkiye’de eğitimde fırsat eşitsizliği (özel okul vb.) olması” nedenine %4,2 oranında hiç katılmamakta, %9,3 oranında katılmamakta, %47,3 oranında katılmakta ve %35,6 oranında tamamen katılmaktadırlar.

Beden eğitimi dersinin amaçlarına göre uygulanamamasında eğitim sisteminden kaynaklanan nedenlerden, “ilköğretim okullarında haftalık ders saatlerinin yetersiz olması” nedenine araştırma örneklemini oluşturan sınıf öğretmenleri ve beden eğitimi öğretmenleri %8,1 oranında hiç katılmamakta, %17,4 oranında katılmamakta, %40,1 oranında katılmakta ve %30,6 oranında tamamen katılmaktadırlar. Adı geçen nedene örnek kitle içerisindeki beden eğitimi öğretmenleri ve sınıf öğretmenlerinin katılım aritmetik ortalaması 3,677’dir. Bu aritmetik ortalama katılım düzeyinde bulunmaktadır.

Tablo:4 Beden Eğitimi Dersinin Amaçlarına Göre Uygulanamama Nedenleri; Eğitim Sisteminden Kaynaklanan Nedenlerin Beden Eğitimi ve Sınıf Öğretmeni Olmaya Göre Karşılaştırılması												
Nedenler	Ö	1 %	2 %	3 %	4 %	5 %	$\bar{x}$	s s	t	s d	p	
İlköğretim okullarında haftalık ders saatlerinin yetersiz olması.	S	10,4	20,8	4,5	41,5	22,8	3,455	1,321	-12,89	1058,39	,000	
	B	2,0	8,6	2,3	36,7	50,5	4,248	0,997				
Türkiye'de eğitimde fırsat eşitsizliği (özel okul vb.) olması.	S	5,4	11,1	4,3	50,7	28,5	3,858	1,113	-10,41	1075,09	,000	
	B	1,1	4,5	1,8	38,9	53,6	4,393	,826				
Okullara sağlanan teknoloji, araç-gereç vb. gibi olanakların yetersiz olması	S	,7	4,4	1,8	33,1	60,0	4,472	,796	-1,333	967,65	,183	
	B	,7	1,6	,2	39,8	57,7	4,524	,656				
Türkiye'de ki eğitim sisteminin alt yapısındaki eksiklikler.	S	,4	3,6	2,8	33,3	59,8	4,485	,761	1,356	1044,09	,175	
	B		1,1	1,1	50,5	47,3	4,436	,581				
İlköğretim okullarında öğretmen başına düşen öğrenci sayılarının çok fazla olması.	S	,8	4,5	2,5	31,2	61,1	4,469	,815	-3,925	1108,02	,000	
	B	,5	1,4	,2	32,8	65,2	4,615	,616				
Üniversitelerin değişik alanlarından mezun kişilerin de sınıf öğretmeni olarak atanması.	S	7,9	11,1	4,8	28,3	47,9	3,970	1,296	-7,151	1121,46	,000	
	B	3,2	3,6	2,3	33,9	57,0	4,389	,938				
Beden eğitimi dersinin hedeflerini gerçekleştirmeye yönelik rehber kitapların hazırlanmaması.	S	,9	6,4	5,2	60,3	27,2	4,065	,810	-5,884	832,21	,000	
	B	1,6	2,7	1,8	49,3	44,6	4,325	,781				
İlköğretim çağındaki öğrencilerin önünde, çok sayıda ve ağır sınavların bulunması.	S	2,4	10,5	5,2	56,8	25,1	3,918	,965	-9,254	967,37	,000	
	B	1,4	3,6	1,1	45,5	48,4	4,357	,796				
Beden eğitimi dersi ile ilgili yapılan bilimsel araştırmaların ilköğretim okullarına yansımaması.	S	,5	4,5	7,6	58,8	28,6	4,104	,761	-5,237	850,98	,000	
	B	,5	2,9	3,2	51,1	42,3	4,319	,715				
Türkiye'deki okul, derslik ve spor salonlarının sayısının yetersiz olması.	S	,3	,9	1,6	27,5	69,7	4,656	,585	2,600	888,96	,009	
	B		,5	,2	40,3	59,0	4,576	,525				
İlköğretim I. kademe birinci devreye (1-2-3. sınıflar) beden eğitimi derslerinin branş öğretmeni tarafından verilmemesi.	S	1,9	4,1	3,6	47,0	43,4	4,260	,858	-9,353	1254,28	,000	
	B		,7	,7	36,4	62,2	4,599	,542				
İlköğretim I. kademe ikinci devreye (4-5. sınıf) yeterli B. olmadığından çoğu okulda derslere branş öğretmenlerinin girmemesi.	S	1,0	2,4	2,4	36,7	57,5	4,475	,746	-4,717	1185,31	,000	
	B		,2	,2	36,0	63,6	4,629	,502				
N: Sayı, S: 1134, B: 442, Hiç Katılmıyorum (1,00-1,80), Katılmıyorum (1,81-2,60), Kararsızım (2,61-3,40), Katılıyorum (3,41-4,20), Tamamen Katılıyorum (4,21-5,00), Kısaltmalar: 1: Hiç katılmıyorum, 2: Katılmıyorum, 3: Kararsızım, 4: Katılıyorum, 5: Tamamen katılıyorum, $\bar{x}$: Ortalama, s s: Standart Sapma, s d: Serbestlik derecesi, t: t değeri, p: Anlamlılık düzeyi, S: Sınıf öğretmeni, B: Beden Eğitimi Öğretmeni, Ö: Öğretmen, %: Yüzde												

“İlköğretim okullarında haftalık ders saatinin yetersiz olması”nın beden eğitimi dersinin amaçlarına göre uygulanamama nedenlerinden biri olarak görme örnek kitlenin sınıf öğretmeni veya beden eğitimi öğretmeni olmasına göre anlamlı farklılaşma göstermektedir [$t_{(1058,39)}=12,89$, $p<0,05$]. Ortalamalar incelendiğinde, beden eğitimi öğretmenlerinin bu yetersizliği sınıf öğretmenlerine nazaran daha fazla bir sorun olarak gördükleri ortaya çıkmıştır (Beden eğitimi öğretmeni: $\bar{x}=4,248$, Sınıf öğretmeni: $\bar{x}=3,455$).

“Türkiye’de eğitimde fırsat eşitsizliği (özel okul vb.) olması”nın eğitim sisteminden kaynaklanan nedenlerden, beden eğitimi dersinin amaçlarına göre uygulanamama nedenlerinden biri olarak görme, araştırma grubunun sınıf öğretmeni veya beden eğitimi öğretmeni olmasına göre anlamlı farklılaşma görülmektedir [$t_{(1075,09)}=10,41$, $p<0,05$]. Beden eğitimi ve sınıf öğretmenlerinin ortalamalarına bakıldığında beden eğitimi öğretmenlerinin sınıf öğretmenlerine göre bu etkeni daha fazla bir sorun olarak gördüğü ortaya çıkmaktadır (Beden eğitimi öğretmeni: $\bar{x}=4,393$, Sınıf öğretmeni: $\bar{x}=3,858$).

“Okullara sağlanan teknoloji, araç-gereç vb. gibi olanakların yetersiz olması”nın beden eğitimi dersinin amaçlarına göre uygulanamamasının eğitim sisteminden kaynaklanan nedenler arasında olmasında araştırmaya göre beden eğitimi öğretmenleri ve sınıf öğretmenleri arasında anlamlı bir farklılık bulunamamıştır [$t_{(967,65)}=1,333$, $p>0,05$]. Hem beden eğitimi öğretmenleri hem de sınıf öğretmenleri büyük oranda birbirlerine yakın olarak “okullara sağlanan teknoloji, araç-gereç vb. gibi olanakların yetersiz olması”nı beden eğitimi dersinin amaçlarına göre uygulanamama nedenlerinden eğitim sisteminden kaynaklanan nedenlerden biri olarak görmektedir (Beden eğitimi öğretmeni: $\bar{x}=4,524$, Sınıf öğretmeni: $\bar{x}=4,472$).

“Türkiye’deki eğitim sisteminin alt yapısındaki eksiklikler” beden eğitimi dersinin amaçlarına göre uygulanamamasında eğitim sisteminden kaynaklanan nedenlerden biri olup olmadığı sorulduğunda beden eğitimi öğretmenleri ile sınıf öğretmenlerinin verdikleri cevapların farklılaşmadığı gözlemlenmektedir [$t_{(1044,09)}=1,356$, $p>0,05$]. Ortalamalar incelendiğinde her iki tür öğretmenin de bu eksikliği beden eğitimi dersinin amaçlarına göre uygulanamamasının önemli bir nedeni olarak gördüğü anlaşılmaktadır (Beden eğitimi öğretmeni: $\bar{x}=4,436$, Sınıf öğretmeni: $\bar{x}=4,485$).

“İlköğretim okullarında öğretmen başına düşen öğrenci sayılarının çok fazla olması”nın beden eğitimi dersinin amaçlarına göre uygulanamamasında eğitim sisteminden kaynaklanan nedenlerden olup olmadığı hususunda örneklem kitleyi teşkil eden beden eğitimi öğretmenleri ve sınıf öğretmenleri arasında anlamlı

farklılık tespit edilmiştir [$t_{(1108,02)}=3,925$, $p<0,05$]. Bu hususa beden eğitimi öğretmenleri sınıf öğretmenlerine nazaran beden eğitimi dersinin amaçlarına göre uygulanamamasında eğitim sisteminden kaynaklanan nedenlerden biri olduğuna daha fazla katılmışlardır (Beden eğitimi öğretmeni: $\bar{x}=4,615$, Sınıf öğretmeni: $\bar{x}=4,469$).

“Üniversitelerin değişik alanlarından mezun kişilerin de sınıf öğrenmeni olarak atanması” beden eğitimi dersinin amaçlarına göre uygulanamamasının eğitim sisteminden kaynaklanan nedenler arasında görme durumu da araştırma kitlesinde bulunan sınıf öğretmenleri ve beden eğitimi öğretmenleri arasında anlamlı bir farklılaşma göstermektedir [$t_{(1121,46)}=7,151$, $p<0,05$]. Bu nedene beden eğitimi öğretmenleri sınıf öğretmenlerinden daha yüksek bir ortalama da katılmışlardır. Beden eğitimi öğretmenleri tamamen katılım düzeyinde iken sınıf öğretmenleri katılım düzeyinde bir ortalama ya sahiptirler (Beden eğitimi öğretmeni: $\bar{x}=4,389$, Sınıf öğretmeni: $\bar{x}=3,970$).

“Beden eğitimi dersinin hedeflerini gerçekleştirmeye yönelik rehber kitapların hazırlanmayışı” araştırma kitlesini oluşturan beden eğitimi ve sınıf öğretmenleri tarafından beden eğitimi dersinin amaçlarına göre uygulanamamasının eğitim sisteminden kaynaklanan nedenlerden biri olduğuna yüksek ortalama ya katılmaktadırlar (Beden eğitimi öğretmeni: $\bar{x}=4,325$, Sınıf öğretmeni: $\bar{x}=4,065$). Fakat bu nedene beden eğitimi öğretmenleri sınıf öğretmenlerinden daha fazla ortalama ya katılmışlardır. Diğer taraftan “beden eğitimi dersinin hedeflerini gerçekleştirmeye yönelik rehber kitapların hazırlanmayışı” nedenine katılım düzeylerinde, araştırma örneklem grubundaki sınıf öğretmenleri ve beden eğitimi öğretmenleri arasında anlamlı bir farklılaşma bulunmaktadır [$t_{(832,21)}=5,884$, $p<0,05$].

Beden eğitimi dersinin amaçlarına göre uygulanamamasında eğitim sisteminden kaynaklanan nedenlerden biri olarak “ilköğretim çağındaki öğrencilerin önünde, çok sayıda ve ağır sınavların bulunması”na örneklem grubundaki beden eğitimi öğretmenleri tamamen katılım ortalaması gösterirken, sınıf öğretmenleri katılım ortalamasına sahiptirler (Beden eğitimi öğretmeni: $\bar{x}=4,357$, Sınıf öğretmeni: $\bar{x}=3,918$). Örnek kitlede bulunan beden eğitimi öğretmenleri ve sınıf öğretmenleri

arasında bu neden için verilen cevaplarda anlamlı bir farklılık tespit edilmiştir [$t_{(967,37)}=9,254, p<0,05$].

“Beden eğitimi dersi ile ilgili yapılan bilimsel araştırmaların ilköğretim okullarına yansımaması”nın hem sınıf öğretmenleri hem de beden eğitimi öğretmenleri, beden eğitimi dersinin amaçlarına göre uygulanamamasının eğitim sisteminden kaynaklanan bir neden olduğu görüşüne katılmaktadırlar (Beden eğitimi öğretmeni: $\bar{x}=4,319$, Sınıf öğretmeni: $\bar{x}=4,104$). Öte yandan beden eğitimi öğretmenleri bu görüşe sınıf öğretmenlerinden daha yüksek bir ortalama katılmışlardır. Ayrıca beden eğitimi öğretmenleri ve sınıf öğretmenlerinin bu nedene katılımları arasında da anlamlı farklılık söz konusudur [$t_{(850,98)}=5,237, p<0,05$].

Araştırma kitlesindeki beden eğitimi öğretmenleri ve sınıf öğretmenleri “Türkiye’deki okul, derslik ve spor salonlarının sayısının yetersiz olması”nı beden eğitimi dersinin amaçlarına göre uygulanamamasında eğitim sisteminden kaynaklanan bir neden olarak görmektedirler. Her iki grubun aldıkları ortalama puanlara bakıldığında bu nedene tamamen katılım düzeyinde cevap verdikleri görülmektedir (Beden eğitimi öğretmeni: $\bar{x}=4,576$, Sınıf öğretmeni: $\bar{x}=4,656$). Diğer taraftan sınıf öğretmenleri beden eğitimi öğretmenlerine nazaran bu nedene daha fazla vurgu yapmışlardır. Ayrıca beden eğitimi öğretmenleri ve sınıf öğretmenlerinin verdikleri cevaplara göre, bu soruna katılımda kendi aralarında anlamlı farklılık bulunmaktadır [$t_{(888,96)}=2,600, p<0,05$].

Beden eğitimi dersinin amaçlarına göre uygulanamamasında eğitim sisteminden kaynaklanan bir neden olarak “ilköğretim I. kademe birinci devreye (1-2-3. sınıflar) beden eğitimi dersinin branş öğretmenleri tarafından verilmemesi”nin bir etken olup olmadığı hususunda örneklem grubunun verdikleri cevaplar arasında anlamlı bir farklılık gözlemlenmiştir [$t_{(1254,28)}=9,353, p<0,05$]. Diğer taraftan örneklem grubunu oluşturan sınıf öğretmenleri ve beden eğitimi öğretmenleri bu nedene tamamen katılım düzeylerinde cevaplar vermişlerdir. Örneklem grubundaki sınıf öğretmenlerine göre beden eğitimi öğretmenleri bu nedene daha yüksek bir ortalama katılım sergilemektedirler (Beden eğitimi öğretmeni: $\bar{x}=4,599$, Sınıf öğretmeni: $\bar{x}=4,260$).

“İlköğretim I. kademe ikinci devreye (4-5. sınıflar) yeterli beden eğitimi öğretmeni olmadığından çoğu okulda derslere branş öğretmenlerinin girmemesi”ni beden eğitimi dersinin amaçlarına göre uygulanamamasında, eğitim sisteminden kaynaklanan bir neden olarak görülmesine örnek grubunca katılım yüksek olmuştur. Hem beden eğitimi öğretmenleri hem de sınıf öğretmenleri bu soruna tamamen katılım düzeyinde cevap verirken, beden eğitimi öğretmenleri sınıf öğretmenlerine göre daha yüksek bir ortalama sahiptirler (Beden eğitimi öğretmeni: $\bar{x}=4,629$, Sınıf öğretmeni: $\bar{x}=4,475$). Örneklem grubundaki beden eğitimi öğretmenlerinin ve sınıf öğretmenlerinin eğitim sisteminden kaynaklanan bir neden olarak beden eğitimi dersinin amaçlarına göre uygulanamamasında, ilköğretim I. kademe ikinci devreye yeterli beden eğitimi öğretmeni olmadığından çoğu okulda derslere branş öğretmenlerinin girmemesine katılım düzeylerinde anlamlı farklılık bulunmaktadır [$t_{(1185,31)}=4,717$, $p<0,05$].

4.1.2.2. Beden Eğitimi Programından Kaynaklanan Nedenler

Araştırmada beden eğitimi dersinin amaçlarına göre uygulanamamasında beden eğitimi programından kaynaklanan nedenler on sekiz başlık altında toplanmış ve örnek kitleye bu nedenlere katılım düzeyleri sorulmuştur. Bu nedenlerden en yüksek ortalamayla katılım “beden eğitimi programında, çocuk ve gençlerin yaş, cinsiyet, ilgi, yetenek ve seviyelerine göre nasıl bir seçim veya yönlendirme yapılacağına yönelik yeterli bir açıklama bulunmaması”na olmuş, bu nedene örnek kitlenin katılım ortalaması 4,294 seviyesinde olup %46,3 tamamen katılıyorum, %42,9 katılıyorum biçiminde cevaplar alınmıştır (Tablo:5).

“Beden eğitimi programında, özel eğitime muhtaç ve engelli öğrencilerin eğitimiyle ilgili açıklamaların yeterli olmaması” beden eğitimi dersinin amaçlarına göre uygulanamamasında beden eğitimi programından kaynaklanan bir neden olarak görülmesine örnek kitle %45 oranında tamamen katılıyorum cevabı verirken, %44,2’si katılıyorum cevabını vermişlerdir. Bu nedene katılmıyorum ve hiç katılmıyorum şeklinde cevap verenlerin toplam oranı ise %5,4’tür. Ayrıca bu nedene örnek kitlenin genel ortalama katılım düzeyi 4,278’dir ve bu ortalama tamamen katılım düzeyindedir (Tablo:5).

Tablo:5 Beden Eğitimi Dersinin Amaçlarına Göre Uygulanamama Nedenleri; Beden Eğitimi Programından Kaynaklanan Nedenler									
Nedenler		Tercihler						$\bar{x}$ s s	
		1	2	3	4	5	Toplam		
Beden eğitimi programında, çocuk ve gençlerin yaş, cinsiyet, ilgi, yetenek ve seviyelerine göre nasıl bir seçim veya yönlendirme yapılacağına yönelik yeterli bir açıklama bulunmaması.	N	14	68	88	676	730	1576	4,294	,827
	%	,9	4,3	5,6	42,9	46,3	100,0		
Beden eğitimi programında, özel eğitime muhtaç ve engelli öğrencilerin eğitimiyle ilgili açıklamaların yeterli olmaması.	N	14	71	86	696	709	1576	4,278	,829
	%	,9	4,5	5,5	44,2	45,0	100,0		
Beden eğitimi programında, çocuğun sosyal, psikolojik, zihinsel ve fiziksel özelliklerinin nasıl geliştirileceğine ilişkin yeterli açıklama olmaması.	N	14	78	100	668	716	1576	4,265	,851
	%	,9	4,9	6,3	42,4	45,4	100,0		
İlköğretim beden eğitimi programının, günlük hayatla ve diğer derslerle birleştirilerek daha ilgi çekici hale getirilmemesi.	N	16	110	62	655	733	1576	4,255	,901
	%	1,0	7,0	3,9	41,6	46,5	100,0		
İlköğretim beden eğitimi programının, mevcut şartlar içinde gerçekleştirilebilir nitelikte olmayışı.	N	19	112	84	598	763	1576	4,252	,931
	%	1,2	7,1	5,3	37,9	48,4	100,0		
Beden eğitimi programında, hedeflerde öğrencilerin gelişim ihtiyaçları ve beklentileri yeterince dikkate alınmaması.	N	15	89	102	702	668	1576	4,217	,867
	%	1,0	5,6	6,5	44,5	42,4	100,0		
İlköğretim beden eğitimi programı hazırlanırken günümüz ihtiyaçlarına cevap verecek şekilde düzenlenmemesi.	N	11	113	106	701	645	1576	4,177	,891
	%	,7	7,2	6,7	44,5	40,9	100,0		
İlköğretim beden eğitimi programında, bireysel farklılıklar ve öğretim yöntemlerinin göz önünde bulundurulmaması.	N	32	111	104	652	677	1576	4,161	,966
	%	2,0	7,0	6,65	41,4	43,0	100,0		
İlköğretim beden eğitimi programının, öğrenciye beden eğitiminin hayattaki yerini ve önemini kavratacak nitelikte olmayışı.	N	24	157	94	706	595	1576	4,073	,983
	%	1,5	10,0	6,0	44,8	37,8	100,0		
İlköğretim beden eğitimi programında, öğrencilerin bulunduğu dönem gereği eğitici oyunlara yeterince yer verilmemesi.	N	14	111	73	954	424	1576	4,055	,821
	%	,9	7,0	4,6	60,5	26,9	100,0		
İlköğretim beden eğitimi programının, öğrencilerin günlük hayatta gerekli olan psikomotor becerileri kazandırmada yeterli ve uygulanabilir olmayışı.	N	21	129	140	917	369	1576	3,941	,876
	%	1,3	8,2	8,9	58,2	23,4	100,0		
Beden eğitimi programında ölçme-değerlendirme ve eğitim kuramları hakkında yapılan açıklamaların yeterli olmaması.	N	16	131	134	971	324	1576	3,923	,842
	%	1,0	8,3	8,5	61,6	20,6	100,0		
Beden eğitimi programında, çocuğun gelişim düzeyleri ile hedeflerin birbirleriyle paralellik göstermemesi.	N	20	149	166	915	326	1576	3,874	,888
	%	1,3	9,5	10,5	58,1	20,7	100,0		
İlköğretim beden eğitimi programının, öğrencilerin beden eğitimiye karşı olumlu bir tutum geliştirici nitelikte olmayışı.	N	34	211	119	872	340	1576	3,807	,992
	%	2,2	13,4	7,6	55,3	21,6	100,0		
İlköğretim beden eğitimi programının, ağır ve yüklü olması.	N	84	315	125	712	340	1576	3,576	1,181
	%	5,3	20,0	7,9	45,2	21,6	100,0		
İlköğretim beden eğitimi programının, her öğretmenin anlayabileceği şekilde açık ve net olmaması.	N	116	350	124	726	260	1576	3,421	1,208
	%	7,4	22,2	7,9	46,1	16,5	100,0		
İlköğretim beden eğitimi programında, hedefler arasında tutarlı, sonraki hedefin oluşumuna destek olabilecek bir dizilme olmayışı.	N	125	541	209	486	215	1576	3,079	1,228
	%	7,9	34,3	13,3	30,8	13,6	100,0		
İlköğretim beden eğitimi programında, hedeflerin konu alanının temel ilkelerini kazandırabilecek nitelikte olmayışı.	N	120	578	188	469	221	1576	3,059	1,235
	%	7,6	36,7	11,9	29,8	14,0	100,0		
Hiç Katılmıyorum (1,00-1,80), Katılmıyorum (1,81-2,60), Kararsızım (2,61-3,40), Katılıyorum (3,41-4,20), Tamamen Katılıyorum (4,21-5,00)									
Kısaltmalar: 1: Hiç katılmıyorum, 2: Katılmıyorum, 3: Kararsızım, 4: Katılıyorum, 5: Tamamen katılıyorum, $\bar{x}$: Ortalama, s s: Standart Sapma, N: Sayı, %: Yüzde									

Beden eğitimi dersinin amaçlarına göre uygulanamamasında beden eğitimi programından kaynaklanan nedenlerden “beden eğitimi programında, çocuğun sosyal, psikolojik, zihinsel ve fiziksel özelliklerinin nasıl gelişeceğine ilişkin yeterli

açıklama olmaması”na örneklem grubunun %45,4’ü tamamen katılırken, %42,4’ü katılmaktadırlar. Bu nedene hiç katılmıyorum ve katılmıyorum biçiminde cevap verenlerin toplam oranı ise %5,8’dir. Öte yandan bu nedene örnek grubun katılım ortalaması 4,265’le tamamen katılım düzeyindedir.

“İlköğretim beden eğitimi programının, günlük hayatla ve diğer derslerle birleştirilerek daha ilgi çekici hale getirilmemesi”ni beden eğitimi dersinin amaçlarına göre uygulanamamasında beden eğitimi programından kaynaklanan bir neden olarak görmeye örnek grubun %46,5’i tamamen katılmış, %41,6’sı katılmış ve %8’i katılmamış veya hiç katılmamıştır. Örnek grubun bu probleme ortalama katılım düzeyi %4,255’tir. Bu katılım ortalaması tamamen katılım düzeyindedir.

Örnek grup beden eğitimi dersinin amaçlarına göre uygulanamamasında beden eğitimi programından kaynaklanan bir neden olarak “ilköğretim beden eğitimi programının, mevcut şartlar içinde gerçekleştirilebilir nitelikte olmayışı”na %48,4 oranında tamamen katılmakta, %37,9 oranında katılmakta, %5,3 oranında kararsız kalmakta, %7,1 oranında katılmamakta ve %1,2 oranında hiç katılmamaktadırlar. Örnek grubun bu nedene genel katılım ortalaması 4,252 olarak tespit edilirken bu ortalama tamamen katılım düzeyinde bulunmaktadır.

Beden eğitimi dersinin amaçlarına göre uygulanamamasında beden eğitimi programından kaynaklanan bir neden olarak “beden eğitimi programında, hedeflerde öğrencilerin gelişim ihtiyaçları ve beklentileri yeterince dikkate alınmaması”na örnek grubun %42,4’ü tamamen katılmış, %44,5’i katılmış, %6,5’i kararsız kalmış ve toplamda %6,6’sı katılmıyorum veya hiç katılmıyorum şeklinde görüş belirtmişlerdir. Bu nedeninde ortalama katılım düzeyi 4,217 olarak ortaya çıkmakta ve bu ortalama tamamen katılım düzeyinde bulunmaktadır.

“İlköğretim beden eğitimi programı hazırlanırken günümüz ihtiyaçlarına cevap verecek şekilde düzenlenmemesi”ni beden eğitimi dersinin amaçlarına göre uygulanamamasında beden eğitimi programından kaynaklanan bir neden olarak görme örnek gruba göre katılım düzeyinde olup aritmetik ortalaması 4,177 seviyesinde bulunmaktadır. Öte yandan örnek kitlenin %40,9’u tamamen

katılıyorum, %44,5'i katılıyorum ve %7,2 katılmıyorum şeklinde görüşlerini belirtmişlerdir.

Araştırmada elde edilen bulgulara göre örnek kitlenin “ilköğretim beden eğitimi programında, bireysel farklılıklar ve öğretim yöntemlerinin göz önünde bulundurulmaması”nı beden eğitimi dersinin amaçlarına göre uygulanamamasında beden eğitimi programından kaynaklanan bir neden olarak görme oranları %2 hiç katılmamakta, %7 katılmamakta, %6,65 kararsız, %41,4 katılmakta ve %43 tamamen katılmakta olarak belirlemiştir. Örnek kitlenin bu nedene katılım ortalaması 4,161 seviyesinde olup bu seviye katılım düzeyindedir.

Beden eğitimi dersinin amaçlarına göre uygulanamamasında beden eğitimi programından kaynaklanan bir neden olarak “ilköğretim beden eğitimi programının, öğrenciye beden eğitiminin hayattaki yerini ve önemini kavratacak nitelikte olmayışı”na örnek kitlenin %37,8'i tamamen katılmakta, %44,8'i katılmakta, %10'u katılmamakta ve %1,5'i hiç katılmamaktadır. Bu probleme katılım örnek kitlesince ortalama 4,073 seviyesinde olmuş ve bu seviye katılım düzeyinde bulunmaktadır.

“İlköğretim beden eğitimi programında, öğrencilerin bulunduğu dönem gereği eğitici oyunlara yeterince yer verilmemesi”ni beden eğitimi dersinin amaçlarına göre uygulanamamasında beden eğitimi programından kaynaklanan bir neden olarak görme, örnek gruba göre %26,9 tamamen katılım, %60,5 katılım ve %7 katılmama biçiminde araştırma sonucu ortaya çıkmıştır. Bu nedenin aldığı ortalama puan 4,055 civarında olup bu ortalama katılım düzeyinde bulunmaktadır.

“İlköğretim beden eğitimi programının, öğrencilere günlük hayata gerekli olan psikomotor becerileri kazandırmada yeterli ve uygulanabilir olmayışı”nı beden eğitimi dersinin amaçlarına göre uygulanamamasında beden eğitimi programından kaynaklanan bir neden olarak görme durumu araştırmanın örneklem kitlesine göre %23,4 tamamen katılım, %58,2 katılım, %8,9 kararsız, %8,2 katılmama ve %1,3 hiç katılmama olarak belirlemiştir. Bu nedenin ortalama puanı ise 3,941 olarak ortaya çıkmakta ve bu ortalama katılım düzeyinde bulunmaktadır.

Beden eğitimi dersinin amaçlarına göre uygulanamamasında beden eğitimi programından kaynaklanan bir neden olarak “beden eğitimi programında ölçme-değerlendirme ve eğitim kuramları hakkında yapılan açıklamaların yeterli olmaması”na örneklem grup %20,6 tamamen katılmış, %61,6 katılmış, 8,5 kararsız kalmış ve toplam %9,3 oranında katılmamış veya hiç katılmamıştır. Bu nedenin aritmetik ortalaması 3,923 olup bu ortalama katılım düzeyindedir.

Örnek kitleye göre beden eğitimi dersinin amaçlarına göre uygulanamamasında beden eğitimi programından kaynaklanan bir neden olarak “beden eğitimi programında, çocuğun gelişim düzeyleri ile hedeflerin birbiriyle paralellik göstermemesi”ne %20,7 tamamen katılma, %58,1 katılma, %10,5 kararsız, %9,5 katılmama ve %1,3 hiç katılmama şeklinde olmuştur. Örnek kitlenin verdiği cevaplara göre bu sorunun aritmetik ortalaması 3,874 olarak tespit edilmiştir. Bu ortalama katılım düzeyinde bulunmaktadır.

Araştırmanın örneklem grubuna göre beden eğitimi dersinin amaçlarına göre uygulanamamasında beden eğitimi programından kaynaklanan bir neden olarak “ilköğretim beden eğitimi programının, öğrencilerin beden eğitimine karşı olumlu bir tutum geliştirici nitelikte olmayışı”na katılımlar %2,2 hiç katılmıyorum, %13,4 katılmıyorum, %7,6 kararsız, %55,3 katılıyorum, %21,6 tamamen katılıyorum biçiminde olmuştur. Bu nedenin ortalama puanı ise 3,807’dir ve bu ortalama katılım düzeyinde bulunmaktadır.

“İlköğretim beden eğitimi programının, ağır ve yüklü olması”nı beden eğitimi dersinin amaçlarına göre uygulanamamasında beden eğitimi programından kaynaklanan bir neden olarak örnek kitlenin görme oranları %5,3 hiç katılmıyorum, %20 katılmıyorum, %7,9 kararsız, %45,2 katılıyorum, %21,6 tamamen katılıyorum olarak ortaya çıkmıştır. Bu nedenin ortalama puanı da 3,576 olarak hesaplanmış ve bu puan da katılım düzeyinde bulunmaktadır.

Beden eğitimi dersinin amaçlarına göre uygulanamamasında beden eğitimi programından kaynaklanan bir neden olarak “ilköğretim beden eğitimi programının, her öğretmenin anlayabileceği şekilde açık ve net olmaması”na örnek grubun

katılımı %7,4 hiç katılmama, %22,2 katılmama, %7,9 kararsız, %46,1 katılma ve %16,5 tamamen katılma olarak şekillenmiş, bu nedenin aritmetik ortalaması da 3,421'dir ve bu ortalama katılım düzeyindedir.

Örnek kitle beden eğitimi dersinin amaçlarına göre uygulanamamasında beden eğitimi programından kaynaklanan nedenler olarak “ilköğretim beden eğitimi programında, hedefler arasında tutarlı, sonraki hedefin oluşumuna destek olabilecek bir dizilme olmayışı” ($\bar{x}=3,079$) ve “ilköğretim beden eğitimi programında, hedefler konu alanının temel ilkelerini kazandırabilecek nitelikte olmayışı” ($\bar{x}=3,059$) nedenlerine örneklem grubun katılım düzeylerine göre aritmetik ortalamaları kararsız düzeyindedir. Kısaca örneklem grup bu iki nedenin beden eğitimi dersinin amaçlarına göre uygulanamamasında beden eğitimi programından kaynaklanan bir neden olarak görüp görmeme konusunda kararsız oldukları yönünde görüş belirtmişlerdir.

**Tablo:6 Beden Eğitimi Dersinin Amaçlarına Göre Uygulanamama Nedenleri;
Beden Eğitimi Programından Kaynaklanan Nedenlerin
Beden Eğitimi ve Sınıf Öğretmeni Olmaya Göre Karşılaştırılması**

Nedenler	Ö	1 %	2 %	3 %	4 %	5 %	$\bar{X}$	s s	t	s d	p
İlköğretim beden eğitimi programının, ağır ve yüklü olması.	S	4,1	20,5	9,5	52,1	13,8	3,509	1,086	-3,265	663,82	,001
	B	8,6	18,6	3,8	27,4	41,6	3,748	1,382			
İlköğretim beden eğitimi programının, günlük hayatla ve diğer derslerle birleştirilerek daha ilgi çekici hale getirilmemesi.	S	,9	8,1	4,7	42,4	43,9	4,203	,921	-3,864	887,84	,000
	B	1,4	4,1	2,0	39,4	53,2	4,389	,828			
İlköğretim beden eğitimi programında, bireysel farklılıklar ve öğretim yöntemlerinin göz önünde bulundurulmaması.	S	,8	6,5	8,0	41,6	43,0	4,195	,897	2,031	672,37	,043
	B	5,2	8,4	2,9	40,7	42,8	4,074	1,121			
İlköğretim beden eğitimi programı hazırlanırken günümüz ihtiyaçlarına cevap verecek şekilde düzenlenmemesi.	S	,7	8,2	8,1	44,0	39,0	4,123	,920	-4,137	922,89	,000
	B	,7	4,5	3,2	45,7	45,9	4,316	,796			
İlköğretim beden eğitimi programının, her öğretmenin anlayabileceği şekilde açık ve net olmaması.	S	1,8	15,9	9,6	54,1	18,6	3,719	,999	14,988	636,54	,000
	B	21,7	38,5	3,4	25,3	11,1	2,656	1,355			
İlköğretim beden eğitimi programında, hedefler arasında tutarlı, sonraki hedefin oluşumuna destek olabilecek bir dizilme olmayışı.	S	1,5	35,9	16,3	32,4	13,9	3,213	1,120	6,371	667,62	,000
	B	24,4	30,3	5,4	26,9	12,9	2,735	1,414			
İlköğretim beden eğitimi programının, mevcut şartlar içinde gerçekleştirilebilir nitelikte olmayışı.	S	1,1	7,8	6,2	37,5	47,4	4,220	,951	-2,277	870,44	,023
	B	1,4	5,2	3,2	39,1	51,1	4,334	,873			
İlköğretim beden eğitimi programında, hedeflerin konu alanının temel ilkelerini kazandırabilecek nitelikte olmayışı.	S	2,6	36,6	14,8	31,3	14,6	3,186	1,156	6,202	699,71	,000
	B	20,4	36,9	4,5	25,8	12,4	2,730	1,367			
İlköğretim beden eğitimi programında, öğrencilerin bulunduğu dönem gereği eğitici oyunlara yeterince yer verilmemesi.	S	,8	8,0	5,3	64,7	21,2	3,974	,810	-6,323	801,90	,000
	B	1,1	4,5	2,9	49,8	41,6	4,262	,813			
İlköğretim beden eğitimi programının, öğrencilerin beden eğitimine karşı olumlu bir tutum geliştirici nitelikte olmayışı.	S	2,5	15,7	9,3	55,5	17,0	3,688	1,008	-8,255	916,61	,000
	B	1,4	7,5	2,9	55,0	33,3	4,113	,878			
İlköğretim beden eğitimi programının, öğrenciye beden eğitiminin hayattaki yerini ve önemini kavratacak nitelikte olmayışı.	S	1,5	11,3	7,5	42,6	37,1	4,025	1,016	-3,263	916,79	,001
	B	1,6	6,6	2,0	50,5	39,4	4,194	,884			
İlköğretim beden eğitimi programının, öğrencilere günlük hayatta gerekli olan psikomotor becerileri kazandırmada yeterli ve uygulanabilir olmayışı.	S	1,4	9,2	10,5	61,6	17,3	3,842	,864	-7,379	812,85	,000
	B	1,1	5,7	4,8	49,3	39,1	4,196	,854			
Beden eğitimi programında ölçme-değerlendirme ve eğitim kuramları hakkında yapılan açıklamaların yeterli olmaması.	S	1,0	9,2	10,2	64,3	15,3	3,838	,827	-6,473	792,40	,000
	B	1,1	6,1	4,1	54,8	33,9	4,142	,841			
Beden eğitimi programında, çocuğun gelişim düzeyleri ile hedeflerin birbirleriyle paralellik göstermemesi.	S	1,4	11,0	13,1	58,6	15,9	3,764	,896	-8,412	891,64	,000
	B	,9	5,4	3,8	56,8	33,0	4,156	,802			
Beden eğitimi programında, özel eğitime muhtaç ve engelli öğrencilerin eğitimiyle ilgili açıklamaların yeterli olmaması.	S	1,0	5,2	6,3	41,2	46,3	4,266	,866	-1,016	956,81	,310
	B	,7	2,7	3,2	51,8	41,6	4,310	,723			
Beden eğitimi programında çocuk ve gençlerin yaş, cinsiyet, ilgi, yetenek ve seviyelerine göre nasıl bir seçim veya yönlendirme yapılacağına yönelik yeterli bir açıklama bulunmaması.	S	,8	4,8	6,7	39,5	48,2	4,296	,850	,151	887,10	,880
	B	1,1	3,2	2,7	51,6	41,4	4,289	,766			
Beden eğitimi programında çocuğun sosyal, psikolojik, zihinsel ve fiziksel özelliklerinin nasıl geliştirileceğine ilişkin yeterli açıklama olmaması.	S	,5	5,6	8,0	39,0	46,8	4,259	,869	-4,460	861,30	,646
	B	1,8	3,2	2,0	51,1	41,9	4,280	,807			
Beden eğitimi programında, hedeflerde öğrencilerin gelişim ihtiyaçları ve beklentilerinin yeterince dikkate alınmaması.	S	1,0	6,3	8,0	44,3	40,4	4,167	,893	-3,898	908,00	,000
	B	,9	3,8	2,5	45,2	47,5	4,346	,785			

N: Sayı, S: 1134, B: 442, Hiç Katılmıyorum (1,00-1,80), Katılmıyorum (1,81-2,60), Kararsızım (2,61-3,40), Katılıyorum (3,41-4,20), Tamamen Katılıyorum (4,21-5,00), Kısaltmalar: 1: Hiç katılmıyorum, 2: Katılmıyorum, 3: Kararsızım, 4: Katılıyorum, 5: Tamamen katılıyorum, $\bar{X}$: Ortalama, s s: Standart Sapma, s d: Serbestlik derecesi, t: t değeri, p: Anlamlılık düzeyi, S: Sınıf öğretmeni, B: Beden Eğitimi Öğretmeni, Ö: Öğretmen, %: Yüzde

Beden eğitimi dersinin amaçlarına göre uygulanamamasında beden eğitimi programından kaynaklanan nedenlerden “İlköğretim beden eğitimi programının, ağır ve yüklü olması”na örneklem gruptaki sınıf öğretmenleri ve beden eğitimi öğretmenlerinin verdikleri cevaplar arasında anlamlı farklılık bulunmaktadır [$t_{(663,82)}=3,265$, $p<0,05$]. Bu nedene beden eğitimi öğretmenleri sınıf öğretmenlerinden daha yüksek bir ortalama ile katılmaktadırlar (Beden eğitimi öğretmeni: $\bar{x}=3,748$, Sınıf öğretmeni: $\bar{x}=3,509$).

Araştırma kitlesine göre beden eğitimi dersinin amaçlarına göre uygulanamamasında beden eğitimi programından kaynaklanan nedenlerden “İlköğretim beden eğitimi programının, günlük hayatla ve diğer derslerle birleştirilerek daha ilgi çekici hale getirilmemesi”ne sınıf öğretmenleri katılım düzeyinde, beden eğitimi öğretmenleri ise tamamen katılım düzeyinde cevaplar vermişlerdir. Böylece beden eğitimi öğretmenleri sınıf öğretmenlerinden daha fazla ortalama ile bu nedene katılmaktadırlar (Beden eğitimi öğretmeni: $\bar{x}=4,389$, Sınıf öğretmeni: $\bar{x}=4,203$). Beden eğitimi öğretmenleri ve sınıf öğretmenlerinin bu nedene verdikleri cevaplar arasında anlamlı farklılık bulunmaktadır [$t_{(887,84)}=3,864$, $p<0,05$].

“İlköğretim beden eğitimi programında, bireysel farklılıklar ve öğretim yöntemlerinin göz önünde bulundurulmaması”nın beden eğitimi dersinin amaçlarına göre uygulanamamasında beden eğitimi programından kaynaklanan bir neden olarak, görülme durumuna örnek kitleyi teşkil eden sınıf öğretmenleri ve beden eğitimi öğretmenlerinin verdikleri cevaplar anlamlı farklılık göstermektedir [$t_{(672,37)}=2,031$, $p<0,05$]. Beden eğitimi öğretmenlerine göre sınıf öğretmenleri bu nedene daha yüksek bir katılım sergilemektedirler. Sınıf öğretmenlerinin aritmetik ortalaması 4,195 ile katılım düzeyinde, beden eğitimi öğretmenlerinin aritmetik ortalaması da 4,074 ile katılım düzeyindedir.

Beden eğitimi dersinin amaçlarına göre uygulanamamasında beden eğitimi programından kaynaklanan nedenlerden “İlköğretim beden eğitimi programı hazırlanırken günümüz ihtiyaçlarına cevap verecek şekilde düzenlenmemesi” nedenine örneklem grubundaki sınıf öğretmenleri ortalama 4,123 düzeyinde katılmış, beden eğitimi öğretmenleri de ortalama 4,319 düzeyinde katılmışlardır. Sınıf

öğretmenlerinin bu nedene katılım düzeyinde cevap verirken beden eğitimi öğretmenleri tamamen katılım düzeyinde cevap vermektedirler. Bu nedene verilen cevaplarda sınıf öğretmenleri ve beden eğitimi öğretmenleri arasında anlamlı farklılık bulunmaktadır [$t_{(922,89)}=4,137, p<0,05$].

Örneklem grubunu teşkil eden sınıf öğretmenleri ve beden eğitimi öğretmenlerinin beden eğitimi dersinin amaçlarına göre uygulanamamasında beden eğitimi programından kaynaklanan nedenlerden “ilköğretim beden eğitimi programının, her öğretmenin anlayabileceği şekilde açık ve net olmaması” nedenine verdikleri cevaplara göre aralarında anlamlı farklılık göstermektedir [$t_{(636,54)}=14,988, p<0,05$]. Sınıf öğretmenleri beden eğitimi öğretmenlerine göre bu nedene daha fazla ortalamayla katılmışlardır. Sınıf öğretmenleri bu neden için katılım düzeyinde bir ortalama görüş belirtirken, beden eğitimi öğretmenleri bu nedene %38,5 oranında katılmamakta ve %21,7 oranında da hiç katılmamaktadırlar. (Beden eğitimi öğretmeni: $\bar{x}=2,656$, Sınıf öğretmeni: $\bar{x}=3,719$).

Araştırma grubundaki sınıf öğretmenleri beden eğitimi dersinin amaçlarına göre uygulanamamasında beden eğitimi programından kaynaklanan nedenlerden “ilköğretim beden eğitimi programında, hedefler arasında tutarlı, sonraki hedefin oluşumuna destek olabilecek bir dizilme olmayışı”na beden eğitimi öğretmenlerine göre daha fazla katılmaktadırlar. Diğer taraftan beden eğitimi öğretmenleri %30,3 oranında bu nedene katılmamakta ve %24,4 oranında da hiç katılmamaktadırlar. Sınıf öğretmenleri ise %32,4 oranında bu nedene katılmaktadırlar. (Beden eğitimi öğretmeni: $\bar{x}=2,735$, Sınıf öğretmeni: $\bar{x}=3,213$). Bu nedene verilen cevaplara göre sınıf öğretmenleri ve beden eğitimi öğretmenleri arasında anlamlı farklılık bulunmaktadır [$t_{(667,62)}=6,371, p<0,05$].

“İlköğretim beden eğitimi programının, mevcut şartlar içinde gerçekleştirilebilir nitelikte olmayışı”nı beden eğitimi dersinin amaçlarına göre uygulanamamasında beden eğitimi programından kaynaklanan nedenlerden biri olarak görme beden eğitimi öğretmeni olma veya sınıf öğretmeni olmaya göre anlamlı farklılık göstermektedir [$t_{(870,44)}=2,277, p<0,05$]. Beden eğitimi öğretmenleri bu nedene sınıf öğretmenlerinden daha fazla ortalamayla katılmaktadırlar. Beden

eğitimi öğretmenleri ve sınıf öğretmenleri bu nedene tamamen katılım düzeyinde iştirak etmişlerdir (Beden eğitimi öğretmeni: $\bar{x}=4,334$, Sınıf öğretmeni: $\bar{x}=4,220$).

Beden eğitimi dersinin amaçlarına göre uygulanamamasında beden eğitimi programından kaynaklanan nedenlerden “ilköğretim beden eğitimi programında, hedeflerin konu alanının temel ilkelerini kazandırabilecek nitelikte olmayışı” nedenine örnek grubundaki sınıf öğretmenleri $\bar{x}=3,186$ ortalamayla, beden eğitimi öğretmenleri ise $\bar{x}=2,730$ ortalamayla kararsız düzeyinde katılım sergilemişlerdir. Öte yandan sınıf öğretmenleri bu nedene %45,9 oranında katılım ve tamamen katılım düzeyinde görüş belirtirlerken, beden eğitimi öğretmenleri %57,3 oranında katılmama ve hiç katılmama biçiminde görüş belirtmişlerdir. Her iki grubun bu neden hakkında belirttikleri görüşlere göre aralarında anlamlı bir farklılığın olduğu ortaya çıkmıştır [$t_{(699,71)}=6,202$, $p<0,05$].

Araştırma grubunu oluşturan beden eğitimi öğretmenleri ve sınıf öğretmenleri beden eğitimi dersinin amaçlarına göre uygulanamamasında beden eğitimi programından kaynaklanan nedenlerden “ilköğretim beden eğitimi programında, öğrencilerin bulunduğu dönem gereği eğitici oyunlara yeterince yer verilmemesi”ni değerlendirmişlerdir. Sınıf öğretmenleri $\bar{x}=3,974$ ortalamayla katılım düzeyinde bir tavır sergilemişler, beden eğitimi öğretmenleri ise sınıf öğretmenlerinden daha fazla olmak üzere $\bar{x}=4,262$ ortalamayla tamamen katılım sergilemişlerdir. Bu iki grubun verdikleri cevaplara göre aralarında anlamlı farklılık gözlemlenmektedir [$t_{(801,90)}=6,323$, $p<0,05$].

Araştırma verilerine göre beden eğitimi öğretmenleri beden eğitimi dersinin amaçlarına göre uygulanamamasında beden eğitimi programından kaynaklanan nedenlerden “ilköğretim beden eğitimi programının, öğrencilerin beden eğitimine karşı olumlu bir tutum geliştirici nitelikte olmayışı” nedenine sınıf öğretmenlerine nazaran daha fazla katılmaktadırlar (Beden eğitimi öğretmeni: $\bar{x}=4,113$, Sınıf öğretmeni: $\bar{x}=3,688$). Bu nedene katılımlarda sınıf öğretmenleri ve beden eğitimi öğretmenleri arasında anlamlı farklılık bulunmaktadır [$t_{(916,61)}=8,255$, $p<0,05$].

“İlköğretim beden eğitimi programının, öğrenciye beden eğitiminin hayattaki yerini ve önemini kavratacak nitelikte olmayışı”nın beden eğitimi dersinin amaçlarına göre uygulanamamasında beden eğitimi programından kaynaklanan nedenlerden biri olarak görme, örnek kitleyi oluşturan sınıf öğretmenleri ve beden eğitimi öğretmenleri arasında anlamlı farklılık göstermektedir [$t_{(916,79)}=3,263$, $p<0,05$]. Beden eğitimi öğretmenleri sınıf öğretmenlerine göre bu nedene daha fazla ortalamayla katılmışlardır (Beden eğitimi öğretmeni: $\bar{x}=4,194$, Sınıf öğretmeni: $\bar{x}=4,025$).

“İlköğretim beden eğitimi programının, öğrencilere günlük hayatta gerekli olan psikomotor becerileri kazandırmada yeterli ve uygulanabilir olmayışı”nın beden eğitimi dersinin amaçlarına göre uygulanamamasında beden eğitimi programından kaynaklanan nedenlerden biri olarak görülmesine katılımda sınıf öğretmenleri ve beden eğitimi öğretmenleri arasında anlamlı farklılık bulunmaktadır [$t_{(812,85)}=7,379$, $p<0,05$]. Beden eğitimi öğretmenleri bu nedene sınıf öğretmenlerinden daha yüksek ortalamayla katılmaktadırlar (Beden eğitimi öğretmeni: $\bar{x}=4,196$, Sınıf öğretmeni: $\bar{x}=3,842$).

Örneklem grubunu teşkil eden sınıf öğretmenleri ve beden eğitimi öğretmenlerinin beden eğitimi dersinin amaçlarına göre uygulanamamasında beden eğitimi programından kaynaklanan nedenlerden “beden eğitimi programında ölçme-değerlendirme ve eğitim kuramları hakkında yapılan açıklamaların yeterli olmaması” nedenine her iki grubun verdikleri cevaplara göre aralarında anlamlı farklılık görülmektedir [$t_{(792,40)}=6,473$, $p<0,05$]. Beden eğitimi öğretmenleri sınıf öğretmenlerine göre bu nedene daha fazla ortalamayla katılmışlardır (Beden eğitimi öğretmeni: $\bar{x}=4,142$, Sınıf öğretmeni: $\bar{x}=3,838$).

Araştırma kitlesini oluşturan beden eğitimi ve sınıf öğretmenleri beden eğitimi dersinin amaçlarına göre uygulanamamasında beden eğitimi programından kaynaklanan nedenlerden “beden eğitimi programında, çocuğun gelişim düzeyleri ile hedeflerin birbirleriyle paralellik göstermemesi”ne sınıf öğretmenleri 3,764 ortalamayla katılım düzeyinde bir görüş belirtirken, beden eğitimi öğretmenleri ise sınıf öğretmenlerinden daha yüksek bir düzeyde 4,156 ortalamayla yine katılım

düzeyinde görüş bildirmişlerdir. Sınıf öğretmenleri ve beden eğitimi öğretmenleri bu nedeni beden eğitimi dersinin amaçlarına göre uygulanamamasında beden eğitimi programından kaynaklanan nedenlerden biri olarak görmekte ve aralarında anlamlı farklılık bulunmaktadır [$t_{(891,64)}=8,412, p<0,05$].

Beden eğitimi dersinin amaçlarına göre uygulanamamasında beden eğitimi programından kaynaklanan nedenlerden “beden eğitimi programında, özel eğitime muhtaç ve engelli öğrencilerin eğitimiyle ilgili açıklamaların yeterli olmaması”na örnek kitleyi oluşturan sınıf öğretmenleri ve beden eğitimi öğretmenlerinin katılımları arasında anlamlı bir fark yoktur [$t_{(956,81)}=1,016, p>0,05$]. Hem beden eğitimi öğretmenleri hem de sınıf öğretmenleri bu nedene tamamen katılım düzeyinde cevaplar vermişlerdir. Diğer taraftan beden eğitimi öğretmenlerinin katılım ortalaması sınıf öğretmenlerine nazaran daha yüksektir (Beden eğitimi öğretmeni: $\bar{x}=4,310$, Sınıf öğretmeni: $\bar{x}=4,266$).

“Beden eğitimi programında çocuk ve gençlerin yaş, cinsiyet, ilgi, yetenek ve seviyelerine göre nasıl bir seçim veya yönlendirme yapılacağına yönelik yeterli bir açıklama bulunmaması”nın beden eğitimi dersinin amaçlarına göre uygulanamamasında beden eğitimi programından kaynaklanan nedenlerden biri olduğuna katılım düzeyiyle ilgili, örnek gruptaki beden eğitimi öğretmenleri ve sınıf öğretmenlerinin verdikleri cevaplar arasında anlamlı farklılık bulunmamaktadır [$t_{(887,10)}=,151, p>0,05$]. Bu nedene beden eğitimi ve sınıf öğretmenlerinin katılım ortalamaları tamamen katılım düzeyindedir (Beden eğitimi öğretmeni: $\bar{x}=4,289$, Sınıf öğretmeni: $\bar{x}=4,296$).

“Beden eğitimi programında çocuğun sosyal, psikolojik, zihinsel ve fiziksel özelliklerinin nasıl geliştirileceğine ilişkin yeterli açıklama olmaması”nın beden eğitimi dersinin amaçlarına göre uygulanamamasında, beden eğitimi programından kaynaklanan nedenlerden biri olarak görülüp görülmediği hususunda örnek kitledeki sınıf öğretmenleri ve beden eğitimi öğretmenlerinin görüşleri arasında anlamlı farklılık bulunmamıştır [$t_{(861,30)}=-,460, p>0,05$]. Bu nedene katılım düzeyi gerek sınıf öğretmenlerinde gerekse beden eğitimi öğretmenlerinde tamamen katılım düzeyindedir (Beden eğitimi öğretmeni: $\bar{x}=4,280$, Sınıf öğretmeni: $\bar{x}=4,259$).

Beden eğitimi dersinin amaçlarına göre uygulanamamasında beden eğitimi programından kaynaklanan nedenlerden “beden eğitimi programında, hedeflerde öğrencilerin gelişim ihtiyaçları ve beklentilerinin yeterince dikkate alınmaması”na örneklem gurubu teşkil eden sınıf öğretmenleri ve beden eğitimi öğretmenlerinin katılım düzeyleri arasında anlamlı farklılık bulunmaktadır [$t_{(908,00)}=3,898$, $p<0,05$]. Bu nedene sınıf öğretmenleri 4,167 aritmetik ortalamayla katılım seviyesinde görüş belirtmişlerdir. Beden eğitimi öğretmenleri ise sınıf öğretmenlerinden daha fazla olarak 4,346 aritmetik ortalamayla tamamen katılım düzeyinde görüş belirtmişlerdir.

4.1.2.3. Beden Eğitimi Öğretiminde Kullanılan Öğretim Yöntem ve Tekniklerinden Kaynaklanan Nedenler

Tablo:7 Beden Eğitimi Dersinin Amaçlarına Göre Uygulanamama Nedenleri; Beden Eğitimi Öğretiminde Kullanılan Öğretim Yöntem ve Tekniklerinden Kaynaklanan Nedenler									
Nedenler		Tercihler						$\bar{X}$ s s	
		1	2	3	4	5	Toplam		
İlköğretim beden eğitimi öğretiminde, sınıfların çok kalabalık olması, istenilen yöntem ve tekniklerin kullanılmasını zorlaştırması.	N	14	69	61	645	787	1576	4,346	,820
	%	,9	4,4	3,9	40,9	49,9	100,0		
Öğretmenlerin ilköğretim beden eğitimi öğretiminde kullanılan yöntem ve tekniklerle ilgili yeterli bilgiye sahip olmaması.	N	26	113	86	613	738	1576	4,220	,953
	%	1,6	7,2	5,5	38,9	46,8	100,0		
İlköğretim beden eğitimi öğretiminde, öğretilen konuların vücuda etkisinin günlük hayattan örneklerle açıklanmaması.	N	24	124	101	837	490	1576	4,043	,908
	%	1,5	7,9	6,4	53,1	31,1	100,0		
İlköğretim beden eğitimi programının yüklü olması nedeniyle, öğretim yöntemlerinin yeterince kullanılamaması.	N	36	165	126	834	415	1576	3,905	,979
	%	2,3	10,5	8,0	52,9	26,3	100,0		
İlköğretim beden eğitimi öğretiminde, kullanılan bazı yöntem ve tekniklerin çok zaman alması.	N	29	161	164	944	278	1576	3,812	,905
	%	1,8	10,2	10,4	59,9	17,6	100,0		
Öğretmenlerin ilköğretim beden eğitimi derslerinde, farklı yöntem ve teknikler kullanarak, öğrencinin derse aktif olarak katılımının sağlanamaması.	N	96	287	107	540	546	1576	3,731	1,272
	%	6,1	18,2	6,8	34,3	34,6	100,0		
Öğretmenlerin ilköğretim beden eğitimi öğretiminde, yöntem ve tekniklerin kullanılmasında yaratıcı ve istekli olmamaları.	N	133	250	114	524	555	1576	3,709	1,317
	%	8,4	15,9	7,2	33,2	35,2	100,0		
İlköğretim beden eğitimi öğretiminde, kullanılan yöntemlerin öğrencinin sosyalleşmesini pekiştirici ve birlikte koordineli çalışmayı gerektiren yöntemlerden seçilmemesi.	N	105	206	117	820	328	1576	3,672	1,139
	%	6,7	13,1	7,4	52,0	20,8	100,0		
İlköğretim beden eğitimi öğretiminde, her yeni konu öğretilmeden önce işlenecek yeni konu hakkında öğrenciye genel bilgi verilmemesi.	N	121	317	117	760	261	1576	3,458	1,201
	%	7,7	20,1	7,4	48,2	16,6	100,0		
Hiç Katılmıyorum (1,00-1,80), Katılmıyorum (1,81-2,60), Kararsızım (2,61-3,40), Katılıyorum (3,41-4,20), Tamamen Katılıyorum (4,21-5,00), Kısaltmalar: 1: Hiç katılmıyorum, 2: Katılmıyorum, 3: Kararsızım, 4: Katılıyorum, 5: Tamamen katılıyorum, $\bar{X}$: Ortalama, s s: Standart Sapma, N: Sayı, %: Yüzde									

Örnek kitle beden eğitimi dersinin amaçlarına göre uygulanamamasında beden eğitimi öğretiminde kullanılan öğretim yöntem ve tekniklerinden kaynaklanan

nedenlerden “ilköğretim beden eğitimi öğretiminde, sınıfların çok kalabalık olması, istenilen yöntem ve tekniklerin kullanılmasını zorlaştırması”na %4,4 katılmıyorum, %3,9 kararsızım, %40,9 katılıyorum ve %49,9 tamamen katılıyorum biçiminde görüşlerini belirtmişlerdir. Ayrıca örnek grup bu nedeni 4,346 aritmetik ortalamayla tamamen katılım düzeyinde en önemli neden olarak görmektedir.

Araştırma kitlesindeki beden eğitimi öğretmenleri ve sınıf öğretmenleri beden eğitimi dersinin amaçlarına göre uygulanamamasında beden eğitimi öğretiminde kullanılan öğretim yöntem ve tekniklerinden kaynaklanan nedenlerden “öğretmenlerin ilköğretim beden eğitimi öğretiminde kullanılan yöntem ve tekniklerle ilgili yeterli bilgiye sahip olmaması”na %1,6 hiç katılmıyorum %7,2 katılmıyorum, %5,5 kararsızım, %38,9 katılıyorum ve %46,8 tamamen katılıyorum biçiminde görüşlerini belirtmiştir. Diğer taraftan araştırma kitlesindeki beden eğitimi öğretmenleri ve sınıf öğretmenleri genel olarak bu nedene 4,220 aritmetik ortalamayla tamamen katılmaktadırlar.

Örnek gruba göre “ilköğretim beden eğitimi öğretiminde, öğretilen konuların vücuda etkisinin günlük hayattan örneklerle açıklanmaması”nı beden eğitimi dersinin amaçlarına göre uygulanamamasında beden eğitimi öğretiminde kullanılan öğretim yöntem ve tekniklerinden kaynaklanan nedenlerden biri olarak görme düzeyinin aritmetik ortalaması 4,043’tür. Bu aritmetik ortalama katılım düzeyindedir. Örnek grup bu nedene %1,5 hiç katılmamakta, %7,9 katılmamakta, %6,4 kararsız kalmakta, %53,1 katılmakta ve %31,1 tamamen katılmaktadır.

Beden eğitimi dersinin amaçlarına göre uygulanamamasında beden eğitimi öğretiminde kullanılan öğretim yöntem ve tekniklerinden kaynaklanan nedenlerden “ilköğretim beden eğitimi programının yüklü olması nedeniyle, öğretim yöntemlerinin yeterince kullanılamaması”na araştırmanın örnek kitlesini teşkil eden beden eğitimi öğretmenleri ve sınıf öğretmenlerinin katılımları şu şekildedir. Örnek kitlenin %2,3 hiç katılmamakta, %10,5 katılmamakta, %8 kararsız kalmakta, %52,9 katılmakta ve %26,3 tamamen katılmaktadır. Örnek kitlenin aritmetik ortalaması ise 3,905’tir. Bu aritmetik ortalama katılım düzeyinde bulunmaktadır.

Araştırma kitlesi beden eğitimi dersinin amaçlarına göre uygulanamamasında beden eğitimi öğretiminde kullanılan öğretim yöntem ve tekniklerinden kaynaklanan nedenlerden “ilköğretim beden eğitimi öğretiminde, kullanılan bazı yöntem ve tekniklerin çok zaman alması”na %1,8 hiç katılmamakta, %10,2 katılmamakta, %10,4 kararsız, %59,9 katılmakta ve %17,6 tamamen katılmaktadır. Araştırma kitlesinin bu nedene katılım aritmetik ortalaması ise 3,812 düzeyinde olup bu düzey katılım seviyesindedir.

Beden eğitimi dersinin amaçlarına göre uygulanamamasında beden eğitimi öğretiminde kullanılan öğretim yöntem ve tekniklerinden kaynaklanan nedenlerden “öğretmenlerin ilköğretim beden eğitimi derslerinde, farklı yöntem ve teknikler kullanarak, öğrencinin derse aktif olarak katılımının sağlanamaması”na örnek kitlenin katılım oranları ise; %6,1 hiç katılmama, %18,2 katılmama, %6,8 kararsız, %34,3 katılma ve %34,6 tamamen katılma biçimindedir. Örnek kitlenin bu nedene katılım aritmetik ortalaması 3,731’dir. Bu aritmetik ortalama katılım düzeyinde bulunmaktadır.

“Öğretmenlerin ilköğretim beden eğitimi öğretiminde, yöntem ve tekniklerin kullanılmasında yaratıcı ve istekli olmamaları”nın beden eğitimi dersinin amaçlarına göre uygulanamamasında, beden eğitimi öğretiminde kullanılan öğretim yöntem ve tekniklerinden kaynaklanan nedenlerden biri olmasına, örnek grubun genel katılım aritmetik ortalaması 3,709’dur. Bu aritmetik ortalama katılım düzeyinde bulunmaktadır. Bu nedene örnek grubun genel katılım oranları ise %8,4 hiç katılmama, %15,9 katılmama, %7,2 kararsız kalma, %33,2 katılma ve %35,2 tamamen katılma biçimindedir.

Araştırma kitlesini oluşturan beden eğitimi ve sınıf öğretmenleri, beden eğitimi dersinin amaçlarına göre uygulanamamasında beden eğitimi öğretiminde kullanılan öğretim yöntem ve tekniklerinden kaynaklanan nedenlerden “ilköğretim beden eğitimi öğretiminde, kullanılan yöntemlerin öğrencinin sosyalleşmesini pekiştirici ve birlikte koordineli çalışmayı gerektiren yöntemlerden seçilmemesi”ne %6,7 hiç katılmamakta, %13,1 katılmamakta, %7,4 kararsız kalmakta, %52 katılmakta, %20,8 tamamen katılmaktadır. Bu nedene araştırma kitlesini oluşturan

sınıf öğretmenleri ve beden eğitimi öğretmenlerinin katılım aritmetik ortalaması 3,672'dir. Bu aritmetik ortalama katılım düzeyinde bulunmaktadır.

Beden eğitimi dersinin amaçlarına göre uygulanamamasında beden eğitimi öğretiminde kullanılan öğretim yöntem ve tekniklerinden kaynaklanan nedenlerden “ilköğretim beden eğitimi öğretiminde, her yeni konu öğretilmeden önce işlenecek yeni konu hakkında öğrenciye genel bilgi verilmemesi”ne örnek grubun %7,7'si hiç katılmamakta, %20,1'i katılmamakta, %7,4'ü kararsız kalmakta, %48,2'si katılmakta ve %16,6'sı tamamen katılmaktadır. Örnek grubun bu nedene katılım aritmetik ortalaması ise 3,458'dir. Bu aritmetik ortalama yine katılım düzeyinde bulunmaktadır.

Beden eğitimi dersinin amaçlarına göre uygulanamamasında beden eğitimi öğretiminde kullanılan öğretim yöntem ve tekniklerinden kaynaklanan nedenlerden “ilköğretim beden eğitimi programının yüklü olması nedeniyle, öğretim yöntemlerinin yeterince kullanılamaması”na örnek kitledeki sınıf öğretmenleri 3,798 aritmetik ortalama ile, beden eğitimi öğretmenleri ise sınıf öğretmenlerinden daha yüksek aritmetik ortalama ile ($\bar{x}=4,181$) katılmaktadırlar. Bu nedene katılımlarda sınıf öğretmenleri ve beden eğitimi öğretmenleri arasında anlamlı farklılık bulunmaktadır [$t_{(880,32)}=7,388, p<0,05$] (Tablo:8).

Araştırma kitlesini oluşturan sınıf öğretmenleri beden eğitimi öğretmenlerine göre beden eğitimi dersinin amaçlarına göre uygulanamamasında beden eğitimi öğretiminde kullanılan öğretim yöntem ve tekniklerinden kaynaklanan nedenlerden “öğretmenlerin ilköğretim beden eğitimi öğretiminde kullanılan yöntem ve tekniklerle ilgili yeterli bilgiye sahip olmaması”na daha fazla katılmaktadırlar. Bu nedene sınıf öğretmenlerinin katılım puanı tamamen katılım düzeyinde iken beden eğitimi öğretmenlerinin puanı ise katılım düzeyinde kalmıştır (Sınıf öğretmeni: $\bar{x}=4,230$, Beden eğitimi öğretmeni: $\bar{x}=4,196$). Beden eğitimi öğretmenleri ve sınıf öğretmenlerinin bu nedene katılımlarında kendi aralarında anlamlı farklılık bulunmamaktadır [$t_{(806,18)}=-,624, p>0,05$] (Tablo:8).

Tablo:8 Beden Eğitimi Dersinin Amaçlarına Göre Uygulanamama Nedenleri; Beden Eğitimi Öğretiminde Kullanılan Öğretim Yöntem ve Tekniklerinden Kaynaklanan Nedenlerin, Beden Eğitimi ve Sınıf Öğretmeni Olmaya Göre Karşılaştırılması																
Nedenler	Ö	1	%	2	%	3	%	4	%	5	%	$\bar{x}$	s s	t	s d	p
İlköğretim beden eğitimi programının yüklü olması nedeniyle, öğretim yöntemlerinin yeterince kullanılamaması.	S	2,6	11,8	9,7	54,8	21,1	3,798	,989						-7,388	880,32	,000
	B	1,4	7,0	3,6	48,2	39,8	4,181	,897								
Öğretmenlerin ilköğretim beden eğitimi öğretiminde kullanılan yöntem ve tekniklerle ilgili yeterli bilgiye sahip olmaması.	S	1,8	6,6	6,3	37,6	47,8	4,230	,954						,624	806,18	,533
	B	1,4	8,6	3,4	42,3	44,3	4,196	,952								
Öğretmenlerin ilköğretim beden eğitimi öğretiminde, yöntem ve tekniklerin kullanılmasında yaratıcı ve istekli olmamaları.	S	3,1	11,5	8,7	35,9	40,8	3,999	1,110						13,120	637,31	,000
	B	22,2	27,1	3,4	26,5	20,8	2,966	1,503								
Öğretmenlerin ilköğretim beden eğitimi derslerinde, farklı yöntem ve teknikler kullanarak, öğrencinin derse aktif olarak katılımının sağlanamaması.	S	2,3	11,8	8,5	36,2	41,3	4,022	1,084						13,973	654,88	,000
	B	15,8	34,6	2,5	29,4	17,6	2,984	1,408								
İlköğretim beden eğitimi öğretiminde, her yeni konu öğretilmeden önce işlenecek yeni konu hakkında öğrenciye genel bilgi verilmemesi.	S	2,1	13,9	8,9	58,0	17,0	3,739	,969						13,597	607,60	,000
	B	21,9	36,0	3,6	23,1	15,4	2,739	1,421								
İlköğretim beden eğitimi öğretiminde, kullanılan bazı yöntem ve tekniklerin çok zaman alması.	S	1,7	11,0	12,8	60,6	13,9	3,740	,890						-5,028	781,32	,000
	B	2,3	8,1	4,3	58,1	27,1	3,997	,919								
İlköğretim beden eğitimi öğretiminde, sınıfların çok kalabalık olması, istenilen yöntem ve tekniklerin kullanılmasını zorlaştırması.	S	1,1	5,6	4,9	41,2	47,2	4,277	,875						-6,181	1111,78	,000
	B	,5	1,1	1,1	40,3	57,0	4,522	,628								
İlköğretim beden eğitimi öğretiminde, öğretilen konuların vücuda etkisinin günlük hayattan örneklerle açıklanamaması.	S	1,9	8,6	7,7	56,9	24,9	3,940	,918						-7,659	886,04	,000
	B	,5	5,9	3,2	43,4	47,1	4,307	,827								
İlköğretim beden eğitimi öğretiminde, kullanılan yöntemlerin öğrencinin sosyalleşmesini pekiştirici ve birlikte koordineli çalışmayı gerektiren yöntemlerden seçilmemesi.	S	1,3	7,5	8,6	62,3	20,2	3,925	,838						11,968	551,94	,000
	B	20,4	27,4	4,3	25,6	22,4	3,022	1,498								
N: Sayı, S: 1134, B: 442, Hiç Katılmıyorum (1,00-1,80), Katılmıyorum (1,81-2,60), Kararsızım (2,61-3,40), Katılıyorum (3,41-4,20), Tamamen Katılıyorum (4,21-5,00), Kısaltmalar: 1: Hiç katılmıyorum, 2: Katılmıyorum, 3: Kararsızım, 4: Katılıyorum, 5: Tamamen katılıyorum, $\bar{X}$: Ortalama, s s: Standart Sapma, s d: Serbestlik derecesi, t: t değeri, p: Anlamlılık düzeyi, S: Sınıf öğretmeni, B: Beden Eğitimi Öğretmeni, Ö: Öğretmen																

Örnek kitledeki beden eğitimi öğretmenleri ve sınıf öğretmenlerinin beden eğitimi dersinin amaçlarına göre uygulanamamasında beden eğitimi öğretiminde kullanılan öğretim yöntem ve tekniklerinden kaynaklanan nedenlerden “öğretmenlerin ilköğretim beden eğitimi öğretiminde, yöntem ve tekniklerin kullanılmasında yaratıcı ve istekli olmamaları”na katılımları arasında anlamlı farklılık bulunmaktadır [$t_{(637,31)} = 13,120$, $p < 0,05$]. Sınıf öğretmenleri bu nedene beden eğitimi öğretmenlerinden daha yüksek ortalamada katılmışlardır. Beden eğitimi öğretmenlerinin aritmetik ortalaması 2,966’dır. Ayrıca beden eğitimi öğretmenlerinin bu nedene %49,3 oranında katılmama ve hiç katılmama düzeyinde görüş belirtmişlerdir. Sınıf öğretmenlerinin bu nedene katılım ortalaması ise 3,999’dur. Bu ortalama katılım düzeyinde bulunmaktadır.

“Öğretmenlerin ilköğretim beden eğitimi derslerinde, farklı yöntem ve teknikler kullanarak, öğrencinin derse aktif olarak katılımının sağlanamaması”nın beden eğitimi dersinin amaçlarına göre uygulanamamasında beden eğitimi öğretiminde kullanılan öğretim yöntem ve tekniklerinden kaynaklanan nedenlerden biri olarak görülmesinde örneklem grubundaki sınıf öğretmenleri ve beden eğitimi öğretmenlerinin belirttikleri katılım düzeyleri arasında anlamlı farklılık bulunmaktadır [$t_{(654,88)}=13,973$, $p<0,05$]. Sınıf öğretmenleri beden eğitimi öğretmenlerine nazaran bu nedene katılmakta ve bu neden için sınıf öğretmenlerinin aritmetik ortalaması katılım düzeyinde bulunmaktadır (Sınıf öğretmeni: $\bar{x}=4,022$, Beden eğitimi öğretmeni: $\bar{x}=2,984$). Diğer taraftan beden eğitimi öğretmenleri adı geçen neden için %50,4 oranında katılmama ve hiç katılmama düzeyinde görüş belirtmişlerdir.

Beden eğitimi dersinin amaçlarına göre uygulanamamasında beden eğitimi öğretiminde kullanılan öğretim yöntem ve tekniklerinden kaynaklanan nedenlerden “ilköğretim beden eğitimi öğretiminde, her yeni konu öğretilmeden önce işlenecek yeni konu hakkında öğrenciye genel bilgi verilmemesi” nedenine örnek kitledeki beden eğitimi öğretmenleri ve sınıf öğretmenlerinin katılımlarında anlamlı farklılık bulunmaktadır [$t_{(607,60)}=13,597$, $p<0,05$]. Sınıf öğretmenleri bu nedeni beden eğitimi öğretmenlerinden daha fazla olmak üzere 3,739 aritmetik ortalamayla katılım düzeyinde önemli bir neden olarak görmektedir. Beden eğitimi öğretmenlerinin aritmetik ortalaması ise 2,739’dur. Bunun yanında adı geçen nedene beden eğitimi öğretmenleri %21,9 oranında hiç katılmadıklarını ve %36 oranında da katılmadıklarını dile getirmektedirler.

Araştırma grubunda bulunan beden eğitimi öğretmenleri, sınıf öğretmenlerine nazaran beden eğitimi dersinin amaçlarına göre uygulanamamasında beden eğitimi öğretiminde kullanılan öğretim yöntem ve tekniklerinden kaynaklanan nedenlerden “ilköğretim beden eğitimi öğretiminde, kullanılan bazı yöntem ve tekniklerin çok zaman alması”na biraz daha yüksek ortalamayla katılmaktadırlar. Bu nedene beden eğitimi öğretmenlerinin katılım aritmetik ortalaması 3,997’dir. Sınıf öğretmenlerinin aritmetik ortalaması ise 3,740’dır. Her iki ortalama katılım düzeyinde bulunmaktadır.

Diğer taraftan sınıf öğretmenleri ve beden eğitimi öğretmenlerinin bu nedene katılımında anlamlı farklılık bulunmaktadır [$t_{(781,32)}=5,028$, $p<0,05$].

Örnek kitledeki beden eğitimi öğretmenleri sınıf öğretmenlerine nazaran beden eğitimi dersinin amaçlarına göre uygulanamamasında beden eğitimi öğretiminde kullanılan öğretim yöntem ve tekniklerinden kaynaklanan nedenlerden “ilköğretim beden eğitimi öğretiminde, sınıfların çok kalabalık olması, istenilen yöntem ve tekniklerin kullanılmasını zorlaştırması”na daha fazla katılmışlardır. Hem sınıf öğretmenlerinin hem de beden eğitimi öğretmenlerinin bu nedene katılım düzeyleri tamamen katılım seviyesinde bulunmaktadır (Beden eğitimi öğretmeni: $\bar{x}=4,522$, Sınıf öğretmeni: $\bar{x}=4,277$). Sınıf öğretmenleri ve beden eğitimi öğretmenleri arasında bu neden için belirtilen katılım düzeylerine göre anlamlı farklılık bulunmaktadır [$t_{(1111,78)}=6,181$, $p<0,05$].

“İlköğretim beden eğitimi öğretiminde, öğretilen konuların vücuda etkisinin günlük hayattan örneklerle açıklanmaması”nın beden eğitimi dersinin amaçlarına göre uygulanamamasında beden eğitimi öğretiminde kullanılan öğretim yöntem ve tekniklerinden kaynaklanan nedenlerden biri olarak görülmesi beden eğitimi öğretmenleri ve sınıf öğretmenleri tarafından değerlendirilmiştir. Sınıf öğretmenleri bu nedeni katılım düzeyinde bir ortalama da değerlendirirken beden eğitimi öğretmenleri sınıf öğretmenlerinden daha yüksek bir puanda tamamen katılım düzeyinde değerlendirmişlerdir (Beden eğitimi öğretmeni: $\bar{x}=4,307$, Sınıf öğretmeni: $\bar{x}=3,940$). Beden eğitimi öğretmenleri ve sınıf öğretmenlerinin bu nedene katılımlarında anlamlı farklılık bulunmaktadır [$t_{(886,04)}=7,659$, $p<0,05$].

“İlköğretim beden eğitimi öğretiminde, kullanılan yöntemlerin öğrencinin sosyalleşmesini pekiştirici ve birlikte koordineli çalışmayı gerektiren yöntemlerden seçilmemesi”nin beden eğitimi dersinin amaçlarına göre uygulanamamasında beden eğitimi öğretiminde kullanılan öğretim yöntem ve tekniklerinden kaynaklanan nedenlerden biri olarak görme hususunda, örnek kitledeki beden eğitimi öğretmenleri ve sınıf öğretmenlerinin görüşleri arasında anlamlı farklılık görülmektedir [$t_{(551,94)}=11,968$, $p<0,05$]. Beden eğitimi öğretmenleri adı geçen nedene %20,4 oranında hiç katılmamakta ve %27,4 oranında da katılmamaktadır. Diğer taraftan

sınıf öğretmenleri adı geçen nedene %62,3 oranında katılmakta ve %20,2 oranında da tamamen katılmaktadır. Ayrıca sınıf öğretmenlerinin bu neden için aritmetik ortalaması 3,925 ve beden eğitimi öğretmenlerinin aritmetik ortalaması ise 3,022 seviyesinde bulunmaktadır. Bu aritmetik ortalamalar ışığında sınıf öğretmenlerinin bu nedene katılım düzeyinde iştirak ettikleri ortaya çıkmıştır.

4.1.2.4. Beden Eğitimi Dersinde Kullanılan Ölçme ve Değerlendirmeden Kaynaklanan Nedenler

Tablo:9 Beden Eğitimi Dersinin Amaçlarına Göre Uygulanamama Nedenleri; Beden Eğitimi Dersinde Kullanılan Ölçme ve Değerlendirmeden Kaynaklanan Nedenler									
Nedenler		Tercihler						$\bar{X}$ s s	
		1	2	3	4	5	Toplam		
İlköğretim beden eğitimi öğretiminde kullanılan not sistemine göre öğrencilerde oluşan ‘nasıl olsa geçerim’ düşüncesi.	N	13	70	54	627	812	1576	4,367	,816
	%	,8	4,4	3,4	39,8	51,5	100,0		
İlköğretim beden eğitimi öğretiminde, yapılan ölçme çalışmalarında bilgi, beceri, tavır ve alışkanlıkların tamamının ölçülememesi.	N	18	92	92	737	637	1576	4,194	,872
	%	1,1	5,8	5,8	46,8	40,4	100,0		
İlköğretim beden eğitimi öğretiminde, ölçme esnasında öğretmenlerin bu derse gereken hassasiyeti göstermemesi.	N	36	149	95	591	705	1576	4,129	1,036
	%	2,3	9,5	6,0	37,5	44,7	100,0		
İlköğretim beden eğitimi öğretiminde, kullanılan ölçme ve değerlendirme hakkında öğrencilerin yeterince bilgilendirilmemesi.	N	24	156	100	660	636	1576	4,096	,995
	%	1,5	9,9	6,3	41,9	40,4	100,0		
İlköğretim beden eğitimi öğretiminde, kullanılan ölçme ve değerlendirme hakkında öğretmenlerin yeterli bilgiye sahip olmamaları.	N	36	171	108	681	580	1576	4,014	1,037
	%	2,3	10,9	6,9	43,2	36,8	100,0		
İlköğretim beden eğitimi öğretiminde, her konunun ardından uygulanabilecek gözlem formlarının oluşturulmaması.	N	44	141	121	849	421	1576	3,927	,973
	%	2,8	8,9	7,7	53,9	26,7	100,0		
İlköğretim beden eğitimi öğretiminde, dönem boyu düzenli olarak ölçme, değerlendirme yapılmaması.	N	35	190	100	876	375	1576	3,866	,983
	%	2,2	12,1	6,3	55,6	23,8	100,0		
İlköğretim beden eğitimi öğretiminde, ölçme anında öğrenciye yeterli sürenin verilmemesi.	N	44	284	112	840	296	1576	3,672	1,060
	%	2,8	18,0	7,1	53,3	18,8	100,0		
İlköğretim beden eğitimi öğretiminde, ölçme yaparken tarafsız davranılmaması.	N	244	802	128	248	154	1576	2,534	1,208
	%	15,5	50,9	8,1	15,7	9,8	100,0		
Hiç Katılmıyorum (1,00-1,80), Katılmıyorum (1,81-2,60), Kararsızım (2,61-3,40), Katılıyorum (3,41-4,20), Tamamen Katılıyorum (4,21-5,00), Kısaltmalar: 1: Hiç katılmıyorum, 2: Katılmıyorum, 3: Kararsızım, 4: Katılıyorum, 5: Tamamen katılıyorum, $\bar{X}$: Ortalama, s s: Standart Sapma, N: Sayı, %: Yüzde									

Beden eğitimi dersinin amaçlarına göre uygulanamamasında beden eğitimi dersinde kullanılan ölçme ve değerlendirmeden kaynaklanan nedenlerden “ilköğretim beden eğitimi öğretiminde, kullanılan not sistemine göre öğrencilerde oluşan ‘nasıl olsa geçerim’ düşüncesi” nedenine örnek kitlenin geneli 4,367 aritmetik ortalamayla tamamen katılım seviyesinde bu nedeni etkili bulmuşlardır. Örnek kitle

bu nedene %4,4 katılmamakta, %3,4 kararsız kalmakta, %39,8 katılmakta, %51,5 tamamen katılmaktadır.

Örnek kitledeki sınıf öğretmenleri ve beden eğitimi öğretmenlerinin görüşlerine istinaden, beden eğitimi dersinin amaçlarına göre uygulanamamasında beden eğitimi dersinde kullanılan ölçme ve değerlendirmeden kaynaklanan nedenlerden “ilköğretim beden eğitimi öğretiminde, yapılan ölçme çalışmalarında bilgi, beceri, tavır ve alışkanlıkların tamamının ölçülememesi” nedeni 4,194 aritmetik ortalamayla katılım düzeyinde etkili bir sebeptir. Örnek kitle bu nedene %1,1 hiç katılmamakta, %5,8 katılmamakta, %5,8 kararsız kalmakta, %46,8 katılmakta, %40,4 tamamen katılmaktadır.

Araştırma kitlesi beden eğitimi dersinin amaçlarına göre uygulanamamasında beden eğitimi dersinde kullanılan ölçme ve değerlendirmeden kaynaklanan nedenlerden “ilköğretim beden eğitimi öğretiminde, ölçme esnasında öğretmenlerin bu derse gereken hassasiyeti göstermemesi” nedenine %2,3’ü hiç katılmamakta, %9,5’i katılmamakta, %6’sı kararsız kalmakta, %37,5’i katılmakta, %44,7’si tamamen katılmaktadır. Ayrıca araştırma kitlesinin bu nedeni önemli görme düzeyi katılım seviyesindedir ($\bar{x}=4,129$).

“İlköğretim beden eğitimi öğretiminde, kullanılan ölçme ve değerlendirme hakkında öğrencilerin yeterince bilgilendirilmemesi”ni beden eğitimi dersinin amaçlarına göre uygulanamamasında beden eğitimi dersinde kullanılan ölçme ve değerlendirmeden kaynaklanan nedenlerden biri olarak görme örnek kitlenin geneline göre 4,096 aritmetik ortalamada katılım düzeyindedir. Diğer taraftan örnek kitlenin %1,5’i bu nedene hiç katılmamakta, %9,9’u bu nedene katılmamakta, %6,3’ü bu neden için kararsız kalmakta, %41,9’u bu nedene katılmakta ve %40,4’ü bu nedene tamamen katılmaktadır.

Araştırma kitlesini oluşturan sınıf öğretmenleri ve beden eğitimi öğretmenleri, beden eğitimi dersinin amaçlarına göre uygulanamamasında beden eğitimi dersinde kullanılan ölçme ve değerlendirmeden kaynaklanan nedenlerden “ilköğretim beden eğitimi öğretiminde, kullanılan ölçme ve değerlendirme hakkında

öğretmenlerin yeterli bilgiye sahip olmamaları” nedenine %2,3 hiç katılmamakta, %10,9 katılmamakta, %6,9 kararsız kalmakta, %43,2 katılmakta ve %36,8 tamamen katılmaktadır. Belirtilen bu nedenin genel bir problem olarak görülme ortalaması 4,014’tür. Bu aritmetik ortalama katılım düzeyinde bulunmaktadır.

Beden eğitimi dersinin amaçlarına göre uygulanamamasında beden eğitimi dersinde kullanılan ölçme ve değerlendirmeden kaynaklanan nedenlerden “ilköğretim beden eğitimi öğretiminde, her konunun ardından uygulanabilecek gözlem formlarının oluşturulmaması”nı bir neden olarak görme örnek gruba göre şu şekildedir; %2,8’i hiç katılmamakta, %8,9’u katılmamakta, %7,7’si kararsız kalmakta, %53,9’u katılmakta ve %26,7’si tamamen katılmaktadır. Örnek kitlenin genel katılım puanı 3,927’dir. Belirtilen bu puan katılım düzeyinde bulunmaktadır.

Örnek kitledeki sınıf öğretmenleri ve beden eğitimi öğretmenlerine göre beden eğitimi dersinin amaçlarına göre uygulanamamasında beden eğitimi dersinde kullanılan ölçme ve değerlendirmeden kaynaklanan nedenlerden “ilköğretim beden eğitimi öğretiminde, dönem boyu düzenli olarak ölçme, değerlendirme yapılmaması” 3,866 aritmetik ortalamayla katılım düzeyinde önemli bir nedendir. Ayrıca örnek kitlenin %2,2’si bu nedene hiç katılmamakta, %12,1’i bu nedene katılmamakta, %6,3’ü bu neden için kararsız kalmakta, %55,6’sı bu nedene katılmakta ve %23,8’i bu nedene tamamen katılmaktadır.

“İlköğretim beden eğitimi öğretiminde, ölçme anında öğrenciye yeterli sürenin verilmemesi”ni beden eğitimi dersinin amaçlarına göre uygulanamamasında beden eğitimi dersinde kullanılan ölçme ve değerlendirmeden kaynaklanan nedenlerden biri olarak göremeye örnek kitlenin %2,8’i hiç katılmamakta, %18’i katılmamakta, %7,1’i kararsız bulunmakta, %53,3’ü katılmakta ve 18,8’i tamamen katılmaktadır. Bu nedenin ortalama puanı 3,672’dir. Bu puan katılım düzeyinde bulunmaktadır.

Araştırmanın örnek kitlesini oluşturan beden eğitimi öğretmenleri ve sınıf öğretmenlerinin, beden eğitimi dersinin amaçlarına göre uygulanamamasında beden eğitimi dersinde kullanılan ölçme ve değerlendirmeden kaynaklanan nedenlerden “ilköğretim beden eğitimi öğretiminde, ölçme yaparken tarafsız davranılmaması” nedenine verdikleri cevaplar sınıf öğretmeni olma veya beden eğitimi öğretmeni olmaya göre anlamlı farklılık göstermemektedir [$t_{(671,00)}=,427$, $p>0,05$]. Sınıf öğretmenleri ve beden eğitimi öğretmenleri bu nedene yaklaşık olarak aynı düzeyde katılmadıklarını belirtmişlerdir (Beden eğitimi öğretmeni: $\bar{x}=2,511$, Sınıf öğretmeni: $\bar{x}=2,543$).

Beden eğitimi dersinin amaçlarına göre uygulanamamasında beden eğitimi dersinde kullanılan ölçme ve değerlendirmeden kaynaklanan nedenlerden “ilköğretim beden eğitimi öğretiminde, ölçme anında öğrenciye yeterli sürenin verilmemesi”ne örnek kitledeki sınıf öğretmenleri 3,594 aritmetik ortalamayla katılırken, beden eğitimi öğretmenleri sınıf öğretmenlerinden daha yüksek aritmetik ortalamayla ($\bar{x}=3,873$) katılmaktadırlar. Sınıf öğretmenleri ve beden eğitimi öğretmenlerinin bu nedene katılımları arasında anlamlı farklılık bulunmaktadır [$t_{(773,59)}=4,632$, $p<0,05$].

Örnek kitledeki beden eğitimi öğretmenleri ve sınıf öğretmenlerinin beden eğitimi dersinin amaçlarına göre uygulanamamasında beden eğitimi dersinde kullanılan ölçme ve değerlendirmeden kaynaklanan nedenlerden “ilköğretim beden eğitimi öğretiminde, dönem boyu düzenli olarak ölçme, değerlendirme yapılmaması”na katılımları arasında anlamlı farklılık bulunmaktadır [$t_{(773,00)}=5,644$, $p<0,05$]. Beden eğitimi öğretmenleri bu nedene sınıf öğretmenlerinden daha yüksek ortalama katılmışlardır. Beden eğitimi öğretmenlerinin bu nedene katılım aritmetik ortalaması 4,092 ve sınıf öğretmenlerinin bu nedene katılım aritmetik ortalaması ise 3,778’dir. Her iki grubun bu neden için aritmetik ortalamaları katılım düzeyinde bulunmaktadır.

“İlköğretim beden eğitimi öğretiminde, her konunun ardından uygulanabilecek gözlem formlarının oluşturulmaması”nı beden eğitimi dersinin amaçlarına göre uygulanamamasında beden eğitimi dersinde kullanılan ölçme ve

değerlendirmeden kaynaklanan nedenlerden biri olarak görme hususunda sınıf öğretmenleri ve beden eğitimi öğretmenlerinin görüşleri arasında anlamlı farklılık bulunmaktadır [$t_{(799,69)}=4,739$, $p<0,05$]. Beden eğitimi öğretmenlerinin bu nedene katılımları $\bar{x}=4,113$ seviyesindedir. Beden eğitimi öğretmenlerinden daha az olmak suretiyle sınıf öğretmenlerinin bu nedene katılımları ise $\bar{x}=3,855$ seviyesinde bulunmaktadır. Hem sınıf öğretmenlerinin hem de beden eğitimi öğretmenlerinin bu neden için ortalama puanları katılım düzeyinde bulunmaktadır.

Beden eğitimi dersinin amaçlarına göre uygulanamamasında beden eğitimi dersinde kullanılan ölçme ve değerlendirmeden kaynaklanan nedenlerden “ilköğretim beden eğitimi öğretiminde, kullanılan ölçme ve değerlendirme hakkında öğretmenlerin yeterli bilgiye sahip olmamaları” hususuna sınıf öğretmenleri, beden eğitimi öğretmenlerinden daha yüksek ortalamayla katılmaktadırlar (Beden eğitimi öğretmeni: $\bar{x}=3,927$, Sınıf öğretmeni: $\bar{x}=4,047$). Sınıf öğretmenlerinin ve beden eğitimi öğretmenlerinin bu nedene katılımları arasında anlamlı farklılık bulunmaktadır [$t_{(881,57)}=2,156$, $p<0,05$].

Araştırma grubunda bulunan sınıf öğretmenleri ve beden eğitimi öğretmenleri “İlköğretim beden eğitimi öğretiminde, kullanılan ölçme ve değerlendirme hakkında öğrencilerin yeterince bilgilendirilmemesi”ni beden eğitimi dersinin amaçlarına göre uygulanamamasında beden eğitimi dersinde kullanılan ölçme ve değerlendirmeden kaynaklanan nedenlerden biri olarak görme, hususuna katılmaktadırlar (Beden eğitimi öğretmeni: $\bar{x}=4,081$, Sınıf öğretmeni: $\bar{x}=4,102$). Diğer taraftan sınıf öğretmenleri ve beden eğitimi öğretmenlerinin bu nedene katılım hususunda belirttikleri görüşlerde anlamlı farklılık bulunmamaktadır [$t_{(791,16)}=,370$, $p>0,05$].

Araştırma verilerinde beden eğitimi öğretmeni veya sınıf öğretmeni olma durumu açısından beden eğitimi dersinin amaçlarına göre uygulanamamasında beden eğitimi dersinde kullanılan ölçme ve değerlendirmeden kaynaklanan nedenlerden “ilköğretim beden eğitimi öğretiminde, kullanılan not sistemine göre öğrencilerde oluşan ‘nasıl olsa geçerim’ düşüncesi”ne katılımlarda anlamlı farklılık bulunmamaktadır [$t_{(887,74)}=,260$, $p>0,05$]. Sınıf öğretmenleri ve beden eğitimi

öğretmenleri bu nedene tamamen katılım düzeyinde iştirak etmişlerdir (Beden eğitimi öğretmeni: $\bar{x}=4,375$, Sınıf öğretmeni: $\bar{x}=4,364$).

Örnek kitlede bulunan sınıf öğretmenleri ve beden eğitimi öğretmenlerinin, beden eğitimi dersinin amaçlarına göre uygulanamamasında beden eğitimi dersinde kullanılan ölçme ve değerlendirmeden kaynaklanan nedenlerden “ilköğretim beden eğitimi öğretiminde, ölçme esnasında öğretmenlerin bu derse gereken hassasiyeti göstermemesi” nedeni için belirttikleri görüşlere göre kendi aralarında anlamlı farklılık bulunmamaktadır [$t_{(821,72)}=1,761$, $p>0,05$]. Sınıf öğretmenleri beden eğitimi öğretmenlerine nazaran bu nedene biraz daha fazla katılmaktadırlar. Diğer taraftan her iki grubun bu neden için aritmetik ortalamaları katılım düzeyinde bulunmaktadır (Beden eğitimi öğretmeni: $\bar{x}=4,056$, Sınıf öğretmeni: $\bar{x}=4,157$).

Beden eğitimi dersinin amaçlarına göre uygulanamamasında beden eğitimi dersinde kullanılan ölçme ve değerlendirmeden kaynaklanan nedenlerden “ilköğretim beden eğitimi öğretiminde, yapılan ölçme çalışmalarında bilgi, beceri, tavır ve alışkanlıkların tamamının ölçülememesi” nedenine sınıf öğretmenleri $\bar{x}=4,216$ ortalamayla tamamen katılım düzeyinde, beden eğitimi öğretmenleri ise adı geçen nedene $\bar{x}=4,138$ ortalamayla katılım düzeyinde iştirak etmişlerdir. Öte yandan bu neden için sınıf öğretmenleri ve beden eğitimi öğretmenlerinin belirttikleri görüşler arasında anlamlı farklılık bulunmamaktadır [$t_{(840,66)}=1,648$, $p>0,05$].

4.1.2.5. Öğretmenlerden Kaynaklanan Nedenler

Beden eğitimi dersinin amaçlarına göre uygulanamamasında öğretmenlerden kaynaklanan nedenlerden “üniversitelerde öğretmen adaylarına verilen ilköğretimde beden eğitimi öğretimi ile ilgili eğitimin yetersiz olması”na örnek kitleyi oluşturan sınıf öğretmenleri ve beden eğitimi öğretmenleri $\bar{x}=4,139$ ortalamayla katılım düzeyinde iştirak etmektedirler. Diğer taraftan örnek kitlenin %8,2’si bu nedene katılmamakta, %8,9’u bu neden için kararsız kalmakta, %39,1’i bu nedene katılmakta ve %42,6’sı bu nedene tamamen katılmaktadır (Tablo:11).

Tablo:11 Beden Eğitimi Dersinin Amaçlarına Göre Uygulanamama Nedenleri; Öğretmenlerden Kaynaklanan Nedenler									
Nedenler		Tercihler						$\bar{X}$ s s	
		1	2	3	4	5	Toplam		
Üniversitelerde öğretmen adaylarına verilen ilköğretimde beden eğitimi öğretimi ile ilgili eğitimin yetersiz olması.	N	17	130	141	616	672	1576	4,139	,9612
	%	1,1	8,2	8,9	39,1	42,6	100,0		
Müfettiş ve okul yönetiminin bu derse gereken hassasiyeti göstermemeleri nedeniyle öğretmenlerde olumsuz tutum oluşması.	N	28	167	106	560	715	1576	4,121	1,044
	%	1,8	10,6	6,7	35,5	45,4	100,0		
Öğretmenlerin dersin hedeflerine yönelik spor müsabakaları, yarışmalar ve eğitsel oyun etkinliklerine yeterince yer vermemesi.	N	20	143	82	733	598	1576	4,107	,9474
	%	1,3	9,1	5,2	46,5	37,9	100,0		
Öğretmenlerin, diğer branş öğretmenlerinden destek görmemeleri.	N	34	158	113	669	602	1576	4,045	1,023
	%	2,2	10,0	7,2	42,4	38,2	100,0		
Mihver derslerin programının çok yüklü olması nedeniyle (müfredatı yetiştirememe kaygısı), derslerin amaçları dışında kullanılması.	N	110	176	60	524	706	1576	3,977	1,249
	%	7,0	11,2	3,8	33,2	44,8	100,0		
Öğretmenlerin beden eğitimi ile ilgili gelişmeleri takip edememeleri.	N	23	132	140	880	401	1576	3,954	,898
	%	1,5	8,4	8,9	55,8	25,4	100,0		
Öğretmenlerin beden eğitimi dersini işlerken çevre şartlarından (utanma, eleştiri vb.) olumsuz etkilenmesi.	N	74	261	108	596	537	1576	3,800	1,206
	%	4,7	16,6	6,9	37,8	34,1	100,0		
Öğretmenlerin beden eğitimi programında yer alan becerilere yeteri kadar sahip olamadıklarından derisi hedeflerine uygun işleyememesi.	N	91	286	85	511	603	1576	3,792	1,280
	%	5,8	18,1	5,4	32,4	38,3	100,0		
Hiç Katılmıyorum (1,00-1,80), Katılmıyorum (1,81-2,60), Kararsızım (2,61-3,40), Katılıyorum (3,41-4,20), Tamamen Katılıyorum (4,21-5,00), Kısaltmalar: 1: Hiç katılmıyorum, 2: Katılmıyorum, 3: Kararsızım, 4: Katılıyorum, 5: Tamamen katılıyorum, $\bar{X}$: Ortalama, s s: Standart Sapma, N: Sayı, %: Yüzde									

Araştırma kitlesini oluşturan sınıf öğretmenleri ve beden eğitimi öğretmenleri, beden eğitimi dersinin amaçlarına göre uygulanamamasında öğretmenlerden kaynaklanan nedenlerden “müfettiş ve okul yönetiminin bu derse gereken hassasiyeti göstermemeleri nedeniyle öğretmenlerde olumsuz tutum oluşması” nedenine %1,8 hiç katılmamakta, %10,6 katılmamakta, %6,7 bu neden için kararsız kalmakta, %35,5 katılmakta ve %45,4 tamamen katılmaktadır. Ayrıca örnek kitlenin bu neden için genel puanı katılım düzeyinde bulunmaktadır ($\bar{X}$ =4,121).

Örnek kitlenin beden eğitimi dersinin amaçlarına göre uygulanamamasında öğretmenlerden kaynaklanan nedenlerden “öğretmenlerin dersin hedeflerine yönelik spor müsabakaları, yarışmalar ve eğitsel oyun etkinliklerine yeterince yer vermemesi” nedenine katılım oranları şu şekildedir. Örnek kitle bu nedene %1,3 hiç katılmamakta, %9,1 katılmamakta, %5,2 kararsız bulunmakta, %46,5 katılmakta ve

%37,9 tamamen katılmaktadır. Örnek kitlenin bu nedene genel katılım aritmetik ortalaması ise 4,107'dir. Bu aritmetik ortalama katılım düzeyinde bulunmaktadır.

“Öğretmenlerin, diğer branş öğretmenlerinden destek görmemeleri”ni beden eğitimi dersinin amaçlarına göre uygulanamamasında öğretmenlerden kaynaklanan nedenlerden biri olarak görmeye örnek kitle %2,2 oranında hiç katılmamakta, %10 oranında katılmamakta, %7,2 oranında kararsız kalmakta, %42,4 oranında katılmakta ve %38,2 oranında tamamen katılmaktadırlar. Örnek kitlenin bu nedene katılım aritmetik ortalaması 4,045'tir. Bu aritmetik ortalama katılım düzeyinde bulunmaktadır.

Beden eğitimi dersinin amaçlarına göre uygulanamamasında öğretmenlerden kaynaklanan nedenlerden “mihver derslerin programının çok yüklü olması nedeniyle (müfredatı yetiştirememme kaygısı), derslerin amaçları dışında kullanılması” nedenine örnek kitlenin %7'si hiç katılmamakta, %11,2'si katılmamakta, %3,8'i bu neden için tarafsız kalmakta, %33,2'si katılmakta, %44,8'i tamamen katılmaktadır. Bu neden için örnek kitlenin aritmetik ortalaması 3,977'dir.

Örneklem kitlede bulunan sınıf öğretmenleri ve beden eğitimi öğretmenleri, “öğretmenlerin beden eğitimi ile ilgili gelişmeleri takip edememeleri”ni 3,954 aritmetik ortalama ile katılım düzeyinde, beden eğitimi dersinin amaçlarına göre uygulanamamasında öğretmenlerden kaynaklanan nedenlerden biri olarak görmektedirler. Öte yandan beden eğitimi öğretmenleri ve sınıf öğretmenleri birlikte bu nedene %1,5 oranında hiç katılmamakta, %8,4 oranında katılmamakta, %8,9 oranında kararsız kalmakta, %55,8 oranında katılmakta ve %25,4 oranında tamamen katılmaktadırlar.

Araştırma kitlesini oluşturan sınıf öğretmenleri ve beden eğitimi öğretmenlerinin beden eğitimi dersinin amaçlarına göre uygulanamamasında öğretmenlerden kaynaklanan nedenlerden “öğretmenlerin beden eğitimi dersini işlerken çevre şartlarından (utanma, eleştiri vb.) olumsuz etkilenmesi” nedenine karşı tutumları şu şekilde belirlemiştir. Araştırmaya göre bu nedene örnek kitlenin %4,7'si hiç katılmamakta, %16,6'sı katılmamakta, %6,9'u kararsız kalmakta, %37,8'i

katılmakta ve %34,1'i tamamen katılmaktadır. Bu nedene örnek kitlenin katılım aritmetik ortalaması 3,800'dür. Bu aritmetik ortalama katılım düzeyinde bulunmaktadır.

Örnek kitle, beden eğitimi dersinin amaçlarına göre uygulanamamasında öğretmenlerden kaynaklanan nedenlerden “öğretmenlerin beden eğitimi programında yer alan becerilere yeteri kadar sahip olamadıklarından dersi hedeflerine uygun işleyememesi”ne %5,8 oranında hiç katılmamakta, %18,1 oranında katılmamakta, %5,4 oranında bu neden için kararsız kalmakta, %32,4 oranında katılmakta ve %38,3 oranında tamamen katılmaktadır. Örnek kitleyi oluşturan sınıf öğretmenleri ve beden eğitimi öğretmenlerinin bu nedene genel katılım aritmetik ortalaması ise 3,792'dir.

Tablo:12 Beden Eğitimi Dersinin Amaçlarına Göre Uygulanamama Nedenleri; Öğretmenlerden Kaynaklanan Nedenlerin Beden Eğitimi ve Sınıf Öğretmeni Olmaya Göre Karşılaştırılması												
Nedenler	Ö	1 %	2 %	3 %	4 %	5 %	$\bar{x}$	s s	t	s d	p	
Üniversitelerde öğretmen adaylarına verilen ilköğretimde beden eğitimi öğretimi ile ilgili eğitimin yetersiz olması.	S	1,1	9,3	10,8	34,4	44,4	4,119	1,002	-1,465	947,15	,143	
	B	1,1	5,7	4,1	51,1	38,0	4,192	,844				
Müfettiş ve okul yönetiminin bu derse gereken hassasiyeti göstermemeleri nedeniyle öğretmenlerde olumsuz tutum oluşması.	S	1,4	12,3	8,4	35,1	42,9	4,057	1,061	-4,045	865,73	,000	
	B	2,7	6,3	2,5	36,7	51,8	4,285	,980				
Öğretmenlerin beden eğitimi dersini işlerken çevre şartlarından (utanma, eleştiri vb.) olumsuz etkilenmesi.	S	4,0	17,0	8,3	31,7	39,1	3,848	1,220	2,601	841,77	,009	
	B	6,6	15,4	3,2	53,6	21,3	3,676	1,161				
Öğretmenlerin dersin hedeflerine yönelik spor müsabakaları, yarışmalar ve eğitsel oyun etkinliklerine yeterince yer verilmemesi.	S	1,1	9,8	6,4	42,0	40,7	4,115	,972	,536	882,97	,592	
	B	1,8	7,2	2,0	58,1	30,8	4,088	,880				
Öğretmenlerin, diğer branş öğretmenlerinden destek görmemeleri.	S	1,9	11,5	9,2	39,9	37,6	3,996	1,049	-3,171	888,84	,002	
	B	2,7	6,3	2,0	49,1	39,8	4,169	,943				
Öğretmenlerin beden eğitimi ile ilgili gelişmeleri takip edememeleri.	S	1,2	9,1	11,3	54,8	23,6	3,904	,902	-3,563	825,94	,000	
	B	2,0	6,6	2,7	58,6	30,1	4,081	,876				
Mihver derslerin programının çok yüklü olması nedeniyle (müfredatı yetiştirememeye kaygısı), derslerin amaçları dışında kullanılması.	S	1,3	5,9	4,5	32,3	56,0	4,357	,9129	18,251	581,81	,000	
	B	21,5	24,7	2,0	35,7	16,1	3,002	1,452				
Öğretmenlerin beden eğitimi programında yer alan becerilere yeteri kadar sahip olamadıklarından dersi hedeflerine uygun işleyememesi.	S	,5	9,0	6,7	35,4	48,4	4,221	,9541	21,735	619,27	,000	
	B	19,2	41,6	2,0	24,9	12,2	2,692	1,353				
N: Sayı, S: 1134, B: 442, Hiç Katılmıyorum (1,00-1,80), Katılmıyorum (1,81-2,60), Kararsızım (2,61-3,40), Katılıyorum (3,41-4,20), Tamamen Katılıyorum (4,21-5,00), Kısaltmalar: 1: Hiç katılmıyorum, 2: Katılmıyorum, 3: Kararsızım, 4: Katılıyorum, 5: Tamamen katılıyorum, $\bar{x}$: Ortalama, s s: Standart Sapma, s d: Serbestlik derecesi, t: t değeri, p: Anlamlılık düzeyi, S: Sınıf öğretmeni, B: Beden Eğitimi Öğretmeni, Ö: Öğretmen, %: Yüzde												

Araştırma bulgularına göre örnek kitledeki sınıf öğretmenleri ve beden eğitimi öğretmenlerinin “üniversitelerde öğretmen adaylarına verilen ilköğretimde beden eğitimi öğretimi ile ilgili eğitimin yetersiz olması”nı beden eğitimi dersinin amaçlarına göre uygulanamamasında öğretmenlerden kaynaklanan nedenlerden biri

olarak görmektedirler. Örnek kitledeki sınıf öğretmenleri ve beden eğitimi öğretmenlerinin bu nedene katılımlarında aralarında anlamlı farklılık bulunmamaktadır [$t_{(947,15)}=1,465$, $p>0,05$]. Diğer taraftan hem sınıf öğretmenleri hem de beden eğitimi öğretmenleri katılım düzeyinde bu nedene iştirak etmişlerdir (Beden eğitimi öğretmeni: $\bar{x}=4,192$, Sınıf öğretmeni: $\bar{x}=4,119$).

Beden eğitimi dersinin amaçlarına göre uygulanamamasında öğretmenlerden kaynaklanan nedenlerden “müfettiş ve okul yönetiminin bu derse gereken hassasiyeti göstermemeleri nedeniyle öğretmenlerde olumsuz tutum oluşması” nedeni için örnek kitledeki sınıf öğretmenleri ve beden eğitimi öğretmenleri tarafından belirtilen görüşlere göre bu iki grup arasında anlamlı farklılık bulunmuştur [$t_{(865,73)}=4,045$, $p<0,05$]. Örnek kitledeki sınıf öğretmenlerine nazaran beden eğitimi öğretmenleri bu nedene daha yüksek oranda katılmışlardır. Sınıf öğretmenleri katılım düzeyinde bir ortalamaya sahip iken beden eğitimi öğretmenleri tamamen katılım düzeyinde ortalamaya sahiptir (Beden eğitimi öğretmeni: $\bar{x}=4,285$, Sınıf öğretmeni: $\bar{x}=4,057$).

“Öğretmenlerin beden eğitimi dersini işlerken çevre şartlarından (utanma, eleştiri vb.) olumsuz etkilenmesi”ni beden eğitimi dersinin amaçlarına göre uygulanamamasında öğretmenlerden kaynaklanan nedenlerden biri olarak görme hususundaki örnek kitleyi teşkil eden sınıf öğretmenleri ve beden eğitimi öğretmenlerinin tutumlarında anlamlı farklılık bulunmaktadır [$t_{(841,77)}=2,601$, $p<0,05$]. Sınıf öğretmenleri beden eğitimi öğretmenlerine göre adı geçen nedene daha fazla katılmışlardır (Beden eğitimi öğretmeni: $\bar{x}=3,676$, Sınıf öğretmeni: $\bar{x}=3,848$). Bunun yanında her iki grubun bu neden için aritmetik ortalaması katılım düzeyinde bulunmaktadır.

Araştırma verilerine göre beden eğitimi dersinin amaçlarına göre uygulanamamasında öğretmenlerden kaynaklanan nedenlerden “öğretmenlerin dersin hedeflerine yönelik spor müsabakaları, yarışmalar ve eğitsel oyun etkinliklerine yeterince yer verilmemesi” nedenine sınıf öğretmenleri 4,115 aritmetik ortalamayla, beden eğitimi öğretmenleri ise 4,088 aritmetik ortalamayla katılmaktadırlar. Her iki grup bu nedene katılım düzeyinde görüş belirtmiştir. Diğer taraftan bu neden için

sınıf öğretmenleri ve beden eğitimi öğretmenlerinin kendi aralarında anlamlı farklılık bulunmamaktadır [$t_{(882,97)}=,536$, $p>0,05$].

Beden eğitimi dersinin amaçlarına göre uygulanamamasında öğretmenlerden kaynaklanan nedenlerden “öğretmenlerin, diğer branş öğretmenlerinden destek görmemeleri” nedenine beden eğitimi öğretmenleri sınıf öğretmenlerinden daha yüksek ortalama katılmaktadırlar (Beden eğitimi öğretmeni: $\bar{x}=4,169$, Sınıf öğretmeni: $\bar{x}=3,996$). Öte yandan sınıf öğretmenleri ve beden eğitimi öğretmenlerinin bu nedene katılımlarında anlamlı farklılık bulunmaktadır [$t_{(888,84)}=3,171$, $p<0,05$].

Örnek kitledeki sınıf öğretmenlerine göre beden eğitimi öğretmenleri, beden eğitimi dersinin amaçlarına göre uygulanamamasında öğretmenlerden kaynaklanan nedenlerden “öğretmenlerin beden eğitimi ile ilgili gelişmeleri takip edememeleri” nedenine daha fazla katılmaktadır (Beden eğitimi öğretmeni: $\bar{x}=4,081$, Sınıf öğretmeni: $\bar{x}=3,904$). Hem sınıf öğretmenleri hem de beden eğitimi öğretmenlerinin ortalama düzeyleri katılım seviyesinde bulunmaktadır. Diğer yandan sınıf öğretmenleri ve beden eğitimi öğretmenlerinin bu nedene katılımlarında anlamlı farklılık bulunmaktadır [$t_{(825,94)}=3,563$, $p<0,05$].

Çalışma kitlesini oluşturan sınıf öğretmenleri beden eğitimi dersinin amaçlarına göre uygulanamamasında öğretmenlerden kaynaklanan nedenlerden “mihver derslerin programının çok yüklü olması nedeniyle (müfredatı yetiştirememe kaygısı), derslerin amaçları dışında kullanılması” nedenine ortalama olarak tamamen katılmaktadırlar ($\bar{x}=4,357$). Beden eğitimi öğretmenleri ise bu neden için 3,002 aritmetik ortalama ile kararsız düzeyinde görüş belirtmişlerdir. Ayrıca beden eğitimi öğretmenlerinin %51,8’i bu nedene katılmış ve tamamen katılmıştır. Diğer taraftan sınıf öğretmenlerinin bu nedene %56’sı tamamen katılırken, %32,3’de katıldıklarını belirtmiştir. Sınıf öğretmenlerinin %1,3’ü bu nedene hiç katılmamıştır. Bu neden için beden eğitimi öğretmenleri ve sınıf öğretmenlerinin verdikleri cevaplarda anlamlı farklılık bulunmaktadır [$t_{(581,81)}= 18,251$, $p<0,05$].

Beden eğitimi dersinin amaçlarına göre uygulanamamasında öğretmenlerden kaynaklanan nedenlerden “öğretmenlerin beden eğitimi programında yer alan becerilere yeteri kadar sahip olamadıklarından dersi hedeflerine uygun işleyememesi” nedenine sınıf öğretmenleri beden eğitimi öğretmenlerinden daha fazla olarak 4,221 aritmetik ortalamayla tamamen katılım düzeyinde katılırlarken, beden eğitimi öğretmenleri ise 2,692 aritmetik ortalamayla kararsız düzeyinde iştirak etmişlerdir. Sınıf öğretmenlerinin %0,5’i bu nedene hiç katılmazken, beden eğitimi öğretmenlerinin %19,2’si bu nedene hiç katılmamakta ve %41,6’sı da katılmamaktadır. Sınıf öğretmenleri ve beden eğitimi öğretmenlerinin bu neden için belirttikleri görüşlerde anlamlı farklılık bulunmaktadır [$t_{(619,27)}=21,735$, $p<0,05$].

4.1.2.6. Öğrencilerden Kaynaklanan Nedenler

Tablo:13 Beden Eğitimi Dersinin Amaçlarına Göre Uygulanamama Nedenleri; Öğrencilerden Kaynaklanan Nedenler									
Nedenler		Tercihler							
		1	2	3	4	5	Toplam	$\bar{X}$	s s
Öğrencilerin maddi imkansızlıklar nedeniyle ders için gerekli olan eşofman, spor ayakkabısı vb. sağlayamaması.	N	30	191	64	864	427	1576	3,930	,981
	%	1,9	12,1	4,1	54,8	27,1	100,0		
Öğrencilerin, beden eğitimi dersinin önemini ve gereğini yeterince kavrayamaması.	N	49	168	53	932	374	1576	3,897	,983
	%	3,1	10,7	3,4	59,1	23,7	100,0		
Öğrenci velilerinin beden eğitimi dersine karşı ilgisiz olmaları.	N	81	264	88	808	335	1576	3,667	1,136
	%	5,1	16,8	5,6	51,3	21,3	100,0		
Öğrencilerin, beden eğitimi dersini mihver derslere nazaran önemsememeleri.	N	205	614	58	457	242	1576	2,947	1,346
	%	13,0	39,0	3,7	29,0	15,4	100,0		
Öğrencilerin beden eğitimi dersine karşı ilgisizliği.	N	316	922	69	177	92	1576	2,243	1,077
	%	20,1	58,5	4,4	11,2	5,8	100,0		
Öğrencilerin sık sık devamsızlık yapması.	N	371	894	75	150	86	1576	2,166	1,062
	%	23,5	56,7	4,8	9,5	5,5	100,0		
Hiç Katılmıyorum (1,00-1,80), Katılmıyorum (1,81-2,60), Kararsızım (2,61-3,40), Katılıyorum (3,41-4,20), Tamamen Katılıyorum (4,21-5,00), Kısaltmalar: 1: Hiç katılmıyorum, 2: Katılmıyorum, 3: Kararsızım, 4: Katılıyorum, 5: Tamamen katılıyorum, $\bar{X}$: Ortalama, s s: Standart Sapma, N: Sayı, %: Yüzde									

Araştırmanın örnek kitlesini oluşturan sınıf öğretmenleri ve beden eğitimi öğretmenleri beden eğitimi dersinin amaçlarına göre uygulanamamasında öğrencilerden kaynaklanan nedenlerden “öğrencilerin maddi imkânsızlıklar nedeniyle ders için gerekli olan eşofman, spor ayakkabısı vb. sağlayamaması”nı 3,930 aritmetik ortalamayla katılım düzeyinde kabul etmektedirler. Diğer taraftan sınıf öğretmenleri ve beden eğitimi öğretmenleri bu nedene %1,9 oranında hiç katılmamakta, %12,1 oranında katılmamakta, %4,1 oranında bu neden için kararsız

kalmakta, %54,8 oranında katılmakta ve %27,1 oranında bu nedene tamamen katılmaktadırlar.

Beden eğitimi dersinin amaçlarına göre uygulanamamasında öğrencilerden kaynaklanan nedenlerden “öğrencilerin, beden eğitimi dersinin önemini ve gereğini yeterince kavrayamaması” nedenine araştırma kitlesinde bulunan sınıf öğretmenleri ve beden eğitimi öğretmenleri genel olarak %3,1 hiç katılmamakta, %10,7 katılmamakta, %3,4 kararsız bulunmakta, %59,1 katılmakta ve %23,7 tamamen katılmaktadır. Bu nedene sınıf öğretmenleri ve beden eğitimi öğretmenlerinin katılım aritmetik ortalaması ise 3,897’dir. Bu aritmetik ortalama katılım düzeyinde bulunmaktadır.

Araştırmadaki bulgulara göre “öğrenci velilerinin beden eğitimi dersine karşı ilgisiz olmaları”nı beden eğitimi dersinin amaçlarına göre uygulanamamasında öğrencilerden kaynaklanan nedenlerden biri olarak görme sınıf öğretmenleri ve beden eğitimi öğretmenlerine göre şu şekilde belirtmiştir. Örnek kitlenin %5,1’i bu nedene hiç katılmamış, %16,8’i bu nedene katılmamış, %5,6’sı bu neden için kararsız kalmış, %51,3’ü bu nedene katılmış, %21,3’ü bu nedene tamamen katılmıştır. Bu neden için örnek kitlenin aritmetik ortalaması ise 3,667’dir. Bu aritmetik ortalama katılım düzeyinde bulunmaktadır.

Örnek kitledeki sınıf öğretmenleri ve beden eğitimi öğretmenleri beden eğitimi dersinin amaçlarına göre uygulanamamasında öğrencilerden kaynaklanan nedenlerden “öğrencilerin, beden eğitimi dersini mihrer derslere nazaran önemsememeleri” nedenine %13 oranında hiç katılmamış, %39 oranında katılmamış, %3,7 oranında kararsız kalmış, %29 oranında katılmış ve %15,4 oranında tamamen katılmışlardır. Bu neden için örnek kitlenin genel aritmetik ortalaması ise 2,947’dir. Bu aritmetik ortalama kararsız düzeyinde bulunmaktadır.

Beden eğitimi dersinin amaçlarına göre uygulanamamasında öğrencilerden kaynaklanan nedenlerden “öğrencilerin beden eğitimi dersine karşı ilgisizliği” nedenine örnek kitlenin %20,1’i hiç katılmamış, %58,5’i katılmamış, %4,4’ü kararsız kalmış, %11,2’si katılmış, %5,8’i de tamamen katılmıştır. Bu neden için

sınıf öğretmenleri ve beden eğitimi öğretmenlerinin genel aritmetik ortalaması ise 2,243'tür. Bu aritmetik ortalama katılmama düzeyinde bulunmaktadır.

Örnek kitleyi teşkil eden sınıf öğretmenleri ve beden eğitimi öğretmenlerinin görüşlerine göre “öğrencilerin sık sık devamsızlık yapması” beden eğitimi dersinin amaçlarına göre uygulanamamasında öğrencilerden kaynaklanan nedenlerden biri değildir. Öğrencilerin sık sık devamsızlık yapmasını beden eğitimi dersinin amaçlarına göre uygulanamamasında öğrencilerden kaynaklanan bir neden olarak görüyor musunuz biçimindeki soruya alınan yanıt dağılımı ise şu biçimde şekillenmiştir. Sınıf öğretmenleri ve beden eğitimi öğretmenlerinin %23,5'i hiç katılmamakta, %56,7'si katılmamakta, %4,8'i kararsız kalmakta, %9,5'i katılmakta ve %5,5'i bu soruya tamamen katılmaktadır. Bu nedenin aritmetik ortalaması ise 2,166'dır. Bu aritmetik ortalama katılmama seviyesinde bulunmaktadır.

Tablo:14 Beden Eğitimi Dersinin Amaçlarına Göre Uygulanamama Nedenleri; Öğrencilerden Kaynaklanan Nedenlerin Beden Eğitimi ve Sınıf Öğretmeni Olmaya Göre Karşılaştırılması																
Nedenler	Ö	1	%	2	%	3	%	4	%	5	%	$\bar{X}$	s s	t	s d	p
Öğrencilerin maddi imkansızlıklar nedeniyle ders için gerekli olan eşofman spor ayakkabısı vb. sağlayamaması.	S	1,8	14,6	5,2	58,7	19,8	3,801	,975	-8,795	850,65	,000					
	B	2,3	5,9	1,1	44,8	45,9	4,262	,917								
Öğrencilerin beden eğitimi dersine karşı ilgisizliği.	S	17,5	63,4	5,0	10,5	3,6	2,194	,966	-2,542	635,54	,011					
	B	26,7	45,9	2,7	13,1	11,5	2,368	1,313								
Öğrencilerin sık sık devamsızlık yapması.	S	15,8	66,3	5,8	9,4	2,6	2,168	,896	,109	587,21	,914					
	B	43,4	32,1	2,0	9,7	12,7	2,160	1,401								
Öğrenci velilerinin beden eğitimi dersine karşı ilgisiz olmaları.	S	5,6	19,6	7,1	53,9	13,9	3,510	1,120	-9,153	832,55	,000					
	B	4,1	9,5	1,8	44,6	40,0	4,070	1,078								
Öğrencilerin, beden eğitimi dersini mihver derslere nazaran önemsememeleri.	S	6,8	47,4	4,2	28,2	13,3	2,938	1,248	-,387	668,96	,699					
	B	29,0	17,2	2,3	31,0	20,6	2,970	1,571								
Öğrencilerin, beden eğitimi dersinin önemini ve gereğini yeterince kavrayamaması.	S	3,5	12,0	4,2	60,2	20,0	3,812	1,002	-5,826	892,35	,000					
	B	2,0	7,2	1,1	56,3	33,3	4,115	,897								
N: Sayı, S: 1134, B: 442, Hiç Katılmıyorum (1,00-1,80), Katılmıyorum (1,81-2,60), Kararsızım (2,61-3,40), Katılıyorum (3,41-4,20), Tamamen Katılıyorum (4,21-5,00), Kısaltmalar: 1: Hiç katılmıyorum, 2: Katılmıyorum, 3: Kararsızım, 4: Katılıyorum, 5: Tamamen katılıyorum, $\bar{X}$: Ortalama, s s: Standart Sapma, s d: Serbestlik derecesi, t: t değeri, p: Anlamlılık düzeyi, S: Sınıf öğretmeni, B: Beden Eğitimi Öğretmeni, Ö: Öğretmen, %: Yüzde																

Araştırma verilerine göre beden eğitimi dersinin amaçlarına göre uygulanamamasında öğrencilerden kaynaklanan nedenlerden “öğrencilerin maddi imkânsızlıklar nedeniyle ders için gerekli olan eşofman, spor ayakkabısı vb. sağlayamaması” nedenine beden eğitimi öğretmenleri 4,262 aritmetik ortalamayla tamamen katılım düzeyinde katılmışlardır. Örnek kitledeki sınıf öğretmenleri bu

nedene beden eğitimi öğretmenlerinden biraz daha düşük seviyede, 3,801 ortalamayla katılım düzeyinde iştirak etmişlerdir. Öte yandan beden eğitimi öğretmenleri ve sınıf öğretmenlerinin bu neden hakkındaki düşüncelerinde anlamlı farklılık bulunmaktadır [$t_{(850,65)}=8795$, $p<0,05$].

“Öğrencilerin beden eğitimi dersine karşı ilgisizliği”ni beden eğitimi dersinin amaçlarına göre uygulanamamasında öğrencilerden kaynaklanan nedenlerden biri olarak görmeye örnek kitledeki hem sınıf öğretmenleri hem de beden eğitimi öğretmenleri katılmamaktadır (Beden eğitimi öğretmeni: $\bar{x}=2,368$, Sınıf öğretmeni: $\bar{x}=2,194$). Sınıf öğretmenleri ve beden eğitimi öğretmenlerinin bu neden için belirttikleri katılım düzeylerinde anlamlı farklılık bulunmaktadır [$t_{(635,54)}=2,542$, $p<0,05$].

Beden eğitimi dersinin amaçlarına göre uygulanamamasında öğrencilerden kaynaklanan nedenlerden “öğrencilerin sık sık devamsızlık yapması” nedenine örnek kitledeki sınıf öğretmenleri ve beden eğitimi öğretmenleri katılmamaktadır (Beden eğitimi öğretmeni: $\bar{x}=2,160$, Sınıf öğretmeni: $\bar{x}=2,168$). Bu soru için sınıf öğretmenleri ve beden eğitimi öğretmenlerinin belirttikleri görüşlerde anlamlı farklılık bulunmamaktadır [$t_{(587,21)}=,109$, $p>0,05$].

Araştırma kitlesindeki beden eğitimi öğretmenleri “öğrenci velilerinin beden eğitimi dersine karşı ilgisiz olmaları”ni beden eğitimi dersinin amaçlarına göre uygulanamamasında öğrencilerden kaynaklanan nedenlerden biri olarak 4,070 aritmetik ortalama ile katılım düzeyinde görmektedirler. Sınıf öğretmenleri bu nedene beden eğitimi öğretmenlerinden daha az bir aritmetik ortalamayla katılmaktadırlar ($\bar{x}=3,510$). Beden eğitimi öğretmenleri ve sınıf öğretmenlerinin bu nedene katılımlarını belirten görüşlerde gruplar arası anlamlı farklılık bulunmaktadır [$t_{(832,55)}=9,153$, $p<0,05$].

Araştırmada beden eğitimi dersinin amaçlarına göre uygulanamamasında öğrencilerden kaynaklanan nedenlerden “öğrencilerin, beden eğitimi dersini mihver derslere nazaran önemsememeleri” görüşüne katılımlarda sınıf öğretmenleri ve beden eğitimi öğretmenlerinin verdikleri cevaplar anlamlı farklılık göstermemektedir

$[t_{(668,96)} = ,387, p > 0,05]$. Bu neden için beden eğitimi öğretmenleri %51,6 oranında katılma ve tamamen katılma düzeyinde görüş belirtirlerken, sınıf öğretmenleri ise %41,5 oranında katılma ve tamamen katılma düzeyinde görüş belirtmişlerdir.

Beden eğitimi dersinin amaçlarına göre uygulanamamasında öğrencilerden kaynaklanan nedenlerden “öğrencilerin, beden eğitimi dersinin önemini ve gereğini yeterince kavrayamaması” nedenine örnek kitledeki beden eğitimi öğretmenleri sınıf öğretmenlerine nazaran daha yüksek bir ortalama ile katılmaktadırlar. Beden eğitimi öğretmenlerinin bu nedene katılım aritmetik ortalaması 4,115 ve sınıf öğretmenlerinin bu neden için aritmetik ortalaması ise 3,812’dir. Belirtilen aritmetik ortalamalar katılım düzeyinde bulunmaktadır. Örnek kitlede bulunan sınıf öğretmenleri ve beden eğitimi öğretmenlerinin bu nedene katılımlarında anlamlı farklılık bulunmaktadır $[t_{(892,35)} = 5,826, p < 0,05]$.

4.1.3. Beden Eğitimi Dersinin Amaçlarına Ulaşma Durumu

Araştırma kitlesindeki beden eğitimi öğretmenleri beden eğitimi dersinin amaçlarından “Atatürk’ün ve düşünürlerin beden eğitimi ve spor konusunda söyledikleri sözleri açıklayabilme” amacına ulaşabildiklerini 4,475 aritmetik ortalama ile belirtmişlerdir. Bu katılım seviyesi tamamen katılım düzeyinde bulunmaktadır. Sınıf öğretmenleri ise 2,919 aritmetik ortalama ile bu amacı gerçekleştirebildikleri hususunda kararsız düzeyde görüş belirtmişlerdir. Diğer taraftan sınıf öğretmenleri %47,4 oranında bu amacı gerçekleştiremediklerini belirtirlerken beden eğitimi öğretmenleri %41 oranında ulaşabildiklerini ve %55 oranında bu amaca tamamen ulaşabildiklerini belirtmişlerdir. Sınıf öğretmenlerinin ve beden eğitimi öğretmenlerinin bu amaca ulaşma durumunda anlamlı farklılık bulunmaktadır $[t_{(1308,19)} = 32,74, p < 0,05]$ (Tablo:15).

Beden eğitimi dersinin amaçlarından “bütün organ ve sistemlerini seviyesine uygun olarak güçlendirebilme ve geliştirebilme” amacına beden eğitimi öğretmenleri 4,095 aritmetik ortalama ile ulaşabildiklerini belirtirlerken, sınıf öğretmenleri 2,154 aritmetik ortalama ile bu amaca ulaşamadıklarını belirtmişlerdir. Sınıf öğretmenleri bu amaca %68,4 oranında genel olarak ulaşamadıklarını belirtirlerken, beden eğitimi öğretmenleri bu amaca %84,7 oranında genel olarak ulaştıklarını belirtmişlerdir.

Beden eğitimi öğretmenleri ve sınıf öğretmenlerinin adı geçen amaca ulaşabilme durumlarında anlamlı farklılık bulunmaktadır [$t_{(842,23)}=32,29$, $p<0,05$] (Tablo:15).

Nedenler	Ö	1	%	2	%	3	%	4	%	5	%	$\bar{x}$	s s	t	s d	p
"Atatürk'ün ve düşünürlerin beden eğitimi ve spor konusunda söyledikleri sözleri açıklayabilme" amacına ulaşabiliyorum.	S	4,4	47,4	9,7	28,7	9,8	2,919	1,150	-32,74	1308,19	,000					
	B	,7	2,0	1,4	41,0	55,0	4,475	,693								
"Bütün organ ve sistemlerini seviyesine uygun olarak güçlendirebilme ve geliştirebilme" amacına ulaşabiliyorum.	S	34,6	33,8	15,5	13,9	2,2	2,154	1,110	-32,29	842,23	,000					
	B	3,8	8,4	3,2	43,7	41,0	4,095	1,056								
"Sinir, kas ve eklem koordinasyonu geliştirebilme" amacına ulaşabiliyorum.	S	38,0	31,7	12,9	15,7	1,8	2,115	1,132	-47,74	1282,94	,000					
	B		3,4	2,5	47,5	46,6	4,373	,698								
"İyi duruş alışkanlığı edinebilme" amacına ulaşabiliyorum.	S	8,8	46,5	10,7	29,7	4,3	2,742	1,105	-41,92	1490,07	,000					
	B		,2	1,8	45,7	52,3	4,500	,548								
"Beden eğitimi ve spor ile ilgili temel bilgi, beceri, tavır ve alışkanlıklar edinebilme" amacına ulaşabiliyorum.	S	7,1	52,0	14,3	23,5	3,2	2,636	1,016	-42,58	1433,13	,000					
	B		,2	2,9	60,9	36,0	4,325	,541								
"Ritim ve müzik eşliğinde hareketler yapabilme" amacına ulaşabiliyorum.	S	5,3	55,4	11,0	24,6	3,7	2,660	1,022	-31,72	1102,72	,000					
	B	1,6	2,5	4,5	63,6	27,8	4,135	,740								
"Halk oyunlarımızla ilgili bilgi ve beceriler edinme ve bunları uygulamaya istekli olabilme" amacına ulaşabiliyorum.	S	9,5	54,8	11,6	20,5	3,7	2,540	1,034	-27,88	914,46	,000					
	B	1,8	7,9	5,4	56,8	28,1	4,013	,903								
"Millî bayramlar ve kurtuluş günlerinin anlamını ve önemini kavrayabilme, törenlere katılmaya istekli olabilme" amacına ulaşabiliyorum.	S	3,3	13,4	6,8	60,6	16,0	3,725	,991	-15,95	1157,80	,000					
	B	,7	1,8	1,6	46,2	49,8	4,425	,683								
"Beden eğitimi ve sporun sağlığa yararlarını kavrayarak serbest zamanlarını spor faaliyetleriyle değerlendirmeye istekli olabilme" amacına ulaşabiliyorum.	S	5,3	45,2	10,1	32,5	7,0	2,905	1,122	-35,31	1439,00	,000					
	B		1,4	1,1	48,9	48,6	4,448	,593								
"Temel sağlık kuralları ve ilkyardım ile ilgili bilgi, beceri, tavır ve alışkanlıklar edinebilme" amacına ulaşabiliyorum.	S	9,4	42,2	12,7	30,2	5,6	2,802	1,133	-25,10	956,92	,000					
	B	2,7	5,7	2,9	45,0	43,7	4,212	,945								
"Tabiatı sevmeye, temiz hava ve güneşten faydalanabilme" amacına ulaşabiliyorum.	S	2,9	11,1	6,3	64,2	15,5	3,783	,936	-16,05	1166,47	,000					
	B	,2	1,8	1,4	46,4	50,2	4,445	,641								
"İşbirliği içinde çalışma ve birlikte davranma alışkanlığı edinebilme" amacına ulaşabiliyorum.	S	2,6	15,1	8,4	61,3	12,7	3,664	,965	-20,84	1334,44	,000					
	B		,7	1,6	46,2	51,6	4,486	,568								
"Görev ve sorumluluk alma, lidere uyma ve liderlik yapma" amacına ulaşabiliyorum.	S	3,1	38,9	10,5	36,9	10,6	3,130	1,135	-29,15	1468,37	,000					
	B		,9	2,0	53,2	43,9	4,400	,579								
"Kendine güven duyma, yerinde ve çabuk karar verebilme" amacına ulaşabiliyorum.	S	5,7	40,0	15,2	31,6	7,5	2,950	1,115	-34,12	1481,36	,000					
	B		,7	1,6	54,8	43,0	4,400	,559								
"Dostça oynama ve yarışma, kazanma takdir etme, kaybetmeyi kabullenme, hile ve haksızlığın karşısında olabilme" amacına ulaşabiliyorum.	S	4,8	39,9	10,9	36,5	7,9	3,030	1,127	-32,12	1500,57	,000					
	B		,7	1,1	56,1	42,1	4,395	,550								
"Demokratik hayatın gerektirdiği tavır ve alışkanlıklar kazanma" amacına ulaşabiliyorum.	S	2,6	16,2	14,6	54,8	11,7	3,567	,981	-18,35	1325,33	,000					
	B		1,4	2,3	60,9	35,5	4,305	,582								
"Kamu kaynaklarını iyi kullanma ve koruyabilme" amacına ulaşabiliyorum.	S	3,6	16,9	16,1	51,4	11,9	3,510	1,021	-18,90	1258,79	,000					
	B	,2	1,8	2,9	55,2	39,8	4,325	,644								
"Spor araç ve tesisleri hakkında bilgi sahibi olma ve bunları gereği gibi kullanabilme" amacına ulaşabiliyorum.	S	30,2	25,0	15,5	24,3	5,1	2,492	1,283	-39,08	1492,44	,000					
	B	,2	1,4	2,7	50,5	45,2	4,391	,634								
N: Sayı, S: 1134, B: 442, Hiç Katılmıyorum (1,00-1,80), Katılmıyorum (1,81-2,60), Kararsızım (2,61-3,40), Katılıyorum (3,41-4,20), Tamamen Katılıyorum (4,21-5,00), Kısaltmalar: 1: Hiç katılmıyorum, 2: Katılmıyorum, 3: Kararsızım, 4: Katılıyorum, 5: Tamamen katılıyorum, $\bar{X}$: Ortalama, s: Standart Sapma, s d: Serbestlik derecesi, t: t değeri, p: Anlamlılık düzeyi, S: Sınıf öğretmeni, B: Beden Eğitimi Öğretmeni, Ö: Öğretmen. %: Yüzde																

Örnek kitledeki sınıf öğretmenleri ve beden eğitimi öğretmenlerinin beden eğitimi dersinin amaçlarından “sinir, kas ve eklem koordinasyonu geliştirebilme” amacına ulaşabilme düzeylerinde anlamlı farklılık bulunmaktadır [$t_{(1282,94)}=47,74$, $p<0,05$]. Beden eğitimi öğretmenleri sinir, kas ve eklem koordinasyonunu geliştirebilme hedefine tamamen ulaşabildiğini belirtirlerken, sınıf öğretmenleri bu nedene ulaşamadıklarını belirtmişlerdir (Beden eğitimi öğretmeni: $\bar{x}=4,373$, Sınıf öğretmeni: $\bar{x}=2,115$). Sınıf öğretmenleri bu amaca %69,7 oranında genel olarak ulaşamadıklarını belirtirlerken, beden eğitimi öğretmenleri bu amaca %94,1 oranında genel olarak ulaştıklarını belirtmişlerdir.

Araştırma kitlesinde bulunan sınıf öğretmenleri beden eğitimi dersinin amaçlarından “iyi duruş alışkanlığı edinebilme” amacına ulaşp ulaşmadıkları hakkındaki görüşleri kararsız düzeyde kalmıştır ($\bar{x}=2,742$). Beden eğitimi öğretmenleri ise adı geçen amaca tamamen ulaşabildiklerini bildirmektedirler ($\bar{x}=4,500$). Sınıf öğretmenleri ve beden eğitimi öğretmenlerinin adı geçen amaca ulaşabilme durumlarında aralarında anlamlı farklılık bulunmaktadır [$t_{(1490,07)}=41,92$, $p<0,05$]. Sınıf öğretmenleri bu amaca %55,3 oranında genel olarak ulaşamadıklarını belirtirlerken, beden eğitimi öğretmenleri ise adı geçen amaca %98 oranında genel olarak ulaşabildiklerini belirtmişlerdir. Söz konusu amaca beden eğitimi öğretmenlerinden hiç ulaşamayan bulunmamaktadır.

Çalışmanın örnek kitlesinde bulunan beden eğitimi öğretmenleri beden eğitimi dersinin amaçlarından “beden eğitimi ve spor ile ilgili temel bilgi, beceri, tavır ve alışkanlıklar edinebilme” amacına tamamen ulaşabildiklerini belirtmektedirler ($\bar{x}=4,325$) sınıf öğretmenleri ise bu amaca ortalama olarak ulaşp ulaşmadıkları hususunda kararsızdırlar ($\bar{x}=2,636$). Beden eğitimi öğretmenleri söz konusu amaca %60,9 oranında ulaşabildiklerini ve %36 oranında tamamen ulaşabildiklerini belirtirlerken, sınıf öğretmenleri ise %59,1 oranında bu amaca genel olarak ulaşamadıklarını belirtmişlerdir. Ayrıca beden eğitimi öğretmenlerinden söz konusu amaca, hiç ulaşamayan bulunmamaktadır. Örnek kitledeki sınıf öğretmenleri ve beden eğitimi öğretmenlerinin bu amaca ulaşabilme durumları açısından aralarında anlamlı farklılık bulunmaktadır [$t_{(1433,13)}=42,58$, $p<0,05$].

Araştırma evreninde bulunan beden eğitimi öğretmenleri beden eğitimi dersinin amaçlarından “ritim ve müzik eşliğinde hareketler yapabilme” amacına 4,135 aritmetik ortalamayla ulaşabilmektedirler. Sınıf öğretmenleri ise bu amaca 2,660 aritmetik ortalamayla ulaşıp ulaşamadıkları konusunda kararsız bulunmaktadır. Diğer taraftan sınıf öğretmenlerinin %60,7’si adı geçen amaca genel olarak ulaşamadıklarını belirtirlerken beden eğitimi öğretmenleri ise %91,4 oranında genel olarak bu amaca ulaşabildiklerini belirtmektedirler. Adı geçen amaca sınıf öğretmenlerinin ve beden eğitimi öğretmenlerinin ulaşabilme durumları arasında anlamlı farklılık bulunmaktadır [$t_{(1102,72)}=31,72$, $p<0,05$].

Örnek kitledeki sınıf öğretmenleri beden eğitimi dersinin amaçlarından “halk oyunları ile ilgili bilgi ve beceriler edinme ve bunları uygulamaya istekli olabilme” amacına ulaşamadıklarını belirtmektedirler ($\bar{x}=2,540$). Beden eğitimi öğretmenleri ise bu amaca ulaşabildiklerini belirtmişlerdir ($\bar{x}=4,013$). Söz konusu amaca beden eğitimi öğretmenleri %84,9 oranında genel olarak ulaşabildiklerini belirtirlerken sınıf öğretmenleri ise %64,3 oranında bu amaca genel olarak ulaşamadıklarını belirtmişlerdir. Adı geçen amaca ulaşabilme durumunda sınıf öğretmenleri ve beden eğitimi öğretmenleri arasında anlamlı farklılık bulunmaktadır [$t_{(914,46)}=27,88$, $p<0,05$].

Beden eğitimi dersinin amaçlarından “Milli bayramlar ve kurtuluş günlerinin anlamını ve önemini kavrayabilme, törenlere katılmaya istekli olabilme” amacına genel olarak beden eğitimi öğretmenleri tamamen ulaşabildiklerini belirtirlerken, sınıf öğretmenleri bu amaca ulaşabildiklerini belirtmektedirler (Beden eğitimi öğretmeni: $\bar{x}=4,425$, Sınıf öğretmeni: $\bar{x}=3,725$). Söz konusu amaca beden eğitimi öğretmenleri %96 oranında genel olarak ulaşabildiklerini belirtirken, sınıf öğretmenleri de %76,6 oranında bu amaca genel olarak ulaşabildiklerini belirtmişlerdir. Diğer taraftan beden eğitimi öğretmenlerinin sadece %1,8’i adı geçen amaca ulaşamadığını belirtirken sınıf öğretmenlerinin %13,4’ü bu amaca ulaşamadığını belirtmektedir. Sınıf öğretmenleri ve beden eğitimi öğretmenlerinin adı geçen amaca ulaşabilme durumları arasında anlamlı farklılık bulunmaktadır [$t_{(1157,80)}=15,95$, $p<0,05$].

Araştırma grubundaki beden eğitimi öğretmenleri beden eğitimi dersinin amaçlarından “beden eğitimi ve sporun sağlığa yararlarını kavrayarak serbest zamanlarını spor faaliyetleriyle değerlendirmeye istekli olabilme” amacına 4,448 aritmetik ortalamayla tamamen ulaşabildiklerini belirtirlerken, sınıf öğretmenleri 2,905 aritmetik ortalamayla bu nedene ulaşıp ulaşmadıkları konusunda kararsız bulunmaktadır. Öte yandan sınıf öğretmenlerinin %50,5’i bu amaca genel olarak ulaşamadıklarını belirtirken beden eğitimi öğretmenleri %97,5 oranında adı geçen amaca genel olarak ulaşabildiklerini belirtmişlerdir. Beden eğitimi öğretmenlerinden adı geçen amaca hiç ulaşmadığını belirten bulunmamaktadır. Beden eğitimi öğretmenleri ve sınıf öğretmenlerinin bu amaca ulaşabilme durumları arasında anlamlı farklılık bulunmaktadır [$t_{(1439,00)}=35,31, p<0,05$].

Araştırma örnek kitlesindeki sınıf öğretmenleri beden eğitimi dersinin amaçlarından “temel sağlık kuralları ve ilkyardım ile ilgili bilgi, beceri, tavır ve alışkanlıklar edinebilme” amacına %42,2 oranında ulaşamadıklarını, %30,2 oranında da ulaşabildiklerini belirtmişlerdir. Sınıf öğretmenlerinin bu amaca ulaşabilme ortalaması ise $\bar{x}=2,802$ ’dir. Dolayısıyla sınıf öğretmenlerinin bu amaca ulaşma durumları kararsız düzeydedir. Beden eğitimi öğretmenleri ise adı geçen amaca %45 oranında ulaşabildiklerini ve %43,7 oranında da tamamen ulaşabildiklerini belirtmektedirler. Beden eğitimi öğretmenlerinin bu amaca ulaşabilme aritmetik ortalaması tamamen ulaşabilme seviyesinde bulunmaktadır ($\bar{x}=4,212$). Beden eğitimi öğretmenleri ve sınıf öğretmenlerinin bu amaca ulaşabilme durumlarında anlamlı farklılık bulunmaktadır [$t_{(956,92)}=25,10, p<0,05$].

Örneklem kitlede bulunan beden eğitimi öğretmenleri ve sınıf öğretmenlerinin beden eğitimi dersinin amaçlarından “tabiatı sevmek, temiz hava ve güneşten faydalanabilme” amacına ulaşabilme durumları arasında anlamlı farklılık bulunmaktadır [$t_{(1166,47)}=16,05, p<0,05$]. Beden eğitimi öğretmenleri %96,6 oranında bu amaca genel olarak ulaşabildiklerini belirtirken, sınıf öğretmenleri ise adı geçen amaca %79,7 oranında ulaşabildiklerini ve %14 oranında da genel olarak ulaşamadıklarını belirtmektedirler. Sınıf öğretmenlerinin bu amaca ulaşabilme aritmetik ortalaması 3,783 ile katılım düzeyinde bulunurken, beden eğitimi

öğretmenlerinin bu amaca ulaşabilme aritmetik ortalaması 4,445 ile tamamen katılım seviyesinde bulunmaktadır.

Araştırma örnek kitlesinde bulunan sınıf öğretmenleri ve beden eğitimi öğretmenlerinin beden eğitimi dersinin amaçlarından “işbirliği içinde çalışma ve birlikte davranma alışkanlığı edinebilme” amacına ulaşabilme durumlarında anlamlı farklılık bulunmaktadır [$t_{(1334,44)}=20,84$, $p<0,05$]. Sınıf öğretmenlerinin %74’ü adı geçen amaca genel olarak ulaşabiliyorken, beden eğitimi öğretmenlerinin de %97,8’i söz konusu amaca genel olarak ulaşabildiklerini belirtmişlerdir. Ayrıca beden eğitimi öğretmenlerinden bu amaca hiç ulaşamadığını belirten bulunmazken, sınıf öğretmenlerinin %17,7’si bu amaca genel olarak ulaşamadıklarını belirtmiştir. Beden eğitimi öğretmenlerinin bu amaca ulaşabilme aritmetik ortalaması 4,486 ile tamamen katılım düzeyinde bulunurken, sınıf öğretmenlerinin bu amaca ulaşabilme aritmetik ortalaması 3,664 ile katılım düzeyinde bulunmaktadır.

Beden eğitimi dersinin amaçlarından “görev ve sorumluluk alma, lidere uyma ve liderlik yapma” amacına ulaşabilme hususunda sınıf öğretmenleri ve beden eğitimi öğretmenlerinin görüşleri arasında anlamlı farklılık bulunmaktadır [$t_{(1468,37)}=29,15$, $p<0,05$]. Beden eğitimi öğretmenleri %97,1 oranında bu amaca genel olarak ulaşabildiklerini belirtmektedirler. Ayrıca beden eğitimi öğretmenlerinden bu amaca hiç ulaşamadıklarını söyleyen bulunmamaktadır. Sınıf öğretmenlerinin ise %42’si adı geçen amaca genel olarak ulaşamadıklarını belirtirken, %36,9’u bu amaca ulaşabildiğini ve sadece %10,6’sı da söz konusu amaca tamamen ulaşabildiğini belirtmektedir. Sınıf öğretmenlerinin adı geçen amaca ulaşma aritmetik ortalaması 3,130 ile kararsız düzeyinde bulunurken, beden eğitimi öğretmenlerinin bu amaca ulaşma aritmetik ortalaması 4,400 ile tamamen katılım seviyesinde bulunmaktadır.

Araştırma grubundaki beden eğitimi öğretmenleri beden eğitimi dersinin amaçlarından “kendine güven duyma, yerinde ve çabuk karar verebilme” amacına %54,8 oranında ulaşabilmekte ve %43 oranında da tamamen ulaşabilmektedir. Ayrıca beden eğitimi öğretmenlerinden bu amaca hiç ulaşamayan bulunmamaktadır. Sınıf öğretmenleri ise bu amaca %5,7 oranında hiç ulaşamamakta, %40 oranında ulaşamamakta, %31,6 oranında ulaşabilmekte ve sadece %7,5 oranında tamamen

ulaşılabilmektedir. Beden eğitimi öğretmenlerinin adı geçen amaca ulaşma aritmetik ortalaması 4,400 ile tamamen katılım düzeyinde bulunurken sınıf öğretmenlerinin söz konusu amaca ulaşma aritmetik ortalaması 2,950 ile kararsız düzeyinde bulunmaktadır. Beden eğitimi öğretmenleri ve sınıf öğretmenlerinin bu amaca ulaşabilme durumlarında anlamlı farklılık bulunmaktadır [$t_{(1481,36)}=34,12$, $p<0,05$].

Araştırma kitlesinde bulunan beden eğitimi öğretmenleri ve sınıf öğretmenlerinin beden eğitimi dersinin amaçlarından “dostça oynama ve yarışma, kazananı takdir etme, kaybetmeyi kabullenme, hile ve haksızlığın karşısında olabilmek” amacına ulaşabilme durumlarında anlamlı farklılık bulunmaktadır [$t_{(1500,57)}=32,12$, $p<0,05$]. Sınıf öğretmenlerinin %4,8’i söz konusu amaca hiç ulaşamadığını, %39,9’u ulaşamadığını, %36,5’i ulaşabildiğini ve sadece %7,9’u söz konusu amaca tamamen ulaşabildiğini belirtmektedir. Beden eğitimi öğretmenlerinin ise %42,1’i bu amaca tamamen ulaşabildiğini ve %56,1’ide bu amaca ulaşabildiğini belirtmiştir. Beden eğitimi öğretmenlerinde adı geçen amaca hiç ulaşamadığını belirten bulunmamaktadır. Sınıf öğretmenlerinin bu amaca ulaşabilme aritmetik ortalaması 3,030 ile kararsız düzeyde bulunurken, beden eğitimi öğretmenlerinin söz konusu amaca ulaşabilme aritmetik ortalaması 4,395 ile tamamen katılım düzeyinde bulunmaktadır.

Örneklem grubundaki beden eğitimi öğretmenleri, beden eğitimi dersinin amaçlarından “demokratik hayatın gerektirdiği tavır ve alışkanlıklar kazanma” amacına %96,4 oranında genel olarak ulaşabilmekte ve %1,4 oranında ulaşamadıklarını belirtmektedirler. Beden eğitimi öğretmenlerinden söz konusu amaca hiç ulaşamadığını belirten bulunmamaktadır. Sınıf öğretmenleri %18,8 oranında genel olarak bu amaca ulaşamadığını belirtirken, %66,5’ide bu amaca genel olarak ulaşabildiğini belirtmektedir. Sınıf öğretmenlerinin adı geçen hedefe ulaşabilme aritmetik ortalaması 3,567 olarak katılım düzeyinde bulunmaktadır. Beden eğitimi öğretmenlerinin ise söz konusu amaca ulaşabilme aritmetik ortalaması 4,305’tir. Bu aritmetik ortalama tamamen katılım düzeyinde bulunmaktadır. Beden eğitimi öğretmenleri ve sınıf öğretmenlerinin adı geçen amaca ulaşabilme durumları arasında anlamlı farklılık bulunmaktadır [$t_{(1325,33)}=18,35$, $p<0,05$].

Araştırma kitlesinde bulunan beden eğitimi ve sınıf öğretmenlerinin, beden eğitimi dersinin amaçlarından “kamu kaynaklarını iyi kullanma ve koruyabilme” amacına ulaşabilme durumlarında anlamlı farklılık bulunmaktadır [$t_{(1258,79)}=18,90$, $p<0,05$]. Bu amaca sınıf öğretmenleri %20,5 oranında genel olarak ulaşamadığını belirtirken, %63,3 oranında da genel olarak ulaşabilmektedir. Beden eğitimi öğretmenlerinin %2’si adı geçen amaca genel olarak ulaşamamakta olduğunu belirtirken, bu amaca %95 oranında ise genel olarak ulaşabilmekte olduklarını belirtmişlerdir. Sınıf öğretmenlerinin söz konusu amaca ulaşabilme aritmetik ortalaması 3,510’dur. Bu aritmetik ortalama katılım düzeyinde bulunmaktadır. Beden eğitimi öğretmenlerinin adı geçen amaca ulaşabilme aritmetik ortalaması 4,325’tir. Bu aritmetik ortalama tamamen katılım düzeyinde bulunmaktadır.

Beden eğitimi dersinin amaçlarından “spor araç ve tesisleri hakkında bilgi sahibi olma ve bunları gereği gibi kullanabilme” amacına ulaşabilme durumu sınıf öğretmenleri ve beden eğitimi öğretmenleri arasında anlamlı farklılık göstermektedir [$t_{(1492,44)}=39,08$, $p<0,05$]. Sınıf öğretmenlerinin %55,2’si söz konusu amaca genel olarak ulaşamadığını belirtirken, %29,4’ü ise genel olarak bu amaca ulaştığını belirtmiştir. Beden eğitimi öğretmenlerinin ise %95,7’si adı geçen amaca genel olarak ulaştığını belirtmektedir. Diğer taraftan beden eğitimi öğretmenlerinden söz konusu amaca ulaşamadıklarını belirtenlerin oranı ise genel olarak %1,6’dır. Beden eğitimi öğretmenlerinin adı geçen amaca ulaşma aritmetik ortalaması 4,391’dır. Bu aritmetik ortalama tamamen katılım düzeyinde bulunmaktadır. Sınıf öğretmenlerinin söz konusu amaca ulaşma aritmetik ortalaması ise 2,492’dır. Bu aritmetik ortalama ise katılmama düzeyinde bulunmaktadır.

4.1.4. Beden Eğitimi Dersinin Amaçlarına Göre Uygulanamama Nedenleri ile Beden Eğitimi Dersinin Amaçlarına Ulaşma Durumunun Ölçeklere Göre Genel Değerlendirmesi

Tablo:16-A Beden Eğitimi Dersinin Amaçlarına Göre Uygulanamama Nedenleri Ölçeklerin Toplam Puanları							
Nedenler	Ö	N	$\bar{X}$	s s	t	s d	p
Eğitim Sisteminden Kaynaklanan Nedenler	S	1134	4,182	,485	-12,140	1099,67	,000
	B	442	4,451	,352			
Beden Eğitimi Programından Kaynaklanan Nedenler	S	1134	3,916	,579	-1,469	915,84	,142
	B	442	3,959	,505			
Beden Eğitimi Öğretiminde Kullanılan Öğretim Yöntem ve Tekniklerinden Kaynaklanan Nedenler	S	1134	3,963	,669	8,273	818,71	,000
	B	442	3,657	,656			
Beden Eğitimi Dersinde Kullanılan Ölçme ve Değerlendirmeden Kaynaklanan Nedenler	S	1134	3,851	,682	-1,482	806,57	,139
	B	442	3,907	,680			
Öğretmenlerden Kaynaklanan Nedenler	S	1134	4,077	,764	8,498	1050,22	,000
	B	442	3,773	,581			
Öğrencilerden Kaynaklanan Nedenler	S	1134	3,070	,633	-6,109	680,37	,000
	B	442	3,324	,778			

Tablo:16-B Sınıf Öğretmenleri ve Beden Eğitimi Öğretmenlerine Göre Beden Eğitimi Dersinin Amaçlarına Ulaşma Durumu							
Beden Eğitimi Dersinin Amaçlarına Ulaşma Durumu	S	1134	2,962	,700	-48,819	1360,07	,000
	B	442	4,342	,402			

N: Sayı, S: 1134, B: 442, Hiç Katılmıyorum (1,00-1,80), Katılmıyorum (1,81-2,60), Kararsızım (2,61-3,40), Katılıyorum (3,41-4,20), Tamamen Katılıyorum (4,21-5,00), Kısaltmalar: 1: Hiç katılmıyorum, 2: Katılmıyorum, 3: Kararsızım, 4: Katılıyorum, 5: Tamamen katılıyorum, $\bar{X}$: Ortalama, s s: Standart Sapma, s d: Serbestlik derecesi, t: t değeri, p: Anlamlılık düzeyi, S: Sınıf öğretmeni, B: Beden Eğitimi Öğretmeni, Ö: Öğretmen, %: Yüzde

Araştırmada beden eğitimi dersinin amaçlarına göre uygulanamama nedenlerinden “eğitim sisteminden kaynaklanan nedenlere” sınıf ve beden eğitimi öğretmenlerinin katılımlarının ölçülmesi sonucunda eğitim sisteminden kaynaklanan nedenlerin geneline sınıf öğretmenleri 4,182 aritmetik ortalama ile katılım düzeyinde iştirak etmişlerdir. Eğitim sisteminden kaynaklanan nedenlere beden eğitimi öğretmenlerinin katılımı ise 4,451 aritmetik ortalama ile tamamen katılım düzeyinde bulunmaktadır. Beden eğitimi öğretmenlerinin eğitim sisteminden kaynaklanan nedenlere katılımı araştırma grubundaki sınıf öğretmenlerinden daha yüksek olduğu görülmektedir. Diğer taraftan eğitim sisteminden kaynaklanan nedenlere katılımlarda sınıf öğretmenleri ve beden eğitimi öğretmenlerinin katılım düzeyleri arasında anlamlı farklılık bulunmaktadır [$t_{(1099,67)}=12,140$, $p<0,05$].

Beden eğitimi dersinin amaçlarına göre uygulanamama nedenlerinden “beden eğitimi programından kaynaklanan nedenlere” araştırma örnek kitlesini oluşturan

sınıf öğretmenleri 3,916, beden eğitimi öğretmenleri ise bu nedene 3,959 aritmetik ortalamayla katılmışlardır. Bu nedenlere örnek kitlede bulunan beden eğitimi ve sınıf öğretmenlerinin tutumları aynı istikamette katılım düzeyinde bulunmaktadır. Bu iki grup için adı geçen nedenlere katılma durumlarında genel olarak anlamlı farklılık bulunmamaktadır [$t_{(915,84)}=1,469$, $p>0,05$].

Araştırma kitlesini oluşturan beden eğitimi ve sınıf öğretmenleri tarafından beden eğitimi dersinin amaçlarına göre uygulanamamasında “beden eğitimi öğretiminde kullanılan öğretim yöntem ve tekniklerinden kaynaklanan nedenlerin” geneline katılım seviyesinde iştirak olmuştur. Sınıf öğretmenleri bu nedenlere 3,963 aritmetik ortalamayla katılırlarken, beden eğitimi öğretmenleri ise 3,657 aritmetik ortalamayla katılmışlardır. Sınıf öğretmenlerinin beden eğitimi dersinin amaçlarına göre uygulanamamasında beden eğitimi öğretiminde kullanılan öğretim yöntem ve tekniklerinden kaynaklanan nedenlere genel katılım ortalaması beden eğitimi öğretmenlerinininkinden daha yüksek bulunmaktadır. Beden eğitimi öğretmenleri ve sınıf öğretmenlerinin adı geçen nedene katılım düzeyleri arasında genel olarak bu ölçekte anlamlı farklılık bulunmaktadır [$t_{(818,71)}=8,273$, $p<0,05$].

Beden eğitimi dersinin amaçlarına göre uygulanamama nedenlerinden “beden eğitimi dersinde kullanılan ölçme ve değerlendirmeden kaynaklanan nedenlere” araştırma kitlesindeki hem sınıf öğretmenleri hem de beden eğitimi öğretmenleri genel olarak katılım düzeyde bu nedenlere iştirak etmişlerdir. Sınıf öğretmenleri bu nedenlere 3,851 aritmetik ortalamayla katılırlarken, beden eğitimi öğretmenleri 3,907 aritmetik ortalamayla katılmışlardır. Diğer taraftan beden eğitimi dersinin amaçlarına göre uygulanamama nedenlerinden beden eğitimi dersinde kullanılan ölçme ve değerlendirmeden kaynaklanan nedenlere sınıf öğretmenlerine nazaran beden eğitimi öğretmenlerinin katılımı biraz daha fazla bulunmaktadır. Beden eğitimi öğretmenleri ve sınıf öğretmenlerinin bu nedene katılımlarında anlamlı farklılık bulunmamaktadır [$t_{(806,57)}=1,482$, $p>0,05$].

Araştırma kitlesinde bulunan beden eğitimi ve sınıf öğretmenlerinin beden eğitimi dersinin amaçlarına göre uygulanamama nedenlerinden “öğretmenlerden kaynaklanan nedenlere” katılımlarında anlamlı farklılık bulunmaktadır [$t_{(1050,22)}=$

8,498, $p<0,05$]. Söz konusu nedenlere ölçek genelinde sınıf öğretmenleri beden eğitimi öğretmenlerine nazaran daha fazla katılmışlardır. Sınıf öğretmenlerinin bu nedenlere katılım aritmetik ortalaması 4,077 iken beden eğitimi öğretmenlerinin aritmetik ortalaması 3,773'tür. Beden eğitimi dersinin amaçlarına göre uygulanamama nedenlerinden öğretmenlerden kaynaklanan nedenler için sınıf öğretmenleri ve beden eğitimi öğretmenlerinin sahip oldukları aritmetik ortalama katılım düzeyinde bulunmaktadır.

Örneklem grupta bulunan beden eğitimi ve sınıf öğretmenlerinin beden eğitimi dersinin amaçlarına göre uygulanamama nedenlerinden “öğrencilerden kaynaklanan nedenlere” katılımlarında anlamlı farklılık bulunmaktadır [$t_{(680,37)}=6,109$, $p<0,05$]. Beden eğitimi öğretmenlerinin adı geçen nedenlere katılım aritmetik ortalaması 3,324 iken, sınıf öğretmenlerinin bu nedenlere katılım aritmetik ortalaması ise 3,070'tir. Örnek kitledeki her iki öğretmen grubunun beden eğitimi dersinin amaçlarına göre uygulanamamasında öğrencilerden kaynaklanan nedenlere genel katılımı, aldıkları aritmetik ortalama puanına göre kararsız seviyesinde bulunmaktadır.

“Beden eğitimi dersinin amaçlarına ulaşma durumu” ölçülen üçüncü bölümde bulunan ölçekteki amaçlara genel olarak beden eğitimi öğretmenlerinin tamamen ulaşabilme seviyesinde bir aritmetik ortalamaya sahip oldukları görülmektedir. Beden eğitimi öğretmenlerinin beden eğitimi dersinin amaçlarına ulaşabilme aritmetik ortalaması 4,342'dir. Sınıf öğretmenleri ise beden eğitimi dersinin amaçlarına ulaşabilme hususunda beden eğitimi öğretmenlerinden üçüncü bölümdeki ölçeğin geneline göre daha düşük ortalamaya sahiptirler. Sınıf öğretmenlerinin adı geçen ölçek için sahip oldukları aritmetik ortalama ise 2,962'dir. Sınıf öğretmenlerinin beden eğitimi dersinin amaçlarına ulaşabilme nedenlerine ait genel aritmetik ortalaması kararsız düzeyde bulunmaktadır. Sınıf öğretmenleri ve beden eğitimi öğretmenlerinin beden eğitimi dersinin amaçlarına ulaşabilme durumlarının tespitine yönelik olarak uygulanan ölçekte belirtilen katılım düzeylerinde sınıf öğretmenleri ve beden eğitimi öğretmenleri arasında anlamlı farklılık bulunmaktadır [$t_{(1360,07)}=48,819$, $p<0,05$].

V. BÖLÜM

SONUÇ ve ÖNERİLER

Bu araştırmada, ilköğretim I. ve II. kademedede beden eğitimi dersinin amaçlarına göre uygulanamama nedenlerinin, beden eğitimi dersinin amaçlarına ulaşma durumunun, beden eğitimi öğretmenleri ve sınıf öğretmenleri açısından beden eğitimi dersinin amaçlarına göre uygulanamama nedenleri ile beden eğitimi dersinin amaçlarına ulaşma durumlarındaki farklılıkların tespiti ve bu tespitlerden yola çıkarak ilköğretim birinci kademedede beden eğitimi derslerinin beden eğitimi öğretmenleri tarafından uygulanmasının gerekli olup olmadığının belirlenmesine yönelik anket uygulanmıştır. Araştırmanın örnek kitlesini Ankara ili merkez ilköğretim okullarında görev yapan beden eğitimi öğretmenleri ve sınıf öğretmenlerinden tesadüfi örneklem yöntemi ile ulaşılan 1134 sınıf öğretmeni ve 442 ilköğretim beden eğitimi öğretmeni oluşturmaktadır.

Araştırmanın örneklem grubunun %56,9'u bayan ve %43,1'i ise erkeklerden oluşmaktadır. Sınıf öğretmenlerinin %61,1'i bayan ve %38,9'u erkeklerden oluşurken, beden eğitimi öğretmenlerinin %46,2'si bayan ve %53,8'i erkeklerden oluşmaktadır. Örnek kitle tesadüfi örneklem yöntemi ile oluşturulmuş, öğretmenlerin bayan veya erkek olması göz önüne alınmamıştır. Örnek kitleyi oluşturan öğretmenlerin yaşları genellikle 30 ile 40 yaşları arasında (%52,7 oranında) yoğunluk kazanmaktadır. İkinci yoğunluk ise 41 ile 50 yaşları arasında toplanmaktadır. Araştırmada anket uygulanan öğretmenlerin mesleki deneyimleri ilk olarak 6-10 yıl arası (%26,6), ikinci olarak 11-15 yıl arası (%23,7) ve üçüncü olarak da 26 yıldan fazla (%20,1) olmak üzere üç ağırlık noktasında toplanmıştır. Diğer taraftan 16 ile 20 yıllık mesleki deneyimleri olanların oranı da %17,3'tür. Sınıf öğretmenlerinin %79,5'i mesleğinden memnun, %4,7'si de mesleğinden memnun değildir. Sınıf öğretmenlerinin %15,8'i kısmen mesleğinden memnun olduklarını belirtmişlerdir. Araştırma kitlesindeki beden eğitimi öğretmenlerinin %90,7'si mesleğinden memnun, %1,4'ü mesleğinden memnun değildir. Beden eğitimi öğretmenlerinin %7,9'u mesleğinden kısmen memnun olduklarını belirtmişlerdir (Tablo:1). Örneklem gruptaki sınıf öğretmenleri ve beden eğitimi öğretmenleri genel olarak öğretmenlik

mesleğinin eğitimini almışlar ve bugünün şartları da göz önüne alındığında, eğitimini aldıkları meslekte çalışmanın memnuniyetini duymaktadırlar (Demirhan ve Çamur, 2000).

İlköğretim okullarında haftalık ders saatinin yetersiz olmasının beden eğitimi dersinin amaçlarına göre uygulanamama nedenlerinden biri olarak görmede, beden eğitimi öğretmenleri bu yetersizliği sınıf öğretmenlerine nazaran daha etkin bir sorun olarak görmektedirler. Beden eğitimi öğretmenleri $\bar{x}=4,248$ ortalamayla, sınıf öğretmenleri ise $\bar{x}=3,455$ ortalamayla adı geçen nedene katılmaktadırlar (Tablo:4). Araştırma bulgularına göre, örneklem grubunu oluşturan öğretmenlerin haftalık beden eğitimi ders saatinin yetersiz olduğu hususunda genel bir kanı içerisinde olduğu söylenebilir (Demirhan vd., 2003b; Taşmektepligil vd., 2006). Bugün pek çok ülke, okullardaki beden eğitimi ve spor derslerini arttırarak sporda başarılı öğrencileri teşvik etmek amacıyla ödül ve burs verme yoluna gitmiştir (Pehlivan, 1998). Spor bilinci ve alışkanlığı eğitim-öğretim dönemlerinde gereği gibi ele alınmayan beden eğitimi dersi nedeniyle yeterince oluşmamaktadır (Dalkıran ve Tuncel, 2007). Bu nedenle içsel enerjisini kullanamayan, ruhsal, bedensel ve toplumsal açıdan sağlıklı bireylerin yetişmesinin önüne geçilememektedir. Beden eğitimi öğretmenleri beden eğitimi dersinin kendi branş dersi olması nedeniyle, bu dersi sınıf öğretmenlerine nazaran daha fazla önemsedikleri araştırma bulgularına göre yorumlanabilir. Beden eğitimi dersleri yoluyla fiziksel aktivite konularını bilen ve değerli bulan, düzenli fiziksel aktivite yapan, fiziksel uygunluğu gelişmiş, toplumsal sorunlara karşı sorumluluk alabilen (Taşer, 2004a) ve yaşam boyu spor felsefesini benimsemiş sağlıklı bireyler yetiştirmek için öncelikle okullardaki haftalık ders saatlerinin arttırılması ve öğrencilere yeterince aktif olma fırsatı verilmesi gereklidir (Tekin ve Demir, 2006; Özşaker ve Orhun, 2005; Coe, 2003; Tekin, 2006; Ocak ve Tortop, 2006; Yaylacı, 1998). Bunun yanı sıra iyi programlanmış bir beden eğitimi dersi işlenirse, hedeflenen fiziksel aktivite düzeyine erişilebilir (Memiş ve Yıldırım, 2006).

Araştırmadan elde edilen bulgulara göre, beden eğitimi dersinin amaçlarına göre uygulanamamasında eğitim sisteminden kaynaklanan nedenlerden, okullara

sağlanan teknoloji, araç-gereç vb. gibi olanakların yetersiz olmasına örneklem grubun görüşleri %94,4 oranında katılım ve tamamen katılım düzeyinde biçimlenmiştir ($\bar{x}=4,487$). Eğitim sisteminden kaynaklanan diğer bir neden olarak, Türkiye'deki okul, derslik ve spor salonlarının sayısının yetersiz olmasına da %97,8 oranıyla genel olarak sınıf öğretmenleri ve beden eğitimi öğretmenleri katılmaktadırlar. Ayrıca bu nedenlerin genel katılım aritmetik ortalaması 4,633'tür. Araştırmada hem sınıf öğretmenleri hem de beden eğitimi öğretmenleri adı geçen nedenlerin önemli olduğunu, okul derslik ve spor salonlarının yetersizliği yanında okullarda teknoloji, araç-gereç vb. olanaklarında yetersiz olduğunu ve bu nedenle beden eğitimi dersinin amaçlarına göre uygulanamadığını ortaya koymaktadırlar (Tablo:3). Beden eğitimi dersinin amaçlarına göre uygulanamamasının nedenlerinin başında, yeterli araç-gereç ve malzeme eksikliğinin belirtilmiş olması (Ocak ve Tortop, 2006), okulların çoğunda saha ve salonun olmaması (Yenal vd., 1999; Çobanoğlu, 1992; Demirhan vd., 2003ab; Demirhan vd., 2004; Pulur ve Ocak, 2006), saha ve spor salonu olan okulların ise çoğunun bu yerleri amacına uygun kullanmıyor olması ve okulların ekonomik gücünün yetersiz olması nedeniyle beden eğitimi derslerine gereken önemin verilmediği gibi amacına uygun işlenmediği de araştırma bulgularına göre söylenebilir (Pehlivan vd., 2003; Taşmektepligil vd., 2006; Çon vd., 1997).

Örnek kitleyi teşkil eden sınıf öğretmenleri ve beden eğitimi öğretmenlerinin beden eğitimi dersinin amaçlarına göre uygulanamamasında eğitim sisteminden kaynaklanan nedenlerden, ilköğretim okullarında öğretmen başına düşen öğrenci sayılarının çok fazla olması nedenine, %93,9 oranında genel olarak katılımı gözlenmektedir (Tablo:3). Sadece beden eğitimi dersinin amaçlarına göre uygulanabilmesi için değil, diğer derslerinde amaçlarına göre uygulanabilmesi için ilköğretim okullarında öğretmen başına düşen öğrenci sayılarının azaltılması, sınıflardaki öğrenci sayılarının çok fazla olmamasının gerekliliği araştırma sonucunda elde edilen verilere göre ortaya çıkmaktadır. Dolayısıyla motor beceri ve yeteneklerin temelini atıldığı ilköğretim I. kademedeki sınıfların kalabalık olması nedeniyle beden eğitimi dersinin hedeflenen düzeyde işlenemediği de söylenebilir (Pehlivan, 2001).

Beden eğitimi dersinin hedeflerini gerçekleştirmeye yönelik rehber kitapların hazırlanmayışını, araştırma kitlesini oluşturan beden eğitimi ve sınıf öğretmenleri, beden eğitimi dersinin amaçlarına göre uygulanamamasının eğitim sisteminden kaynaklanan nedenlerden biri olduğuna yüksek ortalamayla katılmaktadırlar. Fakat bu nedene beden eğitimi öğretmenleri genel olarak %93,9 ve sınıf öğretmenleri %87,5 oranında katılmaktadırlar (Tablo:4). Beden eğitimi dersinin amaçlarına göre uygulanabilmesi için beden eğitimi dersinin hedeflerini gerçekleştirmeye yönelik rehber kitapların hazırlanmasının gerekliliği araştırma sonucunda ortaya çıkmakta, ayrıca bu sonuç beden eğitimi dersi veren öğretmenlerin bir talebi olarak değerlendirilebilmektedir.

Beden eğitimi dersi ile ilgili yapılan bilimsel araştırmaların ilköğretim okullarına yansımaması, beden eğitimi dersinin amaçlarına göre uygulanamamasında eğitim sisteminden kaynaklanan önemli nedenlerden biridir. Beden eğitimi öğretmenleri bu nedene %93,4 oranında ve sınıf öğretmenleri %87,4 oranında genel olarak katılmaktadırlar. Öte yandan beden eğitimi öğretmenleri bu görüşe sınıf öğretmenlerinden daha yüksek oranda katılmışlardır (Tablo:4). Beden eğitimi öğretmenlerinin adı geçen nedene sınıf öğretmenlerine nazaran daha fazla katılması, beden eğitimi dersine gösterilen hassasiyetin sınıf öğretmenlerinden daha üst düzeyde olmasından kaynaklanabilir.

Genel olarak araştırma örnek kitlesini oluşturan sınıf öğretmenleri ve beden eğitimi öğretmenleri beden eğitimi dersinin amaçlarına göre uygulanamamasında eğitim sisteminden kaynaklanan nedenlerden, ilköğretim I. kademe birinci devreye (1-2-3. sınıflar) beden eğitimi derslerinin branş öğretmeni tarafından verilmemesini önemli bir neden olarak görmektedirler ($\bar{x}=4,355$). Bu nedene, görüşülen beden eğitimi öğretmenleri beden eğitimi dersinin kendi branşı olduğundan, sınıf öğretmenleri de beden eğitimi dersinin kendi branşları olmadığından dolayı beden eğitimi dersinin amaçlarına ulaşamama endişesiyle katılmakta olabilirler. Yine aynı sebeplerden dolayı örnek kitle ilköğretim I. kademe ikinci devreye (4-5. sınıflar) yeterli beden eğitimi öğretmeni olmadığından, çoğu okulda derslere branş öğretmenlerinin girmemesi nedenine ($\bar{x}=4,518$) katılıyor olabilirler (Tablo:3).

İlköğretim okulları birinci ve ikinci kademedeki beden eğitimi öğretmenleri sayısının yetersiz olması nedeniyle derslerin boş geçtiği, çoğu zaman derslerin amaç dışı kullanıldığı bulgulardan ortaya çıkmaktadır (Yenal vd., 1999). Oysaki bugün toplumlar sağlıklı bireyler yetiştirmek amacıyla beden eğitimi dersini genel eğitimin tamamlayıcısı ve ayrılmaz bir parçası olarak kabul ederek, bireyin yaşamının her devresini kapsayacak şekilde devlet politikalarını düzenlerler. Beden eğitimi etkinliklerinin uygulanması ve sevdirmesinde okullar önemli bir yere sahiptir. Buda, ancak bu işten bilimsel olarak anlayan ve görevini özveriyle yerine getirmeye çalışan beden eğitimi öğretmenleriyle mümkündür (Pehlivan vd., 2003; Koç ve Çobanoğlu, 1994). Şu gerçekte unutulmamalıdır ki; beden eğitimi öğretmenlerinin öğrenci kitleleri üzerine olumlu etkiler bırakarak onların geleceklerine katkıda bulundukları, davranışlarını etkiledikleri ve öğrencilerin sportif etkinliklerden keyif almalarını sağladıkları yapılan çalışmalar sonucunda ortaya konmuştur (Köksal, 1998; Pulur ve Ocak, 2006; Yetim, 1999). Bugün Türkiye’deki ilk ve ortaöğretimde okuyan öğrencilerin fiziksel, psiko-sosyal ve fizyolojik gelişimlerinde, fiziksel aktivitelerin alışkanlık haline getirilip sevdirmesinde (Silverman, 2005) beden eğitimi derslerinin, ders dışı sportif etkinliklerin ve birey olarak beden eğitimi öğretmenlerinin önemli bir yeri bulunmaktadır (Tamer ve Pulur, 2001). Yine yapılan çalışmalarda, sınıf öğretmenlerine nazaran beden eğitimi öğretmenleriyle ders işleyen öğrencilerin sporda etki ve sabır algılamalarında belirgin bir fark olduğu vurgulanırken (Feddy, 1998), ayrıca dersin kalitesinin de daha yüksek olduğu görülmüştür (McKenzie vd., 1993). Araştırma bulgularından da anlaşılacağı gibi beden eğitimi derslerinin amaçlarına ulaşabilmesi için öğretmenlerin büyük bir çoğunluğu bu dersin branş öğretmenleri tarafından yürütülmesi gerektiği hususunda görüş belirtmişlerdir (Ocak ve Tortop, 2006; Yetim ve Göktaş, 2000; Kangalgil ve Dönmez, 2003; Tekin ve Demir, 2006; Özşaker ve Orhun 2005).

Beden eğitimi dersinin amaçlarına göre uygulanamama nedenlerinden eğitim sisteminden kaynaklanan nedenlere sınıf öğretmenleri ve beden eğitimi öğretmenlerinin katılımlarının genel olarak ölçülmesi sonucunda eğitim sisteminden kaynaklanan nedenlerin geneline sınıf öğretmenleri 4,182 aritmetik ortalama ile katılım düzeyinde iştirak etmişlerdir. Eğitim sisteminden kaynaklanan nedenlere

beden eğitimi öğretmenlerinin katılımı ise 4,451 aritmetik ortalama ile tamamen katılım düzeyinde bulunmaktadır (Tablo:16-A). Beden eğitimi dersinin amaçlarına göre uygulanamamasında eğitim sisteminden kaynaklanan nedenleri, beden eğitimi öğretmenleri sınıf öğretmenlerine nazaran daha fazla önemsemekte ve bu nedenleri eleştirmektedirler. Beden eğitimi dersini yürüten öğretmenlerin, öğrencilerin beden eğitimi dersine gösterdikleri ilgi ve okul dışında fiziksel aktivitelerde bulunma motivasyonunun sosyal şartlarla çok yakın ilişkisi olduğunu dikkate alarak, öğrencilerin spora ilgisini canlı tutabilmek için ekonomik nedenler, spor alanlarının azlığı, lise ya da üniversite giriş sınavları gibi eğitim sisteminden kaynaklanan nedenlerin öğrenciler üzerindeki olumsuz etkilerini de ortadan kaldıracak davranışlar sergilemeleri gereklidir (İkizler, 1999).

Araştırmada elde edilen bulgulara göre örnek kitle ilköğretim beden eğitimi programında, bireysel farklılıklar ile öğretim yöntem ve tekniklerinin göz önünde bulundurulmamasını, beden eğitimi dersinin amaçlarına göre uygulanamamasında beden eğitimi programından kaynaklanan önemli bir neden olarak görmektedir ($\bar{x}=4,161$) (Tablo:5). Örnek kitle, beden eğitimi programı hazırlanırken biraz daha titiz davranılmasını, bireysel farklılıkların göz önüne alınarak beden eğitimi programının hazırlanması ve derslerin bu farklılıkları dikkate alarak işlenmesi gerektiğini düşünmektedir (Mengütay, 1997). Diğer taraftan ilköğretim beden eğitimi programı hazırlanırken bugünün ihtiyaçlarına cevap verecek şekilde düzenlenmemesi, beden eğitimi dersinin amaçlarına göre uygulanamamasında önemli bir nedendir. Beden eğitimi öğretmenleri sınıf öğretmenlerine nazaran ilköğretim beden eğitimi programı hazırlanırken zamanın ihtiyaçlarına cevap verebilir olmasına daha fazla önem vermektedir ($\bar{x}=4,177$) (Tablo:6). Öte yandan ilköğretim beden eğitimi programının, mevcut şartlar içinde gerçekleştirilebilir nitelikte olmayışına örnek kitle %86,3 oranında genel olarak katılmaktadır ($\bar{x}=4,252$) (Tablo:5). Bu nedene katılım, ilköğretimde beden eğitimi programının öğretmenler açısından işlevsel olmadığını, ilköğretim devresinde beden eğitimi dersi için okullarda gerekli zeminlerin hazırlanması gerektiğini göstermektedir. Çünkü çocuğu davranış bozukluklarından, kötü alışkanlıklardan, sosyal olmamaktan, şiddetten uzak tutan ve tüm bunlarla birlikte sorumluluk alabilen, kendine güven duyan, boş

zamanlarını yararlı bir şekilde değerlendirebilen, yaşam boyu spor alışkanlığı kazanmış bireylerin yetiştirilmesinde beden eğitimi derslerinin yadsınamaz bir yeri vardır (Özşaker ve Orhun, 2005). Beden eğitimi programları günü kurtarma amaçlı olmayan, öğrencilerin gelişim seviyelerine uygun, eğlenceli deneyimler sunabilen, beceri gelişimlerini dikkate alan ve öğrencilere fiziksel aktivite alışkanlığı kazandıracak biçimde (Daley, 2002; Smith, 2004; Valois vd., 2004; Trudeau ve Shephard, 2005) düzenlenmeli ve okullarda gerekli zeminlerin hazırlanması sağlanmalıdır.

Örneklem grubunu teşkil eden sınıf öğretmenleri ve beden eğitimi öğretmenlerinin beden eğitimi dersinin amaçlarına göre uygulanamamasında beden eğitimi programından kaynaklanan nedenlerden, ilköğretim beden eğitimi programının her öğretmenin anlayabileceği şekilde açık ve net olmamasına, sınıf öğretmenleri beden eğitimi öğretmenlerine göre daha fazla ortalamayla katılmışlardır. Sınıf öğretmenleri bu nedene %72,7 oranında genel olarak katılırlarken, beden eğitimi öğretmenleri ise bu nedene %60,2 oranında genel olarak katılmamaktadırlar (Tablo:6). Görüldüğü gibi sınıf öğretmenleri beden eğitimi programının anlaşılır olmadığını, beden eğitimi öğretmenleri ise sınıf öğretmenlerinin aksine genel olarak beden eğitimi programının anlaşılır olduğunu vurgulamaktadırlar. Sınıf öğretmenlerinin, beden eğitimi öğretmenlerine göre beden eğitimi programının açık ve net olmadığını belirtmeleri, beden eğitimi dersinin kendi branş dersi olmamasından ve beden eğitimi dersi için yeterli donanıma sahip olmadıklarından ötürü sınıf öğretmenleri beden eğitimi programını kavrayıp yorumlayamadıklarını belirtmişlerdir. Diğer taraftan sınıf öğretmenlerine lisans eğitimi süresince verilen beden eğitimi ve spor dersleri ile hizmet içi eğitim almalarının yanında eğitim fakültesi çıkışlı olmalarının da (Yenal vd., 2006), beden eğitimi dersi öğretimi ve uygulamaları üzerine olumlu etkilerinin olduğu, beden eğitimi ders programlarındaki konuları; algılama, kavrama ve aktarmaları hususunda pozitif sonuçlar doğurduğu da yapılan çalışmalarda belirtilmiştir (Allison vd., 1990; Şirin ve Bozkurt, 2005; Tekin ve Demir, 2006).

Beden eğitimi dersinin amaçlarına göre uygulanamamasında beden eğitimi programından kaynaklanan nedenlerden, ilköğretim beden eğitimi programında öğrencilerin bulunduğu dönem gereği eğitici oyunlara yeterince yer verilmemesine, sınıf öğretmenleri genel olarak %85,9 oranında katılmış, beden eğitimi öğretmenleri ise sınıf öğretmenlerinden daha fazla olmak üzere genel olarak %91,4 oranında katılmışlardır (Tablo:6). İlköğretim çağıının temel etkinliği oyundur. Oyun; içerisinde hızla algılama ve karar verme, güç, hız, dayanıklılık, denge, esneklik ve çeviklik gibi pek çok özelliği barındırır. Dolayısıyla gelişim çağını kapsayan ilköğretim dönemindeki çocukların gelişimine oyunun çok yönlü katkıları sağladığı bilinmesine rağmen (Koç, 1992; Solomon, 1997; Demirci vd., 2006; Pepe ve Hergül, 2006), beden eğitimi ders programlarında amacına hizmet eden nitelikli eğitsel oyunlara yeterince yer verilmediği araştırma bulgularına göre söylenebilir (Demirci ve Toptaşdemirci, 2006; Demirci, N., 2006). Diğer taraftan beden eğitimi dersine girecek olan öğretmenleri yetiştiren kurumlarda oyun öğretimine yönelik programlara ağırlık verilmesi (Özşaker ve Orhun, 2005) eğitimde eğitsel oyunun önemini öğretmenlerin kavraması açısından önemlidir (Göktaş ve Arıkan, 2003). Yine ilköğretim beden eğitimi programının, öğrencilere günlük hayatta gerekli olan psikomotor becerileri kazandırmada yeterli ve uygulanabilir olmayışına beden eğitimi öğretmenleri sınıf öğretmenlerinden daha yüksek olmak suretiyle %88,4, sınıf öğretmenleri ise bu nedene %78,9 oranında genel olarak katılmışlardır (Tablo:6). Beden eğitimi öğretmenleri, ilköğretim beden eğitimi programının öğrencilerin bulundukları dönem gereği eğitici oyunlara yer verilmemesini ve öğrencilere günlük hayatta gerekli psikomotor becerileri kazandırmada yeterli olmayışını sınıf öğretmenlerine nazaran daha fazla eleştirmekte ve bu nedenlerin öneminin daha fazla farkındadırlar.

Örnek kitleye göre beden eğitimi dersinin amaçlarına göre uygulanamamasında beden eğitimi programından kaynaklanan nedenlerden, beden eğitimi programında, çocuğun gelişim düzeyleri ile hedeflerin birbiriyle paralellik göstermemesi nedenine genel olarak %78,8 oranında katılmaktadırlar. Ayrıca beden eğitimi programında çocuk ve gençlerin yaş, cinsiyet, ilgi, yetenek ve seviyelerine göre nasıl bir seçim veya yönlendirme yapılacağına yönelik yeterli bir açıklama

bulunmamasına genel olarak %89,2 oranında katılım olmuştur ($\bar{x}=4,294$). Diğer taraftan beden eğitimi programında çocuğun sosyal, psikolojik, zihinsel ve fiziksel özelliklerinin nasıl gelişeceğine ilişkin yeterli açıklama olmamasına örneklem grup genel olarak %87,8 oranında katılmaktadır. Ayrıca beden eğitimi programında, hedeflerde öğrencilerin gelişim ihtiyaçları ve beklentilerinin yeterince dikkate alınmamasına genel olarak katılım %86,9 oranında bulunmaktadır (Tablo:5). Elde edilen bulgular ışığında, ilköğretim beden eğitimi programı, örnek kitledeki hem sınıf öğretmenleri hem de beden eğitimi öğretmenleri açısından çocukların genel olarak gelişim düzeyleri ile ilgili gerekli açıklamaları ve yönlendirmeleri yapması hususunda yetersiz bulunmaktadır.

Beden eğitimi dersinin amaçlarına göre uygulanamama nedenlerinden, beden eğitimi programından kaynaklanan nedenlere, genel olarak araştırma örnek kitlesini oluşturan sınıf öğretmenleri 3,916 aritmetik ortalamayla katılmışlardır. Beden eğitimi öğretmenleri ise bu nedenlere 3,959 aritmetik ortalamayla katılmışlardır (Tablo:16-A). Bu ortalamalar ölçekteki tüm nedenleri kapsamaktadır. Bu nedenle beden eğitimi dersinin amaçlarına göre uygulanamamasında, beden eğitimi programından kaynaklanan nedenlerden bazılarında katılımlar sınıf öğretmenleri ve beden eğitimi öğretmenleri arasında farklılaşmaktadır.

Araştırma kitlesindeki beden eğitimi öğretmenleri ve sınıf öğretmenleri, beden eğitimi dersinin amaçlarına göre uygulanamamasında beden eğitimi öğretiminde kullanılan öğretim yöntem ve tekniklerinden kaynaklanan nedenlerden, öğretmenlerin, ilköğretim beden eğitimi öğretiminde kullanılan yöntem ve tekniklerle ilgili yeterli bilgiye sahip olmayışlarına %85,7 oranında genel olarak katılmaktadırlar. Thornton yapmış olduğu çalışmada, müfredatın bütün konularından sorumlu olan sınıf öğretmenlerine düşen sorumluluğun büyük olduğunu belirtmiş ve öğretmenlerin öğretecekleri konuları bilmelerinin yeterli olmadığını vurgulayarak, öğretmenlerin öğretim metotlarını ve uygulama yöntemlerini de bilmeleri gerektiğine dikkat çekmiştir (Thornton, 2001). Ayrıca ilköğretim beden eğitimi öğretiminde, sınıfların çok kalabalık olması, istenilen yöntem ve tekniklerin kullanılmasını zorlaştırdığına da örnek kitle genel olarak %90,8 oranında katılmaktadır ($\bar{x}=4,346$)

(Tablo:7). Bulgular ışığında, sınıf öğretmenleri ve beden eğitimi öğretmenleri sınıfların çok kalabalık olmasının (Pulur ve Ocak, 2006) ve beden eğitimi öğretiminde kullanılan yöntem ve teknikler hakkında yeterli bilgiye sahip olunmamasının, beden eğitimi dersinin amaçlarına göre uygulanmasının önünde bir engel olduğunu düşünmektedirler ve bu engellerin ortadan kaldırılması gerektiği hususunda fikir birliği içinde olduklarını ortaya koymuşlardır.

Örnek kitledeki beden eğitimi öğretmenleri ve sınıf öğretmenlerinin beden eğitimi dersinin amaçlarına göre uygulanamamasında, beden eğitimi öğretiminde kullanılan öğretim yöntem ve tekniklerinden kaynaklanan nedenlerden, öğretmenlerin ilköğretim beden eğitimi öğretiminde, yöntem ve tekniklerin kullanılmasında yaratıcı ve istekli olmamalarına sınıf öğretmenleri genel olarak %76,7 oranında katılırlarken, beden eğitimi öğretmenleri genel olarak %49,3 oranında bu nedene katılmamaktadırlar (Tablo:8). Sınıf öğretmenleri beden eğitimi öğretiminde kullanılan yöntem ve tekniklerin kullanılmasında yaratıcı ve istekli olmadıklarını bulgulara göre kabul etmişlerdir. Eğitim-öğretimde verilen derste öğretmenin istekli ve yaratıcı olmaması, o dersin amacına göre işlenmesinin önünde engel teşkil etmektedir. Bu nedenle eğitim-öğretimdeki derslerin amaçlarına ulaşabilmesi için öncelikle dersi verecek olan öğretmenlerin dersle ilgili yöntem ve teknikleri kullanmakta yaratıcı, istekli, her şeyi kendinin bildiği düşüncesinden uzak, gözleyerek, ölçerek, karşılaştırarak, bilimsel verilere dayalı, ustalıkla öğretimi gerçekleştirecek nitelikli öğretmenler olması gerekmektedir. Bu durumun temini içinde derslere branş öğretmenlerinin girmesi sağlanmalıdır. Ancak şu da unutulmamalıdır ki; öğretmenler gayretli ve girecekleri derslerin alan bilgisine hâkim olurlarsa en sade koşullar altında bile bu derslerde başarıya ulaşabilirler (Blauvelt, 1992).

Öğretmenlerin ilköğretim beden eğitimi derslerinde, farklı yöntem ve teknikler kullanarak, öğrencinin derse aktif olarak katılımının sağlanamamasının beden eğitimi dersinin amaçlarına göre uygulanamamasında beden eğitimi öğretiminde kullanılan öğretim yöntem ve tekniklerinden kaynaklanan nedenlerden biri olarak görülmesinde; sınıf öğretmenleri, beden eğitimi öğretmenlerine göre bu

nedene daha fazla katılmaktadır. Sınıf öğretmenleri bu nedene ortalama %77,5 oranında katılmakta ise de beden eğitimi öğretmenleri bu nedene ortalama %50,4 oranında katılmamaktadırlar (Tablo:8). İlköğretim beden eğitimi derslerinde, farklı yöntem ve teknikler kullanarak, öğrencinin derse aktif olarak katılımının sağlanması hususunu beden eğitimi öğretmenleri ortalama olarak gerçekleştirebilirlerken, sınıf öğretmenlerinin gerçekleştiremedikleri araştırma bulgularıyla ortaya çıkmıştır. Boş zamanlarında spor yapabilecek becerilere sahip, belli bir spor kültürü oluşmuş, sporu seven, her açıdan sağlıklı bireyler yetiştirmeyi hedefleyen beden eğitimi dersi etkinliklerinin başarıya ulaşabilmesi için öncelikle öğrencilerin derslere aktif katılımları ve düzenli devam etmeleri (Çiçek vd., 2002; Özer ve Aktop, 2003), bunun için de derslerde hoşça giden değişik fiziksel etkinliklere yer verilmesi ile öğretme-öğrenme etkinliklerinde izlenecek yolun (Demirhan, 1997) önemi büyüktür. Kaldı ki sınıf öğretmenleri ilköğretim beden eğitimi öğretiminde her yeni konu öğretilmeden önce işlenecek yeni konu hakkında öğrenciye genel bilgi verilmemesi hususuna %75 oranında katılırlarken, beden eğitimi öğretmenleri bu hususa %57,9 oranında katılmadıklarını belirtmişlerdir (Tablo:8). Görülüyor ki sınıf öğretmenleri söz konusu neden için beden eğitimi öğretmenlerine nazaran yetersiz kaldıklarını belirtmişlerdir. Çocuğun gelişiminde önemli bir dönemi kapsayan ilköğretimde; öğrencilerin bedenlerini eğitmek için aktif ve istekli olması öncelikle öğretmenine bağlıdır. Bunun içindir ki, dersin alan bilgisine sahip, aktif katılımı sağlayabilecek branş öğretmenleri tarafından verilmesi bir ihtiyaç olarak görülmektedir.

Beden eğitimi dersinin amaçlarına göre uygulanamamasında, beden eğitimi öğretiminde kullanılan öğretim yöntem ve tekniklerinden kaynaklanan nedenlerin genel ölçeğinden elde edilen bulgulara göre bu nedenlere sınıf öğretmenleri 3,963 aritmetik ortalamayla katılırlarken beden eğitimi öğretmenleri bu nedenlere 3,657 aritmetik ortalamayla katılmışlardır (Tablo:16-A). Sınıf öğretmenlerinin beden eğitimi dersinin amaçlarına göre uygulanamamasında beden eğitimi öğretiminde kullanılan öğretim yöntem ve tekniklerinden kaynaklanan nedenlere genel katılım ortalaması, beden eğitimi öğretmenlerinininkinden daha yüksek bulunmaktadır. Beden eğitimi dersinin amaçlarına göre uygulanamamasında beden eğitimi öğretiminde kullanılan öğretim yöntem ve tekniklerinden kaynaklanan nedenlere katılımlarda,

sınıf öğretmeni olma veya beden eğitimi öğretmeni olmaya göre bazı farklılıklar bulunmaktadır. Genel olarak sınıf öğretmenleri beden eğitimi öğretmenlerine nazaran beden eğitimi öğretiminde kullanılan yöntem ve teknikleri daha az kullandıkları ve bu nedenle beden eğitimi dersinin amaçlarına ulaşamadıkları araştırma neticesinde ortaya çıkmıştır.

Araştırma kitlesini oluşturan sınıf öğretmenleri ve beden eğitimi öğretmenleri, beden eğitimi dersinin amaçlarına göre uygulanamamasında beden eğitimi dersinde kullanılan ölçme ve değerlendirmeden kaynaklanan nedenlerden, ilköğretim beden eğitimi öğretiminde kullanılan ölçme ve değerlendirme hakkında öğretmenlerin yeterli bilgiye sahip olmamaları nedenine genel olarak %80 oranında katılmaktadırlar. Aynı şekilde ilköğretim beden eğitimi öğretiminde kullanılan not sistemine göre, öğrencilerde oluşan “nasıl olsa geçerim” düşüncesine örnek kitlenin geneli 4,367 aritmetik ortalamayla tamamen katılım seviyesinde katılmaktadır (Tablo:9). Beden eğitimi dersinin amaçlarına göre uygulanabilmesi için beden eğitimi dersinde kullanılan ölçme ve değerlendirme yöntemlerinin gözden geçirilmesi, öğrencilere dersin önemi kavratılarak, öğretmenlerin bu hususta bilgilendirilmesi gerekmektedir.

Beden eğitimi dersinin amaçlarına göre uygulanamama nedenlerinden, beden eğitimi dersinde kullanılan ölçme ve değerlendirmeden kaynaklanan nedenlere araştırma kitlesindeki hem sınıf öğretmenleri hem de beden eğitimi öğretmenleri genel olarak katılım düzeyinde iştirak etmişlerdir. Sınıf öğretmenleri bu nedenlere 3,851 aritmetik ortalamayla katılırlarken, beden eğitimi öğretmenleri 3,907 aritmetik ortalamayla katılmışlardır (Tablo:16-A). Diğer taraftan beden eğitimi dersinin amaçlarına göre uygulanamama nedenlerinden, beden eğitimi dersinde kullanılan ölçme ve değerlendirmeden kaynaklanan nedenlere, sınıf öğretmenlerine nazaran beden eğitimi öğretmenlerinin katılımı biraz daha fazla bulunmaktadır. Dolayısıyla beden eğitimi öğretmenlerinin kendi branşları olması nedeniyle ölçme ve değerlendirme konusunda biraz daha bilinçli ve titiz davrandıklarını göstermektedir.

Beden eğitimi dersinin amaçlarına göre uygulanamamasında öğretmenlerden kaynaklanan nedenlerden, üniversitelerde öğretmen adaylarına verilen ilköğretimde

beden eğitimi öğretimi ile ilgili eğitimin yetersiz olmasına, örnek kitleyi oluşturan sınıf öğretmenleri ve beden eğitimi öğretmenleri $\bar{x}=4,139$ ortalamayla katılım düzeyinde iştirak etmektedirler. Lisans döneminden kaynaklanan eğitim formasyonu eksikliği nedeniyle beden eğitimi derslerinin yanlış ve eksik yapıldığı, bu dersin boş zaman olarak algılandığı; ayrıca çocuğun hareket gereksiniminin yeterince karşılanmadığı söylenebilir (Yenal vd., 1999). Lisans düzeyindeki programlarda günlük hayata uygun davranış biçimlerini geliştirecek sporda etik değerler, spor felsefesi, fair play, sosyalleşmeyle ilgili derslere yer verilmesi gerekliliği Tekin tarafından yapılan çalışmada belirtilmiştir (Tekin, 2005). Öğretmenlerin dersin hedeflerine yönelik spor müsabakaları, yarışmalar ve eğitsel oyun etkinliklerine yeterince yer vermemesi nedenine de genel olarak örnek kitlenin %84,4'ü katılmaktadır (Tablo:11). Beden eğitimi dersini ilköğretim birinci kademe birinci devrede mevcut durumda sınıf öğretmenleri vermektedir. Bu yüzden beden eğitimi dersinin amaçlarına ulaşabilmesi için sınıf öğretmeni adaylarına eğitim fakültelerinde beden eğitimi dersi ile ilgili daha kapsamlı eğitimlerin verilmesi gerekmekte ya da ilköğretim birinci kademe birinci devrede beden eğitimi derslerinin ilköğretim ile ilgili donanımları pekiştirilmiş beden eğitimi öğretmenleri tarafından yürütülmesi sağlanmalıdır.

Beden eğitimi dersinin amaçlarına göre uygulanamamasında öğretmenlerden kaynaklanan nedenlerden, öğretmenlerin diğer branş öğretmenlerinden destek görmemeleri nedenine beden eğitimi öğretmenleri katılım ve tamamen katılım düzeyinde toplam %88,9 oranında katılmaktadırlar (Tablo:12). Araştırma bulgularına göre, beden eğitimi öğretmenlerinin genel olarak beden eğitimi dersinin amaçlarına göre uygulanmasında diğer öğretmenlerden destek görmedikleri anlaşılmaktadır. Diğer taraftan yine beden eğitimi dersinin amaçlarına göre uygulanamamasında öğretmenlerden kaynaklanan nedenlerden, mihver derslerin programının çok yüklü olması nedeniyle (müfredatı yetiştirememe kaygısı) derslerin amaçları dışında kullanılmasına sınıf öğretmenleri %88,3 oranında genel olarak katılmışlardır ($\bar{x}=4,357$) (Tablo:12). Sınıf öğretmenleri bu seviyedeki katılımı beden eğitimi derslerinde, yetiştiremedikleri mihver dersleri işlediklerini kabul etmiş bulunmaktadır. Bu nedenle sınıf öğretmenlerinin beden eğitimi dersinin

amaçlarına tam anlamıyla ulaşabilmeleri beklenemez. Beden eğitimi dersleri sınıf öğretmenleri açısından sadece oyun oynanıp rahatlatan bir ders olarak algılandığından, “çocuklar zaten teneffüslerde oyun oynuyor” düşüncesiyle beden eğitimi derslerinde geliştirilmesi gereken temel davranışlar, alışkanlıklar ve beceriler gözardı edilerek öğretmenlerin mihrer derslerde yetiştirmeyen konuları tamamlamak (Ayan vd., 2006) ve bu dersleri pekiştirmek amacıyla beden eğitimi dersini kullandıkları araştırma bulgularına göre söylenebilir (Pehlivan vd., 2003; Özşaker ve Orhun, 2005; Koç ve Çobanoğlu, 1994). Dolayısıyla ilköğretim birinci kademedeki beden eğitimi dersinin gereken düzeyde işlenemediği de ortaya çıkmaktadır (Pehlivan, 2001; Ocak ve Tortop, 2006). Unutulmamalıdır ki; beden eğitimi dersleri çocukların yetenek ve becerilerini keşfettikleri, çevrelerindeki gözleyip kendisiyle karşılaştırdığı ve buna göre kendi hal ve hareketlerini düzenledikleri hayatın içinden hayata hazırlayan bir derstir. Sınıf öğretmenlerinin mihrer dersler kadar önemli olan beden eğitimi dersine karşı hizmet öncesi ve hizmet içi eğitimlerle olumlu tutumlarının artırıldığı yapılan çalışmalarla ortaya konmuştur (Jones, 1999; Yenal vd., 2006). Öte yandan öğretmenlerin beden eğitimi programında yer alan becerilere yeteri kadar sahip olamadıklarından dersi hedeflerine uygun işleyememesi nedenine sınıf öğretmenleri genel olarak %83,8 oranında katılmışlar, beden eğitimi öğretmenleri ise genel olarak %60,8 oranında bu nedene katılmamışlardır (Tablo:12). Sınıf öğretmenleri beden eğitimi dersini verebilmek için beden eğitimi programında belirtilen becerilere sahip olmadıklarını kabul etmişlerdir. Bu nedenle sınıf öğretmenleri tarafından verilen beden eğitimi dersinin amaçlarına ulaşması araştırma verilerine göre zor görülmektedir. Sınıf öğretmenlerinin kısıtlı hizmet öncesi ve hizmet içi eğitiminde nitelikli bir beden eğitimi dersi öğretimi almadan göreve başlamaları ve bununla birlikte sınıf öğretmenliğine eğitim fakültelerinin dışından da atamaların yapılmış olması (Şirin ve Bozkurt, 2005), beden eğitimi derslerini yürüten öğretmenlerin, dersi verimli ve üretken bir şekilde işlemesine olumsuz katkı sağladığı araştırma bulgularına göre söylenebilir (Reif ve Coulon, 1994; Pehlivan vd., 2003). Dolayısıyla beden eğitimi dersini yürüten sınıf öğretmenlerinin, beden eğitimi derslerinde yer alan hareketleri genel olarak öğrencilere model olabilecek düzeyde gerçekleştiremedikleri (İnan ve Çaylak, 2003) ve kendilerini beden eğitimi

dersini verebilecek yeterlilikte görmedikleri (Hergüner vd., 2004) hususu da gözardı edilmemelidir.

Beden eğitimi dersinin amaçlarına göre uygulanamama nedenlerinden, öğretmenlerden kaynaklanan nedenlere ölçek genelinde sınıf öğretmenleri beden eğitimi öğretmenlerine nazaran daha fazla katılmışlardır. Sınıf öğretmenlerinin bu nedenlere katılım aritmetik ortalaması 4,077 iken, beden eğitimi öğretmenlerinin aritmetik ortalaması 3,773'tür (Tablo:16-A). Beden eğitimi öğretmenleri adı geçen nedenlere sınıf öğretmenlerine nazaran daha az katılmaktadırlar. Dolayısıyla beden eğitimi dersinin amaçlarına göre işlenememesinde, beden eğitimi öğretmenleri kendilerinin yetersiz olmadıklarını, sınıf öğretmenleri ise genel olarak beden eğitimi öğretmenlerine nazaran yetersiz olduklarını belirtmişlerdir. Söz konusu nedenlere, sınıf öğretmenleri öğrencilerin, okul idarecilerinin ve iş arkadaşlarının alay, eleştiri vb. tutumlarından olumsuz etkilenmiş oldukları için katılıyor olabilirler (Brambaugh, 1987).

Örneklem grupta bulunan sınıf öğretmenleri ve beden eğitimi öğretmenlerinin beden eğitimi dersinin amaçlarına göre uygulanamama nedenlerinden, öğrencilerden kaynaklanan nedenlere beden eğitimi öğretmenleri 3,324 aritmetik ortalamayla genel olarak bu nedenler için katılma veya katılmama düzeyinde bir görüş belirtmemişlerdir. Yine aynı şekilde sınıf öğretmenleri de bu nedenlere 3,070 aritmetik ortalamayla genel olarak katılma veya katılmama düzeyinde görüş belirtmemişlerdir (Tablo:16-A). Her iki grubun bu nedenlere genel iştirak düzeyi kararsız seviyesinde bulunmaktadır. Fakat tek tek nedenler irdelendiğinde, katılım veya katılmama düzeyindeki verilere ulaşılabilmektedir. Sağlıklı bir beden eğitimi dersi işlenmesinin ön koşullarının başında, uygun giyim-kuşam seçimi ve gerekli güvenlik önlemlerinin alınması gelir (Demirhan, 2006). Diğer taraftan beden eğitimi öğretmenleri beden eğitimi dersine karşı öğrencilerin tutumlarına sınıf öğretmenlerine göre daha fazla dikkat çekmekte, öğrencilerden kaynaklanan bazı nedenlerin, beden eğitimi dersinin amaçlarına göre uygulanamamasına sebep olduğunu belirtmektedirler. Bu durumun nedeni, örnek kitledeki beden eğitimi öğretmenlerinin, sınıf öğretmenlerinin öğrencilerine nazaran yaşlarının daha büyük

ve söz konusu derse karşı daha bilinçli olmaları gösterilebilir. Ayrıca beden eğitimi dersine karşı beden eğitimi öğretmenlerinin gösterdiği hassasiyet ve ciddiyet bu nedenlere katılımları şekillendirmiştir. Beden eğitimi derslerinde dersin amaçlarına ulaşma ve öğretilen becerinin kalıcı olması için öğrencilerin ilgi ve ihtiyaçları dikkate alınarak, seçilen etkinliklere istekli, üretici ve gayretli katılımları sağlanmalıdır (Greenwood vd., 2001). Beden eğitimi dersine yönelik tutumları ele alan araştırmaların sonuçları incelendiğinde, bu dersin öğrenciler tarafından en sevilen dersler arasında yer aldığı belirtilmiştir (İkizler, 1999/2000; Taşmektepligil vd., 2006; Demirhan ve Hünük, 2003).

Beden eğitimi dersinin amaçlarına ulaşma durumu araştırma bulgularına göre, sınıf öğretmeni olma veya beden eğitimi öğretmeni olmaya göre değişmektedir. Araştırma kitlesindeki beden eğitimi öğretmenleri, beden eğitimi dersinin amaçlarından Atatürk'ün ve düşünürlerin beden eğitimi ve spor konusunda söyledikleri sözleri açıklayabilme amacına ulaşabildiklerini 4,475 aritmetik ortalamayla belirtmişlerdir. Bu katılım seviyesi tamamen katılım düzeyinde bulunmaktadır. Sınıf öğretmenleri ise genel olarak %51,8 oranında bu amaca ulaşamadıklarını belirtmektedirler. Beden eğitimi dersinin amaçlarından, bütün organ ve sistemlerini seviyesine uygun olarak güçlendirebilme ve geliştirebilme amacına beden eğitimi öğretmenleri genel olarak %84,7 oranında ulaşabildiklerini belirtirlerken, sınıf öğretmenleri bu amaca genel olarak %68,4 oranında ulaşamadıklarını belirtmektedirler. Beden eğitimi öğretmenleri sinir, kas ve eklem koordinasyonunu geliştirebilme hedefine tamamen ulaşabildiğini belirtirlerken ($\bar{x}$ =4,373), sınıf öğretmenleri ise bu nedene ulaşamadıklarını belirtmişlerdir ($\bar{x}$ =2,115). İlköğretim yıllarında temel motor becerileri olgun düzeyde kazandırmak, çocukların ileriki yıllarda sportif aktivitelere katılımlarını motive etmek açısından önemlidir (Taşer, 2004b). Ancak çocukların ilköğretim birinci devreden ikinci devreye geçişte motor beceri ve yetenek gelişimlerinin optimal düzeyde sağlanamadığı, bu nedenle ilköğretim ikinci devre çocuklarının motor özelliklerinde belirgin bir yetersizliğin görüldüğü ve çocukların ilköğretim ikinci kademeye motor beceri ve yetenekleri tam olarak geliştirilmeden geçmelerinin yanında (Yenal vd., 1999) uygulanmakta olan beden eğitimi ders etkinliklerinin istenen ölçüde

öğrencilerin fiziksel uygunluklarında da anlamlı gelişmelere yol açmadığı söylenebilir (Koçak ve Kartal, 2003). Bu sıkıntının giderilmesi için ilköğretimde beden eğitimi alanında uzman kişilere ihtiyaç olduğu araştırma bulgularına göre söylenebilir (Stromer, 1987). Araştırma kitlesinde bulunan sınıf öğretmenleri, beden eğitimi dersinin amaçlarından iyi duruş alışkanlığı edinebilme amacına ulaşamadıklarını genel olarak %55,3 oranında belirtirken, beden eğitimi öğretmenleri ise adı geçen amaca $\bar{x}=4,500$ oranında tamamen ulaşabildiklerini belirtmektedirler. Beden eğitimi öğretmenleri beden eğitimi dersinin amaçlarından beden eğitimi ve spor ile ilgili temel bilgi, beceri, tavır ve alışkanlıklar edinebilme amacına genel olarak %96,9 oranında ulaşabildiklerini, sınıf öğretmenleri ise bu amaca genel olarak %59,1 oranında ulaşamadıklarını bildirmektedirler. Beden eğitimi ve spor ile ilgili temel bilgi, beceri, tavır ve alışkanlıkların kazandırılması, bununla birlikte sporun fizyolojik bir gereksinim olarak algılanması için bireye bunun küçük yaşlarda aşılaraq (Ertat, 1984), beden eğitimi derslerinde teorik bilgilerle öğrencilerin spor ile ilgili genel bilgi düzeylerinin artırılması gerekmektedir (Or vd., 2006). Araştırma örnekleminde bulunan beden eğitimi öğretmenleri, beden eğitimi dersinin amaçlarından ritim ve müzik eşliğinde hareketler yapabilme amacına 4,135 aritmetik ortalamayla ulaşabilmekte, sınıf öğretmenleri ise bu amaca genel olarak %60,7 oranında ulaşamamaktadırlar. Örnek kitledeki sınıf öğretmenleri, beden eğitimi dersinin amaçlarından halk oyunları ile ilgili bilgi ve beceriler edinme ve bunları uygulamaya istekli olabilme amacına genel olarak %64,3 oranında ulaşamadıklarını belirtirken, beden eğitimi öğretmenleri bu amaca genel olarak %84,9 oranında ulaşabildiklerini belirtmişlerdir. Araştırma grubundaki beden eğitimi öğretmenleri, beden eğitimi dersinin amaçlarından beden eğitimi ve sporun sağlığa yararlarını kavrayarak serbest zamanlarını spor faaliyetleriyle değerlendirmeye istekli olabilme amacına 4,448 aritmetik ortalamayla ulaşabilmekte, sınıf öğretmenleri genel olarak adı geçen amaca %50,5 oranında ulaşamamaktadırlar. İlköğretim öğrencileri üzerine yapılan bir çalışmada, öğrencilerin egzersizin sağlıklarını koruduğunu ve geliştirdiğini tam olarak bilmedikleri tespit edilmiştir (Placek vd., 2001). Bu sonuçta çalışmayla paralellik göstermektedir. Şu gerçekte gözardı edilmemelidir ki sağlıklı bir neslin yetişmesi için, bireylere çocukluk çağından itibaren fiziksel aktivitelere katılım ile bu katılımlara olumlu tutumlar geliştirmesinin (Paxton vd., 2004) önemi

büyüktür (Koç, 1992). Araştırma örnek kitlesindeki sınıf öğretmenleri, beden eğitimi dersinin amaçlarından temel sağlık kuralları ve ilkyardım ile ilgili bilgi, beceri, tavır ve alışkanlıklar edinebilme amacına genel olarak %51,6 oranında ulaşamadıklarını, beden eğitimi öğretmenleri ise adı geçen amaca genel olarak %88,7 oranında ulaşabildiklerini belirtmektedirler. Sağlıkla ilişkilendirilmiş bir beden eğitimi programının çocuklara beden eğitimi derslerinde gelişim ihtiyaçlarını karşılayabilecek düzeyde aktif olmalarını sağladığı gibi yetişen nesillerin yaşamları açısından faydalı olacağı da unutulmamalıdır (Sallis vd., 1997). Beden eğitimi dersinin amaçlarından görev ve sorumluluk alma, lidere uyma ve liderlik yapma amacına beden eğitimi öğretmenleri 4,400 aritmetik ortalamayla tamamen ulaşabildiklerini, sınıf öğretmenleri ise bu amaca genel olarak %42 oranında ulaşamadıklarını ve %47,5 oranında ulaşabildiklerini belirtmektedir. İlköğretim programında önemli bir yere sahip olan beden eğitimi etkinlikleri, sadece eğitimin amaçlarına ulaşmak için değil aynı zamanda çocukların sağlıklı sosyal ilişkiler kurabilmeleri için de önemli olduğu göz ardı edilmemelidir (Mengütay, 1990). Araştırma örneklem grubundaki beden eğitimi öğretmenleri, beden eğitimi dersinin amaçlarından kendine güven duyma, yerinde ve çabuk karar verebilme amacına genel olarak %97,8 oranında ulaşabilmekte, sınıf öğretmenleri ise bu amaca genel olarak %45,7 oranında ulaşamadıklarını, %39,1 oranında ise ulaşabildiklerini belirtmişlerdir. Beden eğitimi dersinin amaçlarından dostça oynama ve yarışma, kazananı takdir etme, kaybetmeyi kabullenme, hile ve haksızlığın karşısında olabilme amacına sınıf öğretmenleri genel olarak %44,4 oranında ulaşabiliyorken, söz konusu amaca beden eğitimi öğretmenleri ise genel olarak %98,2 oranında ulaşmaktadırlar. Araştırma bulgularından da anlaşıldığı gibi sınıf öğretmenleri söz konusu amaca beden eğitimi öğretmenlerine nazaran düşük bir düzeyde ulaşabildiklerini belirtmişlerdir. Fakat sporun geleceği ve demokratik yaşam bakımından fair play kavramının öğrencilere kazandırılması geleceğin sporcu, antrenör, spor adamı, hakem, yazar ve seyircisinin bu kitle içinden çıkacak olması açısından büyük önem taşımaktadır (Pehlivan, 2004; Yıldırım, 2004/2005). Beden eğitimi dersinin amaçlarından spor araç ve tesisleri hakkında bilgi sahibi olma ve bunları gereği gibi kullanabilme amacına sınıf öğretmenlerinin genel olarak %55,2'si ulaşamamakta, beden eğitimi öğretmenlerinin ise genel olarak %95,7'si adı geçen

amaca ulaşabilmektedir (Tablo:15). Araştırma bulgularından elde edilen sonuçlara göre, sınıf öğretmenleri tarafından işlenen beden eğitimi derslerinin amaçlarına ulaşamadığı, beden eğitimi öğretmenleri tarafından işlenen beden eğitimi derslerinin amaçlarına ulaşabildiği ortaya çıkmıştır.

Beden eğitimi dersinin amaçlarına ulaşma durumunun genel analizine göre, beden eğitimi öğretmenlerinin tamamen beden eğitimi dersinin amaçlarına ulaşabildiği görülmektedir. Beden eğitimi öğretmenlerinin beden eğitimi dersinin amaçlarına ulaşabilme aritmetik ortalaması 4,342'dir. Sınıf öğretmenleri bu amaçların büyük çoğunluğuna ulaşamamaktadırlar ($\bar{x}=2,962$) (Tablo:16-B). Araştırma bulgularının ortaya çıkardığı sonuçlara göre, ilköğretim birinci kademedeki sınıf öğretmenleri bizzat beden eğitimi dersinin amaçlarının büyük çoğunluğuna ulaşamadıklarını belirtmektedirler. Bu nedenle beden eğitimi dersinin amaçlarına ulaşabilmesi bu derslerin beden eğitimi öğretmenleri tarafından verilmesine bağlıdır (McKenzie vd., 1997). Araştırma bulguları, amaçlara ulaşma hususunda beden eğitimi öğretmenlerinin son derece başarılı olduğunu göstermiştir. Bu nedenle ilköğretim birinci kademe birinci devrede beden eğitimi öğretmenine ihtiyaç duyulduğu anlaşılmaktadır.

Netice itibariyle bugünkü durumda, ilköğretim birinci kademe birinci devredeki beden eğitimi dersleri sınıf öğretmenleri tarafından işlenmektedir. Bu araştırma mevcut durumda ilköğretim birinci kademe birinci devrede beden eğitimi derslerinin amaçlarına çeşitli nedenlerden ötürü ulaşamadığını göstermektedir (Çöker, 1991). Bunun aksine ilköğretim II. kademe ise beden eğitimi derslerinin, beden eğitimi öğretmeni yeterli olan okullarda, branş öğretmeni tarafından mevcut şartlar içinde en verimli şekilde işlenmeye çalışıldığı (Gündüz vd., 2006; Pulur ve Ocak, 2006); ancak mevcut çalışma ortamlarındaki güçlüklerinde beden eğitimi derslerinin kalabalık sınıflarda, yetersiz malzeme ve tesislerde yapıldığı ile öğretmenlerin ders içi ve ders dışı öğretim yüklerinin fazla olduğu araştırma bulgularına göre ortaya konmuştur (Çiçek vd., 1998/2001). Bir ders eğitim-öğretim programına eğitici-öğretici yani işlevsel olduğu için konmaktadır. İşlevsel olmayan bir dersinde eğitim öğretim programında olması hem öğrenciler hem de öğretmenler

açısından zaman kaybına yol açacaktır. Diğer taraftan beden eğitimi dersinin amaçlarına ulaştığı durumlarda mihver dersler kadar önemli aynı zamanda gelişim çağındaki çocukları sosyal, psikolojik, zihinsel ve fiziksel yönden geliştiren bir disiplin olduğu aşikârdır. Bu nedenle; beden eğitimi derslerinin amaçlarına ulaşabilmesi ve işlevselliğinin korunabilmesi için ilköğretim birinci kademe birinci devrede beden eğitimi derslerinin beden eğitimi öğretmenleri tarafından uygulanmasının gerekliliği (Hergüner vd., 2004; Şirin ve Bozkurt, 2005) yapılmış olan çalışmayla tespit edilmiştir.

Çocukların bugün yirmi yıl öncesinin çocuklarına nazaran daha hareketsiz, daha kilolu ve daha yağlı oldukları acı bir gerçektir. Amerikan Spor Hekimliği Koleji, çocukların haftada en az üç gün yirmişer dakikalık yoğun fiziki faaliyette bulunmalarını önermektedir. Ancak günümüzde on yaşın altındaki çocuklar faal olarak oyun oynadıkları zamanın iki katını televizyon, bilgisayar vb. karşısında geçirmektedir (Kalish, 1996). Sağlıklı bir toplumun temeli, gelişim dönemindeki (7-8 yaş) çocukların fiziksel uygunluk düzeylerinin dengeli olarak gelişimine dayanmaktadır. Dolayısıyla çocukların okul öncesinden başlayan uygun hareket eğitimi ortamı içerisinde gelişmeleri desteklenmeli, onlara yaşam boyu düzenli spor yapma alışkanlıkları kazandırılmalıdır (Haslofca vd., 2006). Özellikle okul yıllarında beden eğitimi etkinlikleri aracılığıyla düzenli olarak yaptırılan fiziksel aktivitelerin, yetişkinlikteki fiziksel aktivitelere katılım düzeyini olumlu yönde etkilediği de yapılan çalışmalarda vurgulanmıştır (Memiş, 2007; Telema vd., 2005). Tüm bunların gerçekleştirilebilmesi içinde beden eğitimi dersinin, okul çağı çocukları için fiziksel aktivitelerin sağlık açısından kapsamlı bir şekilde faydalarını öğrenecekleri, çeşitli sporları yapabilmek için gereken davranış yönetim becerilerini ve motor becerilerini alabilecekleri yegâne fırsat olduğu unutulmamalıdır (Chen ve Enis, 2004). İlköğretim birinci devrede beden eğitimi derslerine sınıf öğretmenlerinin girmesi, öğretmenlerin yaptığı ders uygulamaları ile programdaki etkinliklerin örtüşmemesi, öğretmenlerin bu dersi yeteri kadar önemsememesi, ders saatlerinin yetersizliği ve verimli kullanılamaması; bireylerde yaşam boyu spor felsefesinin benimsenmemesine, sedanter yaşam tarzını alışkanlık haline getirmiş sağlıklı toplumların yetişmesine ve

fair play anlayışından uzak, uluslararası spor müsabakalarında yeterince başarı gösteremeyen sporcuların yetişmesine kadar sebep olduğu da unutulmamalıdır.

İlköğretim I. ve II. kademede görev yapmakta olan sınıf öğretmenleri ve beden eğitimi öğretmenlerinin beden eğitimi dersine ilişkin görüşlerini belirlemek; böylece ilköğretim programında yer alan ve uygulanmakta olan beden eğitimi dersinin amaçlarının en iyi şekilde gerçekleştirilip, öğrencilere gerekli niteliklerin kazandırılması için neler yapılması gerektiğini ortaya çıkarmak amacıyla yapılan çalışmanın bulgularından da anlaşıldığı üzere okullardaki temel sorunlar ve eksiklikler giderilmeden çağın istem ve beklentileri doğrultusunda (Emlek ve Orhun, 1996) değiştirilerek uygulamaya konulan beden eğitimi öğretim programının sınıf öğretmenleri ile beden eğitimi öğretmenlerine gerekli bilgilendirme yapılmadan (Ocak ve Tortop, 2006) ilköğretim okullarındaki beden eğitimi dersi etkinliklerinden istenilen ve hedeflenen sonuçların elde edilmesi mümkün görülmemektedir (Körmükçü, 2006).

Çocuklara, küçük yaşta düzenli olarak beden eğitimi etkinliklerine ve spor faaliyetine katılma fırsatı tanımak, öğretmen-antrenör tarafından verilen destek, aile, arkadaşlar, programlar ve okullardaki beden eğitimi dersleri (Hicks vd., 2001) ile medyanın fiziksel aktiviteye yönelik olumlu tutum geliştirilmesi ve alışkanlık haline getirilmesine çok fazla etkisinin olduğu (Özer ve Aktop, 2003) gerçeğini de dikkate alarak, özellikle ilköğretimde beden eğitimi programlarını biraz daha hedeflenen amaçlara ulaştırmaya yönelik çalışılması sağlıklı toplumların yetiştirilmesi için önem arz etmektedir.

Araştırma sonuçları göz önünde bulundurularak şu öneriler getirilmiştir:

* Bireyin gelişiminde önemli bir yere sahip olan ilköğretim dönemi beden eğitimi etkinlikleri çocuğun yeterince oyun oynayarak doyuma ulaşmasına, kendisini ifade etmesine, sinir-kas koordinasyonunu geliştirmesine, sağlığını korumasına, beceri gelişimine, sosyal rollerini deneyerek yerine oturtmasına ve kıyasıya bir rekabet gözetmeksizin seviyesine uygun sportif yarışmalar içinde, çocuğun kendisini kanıtlamaya yönelik olmasının yanında beden eğitimi derslerini yürütecek olan öğretmenlerin lisans döneminden itibaren, hizmet öncesi ve hizmet içi kurslarla eğitsel oyunun çocuğun gelişimi üzerindeki rolü ve önemi konusunda bilinçlendirilmeleri gerekmektedir.

* İlköğretim okullarında görev yapan beden eğitimi branş öğretmenlerinin II. kademedede olduğu gibi İlköğretim Yönetmeliğinin öğretmenler ile ilgili 64. maddesi düzenlenerek, I. kademedede de yer alan beden eğitimi derslerini yürütmekle görevlendirilmesi sağlanmalı, bunun içinde öncelikle ilköğretim okullarındaki beden eğitimi branş öğretmeni açığının giderilmesi çalışmaları hızlandırılmalıdır. Öte yandan beden eğitimi öğretmeni yetiştiren yükseköğretim kurumları bünyesinde ilköğretime yönelik öğretmen yetiştirme programlarına ağırlık verilmelidir.

* İlköğretim okullarında görev yapan sınıf öğretmenlerinin beden eğitimi formasyon düzeylerini yetersiz buldukları yetkililerce dikkate alınarak, bu konudaki eksikliklerin giderilmesi için ihtiyaç hisseden öğretmenlere yönelik eğitim programları hazırlanmalı ve söz konusu öğretmenlerin katılımları sağlanmalıdır.

* Gelecek nesillerin başarılı, sağlıklı ve her bakımdan güçlü bireyler olarak yetişmeleri onlara verilecek iyi bir eğitimle mümkündür. Bunun gerçekleşmesi için beden eğitimi ve spor eğitimi önemli bir araçtır. Bugün devletin beden eğitimi ve spor konusunda yapması gereken öncelikli çalışmalar, okulları ve şehirleri gerekli tesis, araç-gereçle donatarak bu konuda alanında uzman kişilerce yönetilmesini sağlamaktır.

* İlköğretim I. ve II. kademe, özellikle birinci ve ikinci devre çocuklarının günlük hayata hazırlayıcı motor beceri ve yeteneklerinin yaş gruplarının gelişim

özellikleri de dikkate alınarak geliştirilmesi için temel spor dallarının (cimnastik, atletizm) oyun formatında verilmesi, çocukların motor gelişimlerini destekleyecek malzemenin okullara alınması, ilgili kurumlarca programlar düzenlenerek çocukların etkinliklere aktif katılımları sağlanmalıdır.

* Beden eğitimi etkinliklerine geçmeden önce etkinlikle hedeflenen her yeni amaç hakkında öğrenciye genel bir bilgi verilip, öğrenciye etkinliğin faydaları günlük hayatla özdeşleştirilip anlatılarak öğrencinin derse aktif katılımı sağlanmalıdır.

* Çalışmaya benzer araştırmaların, düzenli aralıklarla eğitim-öğretimdeki her kademenin müfredatında yer alan beden eğitimi programındaki aksaklıkları ve uygulama esnasında karşılaşılan sorunların belirlenmesi amacıyla yapılması teşvik edilerek, çözüm önerileriyle birlikte okulların program hazırlama ve düzenleme ile ilgili birimlere ulaştırılması sağlanmalıdır.

* İlköğretim beden eğitimi programlarında yer alan gözlem, değerlendirme ve yönlendirme amaçlı gözlem formlarının öğrencilerin ilgi ve yeteneklerini ortaya çıkartmak amacıyla düzenli olarak doldurulması, özellikle ileriki dönemde yetenek seçimi, yönlendirme, başarılı sporcuların yetişmesi ve beden eğitimi dersleriyle hedeflenen amaçlara ulaşılması bakımından aksatılmamalıdır.

* İlköğretim I. ve II. kademedede, özellikle birinci ve ikinci devreyi kapsayan dönemdeki beden eğitimi ders saatlerinin verimli ve etkili bir şekilde kullanılması sağlanarak, öğrenci ihtiyaçları ve müfredat konuları da dikkate alınıp ders saatlerinin arttırılması ya da seçmeli ders saati olarak programda yer alan spor etkinlikleri dersinin önemi hususunda okul idareleri ve öğretmenler seminer ve hizmet içi kurslarla bilgilendirilerek, söz konusu derse eğitim-öğretim yılı içerisinde kullanılacak programlarda yer verilmesi sağlanmalıdır.

* Bilim ve teknolojinin öne çıkardığı sedanter yaşam tarzının toplumlar üzerindeki olumsuz etkilerini en aza indirmek, fiziksel aktivitenin faydalarını kavratmak ve yaşam boyu spor felsefesini benimsetmek amacıyla görsel eğitim materyallerinden (eğitim setleri, slayt vb.) ve eğitici televizyon programlarından

faydalanılarak, beden eğitimi ve spor etkinliklerinin önemi ve sağladığı yararlar yediden yetmişe tüm bireylere ulaştırılıp, özendirici bir duruma getirilmesi sağlanmalıdır.

* Mevcut durumda olduğu gibi gelecekte de beden eğitimi derslerini ilköğretim I. kademedeki sınıf öğretmenleri yürütmeye devam edecekse, beden eğitimi programının hedeflerine ulaşabilmesi için; hizmet öncesi ve hizmet içi eğitimlerle öğretmenlere beden eğitimi dersine yönelik olumlu tutumlar kazandırılmalı, yenilenen programlar detaylı bir şekilde tanıtılmalı, rehber kitaplar okullara yeterli düzeyde ulaştırılmalı, sınıf öğretmenlerinin beden eğitimi öğretmenleriyle koordineli çalışarak derslere aktif katılım sağlanmalı ve beden eğitimi dersini öğretme tekniklerini geliştirmeye yönelik hizmet içi eğitimlere öğretmenlerin yeterli bilgiye sahip oldukları tespit edilinceye kadar devam edilmelidir. Ayrıca ilköğretim okullarında görev yapan okul yönetimi ve müfettişlerin beden eğitimi dersine yönelik denetimlerindeki hassasiyetleri, bu dersi yürüten öğretmenlerin derse karşı tutumlarını olumlu yönde etkileyeceği de unutulmamalıdır.

KAYNAKÇA

- AARTS, H., PAULUSSEN, T., and SCHAAALMA, H. (1997). **Physical Activity Patterns Defined by Continuous Heart Rate Monitoring. Archives of Disease in Children**, LXVI, 245-247.
- AARNIO, M. (2003). Leisure-Time Physical Activity in Late Adolescence, A Cohort Study of Stability, Correlates and Familial Aggregation in Twin Boys and Girls, **Journal of Sports Science and Medicine**, 2(suppl-2), 1-41.
- AÇAK, M., ILGIN, A., ERHAN, S. (1997). **Beden Eğitimi Öğretmeninin El Kitabı**, Malatya, Dünya Ambalaj Sanayi Matbaa Tesisleri, 1,3-13.
- AÇIKADA, C., ERGEN, E. (1990). **Bilim ve Spor**, Ankara, Büro-Tek Ofset Matbaa, 53.
- AKGÜN, N. (1994). **Egzersiz ve Spor Fizyolojisi**, Beşinci Baskı, İzmir, Ege Üniversitesi Basımevi, Cilt:2, 309.
- ALLISON, P.C., PISSANOS, B.W., and SAKOLA, S.P. (1990). Physical Education Revisited The Institutional Biographies of Pre-Service Classroom Teachers, **Journal of Health, Physical Education, Recreation and Dance**, LXI:5, 76-79.
- ALPAR, R. (2001). **Spor Bilimlerinde Uygulamalı İstatistik**, Ankara, Nobel Yayıncılık, 283-284.
- ALPMAN, C. (1972). **Eğitimin Bütünlüğü İçinde Beden Eğitimi ve Çağlar Boyunca Gelişimi**, Birinci Baskı, İstanbul, Milli Eğitim Basımevi, 1,5,6.
- ARACI, H. (1999). **Okullarda Beden Eğitimi**, Ankara, Bağırhan Yayımevi, 33.
- ARACI, H. (2001a). **Beden Eğitimi Ders Programları İlköğretim I. Kademe**, Birinci Baskı, Ankara, Nobel Yayın Dağıtım, 1.
- ARACI, H. (2001b). **İlköğretimde Beden Eğitimi Ders Programları II. Kademe**, Birinci Baskı, Ankara, Nobel Yayın Dağıtım, 3-6.
- ARACI, H. (1998). **Okullarda Beden Eğitimi**, Birinci Baskı, Ankara, Yardımcı Ofset, 13,31.
- ARACI, H. (2004). **Öğretmenler ve Öğrenciler için Okullarda Beden Eğitimi**, Beşinci Baskı, Ankara, Nobel Yayın Dağıtım, 3,7,8,17-23.
- ARSLAN, M.M., MİRİCİ, İ.H., YAMAN, M. (2001). **Milli Eğitimin Yasal Dayanağı Mevzuat**, Ankara, Anıttepe Yayıncılık, Cilt:I, 42.

- ARSLAN, R. (1979). **Beden Eğitimi Bilgileri**, Ankara, Bimış Matbaa Ltd. Şti., 5,6.
- AYAN, S., MEMİŞ, A.U., EYNUR, R.B., ve ŞAHİN, K. (2006). İlköğretim I. Kademedeki Beden Eğitimi Dersine Verilen Önemin Sınıf Öğretmenleri Açısından Değerlendirilmesi, **Ulusal Sınıf Öğretmenliği Kongresi**, 14-16 Nisan, Gazi Üniversitesi, Ankara, Kök Yayıncılık, I, 573-578.
- AYDOS, L., DÖNMEZ, G. (2000). Kalistenik Çalışmaların Orta Yaşlı Sedanter Bayanların Fizyolojik ve Fiziksel Parametreleri Üzerine Etkisi, **Gazi Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi**, V:2, 17-25.
- BADEMCI, V. (1999). **Hedefin Davranışlara Çevrilmesi, Davranışlardan Seçmeli Test Maddeleri Yazılması**, Ankara, Gazi Kitabevi, 28-32.
- BAL, H. (2001). **Bilimsel Araştırma Yöntem ve Teknikleri**, Isparta, Süleyman Demirel Üniversitesi, Yayın No:20, 70,115.
- BALL, E.J., O'CONNOR, J., ABBOTT, R., STEINBECK, K.S., DAVIES, P.S.W., WISHART, C., GASKIN, K.J., and BAUR, L.A. (2001). **Total Energy Expenditure, Body Fatness and Physical Activity in Children Aged 6-9 Years**, American Journal of Clin. Nutr., LXXIV, 524-528.
- BAŞ, T. (2001). **Anket**, Ankara, Seçkin Yayıncılık, 184,185.
- BAŞARAN, İ.E. (2000). **Etkili Okul**, Dördüncü Baskı, Ankara, Feryal Matbaa, 141.
- BAYKUL, Y. (2001). **İlköğretimde Matematik Öğretimi**, Beşinci Baskı, Ankara, PegemA. Yayınevi, 1-3.
- BAYRAK, C., ÇELİKSOY, M.A. (2004). Çoklu Zeka Kuramının Beden Eğitimi Öğretimi Alanında Uygulanması ve Beden Eğitimi Dersi için Günlük Ders Plan Örneği, **VIII. Uluslararası Spor Bilimleri Kongresi**, 17-20 Kasım, Alanya.
- BLAIR, S.N. (1993). Physical Activity, Physical Fitness, and Health, **Research Quarterly for Exercise and Sport**, LXIV:4, 365-376.
- BLAUVELT, J.C. (1992). **The Implamantation of Physical Education Programs in Rural Honduras: A Local Perspective**, Doctoral Dissertaton, (Volumes I&II), USA: Michigan State University.
- BOLAY, S., TÜRKÖNE, M., CAFOĞLU, Z., ERDOĞAN, İ., KABASAKAL, Ö., İSEN, M., ve YASA, A. (1996). **Türk Eğitim Sistemi-Alternatif Perspektif**, Ankara, TDV. Yayın1, 97-99.
- BRUMBAUGH, J.I. (1987). **A View of Physical Education: Perceptions of Five Classroom Teachers**, The University of North Carolina at Greensboro, (Proquest Online Veri Tabanı UMI No:8719151, 23/09/2005).

- BUTTS, J.L. (1985). **Physical Education in the Public Elementary School in Texas: A Status Report**, The Degree of Doctor of Education, The College of Texas A&M University, (Proquest Online Veri Tabanı UMI No:8514316, 23/09/2005).
- BÜYÜKÖZTÜRK, Ş. (2002). **Sosyal Bilimler için Veri Analizi Elkitabı**, Ankara, Pegem Yayıncılık, 8-10,117-120.
- CEBECİ, S. (1997). **Bilimsel Araştırma ve Yazma Teknikleri**, İstanbul, Alfa Yayıncılık, 5-7,62.
- CELKAN, H.Y. (1993). **Eğitim Sosyolojisi**, Erzurum, Atatürk Üniversitesi, Yayın No: 664, 9.
- CHEN, A., ENNIS, D.C. (2004). **Goals, Interests and Learning in Physical Education**, The Journal of Educational Research, July/August, University of Maryland College Park, XCVII:6, 329-338.
- COE, D.P. (2003). **The Importance of Physical Education Closses in Relotion to Physical Activity Behaviors, Physical Fitness and Acedemic Achievement in Middle Scholl Children**, The Degree of Doctor of Philosophy, Michigan State University, (Proquest Online Veri Tabanı, UMI No:3115952, 14/05/2005).
- COHEN, D. (1993). **The Development of Play**, London&NewYork:Routledge, 161.
- COLEMAN, M. (1999). **Why Have Physical Education, Teaching Elementary Physical Education**, The Independent Voru of Elementary and Middle School Physical Educotors, July, X:4.
- ÇİÇEK, Ş., KİRAZCI, S., ve KOÇAK, S. (1998). Türkiye’de Beden Eğitimi Öğretmeni Profili, **Hacettepe Spor Bilimleri Dergisi**, IX:3, 32-42.
- ÇİÇEK, Ş., KİRAZCI, S., ve KOÇAK, S. (2001). **Türkiye’de İlköğretimin II. Kademesinde Beden Eğitimi Öğretmeninin Analizi**, Ankara, Eğitimi Araştırma ve Geliştirme Dairesi Başkanlığı Yayınları, CXVII, 1-39.
- ÇİÇEK, Ş., KOÇAK, S., ve KİRAZCI, S. (2002). Beden Eğitimi Derslerinde Çeşitli Öğretmen ve Öğrenci Davranışlarının Öğrencilerin Derse Katılımındaki Önemi ve Sergileme Sıklığı, **Gazi Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi**, VII:4, 3-14.
- ÇOBANOĞLU, Y. (1992). **Çocuk Eğitiminde Spor Olgusunun Tarihsel Gelişimi**, **Eğitim Bilimleri Dergisi**, I:1, 10-11.
- ÇON, M., YETİM, A., AĞAOĞLU, A.S., ve TAŞMEKTEPLİGİL, M.Y. (1997). Elit Düzeyde Spor Yapanların Spora Yönelmelerinde İlk ve Ortaöğretim Kurumlarının Etkisi Üzerine Bir Araştırma, **Gazi Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi**, II:1, 41-53.

- ÇÖKER, H.N. (1991). **Ankara İlkokullarında Beden Eğitimi Derslerinin Etkinliğinin Değerlendirilmesi**, Doktora Tezi, Hacettepe Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Eğitim Bilimleri Anabilim Dalı, Ankara.
- ÇÖLMEK, A. (1998). Eğitimde Bugünkü Durum ve İlköğretimde Yeniden Yapılanma Önerileri, **Eğitim Yönetimi**, XV, 314.
- ÇÖNDÜ, A. (1999). **Beden Eğitimi ve Sporda Özel Öğretim Yöntemleri**, Ankara Nobel Yayın Dağıtım, 16,17,70,123-127.
- DALEY, A.J. (2002). School Based Physical Activity in the United Kingdom: Can It Create Physically Active Adults?, **Quest**, LIV, 21-33.
- DALKIRAN, O., TUNCEL, F. (2007). Ortaöğretim Kurumlarında Beden Eğitimi Dersinin Seçmeli Ders Olarak İşlenmesinin Öğrenciler Gözüyle Değerlendirilmesi, **Spormetre Beden Eğitimi ve Spor Bilimler Dergisi**, V:1, 37-42.
- DAVY, M.B., HARELL, K., STEWART, J., and KING, D. (2004). Bod Weight Status, Dietary Habits and Physical Activity Levels of Middle School-Aged Children in Rural Mississippi, **Southern Medical Journal**, XCVII:6, 571-577.
- DE SOUZA, D.L. (1999). **Developing a Critical Curriculum in Physical Education Classes**, The American Educational Research Association Conference Montreal, Canada, (Proquest Online Veri Tabanı UMI No:031153, 21/04/2006).
- DECORBY, K., HALAS, J., DIXON, S., WINTRUP, L., and JANZEN, H. (2005). Classroom Teachers and the Challenges of Delivering Quality Physical Education, **The Journal of Educational Research**, March/April, XCVIII:4, 208-220.
- DEMİRCİ, A. (2006). **İlköğretimde Beden Eğitimi Uygulamaları**, İstanbul, Değişim Yayınları, 3-7.
- DEMİRCİ, E., DEMİRCİ, N., ve TOPTAŞDEMİRCİ, P. (2006). İlköğretim I. Kademe Sınıf Öğretmenlerine Göre Oyunla Eğitimin Çocuğun Gelişimine Ait Görüşlerinin İncelenmesi, **9. Uluslararası Spor Bilimleri Kongresi**, 3-5 Kasım, Muğla, 626-628.
- DEMİRCİ, N. (2006). İlköğretim I. Kademe Sınıf Öğretmenlerinin Görüşleri Çerçevesinde Oyunla Eğitim Konusundaki Yeterlilik Düzeylerinin İncelenmesi, **Ulusal Sınıf Öğretmenliği Kongresi**, 14-16 Nisan, Gazi Üniversitesi, Ankara, Kök Yayıncılık, I, 579-590.
- DEMİRCİ, N., TOPTAŞDEMİRCİ, P. (2006). İlköğretim I. Kademe Sınıf Öğretmenlerinin Oyunla Eğitimin Önemine İlişkin Görüşlerinin Değerlendirilmesi, **9. Uluslararası Spor Bilimleri Kongresi**, 3-5 Kasım, Muğla, 615-618.

- DEMİREL, Ö. (2000). **Karşılaştırmalı Eğitim**, Ankara, PegemA Yayıncılık, 76-80, 89,90.
- DEMİRHAN, G. (1997). Beden Eğitimi ve Sporda Öğretme-Öğrenme Etkinlikleri ve Felsefe, **Hacettepe Spor Bilimleri Dergisi**, VIII:1, 4-16.
- DEMİRHAN, G. (2006). **Spor Eğitiminin Temelleri**, Ankara, Spor Yayınevi ve Kitabevi/Bağırhan Yayınevi, 266, 267.
- DEMİRHAN, G., AÇIKADA, C., and ALTAY, F. (2001). **Students Perceptions of Physical Education Teacher Qualities**, Journal of the International Council for Health, Physical Education, Recreation, Sport and Dance, XXXVII:3, 16-18.
- DEMİRHAN, G., AÇIKADA, C., COŞKUN, H., ALTAY, F., ŞAHİN, R., GÜVENÇ, A., and ASLAN, A. (2004). Evaluation of Primary and Secondary Scholls Physical Education Programs, **9th Annual Congress European College of Sport Science**, July 3-6, Clermont, France.
- DEMİRHAN, G., COŞKUN, H., ALTAY, F., ŞAHİN, R., GÜVENÇ, A., ARSLAN, A., ve AÇIKADA, C. (2003a). Beden Eğitimi Öğretmenlerinin Hizmet Yıllarına Göre Öğretim Programı İçeriğinin Belirlenen Amaçları Gerçekleştirme Düzeyine İlişkin Görüşleri, **Beden Eğitimi ve Sporda Sosyal Alanlar Kongresi**, 10-11 Ekim, Ankara, 32-40.
- DEMİRHAN, G., COŞKUN, H., ALTAY, F., ŞAHİN, R., GÜVENÇ, A., ARSLAN, A., ve AÇIKADA, C. (2003b). İlköğretim Okulları, Lise ve Dengi Okullar Beden Eğitimi Dersi Amaçlarına Ulaşma Düzeyine İlişkin Görüşler, **III. Ulusal Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği Olimpik Eğitim ve Spor Kültürü Sempozyumu**, 23-24 Mayıs, Bursa, Burfaş Ofset Tesisleri, 66-75.
- DEMİRHAN, G., ÇAMUR, H. (2000). Beden Eğitimi Öğretmenlerinin Öğretmenlik Mesleğine İlişkin Tutumları, **I. Gazi Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Kongresi**, 26-27 Mayıs, Ankara, II, 254-259.
- DEMİRHAN, G., SAÇLI, F., CENGİZ, C., ve ÇİÇEK, Ş. (2007). Türkiye’de Beden Eğitimi Öğretmeni Eğitiminde Yapılan Araştırmaların İncelenmesi, **Beden Eğitimi ve Spor Öğretiminde Yeni ve Yaratıcı Yaklaşımlar Sempozyumu**, 13-14 Ocak, Ankara, Spor Eğitimi Grubu Yayını, 63-90.
- DEMİRHAN, G., HÜNÜK, D. (2003). İlköğretim Sekizinci Sınıf, Lise Birinci Sınıf ve Üniversite Öğrencilerinin Beden Eğitimi ve Spora İlişkin Tutumlarının Karşılaştırılması, **Spor Bilimleri Dergisi**, XIV:4, 175-184.
- DODSON, F. (1998). **Sevgiyle Disiplin**, Çev:VAN DE BORN, İ., İstanbul, Kuraldışı Yayıncılık, 211.
- DOĞAN, O. (2004). **Spor Psikolojisi**, Sivas, Cumhuriyet Üniversitesi, Yayın No:97, 148.

- DOĞU, G., AŞCI, H., YAMAN, H., KİRAZCI, S., MİRZEOĞLU, D., ÖZBEY, S., ÇELEBİ, M., MİRZEOĞLU, N., BAĞIRGAN, T. (2003). **Spor Bilimlerine Giriş**, Ed:MİRZEOĞLU, N., Ankara, Bağırğan Yayınevi, 21-27, 132-135.
- DPT (Devlet Planlama Teşkilatı). (1983). **Beş Yıllık Kalkınma Planı Özel İhtisas Komisyonu Raporu**, Ankara, Spor Toto Teşkilat Müdürlüğü Matbaası, 21-23.
- DPT (Devlet Planlama Teşkilatı). (2000). **Beş Yıllık Kalkınma Planı, Beden Eğitimi, Spor ve İstanbul Olimpiyatları Özel ihtisas Komisyonu Raporu**, Ankara.
- EMLEK, Y., ORHUN, A. (1996). Günümüz Çocuk ve Gençlerinin Hareket Dünyası, Beden Eğitimi ve Spor Öğretiminde Yeni Yaklaşımlar, **III. Ulusal Beden Eğitimi ve Spor Sempozyumu**, 6-7 Aralık, Ankara.
- ERDEMLİ, A. (1996). **İnsan, Spor ve Olimpizm, Spor Felsefesi Yazıları**, İstanbul, Sarmal Yayınevi, 38-44.
- ERDOĞAN, İ. (1997). **Çağdaş Eğitim Sistemleri**, İstanbul, Sistem Yayıncılık, 70,72,81-112.
- ERGİT, Ş. (2000). **Milli Eğitim ile İlgili Mevzuat**, İstanbul, Milli Eğitim Basımevi, 193-196.
- ERKAL, E.M., GÜVEN, Ö., AYAN, D. (1998). **Sosyolojik Açıdan Spor**, İstanbul, Der Yayınları, 117-123.
- ERTAT, A. (1984). Çocuk ve Spor, **Spor Hekimliği Dergisi**, XIX:2, 77-79.
- ERTÜRK, S. (1994). **Eğitimde Program Geliştirme**, Ankara, Meteksan A.Ş., 10-12, 25.
- EVANS, W.D., FINKELSTEIN, E.A., KAMEROW, D.B., and RENAUD, J.M. (2005). Public Perception of Childhood Obesity, **American Journal of Preventive Medicine**, XXVIII:1, 26-32.
- FEDDY, A.D.B. (1998). **Perceptions of Competence, Affect and Persistence of Ghanaian Elementary School Students: Specialist Versus Non-Specialist Physical Education Teachers**, The Degree of Doctor of Philosophy, Oregon State University, (Proquest Online Veri Tabanı UMI No:9833295, 16/03/2006).
- FİDAN, N., ERDEM, M. (1998). **Eğitime Giriş**, İstanbul, Alkım Yayınları, 48-49,132-136, 186.
- FİŞEK, K. (1985). **100 Soruda Türk Spor Tarihi**, İstanbul, Gerçek Yayınevi, 8-11.

- GOODWIN, D., FITZPATRICK, D., and CRAIGON, I. (1996). Cut-backs to Physical Education Consulting Services: Consequences and Concerns, **The Canadian Administrator**, XXXV:6, 1-5.
- GÖKMEN, H. (1988). **Gençlerin Gelişmelerinde Beden Eğitiminin Rolü (Fiziksel, Psikolojik ve Sosyal Gelişmede), Ortaöğretim Kurumlarında Beden Eğitimi ve Sorunları**, Ankara, Türk Eğitim Derneği Yayınları Öğretim Dizisi, No:6, 59,60.
- GÖKMEN, H., KARAGÜL, T., AŞÇI, H.F. (1995). **Psikomotor Gelişim**, Ankara, Gençlik ve Spor Genel Müdürlüğü Yayınları, No:139, 31,85,86.
- GÖKTAŞ, Z., ARIKAN, A.N. (2003). Farklı Cinsiyetten Sınıf Öğretmeni Adaylarının Beden Eğitimi Dersine İlişkin Görüşlerinin İncelenmesi, **Beden Eğitimi ve Sporda Sosyal Alanlar Kongresi**, 10-11 Ekim, Ankara, 60-71.
- GREENWOOD, M., STILLWELL, J., and BYARS, A. (2001). Activity Preferences of Middle School Physical Education Students, **The Physical Educator**, 26-29, January, http://findarticles.com/p/articles/mi_hb4322/is_200101/ai_n15072982, (2007, Şubat 13).
- GRINESKI, S. (1996). **Beden Eğitiminde İşbirliğiyle Öğrenme**, Çev:YENİÇERİ, S., Ed:KASAP, H., İstanbul, Beyaz Yayınları, 98,99.
- GÜNAY, M., TAMER, K., CİCİOĞLU, İ. (2006). **Spor Fizyolojisi ve Performans Ölçümü**, Birinci Baskı, Ankara, Gazi Kitapevi, 388,395,399,401-404.
- GÜNDÜZ, N., YILMAZ, G., SÖZEN, T., YILDIZ, E. (2006). Ankara’da İlköğretim Okullarında Görev Yapan Beden Eğitimi Öğretmenlerinin Öğretmenlik Mesleğini Seçme Nedenleri, Meslekle İlgili Hedef ve Sorumlulukları ve Beden Eğitimi Dersine İlişkin Eğitim-Öğretim Yaklaşımları, **9. Uluslararası Spor Bilimleri Kongresi**, 3-5 Kasım, Muğla, 578-580.
- GÜNEŞ, A. (2004). **Okullarda Beden Eğitimi ve Oyun Öğretimi**, Dördüncü Baskı, Ankara, PegemA Yayıncılık, 2.
- GÜNSEL, M.A. (2004). **İlköğretimde Beden Eğitimi ve Uygulamaları**, Ankara, Anı Yayıncılık, 1-3,11-14.
- GÜRÜN, O.A. (1984). **Çocuğumuzu Tanıyalım**, İstanbul, İnkılâp Yayınevi, 120.
- HARDMAN, K., MARSHALL, J. (2001). The State and Status of Physical Education in Schools in International Context, **European Physical Education Review**, VI:3,203-229.
- HARMANDAR, İ.H. (2004). **Beden Eğitimi ve Spor’da Özel Öğretim Yöntemleri**, Birinci Baskı, Ankara, Nobel Basımevi, 3,22,28,87-90.

- HASLOFÇA, E., HASLOFÇA F., KUTLAY, E. (2006). 7-8 Yaş Kız Çocuklarında Fiziksel Uygunluk Parametreleri Arasındaki İlişkinin İncelenmesi, **9. Uluslararası Spor Bilimleri Kongresi**, 3-5 Kasım, Muğla, 335-337.
- HAZAR, M. (1996). **Beden Eğitimi ve Sporda Oyunla Eğitim**, Ankara, Tubitay Yayınları, 7,11,14,17,18.
- HERGÜNER, G., ARSLAN, S., ve AYAN, S. (2004). İlköğretim I. Kademedeki Beden Eğitimi Öğretmeni İhtiyacı, **Türkiye Sosyal Araştırmalar Dergisi**, Ankara, VIII:2/3, Ağustos-Aralık, 127-141.
- HICKS, M.K., WIGGINS, M.S., CRIST, R.W., and MOODE, F.M. (2001). Sex Differences in Grade Three Students Attitudes Toward Physical Activity, **Perceptual and Motor Skills**, XCIII, 97-102.
- HINDAWI, O.S. (2003). **The Influence of Early Physical Activity: Sampling in ADHD Males and Physical Education Teaching Majors**, The Degree of Doctor of Philosophy, Iowa State University, (Proquest Online Veri Tabanı UMI No:3085915, 18/11/2005).
- HORNBACK, M.A. (1999). **Teacher Discussion Groups: A Constructivist Process for Scholl-Wide Change and Renewal**, The Degree of Doctor of Education, The University of Kansas, (Proquest Online Veri Tabanı UMI No:9961047, 23/09/2005).
- <http://www.bumko.gov.tr/WEB/gerekce%202003/icindekile.htm>, (2003, Aralık 25).
- http://www.ogu-tekam.sistemynet.com/yazilar2/TEKAM_24.htm, (2004, Ekim 11).
- <http://www.surveysystem.com/sscalc.htm>, (2006, Mart-Haziran 5).
- HUIZINGA, J. (1995). **Homo Ludens** (Oyunun Toplumsal İşlevi Üzerine Bir Deneme), Çev:KILIÇBAY, M.A., İstanbul, Ayrıntı Yayınları, 23-32.
- İKİZLER, C.H. (1999). Okul Sporunun Psikolojik Boyutları, **Spor Araştırmaları Dergisi**, III:1, 59-66.
- İKİZLER, C.H. (2000). **Sporda Sosyal Bilimler**, Birinci Baskı, İstanbul, Alfa Yayın, 27.
- İMAMOĞLU, O., ÇOKNAZ, H. (2002). İlköğretim Programlarında Yer Alan Beden Eğitimi Dersleri ile Öğrencilerin Fiziksel Gelişimlerinin Araştırılması (Bolu-Köln Örneği), **Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi**, IV:2, 5-11.
- İNAL, A.N. (2003). **Beden Eğitimi ve Spor Bilimi**, Birinci Baskı, Ankara, Nobel Yayın Dağıtım, 6,35-37.
- İNAN, M., ÇAYLAK, S. (2003). Sınıf Öğretmeni Adaylarının İlköğretim Beden Eğitimi Programındaki Hareket ve Spor Becerilerini Gerçekleştirebilirlik

Düzeyleri, **Beden Eğitimi ve Sporda Sosyal Alanlar Kongresi**, 10-11 Ekim, Ankara, 72-79.

İŞLEĞEN, Ç., ERDİNÇ, T., GÜRPINAR, D., ÖZÇALDIRAN, B., ve ERTAT, A. (1995). Erken Branş Seçiminin Bazı Anatomik (POSTÜR) ve Fonksiyonel Parametrelere Etkisi, **Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi**, Manisa, 1:1, 1-12.

İŞLER, H. (2001). **Beden Eğitimi ve Spor Bilgileri El Kitabı**, Birinci Baskı, Niğde, Lazer Ofset Matbaa, 55,56,63-65.

JACOBSEN, J.J. (2001). **Effects of Physical Activity on the Performance of Simple Addition Among Fourth-and-Fifth Grade Students**, The University of South Dakota, (Proquest Online Veri Tabanı UMI No: 3015407, 12/09/2005).

JANZEN, H. (2003/2004). Daily Physical Education for K-12. Is Government Legislation in Sight?, **Physical Education and Health Journal**, LXIX:4, 4-12.

JONES, B.M. (1999). **The Attitudes of Lutheran Elementary Classroom Teachers on the Role of Physical Education**, Dissertation Saint Louis University of St. Louis, Missouri, 77.

KALE, R. (2003). **Okulöncesi Dönemde Beden Eğitimi ve Oyun Öğretimi**, Birinci Baskı, Ankara, Nobel Yayın Dağıtım, 1-3.

KALE, R., ERŞEN, E. (2003). **Beden Eğitimi ve Spor Bilimlerine Giriş**, Birinci Baskı, Ankara, 1-7.

KALISH, S. (1996). **Çocuğunuz için Spor ve Fitness**, Birinci Baskı, Çev: BÜYÜKONAT, T., İstanbul, Beyaz Yayınları, 4,5.

KAMAR, A. (2003). **Sporda Yetenek Beceri ve Performans Testleri**, Birinci Baskı, Ankara, Nobel Yayın Dağıtım, 1,2.

KANGALGİL, M., DÖNMEZ, B. (2003). **İlköğretim Okullarında Görev Yapan Sınıf Öğretmenlerinin Beden Eğitimi Dersine İlişkin Görüşleri**, Ankara, Milli Eğitim Yayınları, Sayı:159, 125-131.

KANTARCIOĞLU, S. (1977). **Anaokullarında Beden Eğitimi**, Üçüncü Baskı, İstanbul, Milli Eğitim Basımevi, 1.

KARAKUŞ, S., KÜÇÜK, V. (1999). Eğitimin Bütünlüğü İçerisinde Orta Dereceli Okullarda Beden Eğitimi ve Spor Etkinlikleri, **Sosyal Bilimler Dergisi**, Kütahya, I, Ocak, 1-15.

- KARAKÜÇÜK, S., YETİM, A.A. (1997). Sporcuların Spor Yapma Amaçları ve Spora Yönlendirilmelerinde Etkin Olan Faktörler Üzerine Bir Araştırma, **Türkiye Sosyal Araştırmalar Dergisi**, Ankara, I:2, 71-92.
- KARASAR, N. (1998). **Bilimsel Araştırma Yöntemi**, Ankara, Nobel Yayın Dağıtım, 74-80,156.
- KASAP, H. (1990). Sporda Yetenek Seçimi ve Ülkemizdeki Durumu, **Spor Bilim Dergisi**, Yıl:1, III-IV, 36-38.
- KEMERTAŞ, İ. (1995). **Uygulamalı Genel Öğretim Metodu**, Ankara, Birsen Yayınevi, 132,165.
- KIBRIS, İ. (2000). **Uygulamalı Çocuk Edebiyatı**, Ankara, Eylül Kitap&Yayınevi, 273,274.
- KIRCHNER, G., FISHBURNE, G.J. (1995). **Physical Education for Elementary School Children**, Night Education, Brown&Bechmark Publishers, Dubuque/ Wisconsin, USA.
- KİPER, N. (1999). **Importance of Play Areas in Child Development and Design Guidelines for Play Areas**, İzmir, A Dissertation Submitted to the Graduate Scholl in Partial Fulfilment of the Requirements fort he Degree of, Master of Urban Design, 1, 124-127.
- KOCA, C., GÜVEN, B., BULGU, N., ve DEMİRHAN, G. (2003). İlköğretim 8. Sınıf Kız ve Erkek Öğrencilerin Beden Eğitimi Ders Ortamındaki Beden Yaşantıları, **Hacettepe Spor Bilimleri Dergisi**, XIV:4, 162-174.
- KOÇ, Ş. (1992). Hareket Eğitimi ve Spor Üzerine, **Eğitim Bilimleri Dergisi**, I:1,2-4.
- KOÇ, Ş., ÇOBANOĞLU, Y. (1994). İlköğretimde Beden Eğitimi Derslerinin Uygulanmasında Sınıf Öğretmenlerinin Görüşlerine İlişkin Bir Araştırma, **Eğitim Kurumlarında Beden Eğitimi ve Spor II. Ulusal Sempozyumu**, 16-18 Aralık, Ankara.
- KOÇAK, S., KARTAL, A. (2003). İlköğretim Öğrencilerinin Bir Öğretim Döneminde Fiziksel Uygunluk Gelişimlerindeki Değişimin İncelenmesi, **Gazi Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi**, VIII:1, 53-60.
- KOHL, H.W., HOBBS, K.E. (1998). Development of Physical Activity Behaviors Among Children and Adolescents, **Pediatrics**, CI, 549-554.
- KOHL, H.W., FULTON, J.E., and CASPERSEN, C.J. (2000). Assessment of Physical Activity Among Children and Adolescents: A Review and Synthesis, **Preventive Medicine**, XXXI, 54-76.
- KONOPKA, P. (2000). **Spor Beslenmesi**, Çev:HARPUTOĞU, H., Ankara, Bağırhan Yayınevi, 18.

- KÖKSAL, H. (1998). Beden Eğitimi Öğretmeninin, Öğrencilerin Toplumdaki Doğru Davranış Becerilerini Kazanmaları Konusundaki Rolü(1), **Spor Araştırmaları Dergisi**, II:1, 47-59.
- KÖRMÜKÇÜ, Y. (2006). İlköğretim I. Kademe Beden Eğitimi Derslerinin Program ve Uygulamalarındaki Sorunlar, **9. Uluslararası Spor Bilimleri Kongresi**, 3-5 Kasım, Muğla, 659-661.
- KULINHA, P.H., MARTIN, J., LAI, Q., KLİBER, A., and REED, B. (2003). Student Physical Activity Patterns, Grade, Gender and Activity Influences, **Journal of Teaching in Physical Education**, XXII, 298-310.
- KURU, E. (2000). **Beden Eğitimi ve Sporda Program Geliştirme**, Ankara, Akşam Sanat Okulu Matbaası, 74-76.
- LEBLANC, I., DICKSON, L. (2005). **Çocuklar ve Spor**, Çev:GÜL, G., Ankara, Bağırhan Yayınları, 9-28.
- MALINA, R.M. (1996). Tracking of Physical Activity and Physical Fitness Across the Lifespan, **Research Quarterly for Exercise and Sport**, LXVII:3, 48-57.
- MCKENZIE, T.L., SALLIS, J.F., FAUCETTE, N., ROBY, J.J., and KOLODY, B. (1993). Effects of a Curriculum and Inservice Program on the Quantity and Quality of Elementary Physical Classes, **Research Quarterly for Exercise Sport**, LXIV:2, 178-187, (Proquest Online Veri Tabanı UMI No:8341841, 16/03/2006).
- MCKENZIE, T.L., SALLIS, J.F., FAUCETTE, N., ROBY, J.J., and KOLODY, B. (1997). Long-term Effects of a Physical Education Curriculum and Staff Development Program; SPARK, **Research Quarterly for Exercise and Sport**, LXVIII:4, 280-290.
- MEB (Milli Eğitim Bakanlığı). (1993). **Milli Eğitim Bakanlığı İlköğretim Kurumları Yönetmeliği**, İstanbul, İlköğretim Genel Müdürlüğü, Milli Eğitim Basımevi, 5.
- MEB (Milli Eğitim Bakanlığı). (1995). **İlköğretim Genel Müdürlüğü İlkokul Programı**, İstanbul, Milli Eğitim Bakanlığı Yayınları, No: 2847, 24-28.
- MEB (Milli Eğitim Bakanlığı). (2000). **Beden Eğitimi Öğretmenlerinin Ders İçi ve Ders Dışı Çalışmaları Rehberi**, Ankara, Milli Eğitim Basımevi, 40-41.
- MEB (Milli Eğitim Bakanlığı). (2005). **Milli Eğitim İstatistikleri**, Ankara, Devlet Kitapları Müdürlüğü Basımevi, 244-246.
- MEB (Milli Eğitim Bakanlığı). (2006). **İlköğretim Beden Eğitimi Dersi Öğretim Programı (1-8. Sınıflar)**, Ankara, Milli Eğitim Bakanlığı İlköğretim Genel Müdürlüğü, 5-7,20-22,27-34, (<http://www.meb.gov.tr/> 2007, Şubat 26).

- MEMİŞ, A.U. (2007). **Çocukluk ve Ergenlikteki Fiziksel Aktivite Deneyimleri ile Yetişkinlikteki Fiziksel Aktivite Düzeyi Arasındaki İlişki**, Doktora Tezi, Gazi Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği Anabilim Dalı, Ankara.
- MEMİŞ, A.U., YILDIRAN, İ. (2006). Erken Yaşlarda Fiziksel Aktivite Alışkanlığı Kazanılmasının Toplum Sağlığı Açısından Önemi, **Ulusal Sınıf Öğretmenliği Kongresi**, 14-16 Nisan, Gazi Üniversitesi, Ankara, Kök Yayıncılık, I, 567-572.
- MEMİŞ, D.A. (2006). Oyunun Çocuk Gelişimine Etkisi ve Eğitimdeki Önemi, **Ulusal Sınıf Öğretmenliği Kongresi**, 14-16 Nisan, Gazi Üniversitesi, Ankara, Kök Yayıncılık, II, 442-448.
- MENGÜTAY, S. (1991). **Okul Öncesi ve İlkokullarda Beden Eğitimi ve Spor**, İstanbul, Marmara Üniversitesi Spor Akademisi Yayınları, 11-15.
- MENGÜTAY, S. (1990). İlkokul Çocuklarının Gelişim Özellikleri ve Fiziksel Eğitim, **Spor Bilim Dergisi**, İstanbul, Marmara Üniversitesi Atatürk Eğitim Fakültesi Yayını, II, 114-122.
- MENGÜTAY, S. (2005). **Çocuklarda Hareket Gelişimi ve Spor**, İstanbul, Morpa Kültür Yayınları, 17-19.
- MENGÜTAY, S. (1997). **Okul Öncesi ve İlkokullarda Hareket Gelişimi ve Spor**, İstanbul, Türkiye Cimnastik Federasyonu Eğitim Komitesi Yayını, No:1, 7,36,112,113.
- MOSSTON, M., ASHWORTH, S. (2001). **Beden Eğitimi Öğretimi**, İkinci Baskı, Çev:TÜZEMEN, E., Ankara, Bağırhan Yayımevi, 19-248.
- MUALLİMOĞLU, N. (1998). **Çocuklara ve Gençlere Beden Eğitimi**, Üçüncü Baskı, İstanbul, Avcıol Basın-Yayım, 115,116.
- MURATLI, S. (2003). **Çocuk ve Spor Antrenman Bilimi Yaklaşımıyla**, Birinci Baskı, Ankara, Nobel Yayın Dağıtım, 4-6,87.
- NEBİOĞLU, D. (2004). **Beden Eğitimi Dersi Genel Esasları Planlaması Denetimi**, Bursa, Alp Yayınları, 442-446.
- NICHOLS, B. (1986). **Moving and Learning, the Elementary School Physical Education Experience**, Times Mirror/Mosby College Publishing, Toronto, 3-7.
- OCAK, Y., TORTOP, Y. (2006). Sınıf Öğretmenlerinin Beden Eğitimi Derslerine İlişkin Genel Görüşleri ve Beden Eğitimi Derslerini Yürütürken Karşılaştıkları Sorunları, **9. Uluslararası Spor Bilimleri Kongresi**, 3-5 Kasım, Muğla, 663-669.

- OKUTAN, M. (1995). **Sekiz Yıllık İlköğretim Uygulaması**, İstanbul, Akademik Yorum Yayınları, 181.
- OLDS, T., DOLMAN, J., NORTON, K., HARTEN, N., JURIMAE, T., and HILS, A.P. (2001). **A Century of Growth in Australian Children in, Body Composition Assessment in Children and Adolescents**, Basel:Karger, XLIV, 85-103.
- OR,E., ATAMAN, Y.H.B., KESLER, A., BAYRAKTAR, B., ve İNAL, S. (2006). İstanbul Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu Yetenek Sınavına Giren Öğrencilerin Kuramsal Sınav Sorularına Verdikleri Yanıtlar Çerçevesinde Spor ile İlgili Genel Bilgi Düzeylerinin İncelenmesi, **9. Uluslararası Spor Bilimleri Kongresi**, 3-5 Kasım, Muğla, 101-102.
- ORHUN, A. (1999). **Pedagojik ve Felsefi Temelleri ile Beden Eğitiminin Hareket Eğitime**, Bolu, 4-13
- OSMA, U. (1983). **Orta Dereceli Okullarda Beden Eğitimi**, İstanbul, Kayı Yayıncılık, 6-13.
- ÖZER, D., AKTOP, A. (2003). İlköğretim Öğrencileri için Hazırlanmış Bir Beden Eğitimi Dersi Tutum Ölçeğinin Adaptasyonu, **Hacettepe Spor Bilimleri Dergisi**, XIV:2, 67-82.
- ÖZER, D.S., ÖZER, M.K. (2004). **Çocuklarda Motor Gelişim**, Üçüncü Baskı, Ankara, Nobel Yayın Dağıtım, 5-8.
- ÖZER, K. (2001). **Fiziksel Uygunluk**, Ankara, Nobel Yayın Dağıtım, 20-22.
- ÖZMEN, Ö. (1997). **Çağdaş Sporda Eğitim Üçgeni**, Eskişehir, Şah Yayıncılık, 7,8.
- ÖZŞAKER, M., ORHUN, A. (2005). İlköğretim Okullarında Beden Eğitimi Dersinin Amaç ve İçeriğine İlişkin Sorunlar, **4. Ulusal Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği Sempozyumu**, 10-11 Haziran, Bursa, 103-114.
- ÖZTÜRK, F. (1998). **Toplumsal Boyutlarıyla Spor**, Ankara, Bağırhan Yayımevi, 51-54.
- ÖZTÜRK, Ü. (1984). **İlkokullarda Beden Eğitimi**, İstanbul, Seda Yayıncılık, 9-14.
- PANGRAZİ, R.P. (1998). **Dynamic Physical Education for Elementary School Children**, (12th ed.), Needham Heights, MA: Allyn and Bacon Publishing, Company.
- PATE, R.R., SMALL, M.L., ROSS, J.G., YOUNG, J.C., FLINT, K.H., and WARREN, C.W. (1995). School Physical Education, **Journal of School Health**, LXV:8, 339-343.

- PAXTON, R.J., VALOIS, R.F., and DRANE, J.W. (2004). Correlates of Body Mass Index, Weight Goals and Weight-Management Practices Among Adolescents, **Journal of School Health**, LXXIV:4, 136-143.
- PEHLİVAN, A. (1998). Eğitimde Beden Eğitimi, Spor ve Olimpik Hareketin Geliştirilmesinde Yeni Bir Yaklaşım, (III. Ulusal Beden Eğitimi ve Spor Sempozyumu, 6-7 Aralık 1996, Ankara), **Spor Araştırmaları Dergisi**, II:3, 39-48.
- PEHLİVAN, Z., DÖNMEZ, B., ve YAŞAT, H. (2003). Sınıf Öğretmenlerinin Beden Eğitimi Dersine Yönelik Görüşleri, **Beden Eğitimi ve Sporda Sosyal Alanlar Kongresi**, 10-11 Ekim, Ankara, 80-87.
- PEHLİVAN, Z. (2001). İlköğretime Beden Eğitimi Öğretmeni Yetiştirme, **II. Ulusal Beden Eğitimi ve Spor Öğretimi Sempozyumu**, 21-23 Aralık, Bursa, Uludağ Üniversitesi Eğitim Fakültesi Beden Eğitimi ve Spor Bölümü.
- PEHLİVAN, Z. (2004). Fair-Play Kavramının Geliştirilmesinde Okul Sporunun Yeri ve Önemi, **Spormetre Beden Eğitimi ve Spor Bilimler Dergisi**, II:2, 49-53.
- PEPE, K., HERGÜL, E.O. (2006). Okul Öncesi Eğitiminde Beden Eğitimi Oyun Öğretiminin Yeri, Önemi ve Aktüel Durumunun Araştırılması, **9. Uluslararası Spor Bilimleri Kongresi**, 3-5 Kasım, Muğla, 600-604.
- PINAR, S. (2003). Çocuklarda Fiziksel Aktivite ile Daha Sağlıklı Yaşam, **IX. Ulusal Spor Hekimliği Kongre Kitabı**, Ankara, Nobel Yayın Dağıtım, 259-270.
- PLACEK, J.H., GRIFFIN, L.L., DODDS, P., RAYMOND, C., TREMINO, F., and JAMES, A. (2001). Middle School Students' Conceptions of Fitness: The Long Road to a Healthy Lifestyle, **Journal of Teaching in Physical Education**, XX, 314-323.
- PORTMAN, P.A. (2003). Are Physical Education Classes Encouraging Student to Be Physical Active?: Experiences of Ninth Graders in Their Last Semester of Required Physical Education, **The Physical Educator**, LX:3, 150-161,
- PULUR, A., OCAK, Y. (2006). Beden Eğitimi Öğretmenlerinin, Beden Eğitimi Derslerinin İşlenişindeki Tutum ve Davranışlarının Araştırılması, **9. Uluslararası Spor Bilimleri Kongresi**, 3-5 Kasım, Muğla, 1273-1277.
- RAZON, N. (1985). **Okul Öncesi Eğitimde Oyunun, Oyunda Yetişkinin İşlevi**, İstanbul Okul Öncesi Eğitimi ve Yaygınlaştırılması Semineri Dergisi, Sayı:II-III, Ya-Pa Yayınları, 57.
- REIF, G., COULON, S.C. (1994). University-School Collaboration; Working to Improve Rural Physical Education, **Journal of Physical Education, Recreation and Dance**, LXV:1, 76-80.

- REISDORF, N.R. (1974). **An Investigation of Play, Playfulness and work and Elementary School Science**, The Degree of Doctor of Philosophy Milwaukee, Wisconsin, (Proquest Online Veri Tabanı UMI No:7514997, 23/09/2005).
- ROWLAND, T.W. (2001). The Rol of Physical Activity and Fitness in Children in the Prevention of Adult Cardiovascular Disease, **Progress in Pediatric Cardiology**, XII, 199-203.
- SAĞLAM, F. (2002). İlköğretim Okulu Öğrencilerinin Fiziksel Uygunluk ve Beslenme Durumları, **Hacettepe Spor Bilimleri Dergisi**, XIII:4, 2-21.
- SAĞLAM, M. (1999). **Avrupa Ülkelerinin Eğitim Sistemleri**, Eskişehir, Anadolu Üniversitesi Yayınları, No:1147, 17-26, 66-71, 104-221, 271-346.
- SALAN, S. (2002). **Türkiye Cumhuriyeti Anayasası**, İstanbul, Salan Yayın, 35,36.
- SALLIS, J.F., MCKENZIE, T.L., ALCARAZ, J.E., KOLODY, B., FAUCETTE, N., and HOVELL, M.F. (1997). The Effects of a 2-year Physical Education Program (SPARK) on Physical Activity and Fitness in Elementary School Students Sports, Play and Active Recreation for Kids, **American Journal of Public Health**, LXXXVII:8, 1328-1334, (<http://www.ajph.org>, 21/04/2006).
- SAYGIN, Ö., MENGÜTAY, S. (2006). Çocuklarda Fiziksel Aktivite ve Fiziksel Uygunluk Arasındaki İlişkinin Araştırılması, **9. Uluslararası Spor Bilimleri Kongresi**, 3-5 Kasım, Muğla, 371-373.
- SELÇUK, H. (1980). **Temel Eğitim Okullarında Beden Eğitimi Ders Kitabı**, İstanbul, Ak Yayıncılık, 5.
- SENEMOĞLU, N. (1997). **Gelişim, Öğrenme ve Öğretim: Kuramdan Uygulamaya**, Ankara, Spot Matbaacılık, 39,40,68.
- SEVİM, Y., SAVAŞ, S. (1993). Sporda Yetenek Seçimi, **Bilim ve Teknik**, Ankara, TÜBİTAK Yayınları, Ekim, XXVI:311, 785-788.
- SEYREK, H.M. (1994). **Çocuk Oyunları El Kitabı**, İzmir, Müzik Eseri Yayını, 28.
- SILVERMAN, S. (2005). Thinking Long Term: Physical Education's Role in Movement and Mobility, **Quest**, LVII, 138-147.
- SIMONS-MORTON, B.G., TAYLOR, W.C., SNIDER, S.A, HUANG, J.W, and FULTON, J.E. (1994). Observed Levels of Elementary and Middle School Children's Physical Activity During Physical Education Classes, **Preventive Medicine**, XXIII:4, 437-441, (<http://www.ncbi.nlm.nih.gov>, 21/04/2006).
- SMITH, J.D. (2004). **Assessment of Physical Activity Levels of 3rd and 4th Grade Students Using Pedometers in Physical Education**, The Degree of

Doctor of Philosophy, The Graduate School of the Texas Woman's University, (Proquest Online Veri Tabanı UMI No:3145856, 18/11/2005).

SOLOMON, G. (1997). Fair Play in the Gymnasium: Improving Social Skills Among Elementary School Students, **Journal of Physical Education, Recreation and Dance**, LXVIII:5, 22-25.

SEG (SPOR EĞİTİMİ GRUBU). (2007). **Beden Eğitimi ve Spor Öğretiminde Yeni ve Yaratıcı Yaklaşımlar Sempozyum Kitabı**, 13-14 Ocak, ODTÜ, Ankara, 1,2.

STROMER, P.F. (1987). **The Impact of Change in Motor Skill on Various Aspects of Self-Concept in Elementary School Children**, University of California, Riverside, (Proquest Online Veri Tabanı UMI No:8724373, 23/09/2005).

SUCUOĞLU, A. (1993). Öğretim Kurumlarında Beden Eğitimi ve Spor, **II. Eğitim Kurumlarında Beden Eğitimi ve Spor Ulusal Sempozyumu**, 16-18 Aralık, Manisa.

SUNAY, Y., SUNAY, H. (1996). Lise Öğrencilerinin Beden Eğitimi Dersinden Beklentileri ve Beklentilerinin Gerçekleşme Düzeyi, **Gazi Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi**, I:4, 35-53.

ŞENEL, Ö. (1998). İlköğretim Beden Eğitimi Dersi Müfredat Programına Entegre Edilen Fiziksel Uygunluk Aktivitelerinin Öğrencilerin Fiziksel ve Fizyolojik Parametreleri Üzerindeki Etkileri, **Gazi Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi**, III:4, 27-34.

ŞİRİN, F.E., BOZKURT, İ. (2005). İlköğretim Okullarında Görev Yapan Sınıf Öğretmenlerinin Beden Eğitimi Dersi ile İlgili Tutum ve Uygulamaları, **4. Ulusal Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği Sempozyumu**, 10-11 Haziran, Bursa, 96-102.

TAMER, K. (1987). **Beden Eğitimi ve Oyun Öğretimi**, Eskişehir, Anadolu Üniversitesi Yayınları No:101, Meteksan Limited Şirketi, 2,4-6,7,9,36-38.

TAMER, K., PULUR, A. (2001). **Beden Eğitimi ve Sporda Öğretim Yöntemleri**, Ankara, Kozan Ofset Matbaacılık, 2-17,51,52,57,58.

TAMMELIN, T., LAITINEN, J., and NAYHA, S. (2004). Change in the Level of Physical Activity from Adolescence into Adulthood and Obesity at the Age of 31 Years, **International Journal of Obesity**, XXVIII, 775-782.

TANNEHILL, D. (2007). Beden Eğitiminde Öğretmenlik Standartları ve Akreditasyon, **Beden Eğitimi ve Spor Öğretiminde Yeni ve Yaratıcı Yaklaşımlar Sempozyumu**, 13-14 Ocak, ODTÜ, Ankara.

- TAPPE, M.K., BURGESSON, C.R. (2004). Physical Education: A Cornerstone for Physically Active Lifestyles, **Journal of Teaching in Physical Education**, XXIII, 281-299.
- TAŞER, H. (2004a). Fiziksel Uygunluk Eğitimi, **Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi**, VI:3, 48-56.
- TAŞER, H. (2004b). Değişken Alıştırma Yönteminin İlköğretim Birinci Sınıf Öğrencilerinin Fırlatma Becerisine Olan Etkisi, **Spormetre Beden Eğitimi ve Spor Bilimler Dergisi**, II:1, 27-30.
- TAŞMEKTEPLİGİL, M.Y., YILMAZ, Ç., İMAMOĞLU, O., ve AĞAOĞLU, Y.S. (2006). İlköğretim Okullarında Beden Eğitimi Ders Hedeflerinin Gerçekleşme Düzeyi ve Bu Konudaki Yeni Yaklaşımların Değerlendirilmesi, **9. Uluslararası Spor Bilimleri Kongresi**, 3-5 Kasım, Muğla, 594-599.
- TAVŞANCIL, E. (2002). **Tutumların Ölçülmesi ve SPSS ile Veri Analizi**, Ankara, Nobel Yayın Dağıtım, 138-158.
- TEKİN, M. (2005). Öğretmenlik Uygulaması Ders Etkinliğine Katılan Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu Öğretmen Adaylarının Ortaöğretim Kurumlarında Uygulanan Beden Eğitimi ve Spor Dersinin Öncelikli Amaçlarının Ne Olduğu Konusundaki Görüşleri, **4. Ulusal Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği Sempozyumu**, 10-11 Haziran, Bursa, 124-149.
- TEKİN, M. (2006). Bazı İlköğretim Okullarında Beden Eğitimi Dersinin Uygulanma Düzeyi, **9. Uluslararası Spor Bilimleri Kongresi**, 3-5 Kasım, Muğla, 655-659.
- TEKİN, M., DEMİR, B. (2006). Sınıf Öğretmenlerinin Çeşitli Değişkenlere Göre Beden Eğitimi Dersinin Uygulanma Düzeyi ile İlgili Görüşleri, **Ulusal Sınıf Öğretmenliği Kongresi**, 14-16 Nisan, Gazi Üniversitesi, Ankara, Kök Yayıncılık, I, 591-601.
- TELEMA, R., YANG, X., VIIKARI, J., VALIMAKI, I., WANNE, O., and RAITAKARI, O. (2005). Physical Activity from Childhood: A 21-Year Tracking Study, **American Journal of Preventive Medicine**, XXVIII:3, 267-273.
- TERR, L. (2000). **Oyun Yetişkinler için Neden İhtiyaçtır?**, Çev:KÖSEOĞLU, M., İstanbul, Literatür Yayıncılık, 23-28.
- TEZBAŞARAN, A.A. (1997). **Likert Tipi Ölçek Geliştirme Kılavuzu**, Hacettepe Üniversitesi Eğitimde Ölçme ve Değerlendirme Anabilim Dalı, Türk Psikologlar Derneği Yayınları, Ankara, 7-9.
- THORNTON, S.J. (2001). **Educating the Educators, Rethinking Subject Matter and Methods Teory into Practice**, XL:1, 72-78.

- TOPKAYA, İ. (2004). **Oyun, Beden Eğitimi ve Spor Öğretiminin Eğitsel Temelleri**, Birinci Baskı, Ankara, Nobel Yayın Dağıtım, 4,5.
- TRUDEAU, F., SHEPHARD, R.J. (2005). Contribution of School Programmes to Physical Activity Levels and Attitudes in Children and Adults, **Sports Medicine**, XXXV:2, 89-105.
- TTKB (Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığı). (2005). **İlköğretim Okulları Haftalık Ders Çizelgesi**, Talim ve Terbiye Kurulunun 14.07.2005 - Sayı:192, Ankara, ([http:// www.ttkb.gov.tr](http://www.ttkb.gov.tr) 2007, Şubat 26).
- TTKB (Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığı). (2006). **İlköğretim Beden Eğitimi (1-8. Sınıflar) Dersi Öğretim Programı**, 28.08.2006 - Sayı:349, Ankara, (<http://www.ttkb.gov.tr> 2007, Şubat 26).
- TTKB (Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığı). (2007). **İlköğretim Okulları Haftalık Ders Çizelgesi**, Talim ve Terbiye Kurulunun 04.06.2007 - Sayı:111, Ankara, ([http:// www.ttkb.gov.tr](http://www.ttkb.gov.tr) 2007, Ekim 01).
- TUNÇ., A. (1997). **Beden Eğitimi ve Spor Bilgisi**, Konya, 2-11.
- TURGUT, F. (1995). **Eğitimde Ölçme ve Değerlendirme Metotları**, Ankara, Yargıcı Matbaası, 270.
- TÜRKMEN, S., KAYATEKİN, M., VAROL, R., ve ÖZGÖNÜL, H. (1995). Beden Eğitimi Derslerinin Bir Öğretim Yılı Boyunca Ambulans ve Acil Bakım Teknikerliği Öğrencileri Üzerindeki Fiziksel-Fizyolojik Özellikleri, **Performans**, 1:3, Temmuz, 141-145.
- ULUĞ, M. (1999). **Niçin Oyun**, İstanbul, Özne ve Göçebe Yayınları, 7-9,11,12.
- UNDERWOOD, J.T. (1971). **Imbalances in School Play Facilities-Case Study: Elementary School in London, Ontario**, The Degree of Master of Arts, The University of Western Ontario London, Canada, (Proquest Online Veri Tabanı UMI No:08565, 16/03/2006).
- USDHHS (US DEPARTMENT of HEALTH & HUMAN SERVICES). (2001). **Healthy People in Healthy Communities**, Washington DC:US Government Printing Office.
- ÜLTANIR, G. (2000). **Karşılaştırmalı Eğitim Yönetimi**, Ankara, Eylül Kitap ve Yayınevi, 80.
- VALOIS, R.F., ZULLIG, K.J., HUEBNER, E.S., and DRANE, J.W. (2004). Physical Activity Behaviors and Perceived Life Satisfaction Among Public High School Adolescents, **Journal of School Health**, LXXIV:2, 59-65.
- VARIŞ, F. (1996). **Eğitimde Program Geliştirme Teori ve Teknikler**, Ankara, Akım Kitap Yayın, 14.

- VILHJALMSSON, R., THORLINDSSON, T. (1998). Factors Related to Physical Activity: A Study of Adolescents, **Social Science and Medicine**, XLVII:5, 665-675.
- YALÇIN, H.F. (1995). **Beden Eğitimi Öğretmeni El Kitabı**, Ankara, Gürler Ofset, 1-3,11,12.
- YAMANER, F. (2001). **Beden Eğitimi ve Sporda Temel İlkeler**, Bursa, Ekin Kitabevi, 5,6,121.
- YAPRAKDAL, A. (1997). **İlköğretim Okullarında Beden Eğitimi**, Ankara, Kardelen Yayıncılık, 54,55.
- YAYLACI, B.F. (1998). **İlköğretim Okulları Beden Eğitimi Dersi Program ve Uygulamalarının Değerlendirilmesi**, Doktora Tezi, İnönü Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Eğitim Bilimleri Anabilim Dalı, Malatya.
- YAZGAN, B. (1992). Şişmanlık ve Fiziksel Aktivite, **Eğitim Bilimleri Dergisi, Beden Eğitimi ve Spor Özel Sayısı**, İzmir, Yıl:1, I, Ekim, 45-48.
- YAZICIOĞLU, Y., ERDOĞAN, S. (2004). **SPSS Uygulamalı Bilimsel Araştırma Yöntemleri**, Ankara, Detay Yayıncılık, 154-160.
- YENAL, H.T., İRA, N., ÇALIŞIR, S.E., AYCAN, N., ve AYCAN, Ş. (2006). İlköğretim: Okullarında Görev Yapan Sınıf Öğretmenlerinin Beden Eğitimi Dersine İlişkin Görüşleri, **9. Uluslararası Spor Bilimleri Kongresi**, 3-5 Kasım, Muğla, 1221-1225.
- YENAL, T.H., ÇAMLIYER, H., ve SARACALOĞLU, S.A. (1999). İlköğretim İkinci Devre Çocuklarında Beden Eğitimi ve Spor Etkinliklerinin Motor Beceri ve Yetenekler Üzerine Etkisi, **Gazi Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi**, IV:3, 15-24.
- YETİM, A.A. (1999). Öğretmenlik Mesleği ve Beden Eğitimi Spor Öğretmeninin Sosyal Görevleri, **Türkiye Sosyal Araştırmalar Dergisi**, Ankara, III:3, 222-234.
- YETİM, A., GÖKTAŞ, Z. (2000). Gençliğin Spora Yönlendirilmesinde Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenlerinin Rolü ve Önemi, **II. Ulusal Öğretmen Yetiştirme Sempozyumu**, 10-12 Mayıs, Çanakkale.
- YILDIRAN, İ. (2004). Fair Play: Kapsamı, Türkiye’de ki Görünümü ve Geliştirme Perspektifleri, **Gazi Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi**, IX:4, 3-16.
- YILDIRAN, İ. (2005). Fair Play Eğitiminde Beden Eğitiminin Rolü, **Gazi Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi**, X:1, 3-16.

- YILDIRAN, İ., YETİM, A. (1996). Ortaöğretimde Beden Eğitimi Dersinin Öncelikli Amaçları Üzerine Bir Araştırma, **Gazi Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi**, I:3, 36-43.
- YILDIRIM, C. (1999). **Eğitimde Ölçme ve Değerlendirme**, Ankara, ÖSYM Yayınları, 15-36.
- YOLCU, İ. (1991). Eğitim Bütünlüğü İçinde Beden Eğitimi ve Sporun Yeri ve Önemi, **I. Eğitim Kurumlarında Beden Eğitimi ve Sporun Yeri ve Önemi Sempozyumu**, 19-21 Aralık, İzmir.
- YOSHINAYA, M., SHIMOGO, A., KORIYAMA, C., NOMURA, Y., MIYATA, K., HASHIGUCHI, J., and ARIMA, K. (2004). Rapid Increase in the Prevalence of Obesity in Elementary School Children, **International Journal of Obesity**, XXVIII, 494-499.
- ZEIGLER, E.F. (2002). The Physical Education and Sport Curriculum in the 21st Century: Proposed Common Denominators, **The Physical Educator**, LXIX:3, (Proquest Online Veri Tabanı UMI No:00318981, 21/04/2006).
- ZIROLI, S., DORING, W. (2004). Overweight and Obesity Among Pupils at Primary Schools with a Strong Sport Profile and a Daily Physical Education Class in Berlin, **International Journal of Physical Education**, II, 77-85.
- ZİYAGİL, M.A., TAMER, K., ZORBA, E. (1994). **Beden Eğitmciler ve Antrenörler için Beden Eğitimi ve Sporda Temel Motorik Özelliklerin ve Esnekliğin Geliştirilmesi**, Ankara, Emel Matbaacılık, 3.
- ZORBA, E. (1999). **Herkes için Spor ve Fiziksel Uygunluk**, Ankara, Gençlik ve Spor Genel Müdürlüğü Yayınları, 42,43.
- ZORBA, E., İKİZLER, C.H., TEKİN, A., MİÇOĞULLAR, O., ZORBA, E. (2005). **Herkes için Spor**, İstanbul, Morpa Kültür Yayınları, 117-155.

EKLER

EK 1: ANKET FORMU

EK 2: İZİN YAZILARI

ANKET FORMU

Sayın meslektaşım,

Size verilen bu anket “İlköğretim I. ve II. kademedeki Beden Eğitimi dersinin amaçlarına göre uygulanma durumunu, sorunlarını ve çözüm önerilerini tespit amacıyla hazırlanmıştır.

Beden eğitimi dersinin değerlendirilmesinde dersin uygulayıcısı olan sizlerin görüşleri büyük önem taşımaktadır. Anket sorularına vereceğiniz cevaplar bu konuyla ilgili yapılacak çalışmalara ışık tutacaktır.

Sonuçlar bilimsel olarak yorumlanacağından, anket sorularına vereceğiniz cevapların samimiyeti, sonuçların doğruluk derecesini belirleyecek ve önemli katkılar sağlayacaktır.

Gösterdiğiniz ilgi ve yardımlarınız için teşekkür eder, saygılar sunarım.

Sinan AYAN

Gazi Üniversitesi

Eğitim Bilimleri Enstitüsü

Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği Anabilim Dalı

KİŞİSEL BİLGİLER

1) Cinsiyetiniz?

1) Bayan ()

2) Erkek ()

2) Yaşınız?

1) 20 -24 ()

4) 35-40 ()

7) 50 ve yukarısı ()

2) 25-29 ()

5) 41-45 ()

3) 30-34 ()

6) 46-50 ()

3) Mesleki deneyiminiz?

1) 1-5 yıl ()

3) 11-15 yıl ()

5) 21-25 yıl ()

2) 6-10 yıl ()

4) 16-20 yıl ()

6) 26 yıldan fazla ()

4) Mezuniyet Durumunuz?

-Sınıf Öğretmenleri

1) İlk Öğretmen Okulu ()

4) Fen Edebiyat Fak. ()

2) Yüksek Öğretmen Okulu ()

5) Eğitim Fak. Sınıf Öğrt. Böl. ()

3) Eğitim Enstitüsü ()

6) Diğer. Belirtiniz.....

-Beden Eğitimi Öğretmenleri

1) Eğitim Enst.(Beden Eğitimi Böl.) ()

2) Spor Akademisi ()

3) Eğitim Fak. Beden Eğitimi ve Spor Öğrt. Böl. ()

4) BESYO → a) BES Öğrt. () b) Spor Yönetimi ()

c) Antrenörlük () d) Rekreasyon ()

5) Bu yıl okutmakta olduğunuz sınıf? (Sınıf Öğretmenleri)

1) Birinci Sınıf ()

3) Üçüncü Sınıf ()

5) Beşinci Sınıf ()

2) İkinci Sınıf ()

4) Dördüncü Sınıf ()

6) Mesleğinizden Memnunmusunuz?

1) Evet ()

2) Hayır ()

3) Kısmen ()

*- Beden Eğitimi Dersinin Amaçlarına Göre Uygulanamama Nedenleri	(5) Tamamen Katılıyor	(4) Katılıyorum	(3) Kararsızım	(2) Katılmıyorum	(1) Hiç Katılmıyorum
A- Eğitim Sisteminden Kaynaklanan Nedenler					
1. İlköğretim okullarında haftalık ders saatlerinin yetersiz olması.	()	()	()	()	()
2. Türkiye’de eğitimde fırsat eşitsizliği (özel okul vb.) olması.	()	()	()	()	()
3. Okullara sağlanan teknoloji, araç-gereç vb. gibi olanakların yetersiz olması.	()	()	()	()	()
4. Türkiye’de ki eğitim sisteminin alt yapısındaki eksiklikler.	()	()	()	()	()

5. İlköğretim okullarında öğretmen başına düşen öğrenci sayılarının çok fazla olması.	()	()	()	()	()
6. Üniversitelerin değişik alanlarından mezun kişilerin de sınıf öğretmeni olarak atanması.	()	()	()	()	()
7. Beden eğitimi dersinin hedeflerini gerçekleştirmeye yönelik rehber kitapların hazırlanmaması.	()	()	()	()	()
8. İlköğretim çağındaki öğrencilerin önünde, çok sayıda ve ağır sınavların bulunması.	()	()	()	()	()
9. Beden eğitimi dersi ile ilgili yapılan bilimsel araştırmaların ilköğretim okullarına yansımaması.	()	()	()	()	()
10. Türkiye'deki okul, derslik ve spor salonlarının sayısının yetersiz olması.	()	()	()	()	()
11. İlköğretim I. kademe birinci devreye (1-2-3 sınıflar) beden eğitimi derslerinin branş öğretmeni tarafından verilmemesi.	()	()	()	()	()
12. İlköğretim I. kademe ikinci devreye (4-5 sınıflar) yeterli beden eğitimi öğretmeni olmadığından çoğu okulda derslere branş öğretmenlerinin girmemesi.	()	()	()	()	()

*- Beden Eğitimi Dersinin Amaçlarına Göre Uygulanamama Nedenleri B- Beden Eğitimi Programından Kaynaklanan Nedenler	(5) Tamamen Katılıyor	(4) Katılıyor	(3) Kararsız	(2) Katılmıyorum	(1) Hiç Katılmıyorum
1. İlköğretim beden eğitimi programının, ağır ve yüklü olması.	()	()	()	()	()
2. İlköğretim beden eğitimi programının, günlük hayatla ve diğer derslerle birleştirilerek daha ilgi çekici hale getirilmemesi.	()	()	()	()	()
3. İlköğretim beden eğitimi programında, bireysel farklılıklar ve öğretim yöntemlerinin göz önünde bulundurulmaması.	()	()	()	()	()
4. İlköğretim beden eğitimi programı hazırlanırken günümüz ihtiyaçlarına cevap verecek şekilde düzenlenmemesi.	()	()	()	()	()
5. İlköğretim beden eğitimi programının, her öğretmenin anlayabileceği şekilde açık ve net olmaması.	()	()	()	()	()
6. İlköğretim beden eğitimi programında, hedefler arasında tutarlı, sonraki hedefin oluşumuna destek olabilecek bir dizilme olmayışı.	()	()	()	()	()
7. İlköğretim beden eğitimi programının, mevcut şartlar içinde gerçekleştirilebilir nitelikte olmayışı.	()	()	()	()	()
8. İlköğretim beden eğitimi programında, hedefler konu alanının temel ilkelerini kazandırabilecek nitelikte olmayışı.	()	()	()	()	()
9. İlköğretim beden eğitimi programında, öğrencilerin bulunduğu dönem gereği eğitici oyunlara yeterince yer verilmemesi.	()	()	()	()	()
10. İlköğretim beden eğitimi programının, öğrencilerin beden eğitimine karşı olumlu bir tutum geliştirici nitelikte olmayışı.	()	()	()	()	()
11. İlköğretim beden eğitimi programının, öğrenciye beden eğitiminin hayattaki yerini ve önemini kavratacak nitelikte olmayışı.	()	()	()	()	()
12. İlköğretim beden eğitimi programının, öğrencilerin günlük hayatta gerekli olan psikomotor becerileri kazandırmada yeterli ve uygulanabilir olmayışı.	()	()	()	()	()
13. Beden eğitimi programında ölçme-değerlendirme ve eğitim kuramları hakkında yapılan açıklamaların yeterli olmaması.	()	()	()	()	()
14. Beden eğitimi programında, çocuğun gelişim düzeyleri ile hedeflerin birbirleriyle paralellik göstermemesi.	()	()	()	()	()
15. Beden eğitimi programında, özel eğitime muhtaç ve engelli öğrencilerin eğitimiyle ilgili açıklamaların yeterli olmaması.	()	()	()	()	()

16. Beden eğitimi programında çocuk ve gençlerin yaş, cinsiyet, ilgi, yetenek ve seviyelerine göre nasıl bir seçim veya yönlendirme yapılacağına yönelik yeterli bir açıklama bulunmaması.	()	()	()	()	()
17. Beden eğitimi programında çocuğun sosyal, psikolojik, zihinsel ve fiziksel özelliklerinin nasıl geliştirileceğine ilişkin yeterli açıklama olmaması.	()	()	()	()	()
18. Beden eğitimi programında, hedeflerde öğrencilerin gelişim ihtiyaçları ve beklentileri yeterince dikkate alınmaması.	()	()	()	()	()

*- Beden Eğitimi Dersinin Amaçlarına Göre Uygulanamama Nedenleri C- Beden Eğitimi Öğretiminde Kullanılan Öğretim Yöntem ve Tekniklerinden Kaynaklanan Nedenler	(5) Tamamen Katılıyorum	(4) Katılıyorum	(3) Kararsızım	(2) Katılmıyorum	(1) Hiç Katılmıyorum
1. İlköğretim beden eğitimi programının yüklü olması nedeniyle, öğretim yöntemlerinin yeterince kullanılamaması.	()	()	()	()	()
2. Öğretmenlerin ilköğretim beden eğitimi öğretiminde kullanılan yöntem ve tekniklerle ilgili yeterli bilgiye sahip olmaması.	()	()	()	()	()
3. Öğretmenlerin ilköğretim beden eğitimi öğretiminde, yöntem ve tekniklerin kullanılmasında yaratıcı ve istekli olmamaları.	()	()	()	()	()
4. Öğretmenlerin ilköğretim beden eğitimi derslerinde, farklı yöntem ve teknikler kullanarak, öğrencinin derse aktif olarak katılımının sağlanamaması.	()	()	()	()	()
5. İlköğretim beden eğitimi öğretiminde, her yeni konu öğretilmeden önce işlenecek yeni konu hakkında öğrenciye genel bilgi verilmemesi.	()	()	()	()	()
6. İlköğretim beden eğitimi öğretiminde, kullanılan bazı yöntem ve tekniklerin çok zaman alması.	()	()	()	()	()
7. İlköğretim beden eğitimi öğretiminde, sınıfların çok kalabalık olması, istenilen yöntem ve tekniklerin kullanılmasını zorlaştırması.	()	()	()	()	()
8. İlköğretim beden eğitimi öğretiminde, öğretilen konuların vücuda etkisinin günlük hayattan örneklerle açıklanmaması.	()	()	()	()	()
9. İlköğretim beden eğitimi öğretiminde, kullanılan yöntemlerin öğrencinin sosyalleşmesini pekiştirici ve birlikte koordineli çalışmayı gerektiren yöntemlerden seçilmemesi.	()	()	()	()	()

*- Beden Eğitimi Dersinin Amaçlarına Göre Uygulanamama Nedenleri D- Beden Eğitimi Dersinde Kullanılan Ölçme ve Değerlendirmeden Kaynaklanan Nedenler	(5) Tamamen Katılıyorum	(4) Katılıyorum	(3) Kararsızım	(2) Katılmıyorum	(1) Hiç Katılmıyorum
1. İlköğretim beden eğitimi öğretiminde, ölçme yaparken tarafsız davranılmaması.	()	()	()	()	()
2. İlköğretim beden eğitimi öğretiminde, ölçme anında öğrenciye yeterli sürenin verilmemesi.	()	()	()	()	()
3. İlköğretim beden eğitimi öğretiminde, dönem boyu düzenli olarak ölçme, değerlendirme yapılmaması.	()	()	()	()	()
4. İlköğretim beden eğitimi öğretiminde, her konunun ardından uygulanabilecek gözlem formlarının oluşturulmaması.	()	()	()	()	()
5. İlköğretim beden eğitimi öğretiminde, kullanılan ölçme ve değerlendirme hakkında öğretmenlerin yeterli bilgiye sahip olmamaları.	()	()	()	()	()
6. İlköğretim beden eğitimi öğretiminde, kullanılan ölçme ve değerlendirme hakkında öğrencilerin yeterince bilgilendirilmemesi.	()	()	()	()	()

7. İlköğretim beden eğitimi öğretiminde, kullanılan not sistemine göre öğrencilerde oluşan “nasıl olsa geçerim” düşüncesi.	()	()	()	()	()
8. İlköğretim beden eğitimi öğretiminde, ölçme esnasında öğretmenlerin bu derse gereken hassasiyeti göstermemesi.	()	()	()	()	()
9. İlköğretim beden eğitimi öğretiminde, yapılan ölçme çalışmalarında bilgi, beceri, tavır ve alışkanlıkların tamamının ölçülememesi.	()	()	()	()	()

*- Beden Eğitimi Dersinin Amaçlarına Göre Uygulanamama Nedenleri E- Öğretmenlerden Kaynaklanan Nedenler	(5) Tamamen Katılıyor	(4) Katılıyor	(3) Kararsız	(2) Katılmıyorum	(1) Hiç Katılmıyorum
1. Üniversitelerde öğretmen adaylarına verilen ilköğretimde beden eğitimi öğretimi ile ilgili eğitimin yetersiz olması.	()	()	()	()	()
2. Müfettiş ve okul yönetiminin bu derse gereken hassasiyeti göstermemeleri nedeniyle öğretmenlerde olumsuz tutum oluşması.	()	()	()	()	()
3. Öğretmenlerin beden eğitimi dersini işlerken çevre şartlarından (utanma, eleştiri vb.) olumsuz etkilenmesi.	()	()	()	()	()
4. Öğretmenlerin dersin hedeflerine yönelik spor müsabakaları, yarışmalar ve eğitsel oyun etkinliklerine yeterince yer verilmemesi.	()	()	()	()	()
5. Öğretmenlerin, diğer branş öğretmenlerinden destek görmemeleri.	()	()	()	()	()
6. Öğretmenlerin beden eğitimi ile ilgili gelişmeleri takip edememeleri.	()	()	()	()	()
7. Mihver derslerin programının çok yüklü olması nedeniyle (müfredatı yetiştirememeye kaygısı), derslerin amaçları dışında kullanılması.	()	()	()	()	()
8. Öğretmenlerin beden eğitimi programında yer alan becerilere yeteri kadar sahip olamadıklarından dersi hedeflerine uygun işleyememesi.	()	()	()	()	()

*- Beden Eğitimi Dersinin Amaçlarına Göre Uygulanamama Nedenleri F- Öğrencilerden Kaynaklanan Nedenler	(5) Tamamen Katılıyor	(4) Katılıyor	(3) Kararsız	(2) Katılmıyorum	(1) Hiç Katılmıyorum
1. Öğrencilerin maddi imkansızlıklar nedeniyle ders için gerekli olan eşofman, spor ayakkabısı vb. sağlayamaması.	()	()	()	()	()
2. Öğrencilerin beden eğitimi dersine karşı ilgisizliği.	()	()	()	()	()
3. Öğrencilerin sık sık devamsızlık yapması.	()	()	()	()	()
4. Öğrenci velilerinin beden eğitimi dersine karşı ilgisiz olmaları.	()	()	()	()	()
5. Öğrencilerin, beden eğitimi dersini mihver derslere nazaran önemsememeleri.	()	()	()	()	()
6. Öğrencilerin, beden eğitimi dersinin önemini ve gereğini yeterince kavrayamaması.	()	()	()	()	()

*- Beden Eğitimi Dersinin Amaçlarına Göre Uygulanamama Nedenleri G- Beden Eğitimi Dersinin Amaçlarına Ulaşma Durumu	(5) Tamamen Katılıyor	(4) Katılıyor	(3) Kararsız	(2) Katılmıyorum	(1) Hiç Katılmıyorum
1. “Atatürk’ün ve düşünürlerin beden eğitimi ve spor konusunda söyledikleri sözleri açıklayabilme” amacına ulaşabiliyorum.	()	()	()	()	()
2. “Bütün organ ve sistemlerini seviyesine uygun olarak güçlendirebilme ve geliştirebilme” amacına ulaşabiliyorum.	()	()	()	()	()
3. “Sinir, kas ve eklem koordinasyonu geliştirebilme” amacına ulaşabiliyorum.	()	()	()	()	()

4. “İyi duruş alışkanlığı edinebilme” amacına ulaşabiliyorum.	()	()	()	()	()
5. “Beden eğitimi ve spor ile ilgili temel bilgi, beceri, tavır ve alışkanlıklar edinebilme” amacına ulaşabiliyorum.	()	()	()	()	()
6. “Ritim ve müzik eşliğinde hareketler yapabilme” amacına ulaşabiliyorum.	()	()	()	()	()
7. “Halk oyunlarımızla ilgili bilgi ve beceriler edinme ve bunları uygulamaya istekli olabilme” amacına ulaşabiliyorum.	()	()	()	()	()
8. “Milli bayramlar ve kurtuluş günlerinin anlamını ve önemini kavrayabilme, törenlere katılmaya istekli olabilme” amacına ulaşabiliyorum.	()	()	()	()	()
9. “Beden eğitimi ve sporun sağlığa yararlarını kavrayarak serbest zamanlarını spor faaliyetleriyle değerlendirmeye istekli olabilme” amacına ulaşabiliyorum.	()	()	()	()	()
10. “Temel sağlık kuralları ve ilkyardım ile ilgili bilgi, beceri, tavır ve alışkanlıklar edinebilme” amacına ulaşabiliyorum.	()	()	()	()	()
11. “Tabiatı sevmeye, temiz hava ve güneşten faydalanabilme” amacına ulaşabiliyorum.	()	()	()	()	()
12. “İşbirliği içinde çalışma ve birlikte davranma alışkanlığı edinebilme” amacına ulaşabiliyorum.	()	()	()	()	()
13. “Görev ve sorumluluk alma, lidere uyma ve liderlik yapma” amacına ulaşabiliyorum.	()	()	()	()	()
14. “Kendine güven duyma, yerinde ve çabuk karar verebilme” amacına ulaşabiliyorum.	()	()	()	()	()
15. “Dostça oynama ve yarışma, kazananı takdir etme, kaybetmeyi kabullenme, hile ve haksızlığın karşısında olabilme” amacına ulaşabiliyorum.	()	()	()	()	()
16. “Demokratik hayatın gerektirdiği tavır ve alışkanlıklar kazanma” amacına ulaşabiliyorum.	()	()	()	()	()
17. “Kamu kaynaklarını iyi kullanma ve koruyabilme” amacına ulaşabiliyorum.	()	()	()	()	()
18. “Spor araç ve tesisleri hakkında bilgi sahibi olma ve bunları gereği gibi kullanabilme” amacına ulaşabiliyorum.	()	()	()	()	()

İZİN YAZILARI

Sni A. Vaymaz
26.12.2005

T.C.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI
 Araştırma, Planlama ve Koordinasyon Kurulu Başkanlığı

Sayı : B.08.0.APK.0.03.05.01-01/8415

22.12.2005

Konu : Araştırma İzni

ANKARA VALİLİĞİNE
(II Milli Eğitim Müdürlüğü)

İlgi : Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü'nün 08.12.2005 tarih ve 12208 sayılı yazısı.

Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği Anabilim Dalı, Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği Bilim Dalı Doktora programı öğrencisi Sinan AYAN'ın "**İlköğretim I. ve II. Kademedeki Beden Eğitimi Dersinin Amaçlarına Göre Uygulanma Durumunun İncelenmesi**" konulu tez anketini iliniz ilköğretim okullarında uygulama izin talebi incelenmiştir.

Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Müdürlüğü tarafından kabul edilen ve ekte gönderilen 4 sayfa 80 sorudan oluşan anketin araştırmacı tarafından uygulanmasında Bakanlığımızca sakınca görülmemektedir.

Bilgilerinizi ve gereğini rica ederim.

Cevdet CENGİZ
 Bakan a.
 Müsteşar Yardımcısı

EKLER :

EK – 1 Anket (4 Sayfa)

1860
27.12.2005

9558
 26.12.2005
 Kalkan

EĞİTİM
%100
DESTEK

ÜCRETSİZ
444 0 632
 DANIŞMA HATTI

Atatürk Bulvarı Nu: 98 Kızılay
 Telefon: 425 00 86 - 425 33 67
 e – posta : apk @ meb.gov.tr

06650 ANKARA
 Faks : 418 64 01
 Elektronik ağ : www.meb.gov.tr

T.C.
ANKARA VALİLİĞİ
Milli Eğitim Müdürlüğü

BÖLÜM : Kültür
SAYI : B.08.4.MEM.4.06.00.11-070/4244
KONU : Araştırma

28/12/2005

..... KAYMAKAMLIĞINA
(İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü)

Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği Anabilim Dalı, Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği Bilim Dalı Doktora programı öğrencisi **Sinan AYAN**'ın "İlköğretim I. ve II.Kademede Beden Eğitimi Dersinin Amaçlarına Göre Uygulanma Durumunun İncelenmesi" konulu tez anketini, İlçenize bağlı İlköğretim Okullarına uygulanmasına ilişkin Bakanlığımız: Araştırma, Planlama ve Koordinasyon Kurulu Başkanlığı'nın 22.12.2005 tarih ve 8415 sayılı yazısı ve anket örneği ekte gönderilmiştir.

Bakanlık emri gereğince işlem yapılmasını rica ederim.

Erol ORTAKAYA
Vali a.

Milli Eğitim Müdür Yardımcısı

EKLERİ:1- Bakanlık Emri
2- Anket (4 Sayfa - 80 Soru)

DAĞITIM:
Gereği:
8 Merkez İlç.M.E.Md.

Bilg.İşl.	:A.KAÇMAZ	27/12/2005..
Şef.	:H.MEYDAN	27/12/2005..
Şb.Md.	:Ö.ALTINYÜZÜK	27/12/2005..

DANIŞMA
444 0 632
H A T T I

EĞİTİM
9400
BİLİMLER

ankaramecmu@ankara.gov.tr

Milli Eğitim Müdürlüğü Kültür Bölümü
06500- Beşevler/ANKARA
212 46 42 - 413 37 04- 212 66 40/184 Fax: 0 (312) 212 78 20
kultur06@meb.gov.tr

T.C.
ANKARA VALİLİĞİ
Altındağ İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü

BÖLÜM :Kültür

SAYI :B.08.4.MEM.4.06.00.11.070/44

02/01/2006

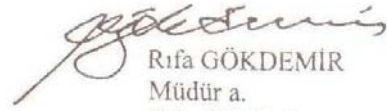
KONU :Araştırma

İLKÖĞRETİM OKUL MÜDÜRLÜKLERİNE
ALTINDAĞ

İLGİ: M.E.M'nün 28/12/2005 tarih ve 4244/14333 sayılı yazısı.

Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği Anabilim Dalı Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği Bilim Dalı Doktora Programı öğrencisi **Sinan AYAN**'ın " İlköğretim I. Ve II. Kademe Beden Eğitimi Dersini Amaçlarına Göre Uygulama Durumunun İncelenmesi "konulu tez anketini, okulunuz da uygulayabilmesine ilişkin Bakanlığımız Araştırma,Planlama ve Koordinasyon Kurulu Başkanlığının 22/12/2005 tarih ve 8415 sayılı yazısı ve eki ilişikte gönderilmiştir.

Bakanlık emri gereğince işlem yapılmasını rica ederim.

Rıfa GÖKDEMİR
Müdür a.
Şube Müdürü

Eki:

1-Bakanlık Emri

2- Anket (4 Sayfa 80 Soru)

02/01/2006 BL/M : C.HARMAN

02/01/2006 BL/ŞF : H.ATMACA

T.C.
ÇANKAYA KAYMAKAMLIĞI
İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü

Kültür : Kültür

Sayı : B.08.4.MEM.4.06.02.01.11.070/

Konu : Araştırma

02.01.2006 .000142

İLKÖĞRETİM OKULU MÜDÜRLÜKLERİNE

Gazi Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği Anabilim Dalı Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği Bilim Dalı Doktora Programı öğrencisi **Sinan AYAN**'ın "İlköğretim 1. ve II. Kademedede Beden Eğitimi Dersinin Amaçlarına göre Uygulanma Durumunun İncelenmesi" konulu tez anketini okulunuzda uygulayabilmesine ilişkin Bakanlığımız Araştırma Planlama ve Koordinasyon Kurulu Başkanlığı'nın 22.12.2005 tarih ve 8415 sayılı yazısı ekte gönderilmiştir.

Bakanlık emri gereğince işlem yapılmasını rica ederim.

Züleyha TEKÇE AKÇA
Müdür a.
Şube Müdürü

E K L E R :

Ek: 1- Bakanlık Emri

Ek: 2- Anket (4 sayfa 80 soru)

Adres :
Kumrular Caddesi 3. Sokak
Kızılay / ANKARA

Tel : 418 68 75 – 418 84 58
Fax : 419 27 84 – 85

Web : <http://cankaya-meb.gov.tr>
e-posta : cankaya@cankaya-meb.gov.tr

T.C.
ETİMESGUT KAYMAKAMLIĞI
İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü

BÖLÜM :Kültür
SAYI : 02-070/01
KONU : Anket

02/01/2006

İLKÖĞRETİM OKUL MÜDÜRLÜKLERİNE

İLGİ :Ankara Valiliği Milli Eğitim Müdürlüğünün 28.12.2005 tarih ve 4244 sayılı yazısı.

Gazi Üniversitesi Doktora Programı öğrencisi Sinan AYAN 'ın ekte örneği gönderilen 4 sayfa 80 sorudan oluşan anketini okullarınızda yapabilmesinin uygun görüldüğüne ilişkin ilgi yazı ekinde alınan 22.12.2005 tarih ve 8415 sayılı Bakanlık yazısı ekte gönderilmiştir.

Bilgilerinizi ve gereğini rica ederim.

Dursali ATAY
İlçe Milli Eğitim Müdürü a.
Şube Müdürü

EK :1 Bakanlık Yazısı
2 Anket Örneği (4 Sayfa-80 soru)

T.C.
GÖLBAŞI KAYMAKAMLIĞI
İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü

BÖLÜM : Kültür

SAYI : B.08.4.MEM.04.06.00/040/010

02/01/2006

KONU : Araştırma

GÖLBAŞI

İLGİ : Ankara Val.M.E.Md.nn 28.12.2005 gün ve 11.070/4244/14333 sayılı yazıları

Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği Anabilim Dalı Doktora Programı Öğrencisi Sinan AYAN'ın araştırma yapabilmesine ilişkin ilgi yazı ve ekli Bakanlığımız , Araştırma , Planlama ve Koordinasyon Kurulu Başkanlığının 22.12.2005 tarih ve 8415sayılı yazısı ile anket örneği ekte gönderilmiştir.

Bilgilerinizi ve gereğini rica ederim.

Halice ŞAP
Müdür a.
Şube Müdürü

EKLER:1 İlgi yazı
2.Bakanlık yazısı
3.Anket Sorusu 4 sayfa

DAĞITIM:
Gereği :İlköğretim Okul müdürlüklerine

T.C.
KEÇİÖREN KAYMAKAMLIĞI
İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü

BÖLÜM: Kültür
SAYI : B.08.4.MEM.4.06.01.11.070/22
KONU : Araştırma

02/01/2006

**İLKÖĞRETİM OKULU MÜDÜRLÜKLERİNE
KEÇİÖREN**

İLGİ: Milli Eğitim Müdürlüğünün 28/12/2005 tarih ve 4244/14333 sayılı yazısı

Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği Anabilim Dalı, Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği Bilim Dalı doktora programı öğrencisi **Sinan AYAN**'ın "İlköğretim I. ve II. Kademedeki Beden Eğitimi Dersinin Amaçlarına Göre uygulanma Durumunun İncelenmesi" konulu araştırma çalışmasını okulunuzda uygulayabilmesinin uygun görüldüğü hakkındaki Milli Eğitim Müdürlüğünün ilgi tarih ve sayılı yazısı ekinde alınan Bakanlığımız Araştırma Planlama ve Koordinasyon Kurulu Başkanlığının 22.12.2005 tarih ve 8415 sayılı yazısı ekte gönderilmiştir.

Bakanlık emri gereğince işlem yapılmasını rica ederim.

Şenol AĞBABA
Müdür a.
Şube Müdürü

EKLER

- Ek-1 Bakanlık Emri
Ek-2 Anket (4 Sayfa)

T.C.
MAMAK KAYMAKAMLIĞI
İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü

BİLGİSAYARA İŞLENDİ
Mamak İİSİS

BÖLÜM: Kültür
SAYI : B.08.4.MEM.4.06.06.11.070/17
KONU : Araştırma İzni

03/ 01 / 2006

İLKÖĞRETİM OKULU MÜDÜRLÜKLERİNE

İLGİ : M.E.Müd. Kültür Bl.nün 28.12.2005 tarih ve 4244 sayılı yazısı.

Gazi Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği Anabilim Dalı, Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği Bilim Dalı Doktora programı öğrencisi Sinan AYAN'ın " İlköğretim I. ve II. Kademedede Beden Eğitimi Dersinin Amaçlarına Göre Uygulanma Durumunun İncelenmesi " konulu tez anketini İlçemize bağlı İlköğretim Okullarında Eğitim Öğretimi aksatmamak kaydıyla uygulayabilmelerine ilişkin Bakanlığımız Araştırma Planlama ve Koordinasyon Kurulu Başkanlığının 22.12.2005 tarih ve 8415 sayılı yazısı ilişikte gönderilmiştir.

Bilgilerinizi ve Bakanlık Emri gereğince işlem yapılmasını rica ederim.

Eki : 1- Bakanlık Emri
2- Anket (4 Sayfa-80 Soru)

Mahmut ÖZTURANLI
Müdür a.
Şube Müdürü

T.C
SİNCAN KAYMAKAMLIĞI
İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü

02/01/2006

Sayı :B.08.4.MEM.4.06.07.11-000/16
Konu: Araştırma İzni

TÜM İLKÖĞRETİM OKULU MÜDÜRLÜĞÜNE
SİNCAN

İlgi : Milli Eğitim Müdürlüğü Kültür Bölümü. 28.12.2005 tarih ve 070/4244/14333 Sayılı yazısı.

Gazi Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği Anabilim Dalı, Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği Bilim Dalı Doktora Programı Öğrencisi Sinan AYAN'ın " İlköğretim I. Ve II.kademede Beden Eğitimi Dersinin Amaçlarına göre Uygulama durumunun İncelenmesi" Konulu tez anketini uygulayabilmelerine ilişkin Araştırma Planlama ve Koordinasyon Kurulu Başkanlığının 22.12.2005 tarih ve 01/8415 sayılı yazısı ekte gönderilmiştir.

Bilgilerinizi ve Gereğini rica ederim.

Perihan ÖZPINAR
Şube Müdürü

Ek : 1-Bakanlık Emri
2-Anket(4- sayfa - 80 Soru)

T.C.
YENİMAHALLE KAYMAKAMLIĞI
İLÇE MİLLİ EĞİTİM MÜDÜRLÜĞÜ

02 Ocak 2006

BÖLÜM : Kültür
SAYI : B.08.4.MEM.4.06.08.04.11.070/21
KONU : Araştırma

İLKÖĞRETİM OKULLARI MÜDÜRLÜKLERİNE

Ankara Valiliği, Milli Eğitim Müdürlüğünün; 28.12.2005 tarih ve 4244/14333 sayılı yazısı ve 8415 sayılı Bakanlık Emri ekte gönderilmektedir.

Bilgileriniz ve gereğini rica ederim.

Ek.3.

02.01.2006 Mem.Z.K.
02.01.2006 Şef.N.ŞENOL

Yunus ERDOĞAN
Müdür a.
Şube Müdürü